J 3286

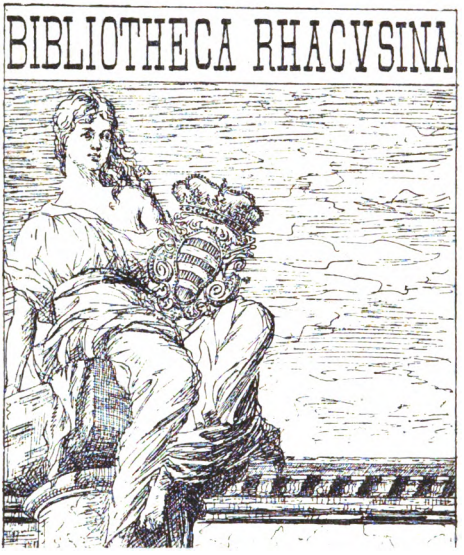

Slovanská knihovna

SLOVANSKÁ KNIHOVNA
3186230490

3186230490
Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Milan Rešeta
у Дубровнику год..

OSTAN

BOŽJE LJUBAVI

i

129819

razlike pjesni duhovne

Andrije Vitaljića.

Novoizdanje

po

Kan. Stj. Skurli.

Milan Rešetar

U DUBROVNIKU
Nakladom i troškom tiskarne D. Pretnera
1874.

Digitized by Google

Za tobom potéži, i ognja po sili
Sve mi srce žeži, Isuse moj mili.

Trahe me post te etc. Cant. 1.
Fac ut ardeat cor meum etc. Eccl.

Digitized by Google

Presvijetlomu i prepoštovanomu

gospodinu gospodinu

FRANJU KALABARU

mitronosnomu opatu Bl. Djevice od Jote,
kanoniku prvostolne crkve zagrebačke,
vitezu reda Franje-Josipa I. itd.

u znak

dubokog štovanja, i iskrene ljubavi

posvećuju

izdavatelji

braća Dragutin i Vjekoslav Pretner

Digitized by Google

Digitized by Google

Gdje je što.

Uvod . . . . . na strani V.
Štiocu bogoljubnomu. (Predgovor na prvo izdanje.) XIII.

Ostan Božje ljubavi.

Sadržaj pojedinijeh pjevanja . . . . . „ XVI.
Pjevanje I. . . . . „ 1
„ II. . . . . „ 23
„ III. . . . . „ 69
„ IV. . . . . „ 91
„ V. . . . . „ 117
„ VI. . . . . „ 143
„ VII. . . . . „ 170
„ VIII. . . . . „ 196
„ IX. . . . . „ 222
„ X. . . . . „ 242

Nadodanje.

U komu se uzdrže razlike pisni duhovne.

Petnadeste otajstvih Ruzarija svetoga . . . . . „ 281
Pisan za užgati srca na nauk krstjanski, i na zazivanje Imena Isusova . . . . . „ 283
Pisan u nedilju prisv. Sakramenta . . . . . „ 286
Pisan za uzbudit dušu na razmišljanje nebesko . „ 288
Ave maris stella etc, prineseno u pisan . . . . „ 290
Na blagdan uznesenja B. D. Marije na nebesa . „ 292
Na blagdan porogjenja sv. Ivana Krstitelja . . . „ 298
U blagdan svetoga Gjerolima ispovidnika i naučitelja . . . . . „ 304
Na dan svetoga Antonija od Padve. Pisan . . . „ 313
Te Deum laudamus, prineseno u pisan . . . . „ 317

Digitized by Google

Errata - Corrige.

Na strani	kitici	mjeste	čitaj
4	32	pako	pakao
23	3	budu	bude
33	104	pri božjoj ljeposti	pri božjoj svjetlosti
36	129	rajskom	rajskoj
37	143	pomislit	promislit
75	62	ja ću piti.	ja ću piti?
100	97	njekako	nikako
102	114	slišate li	slišaste li
120	36	doba	dobra
127	102	pravi	prvi
143	7	na njegovu	na nj njegovu
144	15	želju	želja
184	145	tuge,	tuge?
203	77	istući	ištući
205	96	trudi?	trudi.
220	—	izbrisaj opasku pod br. 124.	
255	128	dobiva	dostoji
268	258	svaku svaku	svaku svako.
296	9	prostrirući	prostirući

Digitized by Google

Uvod.

Megju pjesnicima zlatnog doba naše književnosti, koja XVII. stol. doprije do svoga vrhunca, uz Gundilića, Palmotića, i Gjorgjića, treba da postavimo jošter jednoga glasovitoga pjesnika, koji izvanrednijem svojijem umom, i uzvišenim letom u pjesničkom duhu, nikome nije izostao, a mnoge je svoje suvremenike i daleko natkrilio, prem da je malo poznat u narodu, te i slabo bio ocijenjen. A to je Andrija Vitaljić, iz Komiže na otoku Visu, gdje se rodi god. 1642, a umrije god. 1725. *) Pošto dovrši pri spljetskomu sjemeništu bogoslovne nauke, cijeli svoj život prove-de kao župnik kod svoje otadžbine, žrtvujući se vaskolik za duhovnu korist svojijeh mještanacâ, podavajući im lijepi izgled evangjelske izvrsnosti. Uz duboko poznanje sv. Pisma i bogoslovnijeh nauka, čijem je svegj krijepio svoju dušu, revno je njegovao svoj materinski jezik, te mnogo je napisao i u rukopisima ostavio u prozi i u stihovima, a samo su nam poznata dva njegova djela. Prvo je:

*) Po Šafariku rodio se g. 1663. a † 1737, dali je vjerojatnije što donosi Ljubić u svomu Ogledalu književne poviesti, što sam upotrebio u opisanju ovoga uvoda.

Digitized by Google

Istumačenje pisnih Davidovih, u spivanja slovinska složeno, s pridgovorom i s nadodanjem svrh svake pisni, i najposlie razgovor jedan meû Isukrstom na križu, i meû krstjaninom, u pisni slovinske prinešen na veću slavu božju, i na duhovnu korist virnih krstjanah; što je tiskao u Mlecima god. 1703-4, i 1713-4; djelo od velike važnosti i što se tiče pravilnosti i nježnosti jezika, sloga i stiha, i s toga, što je, kao izvrsan Bogoslovac, lijepo shvatio i ponašio nadahnute misli sv. knjigâ.

Ali poglavito njegovo djelo je: Ostan Božje ljubavi, što je za života izdao u Mlecima god. 1712, kod Dominika Loviza, pod ovim naslovom: Ostan Božje ljubavi, ili uzbugjenje, i ljubeznivo poticanje k ljubavi Božjoj, u slovinske pisni sastavljeno, za kim nasliduje nadodanje, u komu se uzdrže razlike pisni duhovne, u razlik način skupljene; na veću slavu Božju i na duhovnu korist virnih duša, po popu Andriji Vitaljiću Višaninu iz Komiže. „Ova je pjesan — piše Ljubić — potpuni Epos, s ma koga gledišta razgledaš, i pravo ju nazvati možeš Kristiadom. Njom je namjeravao pjesnik, kô što sam kaže u predgovoru, užgati šve većma kršćane u ljubavi Božjoj, buduć Ostan Božje ljubavi ne drugo do jedno žarko uzbugjenje i ljubezno uzdignuće k Bogu, jer k njemu potiče, k njemu nuka, k njemu budno i ljubeznivo uzbugjuje i nagovara; te je toga radi, kô što tvrdi Santić, u njem hotio sakupiti i

Digitized by Google

u obziru naravi, i u obziru milosrgja, sve one nauke, za koje ljudi dužni su ljubiti svoga stvoritelja, a čuvati se od grijeha, da bi tim jednom uživali ga lice s licem u vjekovitom blaženstvu. A sve je on to jamačno u izobilju postigao. Imao je za uzor sličnu radnju sv. Bernarda, ali ćeš joj ovdje jedva naći traga. Ostan je razdijeljen na deset pjevanja. Opisuje se život Isukrstov, a uz svaki čin njegov za pouku pridodaju se premudra i preduboka razmišljanja.“ „Ako se ovo djelo Andrijino — slijedi Ljubić — na duboko i potanko promotri, lasno će se uvidjeti, da se pravo nazvati može junačkim, najme potpunim Eposom. Skazani čin po Aristotelu mora da bude jedan, cjelokupan, i golem, a takov je jamačno onaj Andrijine pjesni, koja počima s ulaska Isusova u vrtao, da pomisli na muku, koju je do mala trpiti morao, a ne s njegova poroda, što se samo ondje uzgredno primećuje. Tako su radili Omir, Virgil, i Milton, da sačuvaju jedinstvo čina. U njoj se naravno svezuje početak, srjedina, i konac, te ništa se ma kuda ne pokazuje, što ju ne gleda, ništa nedostaje, nit obiluje; s čega se može reći bez oklevanja, da je cjelokupna. Bog-čovjek za neizmiernu svoju ljubav odlučuje požrtvovati se na spasenje svijeta; uhvaćen je; bezkrivna sudac ga predaje u ruke zlobnika. Tako u Virgilu Enea kroz nesriće napokon se sriećno dohvaća latinskih obala; tako u Miltonu čin se snuje u paklu, ovršuje se na zemlji, a na nebu je kažnjen; tako se u Omira postupno razvija Akilova sržba. U Vitaljića imaš i veličinu predmeta. Akilova sržba razvadi grčke vojevode, skrši azijatsku silu, i same Olim-

Digitized by Google

pičke bogove strese ; dolazak Eneov u Italiju uživotvori rimsko carstvo ; grijeh Evin upropade čovječanstvo, dočim Krstova smrt spasi ga. Glede opisanih značaja i dotično misli i običaja u Andrijinoj pjesni nema, a niti ne može biti, prigovora, pošto se tvrdo držao sv. Pisma, i na njem poglavito svoju pamet i osnovu razvijao. Sve je tu naravno, i veličanstveno, sve nježno i čarobno tako, da je naš pjesnik s ote strane i Omira, i Virgila, i Miltona jamačno natkrilio. I govor je uvjek pravilan, bistar, i uzvišen. Na prilike obiluje ; obično jih uzimlje iz svetih knjiga, a točno se prilagode."

Ovo toli važno djelo, evo po drugi put ishodi na svijet. Dali u ovomu drugomu izdanju, usporegjujuć ga s prvijem, čitatelji će iznaći nekoliko malijeh promijenâ, što sam se usudio učinit ih, ne bez temeljnijeh razlogâ.

Vitaljić je živio u najboljemu vijeku naše književnosti, kada je navlastito u Dubrovniku pjesništvo do vrhunca doprlo po neumrlomu Gundulić u. Nježno baveći se svojim materinskijem jezikom, Vitaljić će se bio uspoznao sa dubrovačkijem pjesničkijem radnjama, jer i on sam svjedoči, da se je veoma zaljubio u dubrovačko narječje, s česa odlučno se stavi ispjevati svoj Ostan u *Dubrovačkomu izgovaranju.* „Htil sam — piše u svomu predgovoru — u ovih pisnih, u koliko sam imal poznanja, služiti se izgovaranjem dubrovačkim, kako rekuć: piesan, rieč, liep, rieti, pievati, sliešati, i takove ostale, jer mi se je vidilo, da ovako izgovarati, daje niku slatkost i niki ugodan i lip način onoj riči, osobito u pisni četveroretkoj od ove vrsti. Nu ako kom

Digitized by Google

srićom ne bi bilo drago tebi takovo izgovaranje a ti gdi najdeš: rieć, dielo, piesan, liep; reci: dilo, rič, pisan, lip: gdi budeš štiti: rieti, pievati, sliešati, lievati, a ti štij: riti, pivati, slišati, livati. i tako ćeš na tvoju volju one riči ovim načinom lasno napraviti."

Dali, prem da Vitaljić htio je odlučno pisati ovo svoje djelo jekavštinom, ipak nije tomu dobro uspio ; čemu nije čuda, jer obiknut po vazdan svome narječju, a možda nigda i ne bivši čuo govor u jekavštini, često mu se zgodi, da je u Ostanu nehote miješao razne dijalekte, kad i kad pisući bez potrebe ikavštinom, kao n. pr. brime, smih, bidan, lin, sime, uvriditi, slišati, gdi, itd; gdje ter gdje služeći se ekavštinom pisući: vernieh, krela, neverna, neizmerna, itd ; kad opet, ne vješt u jekavštini, umećao je slovo e, gdje ne ide, nalazeći se u prvom izdanju: krievac, krvniek, zapiesati, brietke, nosieti, viehar, kriev, lievada, tiešina, riemski, gliedati, biečati, uzdiesati, itd. U čemu kad i kad neke riječi ishodile su drugog smisla, kao n. pr. kad je pisao, svieta. mieste svìta ; niekako, m. nikako ; viesaše m. visaše; lieti m. leti ; niegda, m. nigda ; pietaš, m. pitaš; niešta m. ništa, itd.

Sve ovo trebalo je pomnjivo istrijebiti iz Ostana, i dovesti do *dubrovačkoga izgovaranja*, jer je to bila odlučna namjera Vitaljićeva, što, s nevještine, nije je mogao on točno izvršiti. Kako mu je bila misao pisati po onodobnom dubrovačkomu narječju, tako sam se cijenio ovlašćen izmijeniti svršetak u riječima: vesel, pakal, Paval, djaval, misal, dil, itd; jer u ono doba dubrovački spi-

Digitized by Google

satelji već su pisali: veseo, pakao, itd. Suviše mješao je Vitaljić čakavštinu s štokavštinom, te je kad pisao: jošće, pa opet jošte; pušćati i puštati, tašćina, i taština, a u opće: godišće, skupšćina, šćap, šćit, bašćinici, itd, što sam sve, u koliko je bilo moguće, naveo na jedinstvo izgovaranja.

Opazujem suviše, da je pjesnik upotrebljavao, po svomu narječju, gdje ter gdje suglasnik j, mjeste gj, te pisao: slaje, vij, vijte, pojte, svej; kako se može opaziti i u pjesmama duhovnijem na svršetku ove knjige, gdje sam ostavio kako je bilo u prvom izdanju, na pr.: vanjele, možjani, svej, rja, itd. U suprot paka umećao je suglasnik g, mjesto j, kao n. pr. nastogiš, gisbina, gidan, itd. Napokon opazujem, da svuda gdje je u ovomu izdanju: osuda, i osuditi; bilo je: odsuda, i odsuditi; takogjer u većem dijelu, izostavio sam najzadnje slovo u zaimenicima: toj, taj; i u prilogu: tuj; pošto se već u ono doba bijaše pometnulo od dubrovačkih spisateljâ, kako ga gdje ter gdje i on isti izostavlja, što je vidjeti u pjesnama, koje su u nadodanju.

Svè ove ispravke učinio sam: prvo; jer sam se ciĵenio ovlašćen od istoga pjesnika; a pak i s toga, da lašnje izajde čitanje ovoga krasnoga eposa našemu narodu, komu, uvjeren sam, da će omiliti.

Istina paka da će se nekoliko ikavštine opaziti i u ovomu izdanju, te naći će se: pridobri, priljuti, pridobiti, privatiti, prid, priko, itd; što sam odlučno ostavio, ne samo s toga što je bilo tako u prvom izdanju, dali navlaš za to, jer tako su običavali pisati dubrovčani, umećajući gdje ter

Digitized by Google

gdje ikavštinu, kako se i dan danas običaje u prostu govorenju.

Jednu samu stvar ne znam hoće li mi učenjaci odobriti u ovomu izdanju, a to je, da sam se usudio izvrnuti red riječi u nekim stihovima. Cijenim ipak da će svak pripoznati shodnost toga moga ponašanja, jer, pošto je Vitaljić htio pisati po dubrovačkomu izgovaranju, naravno da je imao i izgovarati onim naglaskom, što ga je svaka riječ sa sobom donosila. Ali u tomu nije bio Vitaljić vele vješt, te ga je često zavodio naglasak svoga narječja; s česa uvidiv da koji stih bolje bi zvonio na uho premjestajući mu riječi, usudio sam se izvrnut ih; dočim za učenjake, koji žele znati kako je Vitaljić upisao, metnuo sam dotične izvorne stihove, onako kako su bili pisani od Vitaljića, u opaske koje sam primjetio na svako pjevanje.

Što se tiče različitijeh duhovnijeh pjesni, koje su na svršetku ove knjige, u njih se pak nijesam usudio taknuti, nego sam ih izdao točno kako su bile prvim putem pečatane; a to s toga, što ih je pjesnik odlučno ispjevao u onomu narječju.

O vrijednosti i krasoti Vitaljićeva eposa, svaka riječ bi bila suvišna, jer se svak po sebi može osvjedočiti, koje blago sadrži ova knjiga, te od koje važnosti ishodi za historiju našega jezika. Ovdje ćeš naći formativni nastavak u lokativnom padežu, po starinskoj formi, često Vitaljić pisući: pod nebi, na nebi, u raskijeh slavnijeh dvori, itd; Kao opet naći ćeš stare forme zaimenâ: saj, sej, segaj, semu, ikore, iko-

Digitized by Google

gare, ištare. Po onodobnom običaju nalaze se često pokraćenja, kao na. pr. kî, kâ, kû, mâ, tvâ, njihe, njiha, mêga, itd. Često u sadašnjemu vremenu, u 1. l., nalaze se glagola s dospjetkom na **u**, kao na pr. ja budu, govoru, velju, naviščuju, molju, itd. Osim tijeh starijeh formâ, a i nekoliko drugijeh, kako će se vidjet u čitanju, ima jošte množina starinskijeh riječi, koje su se sada već zagubile. Radi toga metnuo sam pri svršetku svakoga pjevanja nešto malo opazaka, da bi tim lašnje ne vješti razumjeli smisao nekih riječi i formâ; i suviše sam umetnuo neka povjestnička razjasnjenja na korist neučenijeh čitateljâ. Latinske riječi iz sv. Pisma, ili sv. Otacâ, te su već bile u prvom izdanju.

Na svrhu mi je dužnost izjaviti našemu narodu, da cijela zasluga što Vitaljić opet ugleda bijeli svijet, pripada učenomu bogoslovcu zagrebačkomu, i vatrenomu domorodcu, g. Dragutinu Kovaču, koji u dogovoru sa ostalijem djacima zagrebačkog bogoslovnog sjemeništa, pozva g. Pretnera, da bi se preuzeo iznova objelodaniti Vitaljića, ponugjajuć mu u tomu poslu potporu sve vrijedne i učene one mladeži. Budi hvala i čast navlastito g. Kovaču, pa i vrijednoj mladeži zagrebačkog bogoslovnog sjemeništa, koja je već tim dokazala, koliko je u njoj pobožnog i narodnog duha; jasni biljeg narodu koliko se po njoj koristi može nadati, a lijepi primjer ostaloj mladeži.

U Dubrovniku, na Petrov dan, 1874.

Stj. Skurla.

Digitized by Google

Predgovor na prvo izdanje.

Štiocu bogoljubnomu.

Evo, moj bogoljubni štioce, ishodi na svitlo Ostan Božje ljubavi, od malahna razuminja moga u pisni slovinske sastavljen. Znam vele dobro da od mlohava stabla ne može nego voće mlohavo roditi se; tako i od mene koji sam, kako jedno stablo, puno od svake strane mlohavstva, i slabosti mnoge, ne može doći na svitlo, nego dilo mlohavo i slabo, kako do istine jesu i ova nagovaranja u pisni sastavljena.

Ali ishode na svitlo, da bude, kako od sunca, svitloga razuminja tvoga svitlošću prosvitljena, kripošću prokripljena, mudrošću napravljena, milošćom pomilovana, tihošću veselo prijata, i ljubeznošću napokon zagrljena, prem ako ne ona, kako po momu mlohavstvu razmišljana, dali kako ona moja dobra misal, koju sam imal, ona odluka, ona želja za učiniti jedno govorenje u pisni skupljeno, po komu ja najprvo, a paka i ti sa mnom zajedno većma i većma užgali bismo se u ljubavi Božjoj. U tomu lipim načinom bili bismo naslidnici onih dviju učenikov, koji u ljubavi istoj užgaše se, slišajući lipo govorenje Isusa njihovega meštra, prem kada na putu biše se njim ukazal, i otkrivaše njim otajstva pisma svetoga, za to i rekoše: ne biše li srce naše goruće, kada nam govoraše na putu, i otvaraše nam pisma? Užgali bismo se, rekoh, većma, kako i oni u ljubavi njegovoj, jere i ja, i ti njegove riči, njegovo govorenje slišali bismo, budući da, kako on reče, nismo mi, koji govorimo, nego Duh Oca našega, koji govori u nas. Viditi ćeš dakle, da ovi Ostan Božje ljubavi nije drugo, nego jedno poticanje, i ljubeznivo uzbugjenje k ljubavi Božjoj, jere k njoj potiče, k njoj nuka, k njoj ljubeznivo uzbugjuje i nagovara. Ali htil sam se u ovih pisnih, u koliko sam imal poznanja, služiti se izgovaranjem dubrovaškim, kako rekuć: piesan, rieč, liep, rieti, pievati, sliešati i takove ostale,

Digitized by Google

jer mi se je vidilo, da ovako izgovarati, daje niku slatkost, i niki ugodan i lip način onoj riči, osobito u pisni četveroretkoj od ove vrsti.

Nu ako kom srićom ne bi bilo drago tebi takovo izgovaranje, a ti gdi najdeš: rieč, dielo, piesan, liep, reci: rič, dilo, pisan, lip; gdi budeš štiti: rieti, pievati, sliešati, lievati, a ti štij: riti, pivati, slišati, livati, i tako ćeš na tvoju volju one riči ovim načinom lasno napraviti. Naći ćeš jošće za ovim pivanjem vrh ljubavi Božje, da nasliduje nadodanje, u komu se razlike pisni duhovne uzdrže, za to slobodno obiraj što ti bude ugodnije, vij, i kušaj na sve strane, i duši tvojoj duhovnu piću obilnom rukom i veselim srcem udili, jere, kako pisano jest: vesela davca ljubi Bog.

Procini jošće, i promisli, da ja tebi srčenim načinom prikažujem jednu kitu, ne samo voćem narešenu, da jošće i lišćem zaodivenu; za to ove knjige, u kih su ove pisni, primi, i drži kako kitu s lišćem, áli ono nagovaranje i poticanje k ljubavi Božjoj drži, kako jedno voće, koje se nahodi na ovoj kiti; ter ako pisni, kako mlohavo, i ne dobro sastavljene ne budu tebi ugodne, žudim veoma, da ti bude ugodno ono ćućenje, koje se pod njimi uzdrži, ono nagovaranje, ono nukanje, ono poticanje k ljubavi Božjoj, koje budi tebi drago kušati, i uživati, kako jedno voće, ne mareći toliko za način od pisni samo, kako za jedno lišće, prem ako i ono služi za jednu urchu, kojom se reši i kita, i voće isto. Primi dakle u srce tvoje ono ćućenje od pisni, i uživaj voće, a to oni duhovni nauk; kušaj i vij, kako David reče, jere sladak jest Gospodin. Tim njegovu ljubav ovde u ovih pisnih razmišljajući, hoćeš lipim načinom i ti u ljubavi prema njemu užgati se, i tako u zrcalu, i u prilici na ovom svitu uživati ga, a paka lice s licem gorika u slavi njegovoj: koju i tebi i meni on, ki je otac od milosrgja, i Bog svakega utišenja, dopusti po milosti svojoj. Amen.

Digitized by Google

Reverendiss. D. Nicolaus **Drazić** Presbyter Spalatensis, Cathecumenorum Venetiis Priorem agens, Amoris anathema in authorem libri ejusdem frontispiciis hoc epigrammate appendit.

Panditur Illyrico divinum carmine Numen,
Deque sacro sanctum pectore surgit opus;
Non vigeat Phœbus, non Numina vana Sororum,
Nec celeri pulsent mellea plectra manu.
Nam Pater omnipotens fatur, sapiensque propago
Et toto canitur Spiritus Orbe Potens.
Utque Deus subiit mortalia membra, docetur
Humanum cupiens tollere ad astra genus;
Qua pietate Crucis tormenta immania passus,
Sanguine detersit crimina nostra suo.
Nec non ut Stygiis victor remeavit ab umbris,
Et petit Æterei Sidera clara poli.
Hoc quoque præcipui celebrantur carmine Divi
Et Divæ æternus Virginitatis honos.
Suscipit, ut Numen, versus, monumenta, figuram
Sulmo sui Vatis, Partenopeque sui.
Dalmata tuque tui Vatis modo suscipe carmen,
Qui trahit a Vita stemmata clara sibi.
Et reliquos omni tam vincit honore Poetas
Quam cunctis vincunt sacra prophana modis.

R. D. Sylvestri **Martinis** Præsbyteri Dalmati Issæi in laudem ejusdem libri.

Epigramma.

Cedite saxifragi celsis in montibus ignes
Quos vel Abanus atrox, vel gravis Ætna parit;
Vestra nigris Terræ consurgit origo cavernis,
Hæc venit Ætereis cælica flamma plagis.
Vertitur in cineres vestra vi saxea moles,
Ista fovet mentes, et nova corda creat.

Digitized by Google

Ostan Božje ljubavi.

Sadržaj pojedinijeh pjevanjâ.

Pjevanje I. Pjesnik u početku zove na pomoć svoju pjesnoboginju, t. j. nestvorenu ljubav, da ga okrijepi, neka bi mu plod uspio. Pjeva za tim, osobitom pjevkom, Božju ljubav, i prebraja dobročinstva, što je Bog učinio za ljude, da bi mu odvratili ljubavju. Uči čovjeka kakve mu trijeba ljubavi prema Bogu, i potiče ga da mu se bezuvjetno posveti, kao jedinomu vrelu svoga spasa; te ište da odvrati grešnika od tašte ljubavi ovoga svieta. — Str. 1.

Pjevanje II. Otkriva čudna djela Božja, neka bi se u nas uzbudila sveta ljubav. Kaže dakle, kako sam Bog požrtvova za nas svoga jedinorogjenoga Sina, kako nam ostavi u angjelskomu kruhu sama sebe, da nas do vijeka krijepi. Tu se uzgredno povijeda život Jezusov od poroda tja do njegove muke. — Str. 23.

Pjevanje III. Pozivlje na pomoć sama Jezusa, da ga okrijepi na iskazanje te muke, koju opisuje od ulaska u vrtao, do Judina izdajstva, te žalost prisvete majke kad doću, što se od njega dogodilo. — str. 69.

Pjevanje IV. Slijedi povijest do Petrova zatajanja. — Str. 91.

Pjevanje V. Ide dalje do suda Pilatova, koji pušća nevina Jezusa u ruke nemile i zatravljene svjetine. Str. 117.

Pjevanje VI. Osugjen Jezus na smrt križa, putuje uz Kalvarije; a mati mu puna tuge i žalosti dolazi na susret. — Str. 143.

Pjevanje VII. Dohodi na Kalvarije, gdje je na križu propet. — Str. 170.

Pjevanje VIII. Pjesnik pozivlje na pomoć Majku bolesnu, pak opisuje njezine tuge i bolesti, kad je hodila put Kalvarija, i kad se našla ispod križa. — Str. 196.

Pjevanje IX. Predsmrtni gorki trudi Jezusovi. Izbrajaju se nebrojna Jezusova dobročinstva. — Str. 222.

Pjevanje X. Smrt Jezusa i smućenje naravi. — S križa Isukrst pozivlje duše na svoju ljubav; odgovor skrušene duše; i radost Isukrstova na obraćenje grešnika. — Str. 242.

Digitized by Google

PJEVANJE I.

Diliges Dominum Deum
tuum ex toto corde tuo, etc.
Matth. 22.

Pokle užiže ljubav mene 1
Da jur Božje svrh ljubavi
Pjesni liepe i medene
Moj ponižen glas upravi;
O ljubavi nestvorena, 2
Golubice rajskieh dvorâ,
Prem ovoga sad vremena
Ti prileti meni odzgora;
Daj, svjetlosti tvê blažene 3
Da se otkrije ures liepi,
Ter slabosti mê studene
Grij, upravi, vladaj, kriepi;
Čin' da 'e pjesan ova hrla 4
Sviem duhovne davat lieke,
Neka uskrsnu srca umrla,
Za neumrle živjet vieke;
Tim da u Božjoj svak ljubavi 5
Jur se užeže po sva ljeta,
I da tašće stvari ostavi
Himbenoga sega svieta.
Ti mâ dušo od zla toga 6
Liepim redom jur se odvrati,
I srčano ljubeć Boga
Na dobri se put povrati.
Pokriepljena za to sada 7
Tvoj uzdvigni glas obrani
Od istoka do zapada
Da se sliša po svoj strani,

Digitized by Google

Kako ajerske gor' s visine 8
Kad se nagli vjetar javi,
Ončas morske u pučine,
Kî trgovske zanie plavi;
Ter kad dogju pod gradove, 9
Al' pod župe, ali sela
K njim se kupe, i gotove
Čestieh ljudi mnoštva vela;
Od njih svaki al' za imati 10
Kieh trgovin' prepravlja se,
Al' za kupit, al prodati,
Al' za koje slišat glase:
Tako i tebe vjetri ugodni 11
Svetog Duha kad uprave,
Tvoî će trudi biti plodni,
I plav tvoja puna slave.
Plav trgovska, kâ s daleče 12
Kruh od Božje rieči nosi,
K njoj da željno svak se utječe,
I da vierno ište i prosi,
Vapi: — Hod'te svi narodi, 13
I visoke slište glase,
Da se od grieha sviet slobodi,
Da svi umrli jur se spase. —
Dakle može bit istina 14
Da se čovjek na to stavi,
Da vječnoga Gospodina,
Malo ljubi, manje slavi?
Ah! stvorenje, jaoh, nemilo, 15
Bez razbora, bez razloga!
Kak' nepravo činiš dilo
Kad ne ljubiš pravo Boga!
U živini biljeg koji 16
Od razborstva, znam, ne biva,
A njih svaka spravna stoji
Da se Bogu čast dariva.
Od njih svaka i poznaje 17
I svom' stvorcu hvale dava,
A hud čovjek sam ostaje,
Dobrotvorca sam izdava.

Digitized by Google

Tim svoû ljepost on pogrubi, 18
I vedroga red razloga,
Zlo nahodi, dušu gubi,
I vavječna dobra mnoga.
Dakle gori on je u tomu 19
Nerazbornieh od živinâ,
I u biću lugji svomu,
Er pun zlobe 'e nad sva ina.
A početak od pravoga 20
Znanja, Božji strah se reče,
Kî, da duša ljubi Boga,
I siluje i potječe.
Istinita stvar je u isto 21
Da 'e bez straha on Božjega,
Kî ne ljubi Boga čisto
Nad sve stvari svieta sega.
Kako možeš po milosti 22
Sin vječnoga Oca biti,
Kad ga vriegjaš grubo dostí,
Kad mu ljubav neć' nositi?
Još djetešce u povoju 23
Oca i majku svoû poznava,
I njim kaže ljubav svoju,
I sladak im celov dava;
Ti prem da se duh tvoj slavi 24
Liepim darom od razbora,
Dar ne kažeš tvê ljubavi
Vječnom kralju rajskieh dvora.
Dakle od toga poznaj sada 25
Kao neharan njemu jesi,
Kî te stvori, kî te vlada,
Kî te svakiem dobrom resi.
Dobročincu kad toliku 26
Ti ne nosiš ljubav pravu,
Ti dostojnu čast ni diku,
Ni visoku davaš slavu.
Rad tebe je on nebesa 27
I vaskolik sviet stvorio,
I svaka je puna uresa
Pod tvoju oblas podložio.

*

Digitized by Google

Ti budući jedno ništa 28
I stvar niedna u ničemu,
On te poda liepa i čista,
I prilika da si njemu.
Ter kao težak kad nasadi 29
Liep vinograd sred ravnice,
Jakiem plotom njega ogradi
Rad lupeške zle desnice;
Prvo toga s pomnjom smiče 30
Štetnu travu, draču škodnu,
A pak sadi i namiče
Mjesto toga lozu plodnu:
Tako i Božja ruka sveta 31
Angjelskoj te straži prida,
Da sotonska zloba kleta
Na te čemer svoj ne kida.
Ova rajska tebe ograda 32
Tako liepo obastrani
Da ti pako neće ikada
U nijednoj udit strani.
A krstnom je vodom stare 33
Tvoje istočne zlobe odnio,
I vječne ti podao dare
I svoîm duhom pokripio;
Ter on kî je svjetlos prava, 34
Koja svijeh prosvjetljuje,
Od razborstva htje da slava
Ures tebi svoj daruje.
Da tim liepo procieniti 35
Pute tvoje budeš moći,
Da po svietlu svegj hoditi
Ti nastojiš, ne po noći.
Zlo i dobro da razvidiš 36
Da se od zlobe čuvaš klete,
Da krstjanske staze slidiš,
Da kreposti hraniš svete.
I ako budeš ljubit njega 37
Sa sviem srcem i pameti,
Da ćes gore dobra svega
Vječnu platu pak uzeti.

Digitized by Google

Stvari čudne, kê 'e stvorio, 38
Tiem razmišljat da ti 'e želja,
Ti bi od svude jur vidio
Liepu u stvoru Stvoritelja;
Da pogledaš mila uresa 39
Svega svieta na okolo,
Šunce, mjesec, i nebesa,
I od jasnieh zviezdâ kolo;
Ravna polja, tvrde gore, 40
Voća ugodna, puna slasti,
Hitre rieke, sinje more,
I u njem ribe svake vrsti.
Zeleni se tot' ravnica 41
Puniem klasjem na valove,
Tot vinograd, gdje lozica
Do putnika k sebi zove;
Tot' pitome živinice 42
Po dubravam na okoli,
Brzi konji, tihe ovčice,
I orni se pasu voli;
Kamo ohodim, gdje lietaju 43
Drobnieh tica jata mnoga,
Tere ugodni žuber daju,
I pjevajuć slave Boga;
Al zelenoj po livadi 44
Gdje poigrajuć kolo vode,
Al piplići gdje se mladi
Po visokom dublju plode,
Al razliko gdjeno cvieće 45
Stare od majke resi krilo,
Prem kad slavno primaljeće
S njim se kruni liepo i milo,
Ter po cvieću medne čele 46
Gdje žučeći svud prohode,
Jedne ispiju med vesele,
Jedne site na dom hode;
Tot' su rude srebra i zlata, 47
Tot' biseri od vriednosti,
I bogastva obilata
I svakake narehosti;

Digitized by Google

I predragi tot' kameni, 48
Kî se svietle tako i gizde,
Kako da su plami ognjeni,
Al' kao jasne da su zvizde;
Ter gospoda njih bogata 49
Za svoê drži vriedne urese,
I s njimi se vienci od zlata,
I kraljevske krune rese.
Nu za što se jezik trudi 50
Pjevat ove stvari čudne,
Kê Bog doli, gori i svudi
Stvori, umrlim da su prudne?
Prvo bi se razbrojile 51
Iskre od ognja, kaplje od mora,
I uresne zviezde mile,
I zelenieh lišće od gorâ,
Neg bi pjesan'mâ mlohava 52
Sve ostalo povjedila,
Što zemaljskieh sred država
Vavječna je vlast stvorila;
Sve napravi, sve to stavi 53
Od čovjeka pod oblasti,
Da ga ljubi za to i slavi,
Dostojne mu dajuć časti.
Dakle dragi slišaj brate, 54
I razmisli liepo u sebi
Ove liepe stvari za te,
Kê 'e stvorio kralj od nebi.
Htjo je sunce da ti sviti, 55
Da te voćem zemlja hrani,
Ledne od zime da plam štiti,
A od vrućine da hlad brani;
Da te čista drži voda, 56
Da ti trava nosi lieke,
Da ti ruda zlato poda,
Ribu obilnu mora i rieke;
Da ti žito da ravnica, 57
Da ti miris s cvieta hodi,
Da ti služi živinica,
Da ti vinom loza rodi;

Digitized by Google

Da ti zemlju vol pridire,
Da t' se od crva snuje svila,
Da t' s maslinâ ulje izvire,
A od kravicâ pića bila;
Da te medom pčela sladi
Da ti odjeću nosi ovčica,
Da ti kuću kamen gradi,
A pipliće hrani ptica;
Sred pučine sinja mora,
Da ti vjetar plavcu nosi,
Da ti drvo dava gora,
Da ti nebo manom rosi;
Da te zlato obogati,
Da t' gustjernu daždj napuni,
Da ti budu zviezde sjati,
A biel biser da te kruni;
Ta i ostala jošte dobra
U liep način ti da uživaš,
A samo ovo za se obra,
Da mu ljubav tvû darivaš.
Bože mili, dobro moje,
Dakle drugo nećeš sebi,
Samo, za sve dare tvoje,
Da se nosi ljubav tebi?
Nećeš zlata, nećeš blaga,
Nećeš za te da se trudi,
Ali trga da se snaga,
Al cjeć tebe da mru ljudi;
Samo prosiš, da ti nosi
Čovjek čistu ljubav pravu,
Tiem da će imat u raskoši
Slavnu diku, dičnu slavu.
Ah neizmierna o ljubavi,
Koju izreći neće ikore,
Jošte angjelskoj da naravi
On priličan biti more;
Ljubav sveta, ljubav slavna,
Kâ nas svieh zgar s nebesi
Vazda blaga i prepravna
Svakim liepim darom resi,

Digitized by Google

Život, jakost, um, kreposti, 68
Svietli razum, slavno znanje,
Svakieh darâ obilnosti,
Svega blaga uživanje.
Mili Bože, sve to shodi, 69
Kao tekuća rieka mila,
Kroz tvê ruke kâ prohodi,
Tere u naša teče krila;
A neharan čovjek hudi 70
Za sva dobra ta neizmierna
Ni nastoji, niti žudi
Od srca te ljubit vierna.
Tako obilne svoê gorkosti 71
Silno more svud otvara,
Prem da sunce zdrak svjetlosti
Na nj prostire liepo odzgara.
I plam svoju tako silu 72
Suproć dublju zlo podviže,
Dub mu dava hranu milu,
A on dubu život dviže.
Znam, da teško nezaznanje 73
Od kletoga bi Neruna,
Da napokon u skončanje
Biserna mu pade kruna;
Er je utrobu, ah utrobu 74
Od kê se je on rodio,
Za žestoku svoju zlobu
Britkim mačem prikosio;
Ali je gore bez prilike 75
Djelo od djela huda toga,
Kad rad zlobe svoê velike
Uvrjegjuje čovjek Boga.
Er stvorenju da stvorenje 76
Zlo učini, zlo jest, velju;
Ali je gore uvriegjenje,
Zlo učinit stvoritelju.
Svôm visinom jela vita 77
Ni 'e vrh trave tako male,
Kako zloba ta nathita
Sve onake zlobe ostale.

Digitized by Google

Ljuckoga je od naroda 78
I svieh stvari Bog stvoritelj;
On nam svako dobro poda,
On je dobri naš spasitelj.
Nema svrhe Božja, svudi, 79
Vlast neizmierna, kâ se stere,
Radi toga i grieh hudi
Bez svrhe je, i bez mjere.
Daj nam dakle, Bože mili, 80
Za čuvat se od zla toga,
Da bismo te svegj ljubili
Svi od srca mi pravóga;
I da bismo razmišljali 81
Dare tvoje, koje s nebi
Grešnici smo mi prijali,
Ter da uzdamo hvale tebi;
Er nam liepo svegj procvita 82
Cvieće od svete tvê milosti,
Kê mirisem svoim dohita
Nas i naše sve slabosti.
I ako pustiš, Gospodine, 83
Da koâ žalost nas udara,
Tiem nas većma do istine
Ljubav tvoja kriepi odzgara.
Ako oblak nam od nevolje 84
Sunce od darâ tvoih sakriva,
Nu pak nam se s draže volje
Tvê dobrote zdrak otkriva.
Tako i majka obraz mili 85
Svomu sinku svoj pokrije,
Kî uzdiše za to i cvili,
I svoih suzâ vir prolije:
Nu nehteći već da umara, 86
Ni da žalost ta ga trudi,
Svoê mu draže lice otvara,
I bielom ga pićom nudi.
Er tvâ milost neizrečena 87
To ne može podnesati,
Od zlieh tugâ peć ognjena
Da nas u lug svieh obrati.

Digitized by Google

Neće se, ne prostirati 88
Proć nam tvoja sržba u vike,
Ni se gnjev tvoj ražigati
Na narode sve kolike.
Nu može li, ali ostavit, 89
Al' koê vrieme zapušćati,
Ali od srca svoga otpravit,
I pozabit sina mati?
I to da se još dopusti, 90
Da svoj porod zabit bude,
Ljubav tvoja ne zapusti
Tvê stvorenje ni zabude.
Ti si sveta ljubav ista, 91
Kâ nas vazda ljubiš milo,
Ljubav prava, ljubav čista,
Koj' ni 'e svrhe nigda bilo.
Prie će crna noć svititi, 92
A dan noćne bit naravi,
Oganj močit, dažd goriti,
Neg da 'e ljubav bez ljubavi.
No za što li ti me stvori 93
Neg da ljubiš mene u vike?
I da u vječnoj slavi gori
Vječne uživam s tobom dike?
Er sinovâ muškieh tebi 94
Raskoša je s družbom biti,
I s njimi se gor na nebi
Po sva ljeta veseliti.
Ali opeta ja ću reći, 95
Što i apostol reče isti:
Trieba 'e s mukom raj doteći
I u nj s mnozieh trudâ ulisti.
Prie neg trošne od šenice 96
Pogača se biela utvori,
Srp oštrozub žuto lice
Nje na crnu zemlju obori;
Za tiem jaki konji oholo 97
Tlače u teškoj po njoj sili,
Tvrda stiena pak okolo
Svu satare u prah bili;

Digitized by Google

I da zlato čisto ostane 98
Plam ga kuha, mlati tuku,
Kî ga svake tako od strane
Od nečiste trohe svuku;
Tako 'e treba prie neg pojde 99
Duša u rajska gori mista
Da kroz goruć plamen projde,
I da od grieha bude čista;
I trpezu rajskieh dvori 100
Prie neg resit, kô kruh, bude,
Treba da nju muka mori,
Boli tlače, tuge trude.
Kako Ignjacij mučnik sveti, 101
Koga zvieri zle razdriše
Kad poganin Trajan kleti
Osudio ga na to biše,
Prvo nego 'e smrtne boli 102
Radi Isusa podnio jako,
Videć lavi jur da oholi
Na nj se uzdvižu, reče ovako:
Pšenica sam Isusova; 103
Er moê srce njega ljubi
Rad njega će muka ova
I zvierski me satrt zubi;
Čisti tako da kruh budem 104
Na trpezi slavnoj gori,
Tako vječnu da dobudem
Slavu od rajskieh svetih dvori.
Reče: a zvier se tad nemila 105
Njemu suproć gnjevno spusti,
Kâ ga bješe jur raznila,
I tiem čistu dušu pusti.
Leti sada k rajskiem, leti, 106
Gor' trpezam, kruše izbrani,
Eto i zbori lete sveti
Za tvoû družbu zgar poslani;
Prie neg si se pića bila 107
Od pšenice učinio,
S gnjeva te je, jaoh, nemila
Žestok lavski zub samljio;

Digitized by Google

Leti, da tvâ jur bjeloća
Rajske gori dvore uresi,
I da liepa tva čistoća
Sad se ukruni na nebesi.

Er nebeska urešenja
Po gorkoj se boli imaju,
I vjenci se od mučenja
S teškieh muka uživaju.

K veliem plaćam ne može se
Neg po veliem mukam doći,
I da mnogi trud podnese
Ko će u mnogi pokoj poći.

Tako Isukrst prie nebesku
Nego u slavu pojde gori,
Bi potrebno da smrt tešku
On podnese, kâ ga umori.

A Marija, djeva čista,
Isusova majka mila,
Prie neg rajska ide u mista,
Kê žalosti ni'e podnila?

Htio je dušu nje probiti
Mač žestokieh od gorčinâ,
Prem na križu kada umriti
Predragoga vidje sina;

A blaženi apostoli,
I obrani spovjednici
Kolika su ovdje doli
Zla podnieli svikolici?

Nekom glava osjećena,
Neki 'e na križ propet bio,
A nekih je s gnjeva ognjena
Smrtni čemer sagubio.

S njekih kožu svu odriše,
Nekih jiše zvieri od gorâ,
Jednieh konjski repi odniše
Do gorkoga teška umora.

Jednieh tvrda pobie stina,
Jednieh skuha ulje vrilo,
Jedniem morska bi pučina
Piće gorko i nemilo.

Digitized by Google

Neke ovako, tako nike, 118
Jaoh! umori sila kleta,
A Bog prija puna dike
Prekazanja ona sveta.
Nu ti kada neć' trpjeti, 119
Jezusove rad ljubavi,
Ni na ognju izgorieti,
Ni prolievat pôt krvavi,
Dakle ljubi, brate, Boga, 120
Gdje su ljubav za njegovu
Zla podnieli veoma mnoga
Sveti, i pili čašu ovu.
Suproć mukam sveta sbora 121
Stvar lagahna neće l' biti,
Slavna kralja rajskieh dvora,
Samo štovat i ljubiti?
Samo ište on i prosi, 122
Samo žudi, samo pita,
Da se njemu ljubav nosi
Prava, vjerna, plemenita.
Nu kak' nećeš ljubit njega 123
S dobre volje, s drage želje,
Kada ljubiš svieta sega
Drage i mile prijatelje?
Oca, majku, brata, sina, 124
I rogjake ljubiš tvoje;
Oni ljubav tvâ jedina,
Oni u srcu tvomu stoje.
Niesu tvoje pod oblasti 125
Ov' sviet oni postavili,
Ni u vavječnoj tebi slasti
Slavnu krunu prepravili;
I ljubiš ih radi toga, 126
Da te ljube jer s' vidio,
A ljubiti tvoga Boga
Zliem si redom ostavio.
Al' ne ljubi, al' on tebe, 127
Kî te ljubi tja od vika?
On ti 'e podao sama sebe,
I njegova ti s' prilika.

Digitized by Google

Ljubi ih za to, nu višnjega
Već si držan ti ljubiti,
Neg čovjeka svieta sega,
Kî mu drago da će biti.
Ter ako oca ljubiš tvoga,
Koji tebi hranu dava,
Toli nećeš ljubit Boga
Kî 'e tva hrana, život, slava?
Ocu tvomu on, i tebi,
I svem' svietu dava hranu;
On naš otac, on na nebi,
Gor' nam spravlja slavu izbranu.
Ljubiš majku, jer s' primio
Iz nje prsi biela dara,
Ljubi Boga, kî 'e resio
Tebe dikom svieh dobara,
I kî 'e rajsku piću tebi,
I vavječnu spravio slavu,
Da si veseo vazda u sebi,
Da imaš vazda rados pravu.
Ljubiš brata, njega i tebe,
Er je jedna mat' rodila,
I ljubljeno oba iz sebe
Čistiem mliekom othranila.
Ljubi Boga, kî ti 'e htio
Za tvoj otkup bit brat pravi,
Da bi tebe tiem spasio,
I da u vječnoj s njim si slavi.
Imaš sina, pram kojemu
Ljubav tvoja veoma gori;
Veću ljubav kaž' višnjemu,
Sina i tebe koji stvori.
I ti, i tvoj sin od njega,
I svi na sviet živu puci;
Er gospodin on je od svega,
I svaka su njemu u ruci.
Ti rogjaka ljubiš tvoga,
Er je od tvoje krvi i roda;
Toli nećeš ljubit Boga,
Kî svoj sveti Duh ti poda?

Digitized by Google

I neizbrojne kî milosti 138
Kaže odzgara radi tebe,
I rajske ti 'e dô ljeposti,
I darovô sama sebe.
Ti priatelje ljubiš, koje 139
Ljubav nosit vidiš tebi;
Ljubi Boga u kom stoje
Sva ta dobra gor' na nebi.
On je tebi priatelj pravi, 140
Kî te ljubi po sve vike,
I kî u vječnoj, hoće, slavi
Da te vječne rese dike.
Ako dakle ovi od tvoga 141
Vide srca svi ljubit se,
Kako nećeš ljubit Boga
I u ljubavi rastopit se?
Er dar veći od koga si 142
Nedostojan ti primio,
Veću ljubav tiem tada si
Njemu nosit držan bio.
Velike si primio dare, 143
Dakle ljubav bud' velika,
Kâ se ugasit nikadare,
Nu ima goriet tja do vika.
A što ću ti riet za time, 144
Kad svietovne stvari ljubiš,
I njih radi glas i ime,
I istu tvoju dušu gubiš?
Ah ovdeka pomoć tvoju, 145
Ti prinesi; ti prileti,
Tere izmieni slabos moju,
Sude obrani, Pavle sveti.
Ti si trublja Duha sveta; 146
Tvoj glas sveti sad pripravi,
Da ova ljubav k svim dolieta,
Da je u srce svak postavi.
Ti si rekao, da ko čisto 147
Isukrsta ljubit neće,
Od spasenja nema misto,
I da 'e pravo proklet veće.

Digitized by Google

A Ivan veli: koji biva 148
S tom ljubavi, znaj, da u svemu
Liepim redom tad pribiva
On u Bogu, Bog u njemu.
To bi, brate, dosta bilo 149
Da se usbudiš od sna tvoga,
I da dušu, srce i tilo
Gori obratiš radi Boga.
A ti si se obratio 150
Sa sviem srcem k svietu semu,
Tvoj Bog on je, dragi i mio,
On tvâ ljubav prava u svemu.
Ti smrdeće ljubiš blude, 151
Zlu proždrlost, pjanstvo tamno,
I raskoše tašte i hude,
I tiem živeš ludo i smamno.
Ti podjamstva, ti osvete, 152
Ti lakomos grubu služiš,
I prevare sliediš klete,
I zlobnom se družbom družiš.
Tako i riba k plamu teče, 153
Kî je u lovne mreže uvodi,
Ter cjeć plama plam je peče,
Cjeć svietlosti noć nahodi.
Tako i drobna ptica liti, 154
Rad medene smokve zdrile,
Zamčicom se sama uhiti,
I smrt nagje s piće mile.
Er će stvari svieta ovoga, 155
Rad tvoê volje sasma hude,
Navest' tebe na zla mnoga,
I na vječne muke i trude.
Prem kad tvoja ćud opaka 156
Srčano ih sad ophita,
Al' one će biti paka
Tvâ poguba vjekovita.
Kad sviet ljubiš, ljubiš zmiju, 157
Jêdnim zubom kâ te rani,
I smrt dava najgorčiju,
I zlo na te svako nani.

Digitized by Google

Gruba grliš baziliska,
Kî te dahom svojim truje,
U srce ti čemer tiska,
A u dušu otrov bljuje.
Služiš huda gospodina,
Kî ti dava platu tvoju,
Platu od strašnih vječnih tmina
Doli u vječnom nepokoju.
K plamu tečeš, kî će u vieke
Dušu tvoju ljuto žgati,
I ognjene svoê rieke
Svak čas na te prolievati.
Hraniš lava, kî ti kosti
Jêdnim zubom svegj pregriza,
I tim vječne u žalosti
Duša tvoja pak uliza.
Nosiš ljubav strašnoj žabi,
Jed u srce kâ ti kida,
I svega te grubo grabi,
Raneći te zada i sprida.
Na ložnici ležiš, koja
Nemir kleti tvoj će biti,
I vječnoga nepokoja
Prvi uzrok stanoviti. —
Brž' mi rečeš ti, da stvari
Niesu ovake svieta ovoga,
Er se mnozi od njih dari,
I dobra se vide mnoga.
Al' ni'e dara, dobra nije,
S koga u vječnu padaš muku,
I koj' dušu tvu darije
Pakljenomu crnom puku.
S dobra toga u zlo hodiš,
S toga dara primaš štetu,
I sam sebe tiem uvodiš
U vavječnu tminu kletu.
Dakle bježi, er se vuče
Pod tom travom zmija gruba,
Kâ te hoće ranit muče
Zliem čemerom jêdnieh zubâ.

129819

Digitized by Google

Bjež', er ovim pod pepelom 168
Oganj drži gnjezdo svoje,
Kî će s smrti, jaoh, dreselom,
Dušu, i srce, satrt tvoje.
I to ak' nećeš vjerovati, 169
Epulona pitaj doli,
Kî ti hoće vas kazati
Uzrok svoje vječne boli.
Prosi Iruda, pitaj Judu, 170
I od kralja išti Enrika,
Po kî način na smrt hudu
Dol' srnuše u viek vika?
Ter ako ti to ni'e dosti, 171
Vas sbor pitaj kletieh dušâ,
Za što ljute te žalosti
Od njih svaka gorko kuša?
I riet će ti: njih da peče 172
Plam pakljeni cjeća toga,
Er svoê srce prem daleče
Držali su vazda od Boga,
Ljubeć tašte stvari svita, 173
Neki ono, neki ovo,
I tiem da smrt vjekovita
Srce uljeze u njihovo.
Nu da tako hud si u sebi, 174
Ter neć' ni njim vjerovati,
A Bog ne daj ovo tebi,
Kad okusiš, hoć' poznati.
Dakle odvrzi sad, vječnoga 175
Što ti 'e raspa uzrok teški,
Er ti prieti gnjeva svoga
Britkiem mačem kralj nebeski.
Tiem ne budeš slavna raja, 176
Ni od nebeske gor' djedine,
Nu vječnoga dionik vaja,
I sin vječne crne tmine.
Zla tolika nigda nije 177
Na sviet bilo nit' će biti,
Neg kad dušu grieh ubije,
I pakljeni zmaj uhiti.

Digitized by Google

Za to od svega vierna puka
Ova molba gori ushodi:
Od pakljenih vječnih mukâ,
Gospodine nas slobodi.

Sunce, mjesec, nebo, i zviezde
Da se u ništa sve obrate,
I da izgubi svoje gizde
Bieli biser, rude zlate;

Da prisahne sinje more,
Da su polja tvrde od stiene,
Da dol' vrhom padu gore,
Da su ledne sile ognjene;

I najposlje, svu okolo
Da plam zemlju zgar dotakne,
Da po svojoj sili oholo
Nju razruši skonća, smakne;

Sve 'e to ništa van' ovoga
Što zlo čini čovjek sebi,
Kad ne ljubi srcem Boga,
Kî 'e Gospodin zemlje i nebi.

Zla su ona vremenita,
A zlo ovako svrhe neima,
Er se muka vjekovita,
Gorka plata, za grieh prima.

Nedospjeven grieh je kleti,
Nedospjeven vaj pakleni,
S koga neće zli se izneti,
Ni igda imati mir blaženi.

Dakle zloban tako biti,
Nemoj, nemoj, dragi brate,
Nastoj Boga ti ljubiti,
I smiluj se tužan na te.

Tiem svjetovne stvari ostavi,
Kê skončaju sasma tebe;
Boga ljubi, Boga slavi,
Da tiem djelom shraniš sebe.

---

*

Digitized by Google

Primjetbe na prvo pjevanje.

U 5. kitici: Sega, staroslovenska forma, a znači: ovoga.

12. Facta est quasi navis institoris etc. Prov. 31.

15. Cognovit posessorem suum, etc. Is. 1. — Posljedna dva stiha ove kitice ovako su glasila u prvom izdanju: Kad nepravo ljubiš dilo—ne ljubiti pravo Boga; gdje sam nešto malo izmijenio, da bude bistriji smisao.

16. Omnis spiritus laudet Dominum. Ps. 150. — Potječe, mješte potiče.

20. Initium sapientiae timor Domini. Ps. 110.

21. Sega, kao u kitici 5.

22. Prvi stih je ovako glasio: Nu kako mož po milosti — Neć pokraćenje, mjesto: nećeš.

31. S. Hier. hom. in Matth.

34. Erat lux vera, quae etc. Jo. 1. — Drugi je stih bio ovako: Kâ svieh na sviet prosvjetljuje.

37. Treći stih mjesto: Da ć gorika dobra svega.

38. Treći stih glasio je: Da bi od svude jur vidio.

41. Tot', znači: tute, u tomu mjestu; tako jednako i u ostalijem sljedećijem stihovima.

42. Orni voli, t. j.: volovi za oranja.

47. Narehosti, mješte: uresi.

48. Trohe t. j. mrve; a ovdje, gnusoba što otpada od zlata.

64. Si esuriero, non dicam tibi; meus est enim orbis terrae etc. Ps. 49. Item: Dixi domino: Deus meus est tu, quoniam bonorum meorum non eges. Ps. 15.

65. Diliges Dominum Deum tuum etc. Hoc fac, et vives. Lucae 10.

66. Ikore, stara forma, znači: iko t. j. koju neće niko izrijeti.

67. Treći stih bio je: Koja svieh nas zgar s nebesi.

72. Podviže: podiže. Dviže: diže.

73. Nezaznanje, t. j. nespoznanje, neharnost.

Digitized by Google

73. Nerun rimski ćesar (g. 54 po Isuk.) na glasu s njegove okrutnosti. Ova ljucka nakaza čini umoriti svoga brata, mater, dvije svoje žene, dvije tetke, i dva svoja učitelja, osim množine druge čeljadi. Na četiri kraja Rima poda oganj, pak potvori kršćane kao zlotvore, te podignu prvo strašno progonstvo proti kršćanstvu i tada bjehu mučeni sv. Petar i Pavao.

79. S. Greg.

87. Podnesati, mješte podnašati.

88. Numquid in aeternum irasceris nobis etc. Ps. 84.

89. Numquid oblivisci potest mulier infantem suum etc. Is. 49.

90. Zabiti, pozabiti znači: zaboraviti

94. Deliciae meae esse cum filiis hominum. Prov. 1.

95. Per multas tribulationes oportet nos etc. Actuum 14.

96. Trošna šenica, t. j. šenica koja se da drobiti, razlamati.

101. Ignjacij, jedan megju poglavitim ocima apostolskijem, koji je živio u prvomu vijeku, a bi biskup od Antiokije. God. 107, kada Trajan rimski ćesar posjeti Antiokiju, Ignjacij ga teško prekori radi progona što bijaše podignuo proti kršćanom; te Trajan ga čini odvesti u Rim; i na 20 prosinca bi izložen zvjerama na zabavu puku, i tako dobije mučeničku krunu.

102. Uzdvižu, t. j. uzdižu.

103. Frumentum Christi sum. S. Hier. De script. Eccl.

104. Dobudem, isto kao dobijem.

110. Ad magna praemia perveniri non potest nisi per magnos labores. S. Greg.

113. Tuam ipsius animam pertransibit gladius Lucae 3.

119. Pôt krvavi, t. j. znoj krvavi.

123. Prvi stih mješte: Nu kako neć ljubit njega. Sega m. ovoga.

127. In charitate perpetua dilexi te, etc. Jer. 3.

128. 2 stih bio je ovako: Veće es držan ti ljubiti.

134. Vade ad fratres meos. Jo. 20.

137. Membra vestra templum sunt Spiritus sancti. Cor. 1.

Digitized by Google

140. Prvi stih je glasio: On prijatelj, on ti 'e pravi.

142. Cum enim augentur dona, rationes etiam crescunt donorum. S. Greg. — 1. stih mjesto: Er već i dar od koga si.

144. Treći stih se čitao ovako: I radi njih glas i ime.

147. Qui non diligit Dominum Jesum Christum, anathema sit. I. Cor. 12.

148. Qui manet in charitate, in Deo manet, et Deus in eo. 1. Jo. 4.

150. Semu: ovemu. — 3 stih: On je tvoj Bog dragi i mio.

151. Smamno; pomamjeno.

152. Podjamstvo t. j. lukavština, hinba.

160. Žgati; užižati, gorjeti.

165. Darije; dariva.

167. Frigidus, o pueri, fugite, hinc latet anguis in herba. Virg.

169. Prvi stih mješte: I ako neć to vjerovati.

169. Epulon, lakomi bogataš, koji se nemilosno ponašao s ubogim Lazarom.

170 Po svoj prilici Enrik VIII, kralj engleski, (g. 1509-1547) pod kojim započne anglikanski raskol.

170. Irud kralj žudioski za doba Isukrstovo, koji naredi da se smakne nevina dječica u Betlemu, da bi tim i Jezusu digao život. — Juda, izdajnik Isukrstov.

174. Treći stih; A nedaj Bog ovo tebi.

174. Neć, hoć, to su pokraćenja, mješte: nećeš, hoćeš.

175. Rasep ili rasap, znači: propast, porazu.

178. A poenis inferni libera nos Domine. Eccl.

184. D. Th. — Izneti, m. iznijeti.

184. Nedospjeven, t. j. nedospjetan, neizmijerno velik.

Digitized by Google

PJEVANJE II.

Sic Deus dilexit mundum, ut Filium suum unigenitum daret. Jo. 3.

S prve rane dol' ne pada 1
Majci u krilo bor visoki,
Al je trieba opet sada
Da ga udara gvozd žestoki.
Nit' se, jednoč udarena, 2
Od svoê trohe stiena oprosti,
Nu već krati zamlaćena
Svoê odmeće nevriednosti,
Ter pomnjiva kad se stavi 3
Gladit ruka nju od svude,
Onada se sva prepravi,
Da u uresnoj zgradi bude.
Tako i vodâ obilati 4
Vir proteče, kada udri,
Ne jednokrat, nu dva krati,
Po kamenu Mojses mudri.
I kad mrtva Lazara je 5
Dobri Isukrst uskrišio,
On prie toga uzdah da' je,
Grozne 'e suze pak točio.
I rieč tihu tad ne pravi, 6
Nego vapaj dava veli,
S kiem u mnogoj mrtva slavi
Prijatelja razveseli;
Kî četiri prem od dana 7
Jur se sliša smrad davati,
Ali krepos božja izbrana
Na prvi ga život vrati.

Digitized by Google

Tako i grešnik, koji Boga 8
Sa sviem srcem ni 'e ljubio,
Veće u duši cjeć zla toga
Mrtav se je usmrdio.
Ter, u način mrtve stiene, 9
Rieke od suzâ davat neće,
Er cjeć čudi svoê himbene
Na pravi se put ne kreće.
Nu da njega Bog udire 10
Čestiem prutom svoê milosti,
Pokorna mu voda izvire
S plačnieh oči liepo dosti;
I da vapaj božji istoga 11
Jakiem glasom bude zvati,
Srećna dara cjeć ovoga,
Na prvi se život vrati.
Tako i s drugim mi pjevanjem 12
Božja otkrijmo čudna dila,
Da bi s' u nas jur užganjem
Ljubav sveta uzbudila.
Ter nastojmo razmišljati 13
Vječnu ljubav gor' višnjega,
Da se u ljubav vas obrati,
Kî ne ljubi vjerno njega.
Ah kak' nećeš, dragi brate, 14
Da vas goriš u ljubavi,
Er Gospodin dobri za te
Dojde na sviet ov' nepravi,
I da vječne od tamnosti 15
Oslobodi sužnja tebe,
On na smrtne, jaoh, gorkosti,
Dobrovoljno dâ sam sebe.
Kako u način, da kralj veli 16
Jedinoga ima 'sina,
Kî se u srce njemu useli,
Kî 'e njegova sva djedina;
Ter da ima s druge strane 17
Bolna sužnja nelagodna,
Teške tuge koga rane,
I zlo mori bolest škodna;

Digitized by Google

Ali u ljutoj mre gorčini, 18
Da zlu tomu lieka nije
Već da kralja sin jedini
Svu krv svoju za nj prolije;
I da u krvi toj se očisti 19
Od svakoga smrada svoga,
I da život najde isti
Sina u smrti kraljevskoga;
Sa sviem tijem sina prava 20
Da dopusti kralj umriti,
S ovom smrti hteći zdrava
Sužnja svoga učiniti.
Čudnovato jest to dilo, 21
Za kiem svako čudo ostaje,
Za dat sužnju zdravlje milo,
Da kralj sina na smrt daje.
Milostiv se sužnju kaže, 22
Nemilostan sinu svomu,
Dakle ljubi što ni 'e draže,
A što 'e draže neće tomu.
Nu ta rieč se ne ispušća, 23
Da kralj sina ni'e ljubio,
Er kako se to dopušća
Da ne ljubi što 'e rodio?
Oba ljubi, nu je istina, 24
Da je ljubav mnogo mila,
Kâ ga 'e na smrt da dâ sina,
Cjeća sužnja, posilila.
Tako i rajskieh kralj od dvori 25
Htje rad tebe jadna sužna,
Da mu sina, jaoh, umori
Smrt žestoka, plačna i tužna.
Ter ni 'e ljubav ta velika, 26
Kâ silovat neće tebe,
Da ti od suzâ teče rika,
Da mu davaš ti sam sebe?
Da vas goriš u ljubavi, 27
Da mu podaš dušu i tilo,
Da ga u mnogoj hvališ slavi,
Liepo častiš, ljubiš milo?

Digitized by Google

Da mu puštaš sve u ruke, 28
Srce, pamet, razum, volju,
I tvê misli i odluke,
I najdražu stvar i bolju?
Er njegove plam ljubavi 29
Plam neizmierni ko će izreći?
Budi mudar svrh naravi,
Bud' angjela mnogo veći.
Ljubav sveta, ljubav mila, 30
Ljubav takieh od visinâ,
Kâ je njega posilila
Cjeća sluge pridat sina.
Veću ljubav iko neima, 31
Prijatelja neg kî svoga
Za shraniti, i smrt prima,
I nevolje, i zla mnoga.
A što rečem više tega 32
Kad ga 'e teško uvriedio?
Sa sviem tim je on za njega
Zlu, kao rekoh, smrt podnio.
Mi smo teško, teško Boga 33
S našiem griehom uvriedili,
Dâ sa svim tim sina svoga
Na smrt za naš grieh nemili.
Da s njegovom tako smrti 34
Od nas svaki spasen bude,
Er nas htiše grieh satrti,
I dat vječne dol' na trude.
Ova ni 'e li ljubav, ine 35
Kâ ljubavi sve nathodi?
I neizmierne dar visine
Kom' se slike ne nahodi?
Al' nu, redom i upravno 36
Da se otvori pjesan tebi,
Milosrgje slišaj slavno
Velikoga kralja od nebi.
On videći da čovjeku 37
Bje zatvoren raj nebeski,
Za njegovu zlobu priku,
I za hudi grieh preteški;

Digitized by Google

Ter da 'e njemu zabranjeno, 38
Buduć sužanj gjavla kleta,
Lice uživat božanstveno,
I ona slavna mjesta sveta;
Tiem privezan k crnoj tmini 39
Da u žestokoj tuzi staše,
I da k slavnoj kraljevini,
Jaoh, od srca uzdisaše;
Prem po pravdi on da biše 40
Jur dostojan zla tolika,
Da ga tmine te prekriše,
I da rani ni 'e mu lika:
Za to sveta ljubav mnoga, 41
I smiljenje drago i milo,
S mnogom slavom bješe Boga
Veće u tomu predobilo.
I tiem teško breme uze, 42
Cjeć grešnika s nebes' doći,
I obilne lievat suze,
I žestoku na smrt poći.
Vječna pravda er je htila, 43
Nedospjeven da bi bio,
Kî bi grieha rad nemila
Zadovoljno nju krotio.
Uvrjegjena radi Boga 44
Nedospjeven grieh bijaše,
I pokornik cjeća toga
Nedospjeven bit imaše.
Ter da 'e djelo od pokore 45
Mnogo slavno, ko učini,
Da se rajska vrata otvore,
Da se smiri Bog jedini?
Al ko 'e taki? Svi budući 46
Dospjevene od naravi,
Samo gori svemogući
Bez dospjetka Bog se pravi.
Za to ljubav tače njega, 47
Kî 'e sin božji kralj nebeski,
I bez grieha ki 'e svakega,
Da križ uzme za grieh teški.

Digitized by Google

Da bi ovako on pristojno 48
Pravdi svojoj učinio,
I za djelo nedostojno
On dostojan plaćnik bio.
Tako i pelkan ptica mala, 49
Da pipliće svoje ushrani,
Kida meso s svoga tila,
I sam sebe za njih rani.
I kalandra po naravi 50
Tako od bolna bolest kupi,
Da i sebi smrt prepravi,
I od smrti bolna otkupi.
Ovako Oca Sin vječnoga 51
Veseo s nebes' sajde doli,
I rad griehâ svieta sega
Smrt podnese i krv proli.
Ter kao pastier, kî jedinu 52
Bješe ovčicu izgubio,
Cjeć jedne je svu množ inu
U pustinji ostavio.
Nu kad najde, u dubravi 53
Gdje bješe ona zabludila,
Tad veseo nju postavi
Na ramena svoja mila;
Ter priatelje tu videći, 54
Kî gledahu, da je nosi,
U srcu se veseleći
Ovi u način on ih prosi:
Vesel'te se moi ljubljeni 55
Prijatelji, družbo mila,
Er ovčicu najdoh, meni
Kâ se bješe izgubila.
Po teškomu momu trudu 56
Iskô sam je, i po muci,
Nu muka i trud ni' e zaludu,
Er je u mojoj sada ruci.
Tako i naših pastier dušâ, 57
Dobri Isukrst sin vječnoga,
Muke i trude teške kuša,
Izgubljenja cjeć našega.

Digitized by Google

Er grješenja rad' prvoga 58
Videć da smo izgubili
Ona vječna dobra mnoga
I oni rajski pokoj mili;
Ter dubravom crnieh tminâ, 59
Kako ovčica zablugjena,
Da neslasti svieh gorčinâ
Kušahomo toj vremena;
Udilj, mnoge cjeć ljubavi, 60
Kû je nami svegj nosio,
Sve angjele gor' ostavi,
A k nam dol' se 'e uputio.
Tiem za našu zlu krivinu 61
Božjoj pravdi hteć' zgoditi,
Prepravi se sam gorčinu
Teškieh muka on podniti.
Nu podložan pod koû muku 62
Kako Bog on ne budući,
Tiem ljubljenu uze odluku,
U našu se put obući.
Ter u čiste djeve utrobi, 63
Kâ, kao ruža, bje bez drače,
U nijednoj grieha zlobi,
Po svetom se duhu zače.
I kao sunca zdrak preliepi 64
Čisto caklo kad probiva,
Nit' ga rani, ni prociepi,
Ni prohodom svoim razbiva:
Tako i Oca Sin višnjega, 65
Kî se sunce pravde piše,
Ockvrnjenja bez svakega
Od djeve se rodio biše.
Kad potrebne bez pomoći 66
Nahodeć se majka mila,
U to doba gluhe noći
U jasle ga 'e postavila,
Ter na rajsko sveto dite, 67
Rajska svjetlos s koga izvira,
Ona uboge povoj svite
Na okolo svud prostira.

Digitized by Google

Jedne od strane volak staše, 68
A od druge oslić lini,
I oba dva ga tot' poznaše
Da 'e stvoritelj Bog jedini.
Er neimajuć mjestu u temu 69
Na dar drugu stvar mu dati,
S tepliem dahom htješe njemu
Pût djetinsku razgrijati.
Nu vigj' ovo poniženje, 70
Neponižna dušo moja,
Nerazborno gdje 'e stvorenje,
Da stvoritelj stat dostoja.
Ter oholost nenavidi 71
Sa sviem srcem i s pameti,
A ponizne pute slidi,
S kieh uživat mir ćeš sveti.
Er Bog vječni odoliva 72.
I svoj kaže gnjev ognjeni,
Kiem oholo srce biva,
S kime vlada bies himbeni.
Podniži se i procieni, 73
Da tries trave ne udara,
Rane dava tvrdoj stieni,
I visoki dub razgara.
Al' razmisli, sred živine 74
Da sin božji postavlja se,
Er živini, s tvê krivine,
Ti prilična ukaza se.
Za to, što si nerazborno 75
Protiv Bogu ti činila,
Da priklonstvo to pokorno
Božja kaže ljubav mila.
Poniženje dakle sveto, 76
I nebesku ljubav grli,
A što 'e tašće, to je kleto,
K tomu ikada ti ne hrli.
Al' svet djetić, naše ufanje, 77
Prem od danâ osam biva,
Kad mu otajno obrezanje
Krv prečistu jur proliva.

Digitized by Google

Tako i ruža, majci u krilo 78
Prem kad svoje lice otvara,
Liepo i drago rumenilo,
Nu po malo, kaže odzgara;
Al kad zori, kâ je kriepi, 79
Svoê 'e čelo rastvorila,
Tada 'e rusom krvju liepi
Vas svoj obraz pomastila.
Tako i sunce ljeti ističe, 80
Ter po malo vruć se otvara,
Ali o podne pak pripiče
I vručinom svud dogara.
Rajski ovako plemić sveti, 81
U svoih danâ istok prvi,
Po malahno htje početi
Vir prečiste lievat krvi.
Nu, kad dojde jur do mire 82
On vremena od svojega,
Htio 'e veće, da izvire
Sva do kaplje krv iz njega,
Kad na smrtne muke teške 83
Jur se bješe podložio,
Da bi slasti nam nebeske
S gorkom smrti prepravio;
Ter on kî je kralj od slave, 84
Kî gospodi gor' i doli,
Tja od pete do vrh glave
Pun je ljutieh ranâ i boli.
Dakle 'e zakon stari u tomu 85
S prviem redom ispunio,
Prem djetinstvu kad je u svomu
Svoû prečistu krv prolio.
I ovo djelo, znaj, da isto 86
Liep je nauk sviem općeni,
Za steć slavno gori misto,
I oni vječni raj blaženi.
Er s djetinstva svak rezati, 87
Znaj, da 'e držan zlobe svake,
I odluke zle metati
I odvrći misli opake.

Digitized by Google

Vidiš, da Bog, po naravi 88
Kî griešiti viek ne more,
Nauk sveti tebi ostavi,
Da t' se rajski puti otvore.
Red korisan, način sveti, 89
I čovjeku dobro 'e dosti,
Kad jur bude on početi
Jaram nosit od mladosti.
Er kako se mlado čedo 90
Putem kojim hodit vidi,
Pak tiem istim staro i siedo,
S nauka zloga hodi i slidi.
Dakle imô bi svak veselo 91
Božji jaram na se stavit
Svoê mladosti u počelo,
I nebeski put upravit.
Isus reče: moje brime 92
I lagahno i lasno je,
I moj jaram po sve vrime
Nosit slatko i dobro je.
Ovo 'e breme, jaram ovi, 93
Kî je od mnoge slasti i slave,
Da se puti svi njegovi
Od naredbe svete uprave.
Dakle ljubi gospodina, 94
I slavi ga vazda časno,
I neće ti bit težina
Breme nosit to, dal' lasno.
Er, ko njega ljubi i slavi, 95
Njegove će slišat riči,
S kieh nebeski put upravi,
S kieh se svaki liepo diči.
Nu zamisli trud Jakova, 96
Cjeć Rakele drage družbe,
I obraza znoj njegova,
I svoih ljetâ mučne službe.
Vručinom ga sunce peče, 97
Svôm studeni zima bije,
Nepokoj ga trudni optječe,
I tiem vazda blied se otkrije.

Digitized by Google

Tastu svomu on Labanu 98
Na tešku se službu stavlja,
Kî za službu kćer mu izbranu
Svoju obita, i prepravlja.
Prem da Jakov to trpljaše, 99
Svoj blagujuć kruh u znoju,
Prem da ljeta svâ trajaše
U teškomu nepokoju;
Sve mu sladi nepokoje 100
Rakelova ljubav čista,
I sve trude i sve znoje
Rad' nje drži on za ništa.
Tako i pčela cjeća cvieta, 101
I po suncu i po vitru,
Po livadi svud oblieta,
I svud ima volju hitru;
Ufa da će puna meda 102
Liepim redom na dom priti,
I ufanje ovo ne da,
Da trud doli s njome hiti.
Ako 'e dakle ljubav mnoga, 103
Kû Rakeli Jakov nosi,
Kolika se, kojom Boga
Imaš ljubit, ište i prosi?
Ako 'e Rakel svôm ljeposti 104
Sve nadišla svieta žene,
Znaj, pri božjoj da ljeposti
Sva 'e ljepota od nescjene.
Pri tiem suncem sve je tmina, 105
Pri tiem ognjem sve je mrazno,
I polje je tvrda stina,
I što 'e puno sve je prazno.
Svi najljepši ljudi i žene, 106
Sva stvorenja vriedna i čista,
Stvari jesu nescienjene,
I pri Bogu jedno ništa.
Ako dakle toj taštini 107
Skaživa se ljubav mnoga,
Kako ja, ti, i svaki ini
Većma imamo ljubit Boga?

Digitized by Google

U jednomu znadem mistu, 108
Kako očito to se piše,
U djevici da ne čistu
Djavo ljubav užgao biše.
Blizu iste tad imaše 109
Svoj dom rodni mladac mili,
Za to u većoj cna staše
Gruba bluda pogibili.
I prem na tu da on zlobu 110
Zlobne misli nije imio,
Da u tu pade jur gnusobu
Zli se 'e plam njoj uzbudio.
Koji uzraste s mnogom škodom, 111
I s njega se 'e sva svručila,
Nu neznade kojom vodom
Ona bi ga pogasila.
Poć odluči k redovniku, 112
Jeda bi je naučio,
Kî u teškom zlu toliku
Njoj spaseni liek bi bio.
I budući rane ognjene 113
Poniženo njemu otkrila,
Da u tuzi toj ne vene
On joj poda svjeta mila:
Da s molitvom, i s uzdasi 114
Sva se u Božje ruke dava,
Er su Bogu drazi glasi
Koji od srca idu prava;
Nu rad teška rad zla toga, 115
Da se bude svegj čuvati,
Mladcu tomu nijednoga
Igda uzroka ne davati;
Tiem da će se pogasiti 116
U nje srcu plam pakleni,
I vas smeten tudje otiti
Od nje duše duh himbeni.
Utješena djeva pojde, 117
I nauke čuva ugodne,
Nu zli djavo nju ne ojde,
Ni pogasi plame škodne.

Digitized by Google

S toga 'e mučna na sve strane,
I ne mari jest' ni piti;
Obnoć žudi da dan svane,
Er ni'e vriedna pokojiti.

Usahla je, kako drvo,
I sva tužna pobliedila,
A rumena buduć prvo,
Kako u jutro ruža mila.

Za to bivši u jednoj noći
Toliko se jadna užgala,
Da k mladiću na blud poći,
Jur odluke bješe dala;

Ter budući tiem se ustala,
Neka ispuni hudo dilo,
Kad ugleda da 'e prosjala
Sva nje kuća liepo i milo.

Misli, gluhe po sred noći
Kako može svietlo biti?
Kako li će sunce doći
Nje dom tminav prosvietliti?

Ne varaš se ti, ne varaš,
U tvoj misli diklo čista,
Prem da dom tvoj ti ne otvaraš,
Suncu pravde svud je mista.

Eto ti, eto, svjetlos prava
Kâ će tmine tvê prognati,
I da vas viek budeš zdrava
Nebeske ti lieke dati.

Poniži se, kaj se, i boli,
S groznićm suzam' ter se očisti,
Er dostoja ovd' se doli
Tvoj vierenik k tebi ulisti.

Otvori mu srce, otvori,
I nepuštaj njega ikada,
Kî će rajski za pir gori
Zaručiti tebe sada.

Nu čudeć se sa svieh stranâ,
Ona Isusa vidje, gdi je
Kao na križu, vas pun ranâ,
S kieh presvetu krv prolije.

Digitized by Google

Ter joj veli: hćerce sliši
Ove rieči me medene
Tiem se djelom ti utiši,
S pravijem srcem ljubeć mene.
Ja sam tebe, ja stvorio,
Mê velike rad ljubavi,
I môm krvi otkupio,
Da si u rajskom sa mnom slavi.
Ljubi ah ljubi, sestro, mene,
I srce mi daruj tvoje,
Er ljeposti neizrečene
I neizmierne jesu moje.
Ja plemenit, dobar, viran,
I slasti sam pun nebeske,
Ko me ljubi bude miran,
I od zgode branjen teške.
Reče: i ne bi vidjet veće
Ni Isusa ni svjetlosti;
A ona zlobe od smrdeće
Bi slobodna liepo dosti.
I otidoše sve napasti,
Kê spravio djavo biše,
A već rajskoj ona u slasti
Milo i drago sva cvatiše.
Dakle liep ti, brate mili,
Nauk može bit s ovega,
Kao s' Isusa u svieh dili
Držan ljubit vrhu svega.
Ures njegov sveti i čisti,
Ljepos, kâ mu s lica ishodi,
Sve urese po svieh misti,
I ljeposti sve nathodi.
Za to tvoje srce otkloni
Od svieh stvari segaj svita,
A Bogu ga ti pokloni,
Kî ga u tebe sada pita.
Boga ljubi, Boga slavi,
Bogu nosi čast i dike;
Ti sin njegov po ljubavi
On sve 'e dobro tvoje u vike.

Digitized by Google

Sunce, mjesec, i nebesa, 138
Vigj, i zviezde svekolike,
Gledaj zemlju punu uresa,
Strašna mora, nagle rike;
Sve gledajuć doli i gori, 139
Rastvor' vrata uha tvoga,
I slišaćeš, da govori
Vas sviet tebi: ljubi Boga.
Sve jakosti i sve sile, 140
Srce, tielo, duša ista,
Krv i kosti i sve žile,
Sve to budi ljubav čista.
Ter vaskolik ti se obrati 141
U blaženu ljubav pravu,
I tiem redom prikazati
Na Božju se nastoj slavu.
Nu sa sviem tim sve to 'e ništa, 142
Suproć tomu, držan što si,
I koliko još je mista,
Da se ljubav tvâ uznosi.
Ali u Božjoj kad ljubavi 143
Leden tebe mraz uhita,
Nu pomislit pomnju stavi,
Kakva je ljubav ta čestita.
Ter se opeta k velikomu 144
Božjem ognju ti obrati,
Da se u plamu tako tomu
Liepo budeš razgrijati.
K Isukrstu sa mnom hodi, 145
I njegove vigj'mo pute,
Kî nevoljan život vodi!
Kê nevolje trpi ljute!
Sada ostav'mo kô nemilo 146
Irud njega progonjaše,
Kad djetinsko cvieće bilo
Otrunuo sve bijaše.
Ne pjevajmo, kako trudi, 147
Kako svisti, kako kara,
I propasnieh kako ljudi
Propas kleta na nj se otvara.

*

Digitized by Google

Jedni otrovne rieči bljuju, 148
Da narode vara i hini,
Jedni mu obraz liep skazuju
Nu u skrovenoj zloj gorčini.
Jedni uzimlju tvrde stine, 149
Žudeć njega tako ubiti,
Jedni ráde niz visine
Strmieh gorâ s njim hititi;
Neki ovako, neki onako, 150
Smrtni na njeg čemer búde,
I sramotne rieči tako
Siju i misli kažu hude.
Ni glasimo sad čudesa, 151
I zlamenja ka 'e činio,
Puna dike, puna uresa,
I tiem slavan kako 'e bio;
Gdje u vino vodu obrati, 152
Gdje od djavla ljude izbavlja,
Gdje vid liepi sliepcem vrati,
A od bolestî bolne ozdravlja.
Tužniem hromiem hod dariva, 153
Smradna tiela uskrišuje,
Svud kao sunce zdrakom siva,
Svud je rados kud putuje.
S rieči bolna srca kriepi, 154
A s pogledom plačna sladi;
Neumnim dava nauk liepi,
Zlobu izmeče, krepost sadi.
Tužniem svieta svjeta daje, 155
Grešnim rajske pute otvara;
Tješi onoga, kî se kaje,
A utvrgjene tvrdo kara.
Nebo gori, zemlja doli, 156
Sve 'e njegove puno slave;
Pred njim drhću gjavli oholi
I sinom ga božjim prave.
Sviem njegoviem putem daju 157
Liep svoj ures slave i dike,
I vjetri ga poslušaju,
I visoka mora i rike.

Digitized by Google

Sva stvorenja na sve strane
Stvoritelja njega štuju,
S njih mu hode hvale izbrane,
Svietle slave s njih se čuju. 158

Sve to ostavljam i ohodim,
Nu po bliže k ognju hodmo,
Ljubav čudnu gdje nahodim,
I tot' mrazna srca uvodmo. 159

Čudnovat je oganj ovi,
Kî svud na okol svjetlos dava,
Plamom svojim hita i lovi,
A vrućinom ne skončava. 160

Slatko grije, milo žeže,
Omehšava tvrde čudi;
Iskrom svojom svieh priteže,
Svieh teškoga od sna budi. 161

To oganj nije oganj oni,
Kî se 'e s Etnom zaručio,
Iz nje studen on izgoni,
A snieg na njoj ni 'e svručio; 162

Al' Vesuva, kî razgara,
Ter iz njega stiene hita,
Ali Abana, na kom zgara
Zeleni se trava i cvita. 163

Ov' je oganj vrsti ovake,
Oganj božje od ljubavi,
Da nathodi slasti svake,
Dajuć krepost svrh naravi. 164

K ognju tomu kî se utječe,
Prem da 'e s grieha ostario,
Opet život nov' dotječe,
Opet se je pomladio. 165

Tako i Fenič ptica mila,
Kad je starost jur pritišće,
To naravska buduć sila,
Sebi u ognju mladost išće. 166

Er plam drva, kâ prepravi,
I nju na njih svu obajde,
On u pepeo nju postavi,
S pepela ona život najde, 167

Digitized by Google

I ognjenoj prem da u sili, 168
Smrtni čemer nju dohita,
Opet svoimi miče krili,
Opet s praha živa izlita.
Hodi dakle, brate, hodi, 169
Da bi sa mom razmislio
Otkud oganj ov' ishodi,
Kim se 'e vas sviet razvručio.
Ali iz ognja glas vapije: 170
Ne pristupaj, stani, stani,
Odvež' što ti noge odije,
Pak ovamo stupaj gani.
Uze odveži grieha kleta, 171
I svieh zloba dušu očisti,
Razmišljanja pak na sveta
Čisto srce tvê namisti;
Er nebeska u nečistu 172
Dušu mudrost uljest' neće,
Ona u čistom biva mistu,
A od smrada oči odmeće.
Dakle grieha od svakoga 173
S plačem tvoje srce ispravi,
Pak se ognja velikoga
U plam božje hit' ljubavi.
Po ovom moru ti se brodi: 174
Jedra otvori vjetru ovomu,
Kî plavčicu svaku vodi
K pristanišću gor' rajskomu.
Evo dakle plamen veli, 175
Ljubav božja, ah neizmierna,
Koj' se čude svi angjeli,
I svieh svetih družba vierna.
Ljubi te Isus tako milo, 176
Da za ljubav svoju istu,
Za jestbinu da ti tilo,
A za piće krv prečistu.
Tielo kruha, a krv vina 177
Podao ti je u prilici,
I za svoga obrao sina
U visokoj slavi i dici.

Digitized by Google

Tiem načinom po sva ljeta 178
Da bi s tobom ovdje bio
Do skončanja sega svieta,
A pak te u raj gor primio;
I od suzâ sred doline 179
Er ovdeka ti pribivaš,
Slas blaženu te jestbine
Po sva ljeta da uživaš;
K božjoj gòri da gorika 180
Tako ukrjepljen možeš priti,
Gdje je rajska slava i dika,
Mir i pokoj vjekoviti.
Hoćeš dakle draže al' slaje 181
Da dobri Isus ljubi tebe,
Kad ti tielo svoje daje,
Srce, dušu, sama sebe?
On kralj kî je zemlje i nebi, 182
Kom' je u ruci vas sviet bio,
Veće nema što bi tebi,
Davši sebe, podijelio.
Ah, ovdeka, brate dragi, 183
Srce otvori sa mnom skupa;
Pokle Isukrst tako blagi,
S tom ljubavi k nam' pristupa,
Primimo ga mi primimo, 184
I srce mu s dušom dajmo;
Ljubeći ga svegj držimo,
A držeći ne pušćajmo.
S ljubavi se dava nami, 185
S ljubavi se dajmo njemu,
Dostojnimi ter hvalami
Uzviš'mo ga liepo u svemu.
Ne kuca li on na vrata, 186
I dobrote cjeć njegove,
Sad imenom nas od brata,
Sad imenom sestre zove?
Te pun kako nepokoja, 187
Slatke dava glase gori:
Vjerenice sestro moja,
Otvori mi, ah otvori.

Digitized by Google

Dakle neć' mu otvoriti? 188
Ter si njegov glas pustio,
Kî da sliša lav srditi,
Janjac bi se učinio?
Dakle zaman tebe zove, 189
Zaman kuca, zaman trudi,
Kad ljubavi glas njegove
Od teška te sna ne budi.
Nu da zove družba huda 190
Na stvari te tašte od svita,
Al nečista na grieh bluda,
Al da grubi dar ti obita;
Ah kako bi hitar bio, 191
Dvore tvoje rastvoriti,
I hrlo bi poletio,
K zlom se drugu pridružiti.
On te zove na smrt tešku, 192
Bog na slasti rajske svete,
I ti nećeš slast nebesku,
Neg' smrt vječne muke klete.
Otvor' uši, otvor' oči, 193
Otvor' srce, otvor' volju,
I od kriva puta skoči,
Ter na stranu vrat' se bolju.
I ta ljubav, koj' se čudi 194
Sva nebeska družba gori,
U srcu ti vazda budi,
U srce je ti zatvori.
Ljubav čudna, da Bog, kî je 195
Vazda liepom rešen dikom,
Cjeća nje se sam darije,
Ah, neharnim nam' grešnikom.
Nu razmisli, kû pripravu, 196
Kû trpezu on ostavi,
Za čestitu tvoju slavu,
Za liep ures tvoj gizdavi.
Kâ 'e to pića dike puna? 197
Koje l' piće slavno to je?
S kê te rajska resi kruna,
Kôm si blažen sve dni tvoje?

Digitized by Google

Hoć jestbine ljepše i slaje? 198
Hoć li piće ti vrjednije?
Eto t' tielo svoje daje,
I krvju ti svôm napije.
Znam, trpeza da bi slavna, 199
Slavni Asuer kû 'e činio,
Da takove već odavna
Glas po svietu ni 'e letio.
Er on buduć kralj čestiti, 200
Od oblasti prem velike,
Tiem nastoja rastvoriti
Liepe svoje slave i dike.
A kraljica od Egjipta, 201
Kleopatra koj' bi ime,
Ukaza se plemenita
Svietlim djelom u to vrime;
Mark' Antunu er se usili 202
Svoê ljubavi plam otkriti,
Kad razliven biser bili
U čaši mu dá popiti.
Nu milošća već čestita 203
Bi mladića, kî je bio
Ime svoje po sva lita
Slavnim djelom prosvjetlio.
S ostalimi kad mladići 204
Držeć njega igra mila,
Prisobna ga prem po srići,
Žena bješe tu vidila;
Kâ 'e to doba poželila 205
U jestbinu pût njegovu,
I ni'e srama tad imila
Njemu otkriti želju ovu.
On je usliša svôm odlukom 206
Cjeć smiljenja, koj' ga tiče,
I nož vazam jednom rukom,
Druge ruke kus odsiče.
Kî primivši željna 'e žena 207
Naglom voljom njega izila,
Al joj pića 'e ta rečena
Želju opeta uzbudila.

Digitized by Google

Ter se iznova molit dviže 208
Dobročincu svomu blagu,
Da drugi krat on uriže
Njoj jestbinu tako dragu.
Tiem milošće plam velike 209
Iz nova ga 'e rasgorio,
Da od krvi lijuć rike
Mesa 'e sebi prikosio.
Ter drugi krat, prem da mučen 210
Svojom štetom, s nje koristi,
Mili mladac dobro učen,
Mesa svoga dá joj jisti.
Kâ sa sviem tim svoju želju 211
Još ne buduć ispunila,
Opet k svomu prijatelju
S molbom je ovom pristupila:
Prosti, o dobri mladče prosti, 212
I smienstvu se prigni momu,
Er cjeć moje prisobnosti
K daru opeta hlepim tvomu.
Nu još ov' krat tvâ dobrota 213
Mene ženu bolnu usliši,
I što meni da života,
Ti mi udieli, ter me utješi.
Al' liep mladac, kî raniti 214
Rad' nje dva krat hotje sebe:
Već nemožem, već trpiti,
Veli, bolest tu rad tebe.
Cienim, pravo da bi bilo, 215
Da se ukrotiš tiem razlogom,
Al' ne vidiš mê bljedilo?
Ustrpi se: hodi s Bogom. —
Nu sve ovo, sve nathodi 216
Isusova ljubav mila,
Kî svôm smrti nas slobodi;
Dá nam piću svoga tila.
Er ako Asuer ima hvalu, 217
Radi liepe te trpeze,
Tot' ne zazva mnoš ostalu,
Neg glavare bane i kneze.

Digitized by Google

I zemaljskom bio je pićom 218
Stol kraljevski naresio,
Tiem je s mnogom sebi srićom
Liepu slavu zadobio.
Ali od rajske Gospod slave 219
Rajsku piću nami dava
Tiela i krvi svoje prave,
Što 'e nam slava vrh svieh slavâ.
I ne bješe malo u danâ 220
Dao nam ovi dar čestiti,
Ni za kneza samo, al bana,
Al' koj plemić da će biti.
Nu rad vele svôe ljubavi 221
Sviem narodom sega svieta
Vječno dobro to prepravi
Za sve vrieme, za sva ljeta.
A što 'e biser rastopiti, 222
I još mnoge da je od cine,
Ter ga u čaši dat popiti?
Er su ljepše stvari ine.
Ni 'e zemaljski biser bili 223
Naš Bog za nas rastopio,
Nu dar nam je većma mili
Tiela svoga podilio.
Pri tiem darom srebro i zlato 224
I vas saj sviet nejma mista,
Toti 'e biser gnusuo blato,
Tot' sve blago jedno 'e ništa.
Er ov' rajski biser čudni 225
Sunce 'e pravde, svietlos prava,
I koristan dar i prudni,
I vavječna naša slava.
Ako mladac liepa uresa 226
Prisobnoj se ženi smili,
Ter kušćića do dva mesa
Sebi riza, njoj udili;
Do istine djelo to je 227
Od milošće, znam, velike,
Nu milošća veća ovo je
Kojoj nigdje ni'e prilike.

Digitized by Google

Er dobri Isus svoje tilo 228
I krv svoju tebi dava,
Da to rajsko piće milo,
I ta pića tebi 'e slava.
Da jestbina ta isbrana, 229
Vazda, kad je primit budeš,
Duhovna ti bude hrana,
I da po njoj raj dobudeš.
Te milošće nigdjer ne bi, 230
Ni ljubavi taka uresa,
Gdje sam sebe dava tebi
Kralj svemogi od nebesâ.
To je ljubav plemenita, 231
To milošća puna dike,
Kâ milošće sve nathita,
I ljubavi svekolike.
On, kî 'e svemog vazda bio, 232
Sam premudar, sam bogati,
Ni 'e već mogao, ni umio,
Ni već imao što ti dati.
Kad ti dava sama sebe, 233
On kî ima svaka u sebi,
Svakiem dobrom resi tebe,
I već svaka dava tebi.
Dakle kada svaka daje 234
On, kî svaka može i ima,
Već mu drugo ne ostaje,
Već on druge stvari n'ima.
Ter dar ovi nije čudni, 235
I trpeza glasovita,
Red čestiti, način prudni,
Za spasenje segaj svita?
Ter bit neće to dostojno 236
Bez sumnjenja bez svakega,
Dužno, pravo, i pristojno,
Da ga ljubiš vrhu svega?
Da mu vjeran svegj se kažeš 237
Liepo, čisto, i u svemu,
I tvê srce da prikažeš
Na čestiti na dar njemu;

Digitized by Google

I da pjevaš pjesni izbrane, 238
I vječnu mu davaš slavu,
Hvale uresne na sve strane,
Za srčanu ljubav pravu?
Vidiš kako dava tebi 239
Liepi zaklad vječne slave,
Piću angjelsku, slas od nebi,
I dar rajske mane prave.
Mana sveta i čestita, 240
Od kreposti mnogostruke,
Koja brani po sva lita
Zla svakega vierne puke.
Kralja Alfonsa gledaj, kako 241
S ove svete piće izbrane,
Nepriatelje svoje jako
On predobje na sve strane.
Er se bješe toj vremena 242
S vojskom svojom pričestio,
I tiem kripljen Saračenâ
Dvisti 'e tisuć sagubio.
Znam da naši protivnici, 243
Sviet i pùt je, i sotone,
S kletieh zlobâ svikolici
Kî žestoko nas progone.
Ove za to svekolike, 244
Sej jestbine po pomoći,
I s kreposti nje velike,
Liepiem redom hoć' primoći.
Ni 'e potrebno sad skazanjem 245
Potvrditi tu stvar tebi,
Er ponižnim svak kušanjem
To vidjeti može u sebi.
Za to i David, kî svetoga 246
Ognjem Duha svegj goraše,
Ovu pjesan s glasa svoga
U liep način pripievaše:
Prem da zlobnieh protivnikâ 247
Strašno mnoštvo na me ustaje,
I njih sila ta velika
Progonit me ne prestaje;

Digitized by Google

Ti, si Bože, ti čestitu 248
Trpezu mi pripravio,
Po koj' pomoć ja očitu,
I sveti sam mir imio.
Ona 'e meni jakos dala, 249
I kreposti dar blažene,
Prem kad bješe jur se ustala
Zla skupština ta na mene.
Ova dakle pića sveta 250
Vazda tebe branit hoće,
Kada na te družba kleta
Nepodnosne hita zloće.
I tiem budeš u radosti 251
Sve primoći tvê zlobnike,
I uživat dar kreposti
One svete po sve vike.
A što rečem, koje slasti 252
Rajska pića ima u sebi,
S kieh veselo rasti i cvasti
Skrušena će duša tebi?
Ako mana, kâ padaše 253
Na puk oni nezaznani,
Čudnovatu slast imaše,
I od kreposti dar izbrani,
Da što god bi svojevoljno 254
Od njih svaki poželio,
Toga bi se zadovoljno
U svom srcu nasitio;
Ali otajna mana slavna 255
Vele veću krepost ima,
Kôm se čista i pripravna
Kriepi duša, kad je prima.
U njoj kuša te slatkosti, 256
Da se srcem jur razliva,
Er vjerenik svôm milosti
Tad obilno nju dariva.
Nu svetoga sad Filipa 257
Razmišljati pomnju stavi,
Komu radost ova lipa
U srcu se liepo javi.

Digitized by Google

Er iz svete kad bi čaše 258
Sveto piće htio popiti,
Cjeća slasti ne mogaše
Od svoih usta nju odniti.
Na kojoj bi vidjet bilo 259
Biljeg zubâ, er bi tako
Uhitio je drago i milo,
I stisnuo sasma jako.
Sveta Kate od Sijene 260
U srcu se sva razliva,
Ter od slasti neizrečene
Nelagodna često biva.
Sveti Elzear toga dara 261
Ima obilnos neizrečenu,
Er, slatkoga kao cukara,
Uživaše slas blaženu.
Tako mnozi kad prijaše 262
Slavnu piću plemenitu,
U srcu se radovaše
Kroz obilnu slas čestitu.
Al', Tereza da se ostavi, 263
Ne vidi se stvar dostojna ;
Nu mâ pjesni k njoj se otpravi
S liepa reda i pristojna.
Mnoga ljubav nju držaše 264
Ovu rajsku manu uzeti
Prem kad cvietne pristupaše
Dan nedjelje, dan prisveti.
Tiem u duši čista i mila 265
Na veću bi božju slavu,
U svom' srcu sastavila
Poniženu svû pripravu.
Er svetica razmišljaše, 266
Kako Isusu dana onoga
Čast židovi prikazaše,
I dičenja liepa i mnoga ;
U Jersolim s mnogom slavom 267
Izbranu mu čineć družbu,
I s uresnom tu pripravom
Kažuć njemu viernu službu.

Digitized by Google

Nu kad bješe u grad bili 268
S liepom slavom ulazio,
Ne bi jedan čovjek mili
Da ga 'e u svoj dom primio.
Ni da 'e svietlom gostu temu 269
Napravio objed liepi,
Trudno tielo da se njemu
Milom gozbom jur pokriepi.
Dieliti se za to iz grada 270
Bi silovan najposlije,
I upravit svoj put tada
K mjestu od liepe Betanije.
Ter neharno hudo dilo 271
Djeva buduć razmislila,
Bješe Isusu mjesto milo
U seb' on' dan pripravila;
Tiem što može najčistije 272
Blaženom se pićom kriepi,
I višnjemu prikažije
Svoga srca dom prilipi.
Ter židovsko nezaznanje 273
Čisto kara s djeli ovimi,
Pokle u milo pribivanje
Vjerenika draga primi.
Trieset ljetâ jur bijaše 274
Liep u način to činila,
Ter u duši uživaše
Slavnu gozbu gosta mila.
Nu jednokrat, sva skrušena 275
Svetiem tielom kad se kriepi,
Bješe dušom uzvišena,
Kao da spava sanak liepi.
Kruh angjelski cjeća tega 276
Mednih u ustih tad joj staše,
I u svoje prsi njega
Doli otpravit ne mogaše.
Al' blaženiem kad se biše 277
Slatkiem sankom razdielila,
Ter se liepo razvedriše
Sva ćućenja njena mila

Digitized by Google

Eto svoja usta najde 278
Puna od svude teple krvi,
Kako od žile prem da izajde
Nje istočaj i vir prvi.
Od kê provri slas tolika, 279
I k nje srcu za tiem ide,
Da svjetovna svakolika
Naslagjenja jur nadide.
Uživaše djeve čiste 280
Rados rajsku dobra duša,
Kad Isusa ove iste
Drage glase liepo sluša:
Krepka u vjeri, hćerce, budi, 281
I ne boj se veće ništa,
Er ja hoću da ti prudi
S vječnom slavom mâ krv čista.
Ne straši se, da će tebi 282
Doć na manje milos moja,
S kê dionica gor' na nebi,
Vječnoga ćeš bit pokoja.
Ja sam s teškom môm gorkosti 283
Mû prečistu krv prolio,
Da tiem budem sve radosti
Nebeske ti podielio;
Ter raskoše da uživaš 284
Liepe slave mê velike,
Da raduješ, da počivaš
Slavna i svietla po sve vike.
Vidiš kako s môm milosti 285
Obilne ti davam dare
Od neizmierne mê slatkosti,
Od moê slavne piće od zgare.
Eto t' plaća mnogo mila, 286
Eto t' ures već neg' zlati,
Er s' me danas liepo htila
U tvoj liepi dom prijati. —
Reče: a djeva jur vesela, 287
Jur sve dobro njoj se otvara,
Kako da je prem počela
Rajsku uživat manu odzgara

*

Digitized by Google

Dakle od ovde mož' poznati
Kako kriepi pića mila,
Kû ti odredi Isus dati,
Od slavnoga svoga tila.
Ta 'e jestbina nama dana,
Kruh angjelski, dar čestiti,
Naša sveta mana izbrana,
Naš liep život vjekoviti.
Ako istočna ptica opeta
Kâ s pepela živa ishodi,
Nekim djelom vječna ljeta,
I vavječni život vodi;
A to, er liepom i izbranom
Nebeskom se rosom hrani,
I tom pićom zgara danom
Od rasuća sebe brani:
Nu kao većma mi koji smo
Sini obrani Oca Boga,
S punom mjerom svi primismo
Dobro izvrsno dara toga?
Za to vječna nam su ljeta,
Za to život vječni imamo,
Er to pića daje sveta,
Kû grešnici mi primamo.
Isus reče: kî hraniti
Tiem se svetim kruhom bude,
Sve vieke će on živiti,
I raj vječni gor' dobude.
Dakle angjelski kruh ovi je
Naš vavječni život mili,
Kî nigdare ne dospije,
Nit se od naše duše dili.
On branjenje naše jako,
Naša krepos neskončana,
Pokoj sveti, dobro svako,
I vjekovnja slas izbrana.
Nu kad na ov' pir zazvan jesi,
Pirnu odjeću na se stavi,
Kâ te liepo tada resi,
Kad si u Božjoj prem ljubavi.

Digitized by Google

To je svietnjak, kîem se uvodi 298
K vjereniku mudra diva,
Tiem k trpezi rajskoj hodi,
Tiem nebesku slas uživa'.
To je platno čisto i bielo 299
U kô Josip plemeniti
Isusovo hotje tielo
S liepom pomnjom postaviti.
Platno, svietnjak svieta pirna, 300
Kreposni su to uresi,
S kiem se čista duša virna
Po milosti Božjoj resi.
Na pir̆ s pirnom svitom pojdi; 301
Bielo u platno stavi Isusa;
Rešen svietnjak igda neojdi;
I blažena tvoja duša,
Kâ se svietlim tim rešenjem 302
U liep način sva napravi,
Kada s pravim poniženjem
Gòri u Božjoj svegj ljubavi.
Er, ko ljubi Boga čisto, 303
Svetimi se resi dili,
I ne dava zlobam misto,
Er posluša zakon mili.
Ljubi dakle Boga, ljubi, 304
Moj štioce, dragi brate,
Nastoj tomu; dni ne gubi,
I bolje će biti za te.
Ali ljubav ta srčena, 305
Čista i prava čin' da bude,
Tiem da dobra neizrečena
Gori duša tvâ dobude.
Ne dio srca, neg sve tvoje 306
Srce pita kralj od nebi,
Srce i tielo er sve svoje
I svu dušu dao je tebi.
Ne jedan krat, nu tri krati 307
Cjeć ljubavi te srčene,
S ovom rieči on se obrati
K Petru: Petre ljubiš mene?

Digitized by Google

Er to samo ište i pita,
Da mu ljubav nosiš pravu,
Hvaleći ga po sva lita,
I vječnu mu dajuć slavu.
Neki učitelj u zakonu,
Kada ovako pita njega:
Ja sad slavu žudim onu
Gor' života vavječnoga;
Nu po kome, meštre, dilu
Uzmogao bih nju doteći,
Ti mi za tu želju milu
Dostojaj se štogod reći.
A Isus njemu odgovori:
Ti s' učitelj od zakona,
Zakon sveti što govori?
Kako pisma štiješ ona?
On mu reče: — ljubi Boga,
Kî 'e Gospodin dobri i sveti,
Oda svega srca tvoga,
Dušom, moći, svom pameti.
A tvojega iskrnjega
Ljubi tako pravo i čisto,
Kako ljubiš tebe istega,
Žudeći mu dobro isto.
Ter gospodin njega tada
Bješe u tomu pohvalio,
Er mu reče: — dobro sada
Ti si meni govorio;
Nu što s' rekao, to opsluži,
Er ni 'e dosta dobro reći,
I rieč tvoju s dielom združi,
Ako život hoć doteći.
Dakle Božjoj u ljubavi
Vječni život naš se uzdrži,
Oviem putem ti se upravi,
Ovoga se svjeta drži.
I ta ljubav od sve moći
I od sve duše ima biti,
Ako u slavu žudiš poći,
I u pokoj vjekoviti.

Digitized by Google

A to se zna, da kad Boga 318
Ljubiš, ljubiš iskrnjega,
Er poslušaš cjeća toga
Red zakona ti Božjega.
Da ga ljubiš, er ti pràvi 319
Tu naredbu zakon isti,
I da ovake dar ljubavi
U srce sè tvê namisti.
Sve to dakle sama ophita 320
Ljubav Božja čista i prava,
Za kû rajska kruna obita
I vječna se tebi slava.
Dakle, ljubit Boga tvoga, 321
Tu jedinu pomnju stavi,
I ona slavna dobra mnoga
Liepo stečeš s tom ljubavi,
Eto svaki razlog pràvi 322
I stvar svaka vika s toga:
S pravom, s pravom ti ljubavi,
Ti čovječe, ljubi Boga.
Eto uzroci prem velici 323
Mnogu tebi čine silu,
Da ga u mnogoj slaviš dici,
Da mu nosiš ljubav milu.
Znaj, kad pravo ljubiš Boga, 324
Pravu nosiš ljubav tebi,
Er ćeš vječni cjeća toga
Doteć život gor' na nebi.
Nu kad Boga ti ne ljubiš, 325
Tad ne ljubiš ni sam sebe,
Er cjeć toga dušu gubiš,
I osudit Bog će tebe.
Dakle je l' što grgje al' gore 326
Nego sebe ne ljubiti,
I na vječne doli umore
Povoljno se osuditi?
Nigdire se ne nahodi 327
Zvier zla tako i nemila,
Kâ po volji na smrt hodi,
Kâ ni sebe ni 'e ljubila.'

Digitized by Google

Ljubiš kuću, ljubiš polja, 328
Ljubiš vrtle tvoje liepe,
I ne znadeš što 'e nevolja
Er te hrane, brane, i kriepe.
Nu sva dobra ta rečena, 329
Sve njihovo uživanje
Do malo će t' bit vremena,
Er sve hodi na skončanje.
A Bog vječni, vječnu hranu 330
I vječna ti dobra obita,
Nu mećeš ga ti na stranu,
Pače ljubiš stvari od svita.
Er to ne mož' nosit brime, 331
Ni će ikada bit istina,
Da u jedno možeš vrime
Dva služiti gospodina.
Nemoj dakle, dragi brate, 332
Ah nesviesan to činiti,
Er kajat se ni 'e pak za te,
Kad ti neće prudno biti.
Bog potrebu nema od tebe, 333
Ni od tvoje vierne službe,
Er svegj ima on kod sebe
Rajskieh dvorâ svietle družbe.
Nu potreba velika je 334
Tebi od Boga vazda, i sada,
Er on tebi život daje,
On te uzdrži, on te vlada.
I rad mnoge svoê milosti, 335
Rad dobrote, rad ljubavi,
Neizmierne ti dat radosti
Žudi u svojoj gori slavi;
Kâ se viku, vjeruj meni, 336
Ne ljubeć ga, ne dobiva,
Er s ljubavi mir blaženi
I vječni se raj uživa.
Za to prosi srce tvoje, 337
I tvoû ljubav žudi pravu,
Za srce ti srce svoje,
A za ljubav dava slavu.

Digitized by Google

Ne bi l' blažen bio s ovoga 338
Već nego kralj niedan ini,
Da bi mogao blaga mnoga
Kúpit pjenez za jedini?
Al da reče sunce zvizdi: 339
Zviezdo draga, daj se meni,
Neka u ljepšoj budeš gizdi,
Neka 'e zdrak tvoj zdrak sunčeni;
Tiem ti nećeš zviezda biti, 340
Neg kao sunce puna uresa,
I liepo ćeš prosvietliti
Doli zemlju, gor' nebesa;
Ne bi l' se tad u radosti 341
Žarkom suncu zviezda dala,
Er sunčenoj u svjetlosti
Resit bi se nadijala.
Sunce, blago, svi uresi, 342
I sve mnoštvo zlata čista,
Gor' pri kralju od nebesi
Do istine jedno 'e ništa.
I ti kralja ti ovoga 243
U dar liepi čudnovati,
Da daš pjenez srca tvoga,
Udilj, udilj mož' imati,
I sve blago uživati, 344
Buduć sa sviem ubog dosti,
I kao sunce zdrak davati,
Kî si zviezda bez svjetlosti.
Dakle odmećeš ovo blago, 345
I kao sunce nećeš biti?
Vječna dobra ni 'e ti drago
S malom stvari zadobiti?
Otvor' oči, jur otvori, 346
I na pravi put se obrati;
Srce, srce dvigni gori,
I što 'e Božje, Bogu vrati.
Sunce pravde Bog je isti: 347
Daj se njemu po ljubavi,
Da prosvietli, da te očisti,
Da svoû ljepos u te stavi.

Digitized by Google

Tiem ćeš i ti sunce biti, 348
Er pravedni gor' pri Bogu,
Ko sunce će svi svititî,
Svi će imati svjetlos mnogu.
To je blago sakriveno; 349
Prodaj svaka, kupi njega,
Er neizmierno, neizrečeno,
I obilno 'e vrhu svega.
To je on' biser, od čovjeka 350
Liepo našast kî bijaše,
Ter cjeć njega svakolika
Dobra proda, koja imaše.
Ti bud' čovjek; ti ga kupi, 351
I ne pušćaj dara tega;
Blagom tvojim ti pristupi,
I sve tvoje daj za njega.
Kad tvoê srce budeš dati, 352
Sve ćeš tvoje dati blago,
Tiem ov' biser hoć imati,
Ovo vječno dobro drago.
Srce 'e tvoje, ja ću t' reći, 353
Stvar malahna i uboga,
Kad za nj možeš raj doteći,
Kad za nj možeš imat Boga.
Ter ti s' tako mudar bio, 354
Da stvar malu i ubogu,
Za raj dati nies' hotio,
Ni za tvoga Boga Bogu?
O moj Bože, kralju od nebi, 355
Milosrgja rad tvojega
Ti moê srce vazmi k sebi,
Dušu moju, méne svega.
Er bez tebe neću moći 356
Učiniti tužan ništa,
Buduć mnoge mê nemoći,
Pače nemoć ja sam ista.
I neće iko dostignuti 357
Liepu slavu tvoû na nebi,
Već ako ga pritegnuti
Bude tvoja milos k sebi.

Digitized by Google

Za to dušo ma dvigni se, 358
Moli, prosi, Boga slavi,
I već jadna ražeži se
Sada u Božjoj ti ljubavi.
Jeda bi te svôm milosti 359
Bog pritegnut tako htio,
Jeda vječnom gor' svjetlosti
Rajskom bi te prosvietlio.
On pripravan, on je tebi, 360
Smilovat se vrhu svega,
Nu i ti se smiluj sebi,
I ti vierno ljubi njega.
Er, bez tebe kî te stvori, 361
I na svoju dá priliku,
Bez tebe te neće gori
U svoû vječnu slavu i diku.
Rajski vienac on gorika 362
Ni pronosi, niti uživa,
Kî u tvrdom boju ovdika
Po zakonu svegj ne biva.
Niesu sveti lastujući 363
Rajsku slavu zadobili,
Nego Boga svegj štujući,
Svegj ljubeći s dobriem dili.
Nu sad vigj'mo Agustina 364
Kako štuje gor' višnjega,
I kiem redom nad sva ina
Božja užiže ljubav njega.
Jednom tako ražgan biše 365
U blaženoj toj ljubavi,
Da u slasti vas cvatiše,
I tiem ove riječi pràvi:
Tolika je, mili Bože, 366
Meni želja ljubit tebe,
Da bih za te, da se može,
Rašćinio ja sam sebe.
Da bi bilo meni imati 367
Dar ovake liepe sreće,
Da mi u balsam krv se obrati,
A moê kosti zlatne u svieče;

Digitized by Google

Balsam isti na tvoû slavu,
Da u sviećah istieh gori,
Ter na tvoju čast i slavu
Neka Agustin vas izgori.
Ah! kolika tada meni
U srcu bi rados bila!
Pokoj sveti, mir blaženi,
I neizrečena slatkos mila!
Ali Isukrst veli njemu:
Bil' što jošte jači bio
Da bi jače ti u temu,
I većma me proslavio?
Reče Agustin: da se obrate,
Tako 'e ljubav moja mila,
U tolike uze zlate
Krvne žile moga tila,
S njimi, s njimi jako tebe
S moîm bih srcem sjedinio,
Da te ne bih igda od sebe
Ni odvezao, ni pustio.
Nu, još ljubav prosim veću,
Isukrst mu odgovara,
Er to samo, znaj, da neću;
Ljepšega sam željan dara.
Tad Agustin misli, kako
Darovô bi svoga draga,
I najposlje spusti ovako
Rieć ljubljenu s srca blaga:
Ja te tako ljubim, Bože,
Kî s' me od vieka poljubio,
Da bi, kâ stvar bit ne može,
Ti Agustin, ja Bog bio,
Tad bi u meni bio čestiti
Od moê želje biljeg mnogi,
Er ja Agustin htio bih biti,
Neka ti si Bog svemogi. —
Nu vigj, kako čovjek sveti
Liepo i čisto ljubi Boga,
Sa svom dušom i s pameti,
I od svega srca svoga.

Digitized by Google

Jur zapjevat on mogaše 378
Ov' Davidov glas medeni:
Unutrnja sva se užgaše,
I isto srce sada u meni.
I mi bud'mo tako užgani 379
U ljubavi gor' višnjega,
Er smo dužni i držani
Sa sviem srcem ljubit njega.
Znam, grešnici, da mi svi smo, 380
Er inako laž bi bila,
I da mnogo uvriedismo
Mi našega stvorca mila.
Cieća toga ima biti 381
Ljubav mnoga i velika,
Koju njemu mi nositi
Držani smo u viek vika.
Vrh pokorne Mandaline 382
Nu poslušaj rieči Isusa,
Kletih griehâ kad od tmine
Slobogjena bi nje duša.
Reće: njoj su otpušćeni 383
Griesi i mnoga huda dila,
Er je mnogu ljubav meni
Sa sviem srcem, znam, nosila.
Tako ovomu po razlogu, 384
Kako očito držan ti si,
Nosi Isusu ljubav mnogu,
Er su mnozi tvoji grisi;
Kî će tebi bit prošteni 385
Cjeća mnoge tvê ljubavi,
Kako i svetoj onoj ženi,
Kû sad moja pjesan slavi.
Cjeć ljubavi ona pojde 386
K nogam svoga vjerenika,
On s ljubavi nju ne ojde,
Nu nje ranam najde lika.
Po skrušenju svoje klete 387
Od zlobe se očišćiva,
Tere grozniem suzam svete
Noge Isusa svud obliva.

Digitized by Google

Zlatniem pramom, kî prostrla 388
Niz vrat bieli svoj bijaše,
Poniženo njih je otrla,
A otrvene celivaše.
Celivane mastju maže, 389
Plače, uzdiše, gorko cvili,
Jur pokorna sva se kaže,
Jur je oprala grieh nemili.
Er, prem kada pokaja se, 390
Od Isusa 'oj bi rečeno:
Sva nepravda otpušća se
I grieh svaki tebi, ženo.
Dakle ovdeka ljubav mnogu 391
Od pokorne gledaj žene,
Ter prikaži i ti Bogu
Dar ljubavi tvê srčene.
Poniži se i na svete 392
Isusove padi noge,
Da ti prosti griehe klete
I tvoê grube zlobe mnoge.
Jur uzdiši, jur skruši se, 393
Jur od suzâ lievaj rike,
Ter k Isusu obrati se,
I tvoîm ranam išti like.
Noge svete i blažene, 394
Poniženom ljubi odlukom,
I suzami poškropljene
Pramom otri, grli rukom.
Ter razmisli, da, budući 395
Rad griehâ se ti izgubio,
Liepom pomnjom tebe ištući,
On je teški trud imio.
Ah! što čini cjeća tebe! 396
Ah! kû ljubav tebi otvori!
Gdje ti poda sama sebe,
Gdje te odabra za raj góri;
Gdje te sina za svojega 397
Milo prima za sve vike,
Gdje blaženstva od višnjega
Sve ti dava slave i dike.

Digitized by Google

Ter ni 'e pravo zadovolje, 398
Da ti dara cjeć ovoga,
Njega ljubiš s dobre volje,
Oda svega srca tvoga?
Jeda li si lav srditi, 399
Ali od ledne rogjen zmije?
Pokle neć' se obratiti,
Pokle te ovi plam ne grije?
Obrati se, ah! obrati, 400
I studeni razgrij tvoje;
Bogu odluči srce dati,
Da ga u krilo primi svoje.
Al ne slišaš, gdje ga pita 401
Tvoj jedini Bog od tebe!
Za srce ti srce obita,
Ah ljubavi! za te sebe.
Pače svak čas ov' medeni 402
Glas uzdviže i vapije:
Daruj sinko srce meni,
Daj, ne kasni, daj, gdje mi je?
S druge strane gjavo hudi, 403
Pùt ohola, sviet nevierni,
Svak ponase na te búdi
Čemer jadni, jad čemerni.
Gjavo vika: daj ga meni; 404
Pače meni, pùt vapije;
Meni daj ga, sviet himbeni
Rieč izusti najposlije.
Sada, brate, pravo sudi, 405
I vigj' razlog vrhu svega:
Ko 'e dostojan njemu budi
Ciela srca dar tvojega.
Ko te 'e svoju na priliku, 406
To najprvo vigj', stvorio,
I rajsku ti podao diku,
I svom smrti otkupio;
Misli, ko je podložio 407
Pod tvoju oblas vas sviet ovi,
Ko 'e plod zemlji umnožio,
Ko li svaka blagosovi;

Digitized by Google

Ko ti poda sama sebe
Biela kruha u prilici;
Ko li uzvisi gori tebe
U nebeskoj slavi i dici.
Sve to misli, sve procini,
I na pravu stavi mjeru,
Ter, kî tebi to učini,
Njemu ljubav skaži i vjeru.
Njemu srce tvê podili,
Njega ljubi, njega slavi,
I prijatelj njegov mili,
I sluga mu budi pravi.
Nu znaš, da sam Bog jedini,
Kî je svemog vazda bio,
Ovo dobro tebi učini,
Tebe 'e tako nadario;
Dakle Bogu slave i dike,
Bogu podaj srce i sebe,
I ljubi ga po sve vike,
Kî je u vieke ljubio tebe.

Primjedbe na drugo pjevanje.

U 2. Kitici: Trohe, t. j. mrve, a ovdje komadići što otpadaju od kamena, okolo koga se radi. — Treći stih je glasio: Nu veće krat zamlaćena.

12. Užganje, od užgati, isto kao užeći; a ovdje znači: žar, žarkost.

14. Prvi je stih bio ovako: Ah kako neć dragi brate.

17. Nelagodan, t. j. slab, iznemoren.

20. Prvi je stih glasio: Ter sa svim tim sina prava.

30. Ut servum redimeret, filium tradidisti. Eccl.

Digitized by Google

43. i sljed. Nedospjeven: t. j. neizmjerno velik.

47. Taće: taknu, prisili ga.

48. Plaćnik, od plaćati, t. j. naknaditelj.

49. Pelikan (nejasit) velika ptica, duga kljuna, pod kojim visi kožna rastegljiva vrećica, gdje može stati od 10 do 12 litara vode. Pjesnicima je znamen očinske i materinske ljubavi, jer bajevno je mnijenje da raskida prsi, da bi svojom krvi ushranila pipliće ; a to je po prilici postalo s toga, što pelikan običaje pritisnuti pri prsi gore rečenu vrećicu, da bi iz nje izvadio hranu što je unutra sačuvao.

50. Kalandra (livadna cipica) ptica od vrsta ševâ ili ševrljugâ, o kojoj se priča basnovita narav, kako je pjesnik povijeda.

51. Sega: ovoga.

54. On ih prosi, t. j. on im govori.

60. Nonne dimittit nonaginta novem in deserto. Lucae 15. Quia s. Angelorum choros reliquit in coelo. D. Greg.

61. Zgoditi: ugoditi.

62. Drugi se stih ovako čitao: On kako Bog ne buduć i.

68. Tot', t. j. tute u tomu mjestu.

72. Deus superbis resistit etc. Jac. 4. — Prvi je stih bio: Er vječni Bog odoliva.

74. Comparatus est jumentis insipientibus. Ps. 48.

89. Bonum est viro si portaverit jugum ab adolescentia sua Jer. 3.

90. Adolescens juxta viam suam, etiam cum senuerit non recedet ab ea. Prov. 22.

92. Jugum meum suave est, et onus meum leve. Matth. 41.

96. Jakob, treći patrijar, Isakov sin, koji isprosi Rakelu, kćer Labana svoga strica, sebi za zaručnicu, uz sedmerogodišnju službu svomu tastu Labanu.

109. Drugi je stih glasio: Svoj rodni dom mladac mili.

110. Imio: imao

117. Ojde, od ojti. Nju ne ojde; t. j. nju ne ostavi.

128. Utiši: utješi.

136. Segaj: ovoga.

137. Treći stih glasio je: Ti njegov si po ljubavi.

Digitized by Google

147. Kako svisti, t. j. kako svjetuje.

153. Mješte: hromiem, bilo je hromcem.

156. Prave: spovijedaju.

157. Venti et mare obediunt ei. Matth. 8.

162. Prvi se stih čitao ovako: To ni'e, ni'e oganj oni.

162. Etna, vatrenjača u Siciliji.

163. Vezuv, vatrenjača kod Napulje.

163. Aban, varoš kod Padove gdje su vruće vode.

166. Fenič, izmišljena ptica; o kojoj su stari pričali, da na svijetu nije nego samo jedna, te kad ostari, da se položi na vatru da izgori, a iz svoga pepela da se pomladi.

168. Izlita: izlijeta, od izlećeti.

169. Nec est qui se abscondat a calore ejus. Ps. 18.

170. Ne appropies huc: solve calceamenta de pedibus tuis. Ex. 3. — Odije: odijeva. — Gani: kreni, makni.

172. In malevolam animam non introibit sapientia. Sap. 1.

178. Ecce ego vobiscum sum usque ad consumationem saeculi.

181. Slaje: slagje.

182. Prvi stih je glasio: On kî je kralj zemlje i nebi. — A treći: već ne ima itd.

186. Ego sto ad ostium et pulso. Apoc. 3. — Vade ad fratres meos. Jo. 20.

197. Pića: hrana.

198. Slaje; slagje.

199. Asuer, asirski kralj, koga neki drže za Darija Histaspa, a drugi za Artaksersa Longimana. Imao je za suprugu Esteru od koljena Benijaminova, koja spasi od poraze vas židioski narod, otkrivši preko večere kralju svomu mužu, sve Amanove spletke i zloće, usljed kojijeh imaše biti židioski narod poražen. Po kraljevoj naredbi Aman bi obješen na vješala, što ih on isti bijaše spravio za Mardokeja, Esterina strica.

201. Kleopatra, kći Tolomeja Auleta, egipskog kralja, koja se rodi okolo god. 69 prije Isuk., pak posta i kraljicom. Ljubovnica Marka Antuna rimskog triumvira, na jednoj večeri što mu učini, za veću sjajnost, rastopi u ostu veliko zrno bisera, od neprocijenjive vrijednosti, te ga

Digitized by Google

popije. Pošto August predobi Mark' Antuna, te Kleopatra izgubi kraljestvo, otruje se i umrije od 39 godišta.

203. Petrus Fabrus.

204. Prisobna; t. j. zatrudjena, bregja.

204. Saj; ovaj.

226. Kušćić; komadić.

232. Dicere audeo, quod Deus cum sit omnipotens plus dare non potuit, cum sit ditissimus plus dare non habuit, cum sit sapientissimus plus dare nescivit. D. Aug.

235. Prvi je stih glasio; Ter ovi dar nije čudni. — Segaj; ovoga.

241. Alfonso, po prilici koji od španjolskih kraljeva.

244. Sej; ove. — Primoći; predobiti, svladati.

248. Parasti in conspectu meo mensam adversus omnes qui tribulant me Ps. 22.

253. Nezaznani; neharni.

257. Sv. Filip Neri, koji se rodi u Fiorenci g. 1515, a umrije u Rimu g. 1595; utemeljitelj skupštine popova.

260. Sv. Katarina koja se rodi u Sijeni g. 1347, i bi od trećeg reda sv. Dominika; umrije g. 1380.

261. Sv. Elzear, knez Sabrana u Provenci, gdje se rodi g. 1295 a umrije 1323.

263. Sv. Tereza utemeljiteljica karmelitankinjâ bosonogijeh, rodi se god. 1515 a umrije 1582.

270. Betanija, selo na istočnom podnožju Maslinskog brda kod Jerusalima, gdje je Isukrst često dolazio sa apostolima, i gdje uskrsnu Lazara.

279. Nadide; nathodi.

290. Ptica Fenič. Vigji opasku pod br. 166.

294. Qui manducat hunc panem vivet in aeternum Jo. 6.

301. Ne ojdi: ne ostavi, ne zapusti.

306. Fili praebe mihi cor tuum. Prov. 23.

322. Drugi stih je bio ovako: I svaka stvar vika s toga.

327. Drugi je stih glasio: Zvier tako zla i nemila.

331. Nemo potest duobus dominis servire. Matth. 6.

343. Drugi je stih bio: U liepi dar čudnovati.

Digitized by Google

348. Fulgebuunt juxti sicut sol in regno patris eorum. Mat. 13.

350. Našast ki bijaše: koji bijaše iznagjen.

352. Venale est regnum caelorum, tantum valet quantum habes: te da et habebis illud. S. Bernard.

355. Prvi je stih bio; O Bože moj, kralju od nebi.

357. Nemo veniet ad me, nisi pater meus traxerit eum. Jo. 6.

361. Qui creavit te sine te, non salvabit te sine te. D. Aug.

362. Non coronabitur nisi qui legittime certaverit. Tim. 2. c. 2.

363. Lastujući: dangubeći.

364. Sv. Augustin, veliki naučitelj crkve, biskup Ipone u Africi, koji se rodi u Tagestu g. 334 a umrije u Iponi g. 430.

365. Ražgan: ražežen.

368. Concaluit cor meum intra me. Ps. 38.

382. Marija Mandalijena, koja dogje u kuću Šimuna gubavca, prostre se na koljena pred Jezusa, i dobije proštenje svojijeh grijeha; i od toga doba svegj je slijedila Jezusa i prisustvovala je na njegovoj muci.

386. S ljubavi nju ne ojde, t. j. ne uskrati joj ljubav.

Digitized by Google

PJEVANJE III.

O vos omnes, qui transitis per viam attendite, et videte, si est dolor similis, sicut meus.
Thren. 1.

Kad Faraun kralj nemili 1
Skupi vojsku na sve strane,
Tere u strašnoj svojoj sili
Progonjaše puke obrane;
Ovde, i onde gré za njimi, 2
Prem bjesnoga pun nemira,
I vojnici sa svojimi
K crljenom ih moru tira.
Progonjenim tu bijaše 3
Vieran vodac Moze obrani,
Liepu sreću s kijem imaše
Valovitieh voda u strani.
Strahovita jer pučina 4
Suhe pute tudje ohodi,
I sred morskieh tu dubina
Mnoš obrana sva prohodi.
Nu za njimi tad se uputi 5
Silnom četom silnik zali,
Al' s biesnoga mora puti
Prekriveni svi su ostali.
On se za to s teških zgoda 6
Sa sviem mnoštvom tu potopi,
Er ga obilnos strašnieh voda
I žestoki bies priklopi.
Ako i tebe kralj nemili 7
Od pakljene doli oblasti,
Sad progoni u svoj sili,
Cieć opačne svoê propasti,

Digitized by Google

Ter nastoji, da ne ljubiš 8
Stvoritelja Boga tvoga,
Er bi htio, da se izgubiš,
Cjeća teška grieha toga;
Al' kada se ustegnuti 9
Od progonstva svoga neće,
On će sada potonuti,
Nu utopio on se 'e veće.
Er smo k moru crljenomu 10
Isusove došli od muke,
Kâ će u svetom krilu svomu
Sve obrane shranit puke;
I tebe će shranit, brate, 11
Liepo kad si razmislio,
Kû je muku podnio za te,
Tvoj Isukrst dobri i mio.
Er se užeže ljubav mnoga 12
Tako u tebi sa svieh strana,
Kôm ga počneš ljubit s toga
Svetiem redom segaj dana.
Mili Isuse, s tvôm ljubavi 13
Ti se obrati k meni sada,
Tiem da moj se glas mlohavi,
U liep način kriepi, i vlada.
Ter za gorku tvoju muku, 14
Za žestoke rane tvoje,
Svetu i slavnu prostri ruku
I nemoći lieči moje.
Pokle svetom tvôm milosti 15
Mâ se slaba pjesan spravlja,
Da tvoih muka sve gorkosti
S plačniem glasom jur ponavlja.
Da bismo se tako užgali 16
Većma u tvojoj mi ljubavi,
Kad budemo razmišljali
Tvoj žestoki trud krvavi.
Trud i muku, kû podnieti, 17
Sili tebe ljubav mnoga,
I na križu, jaoh! umrieti
Cjeć teškoga grieha moga.

Digitized by Google

Prid tvôm pravdom ja sam bio 18
Rad' moih zloba krivac tužan,
Nu moj dug si ti platio,
Ti si za me bio dužan.
S Adamom sam io jabuku 19
Ja s moê biesne grube volje;
Ti si tešku za to muku,
Plačan trpio pun nevolje.
Ah! je l' pravo, ah! za mene, 20
Kî sam veli grešnik bio,
Da si muke neizrečene
Ti pravedan, jaoh! podnio.
Ter ja ljubit neću tebe, 21
Ter neću ti srce dati,
I na službu tvoû sam sebe
Po sve vieke zapisati?
Ter na tvoju hvalu i slavu 22
Neću jezik moj prostriti,
I ljubav ti nosit pravu
I vieran ti sluga biti?
Raspukni se, ah! raspukni 23
Kamenito srce moje:
Ti jeziče moj umukni,
I ustegni pjesni tvoje.
Ni 'e sad vrieme, da začinje 24
Tvâ pjevanja glas mlohavi,
Kad lievati jur počinje
Isus za me pot krvavi.
Tiem pravo bi, da se tvoji 25
S groznieh suza smetu glasi,
Da se oćute nepokoji,
Da se uzdvižu plačni glasi;
Radi muke moga Isusa, 26
I rad' krvi, kû proliva,
Da 'e žalosna moja duša,
Da u žestokoj tuzi biva.
Kaž'te žalos uda moja, 27
Tužno budi sve moê tilo,
Da jur umrem s nepokoja,
Kad mre moje dobro milo.

Digitized by Google

Sva stvorenja gori i doli 28
Uzdišite sa mnom skupa,
Er na gorke muke i boli
Naš stvoritelj jur pristupa.
Nu tiem mukam red podajmo, 29
Prem da u mukah reda nije,
I pjevajuć uzdisajmo,
Da se u plaču plač otkrije.
Sve po redu razmišljati 30
S razlogom je pamet dužna,
Da gorkosti te kazati
Jur se spravi pjesan tužna. —
Dakle Isukrst kada biše 31
Milu družbu pričestio,
Kako sveti Ivan piše,
S večere sej otpravio;
Tej svoê drage on ne ojde 32
U znanomu mjestu tomu,
Nu u liep vrtal s njimi pojde,
Za ocu se molit svomu.
Ali, u teškom nepokoju 33
Kad jur poče on misliti,
Gorkieh muka čašu svoju
Da imaše, jaoh! popiti;
Tad sa sviem njega biše 34
Obastrla tuga mnoga,
I leden mu strah grediše
Po sred srca žalosnoga.
Ter on koji svaka kriepi, 35
Svaka hrani, svaka vlada,
Gubi u licu ures liepi,
Vene, bliedi, drhće i pada.
Tiem pun tuge prem velike 36
Svoj naprieda put obrnu,
Nu žalosti cjeća prike
Dol' na zemlju pade crnu.
Ah! mâ djela, jaoh! himbena, 37
Ah! moji teški griesi oholi!
Cieć teškoga kîeh bremena
Bog uvriegjen pada doli.

Digitized by Google

Ah, ter hitrom ja s odlukom 38
K njemu tote neću poći,
Da ga uzdvignem mojom rukom,
Da mu podam kê pomoći?
Da mu ukažem ljubav pravu, 39
Da ga grlim drago i milo,
I njegovu svetu glavu
Da prislonim na moê krilo?
Ali on videć zlobu moju, 40
I moê srce bez ljubavi,
U gorkomu nepokoju
Lieva s lica pót krvavi.
I riečmi se moli ovimi: 41
Ako li se kako može,
Molim ti se, odnesi mi
Ovu čašu, oče Bože.
Nu sad misli, mâ pameti, 42
Na moê teške griehe iste,
Rad' kîeh pada Isus sveti,
I pót lieva krvi čiste.
Koliko sam ja neharan 43
S zlobnieh diela njemu bio,
Tako veće blagodaran
On se kaže meni i mio.
Pada s teška grieha moga, 44
I znoj lieva po svoj strani,
I ljuta mu žalos mnoga
Boljeznivo srce rani.
Kaže, da mu 'e trudno u temu 45
Već čekati smrtne trude,
Neg' da dá se jur smrt njemu,
Jur što ima bit da bude.
I za ljubav, kû mi nosi, 46
Stanovitu ima odluku,
Ter gorčiju čašu prosi,
I još težju žudi muku.
Er kad angjeo od svjetlosti, 47
Komu bješe ures liepi,
Dojde u teškoj da žalosti
Njega tužna tu pokriepi;

Digitized by Google

Htje mu kazat čašu usilnu,
Kû je trieba njemu piti,
Gorkieh tuga muku obilnu,
I križ teški jedoviti.

On sa svim tiem, on svojega
Oca bješe tu molio,
Neka bi onu već od njega
Mučnu čašu otklonio.

Buduć naše cjeć ljubavi
Željan muke još trudnije,
Da se težja bolest spravi,
Da mriet bude još mučnije.

Kako da bi, na priliku,
Jedan čovjek bolan bio,
Da bi žegju prem veliku
S teške zledi on trpio;

Da liekara, kî htje doći
Njega bolna pohoditi,
Moli teškoj u nemoći
Da bi mu se dao napiti.

Obećava liekar vreda
Vode njemu do sitosti,
Da kućnikom dat će reda,
Da mu piti dadu dosti.

Nu kad bješe s' odielio,
Za ne dat mu koje škode,
U čaši je naredio
Da mu dá se malo vode.

Malo vode tad doniše,
Buduć tako red liekara,
Nu kad ovo vidio biše,
S oštrom rieči usta otvara:

Ah! to li je voda obilna
Od liekara meni dana?
Tiem li hoće mâ usilna
Žegja i želja bit skončana?

Pogj'te od mene, i na oči
Tu mi čašu ne kažite,
Kâ ni'e vriedna da pomoči
Ni moj jezik, kô vidite.

Digitized by Google

Tako i Isus, dobro naše, 58
Cjeć ljubavi svoê velike,
Mnogom žegjom svegj goraše
Mnogo trpjet za grešnike.
Nu videći čašu od mukâ, 59
Malahna se njem' činećі,
Kû žugjaše cjeća puka
On popiti, hotje reći:
Ako ova stvar biti može, 60
Kako molim s riečmi ovimi,
Moj pridragi oče Bože,
Ovu čašu odnesi mi.
Kao da reče: gdje potoci, 61
Gdje su obilni mora vali,
Kako liepo sve proroci,
Te su stvari zapjevali!
To li 'e dakle more usilno, 62
Ko' ima mene potopiti?
Al' svieh voda vrelo obilno
S koga u putu ja ću piti.
Kako, oče moj ljubljeni, 63
Ti mi obeća tja od vika,
Ter veliku žegju meni
Čaša će odniet ne velika?
Ah! i ovu mi čašu odnesi; 64
To ni 'e more, potok nije,
Kako od mene, hotio jesi,
Pismo sveto da vapije.
Paček žudim, da jur dojde 65
Vrieme, da mû krv prolivam,
I da čaša ova projde,
S kê u žestokoj žegji bivam.
Er bih rada s njome oprati 66
Grešna svieta svu gnusobu,
I krivine sve skončati,
I iskorienit staru zlobu;
Ter da trpim gorku muku, 67
I žestoku smrt i tešku,
I da otvorim svemu puku
Viečnu slavu gor' nebesku.

Digitized by Google

Tiem, kad svršim ove trude, 68
Ta će od mene čaša proći,
Za to žudim, da to bude,
Pokle s' ima na to doći. —
Neizrečena o ljubavi 69
O dobroto sasma čudna,
Kâ, cjeć griehâ, Boga stavi
Na žestoka djela trudna;
Ka bî uzrok, da priliku 70
Vazme isti Bog od sluge,
Da istašća svoju diku,
Da odnese sve moê tuge;
Da me uboštvom obogati, 71
Da me svojom mukom tiši,
U liek rane da mi obrati,
Da me gorkom smrti uskriši;
Da me u svojoj krvi očisti, 72
Da mi s križem mir pripravi,
I da sobom jur namisti
Gori u rajskoj mene slavi.
Ah! Isuse mâ ljubavi, 73
Ter ljubiti neću tebe,
Kî si ljuckoj u naravi
Dao na muke za me sebe?
Nu za gorke trude tvoje, 74
I znoj krvav, kî prolivaš,
Ti rastvori srce moje,
Da tvoîm srcem u nj pribivaš.
Da te ljubim po sve vike, 75
Kî si moja ljubav ista,
I tvê liepe slave i dike
Da od srca pjevam čista.
Ali opeta k trudnoj muci 76
Povrati se pjesni moja,
I u mojoj bud' odluci
Iskat pokoj s nepokoja.
U tom trudu da počiva 77
Mâ žalosna duša u vike,
Da u mukah mir uživa,
A u ranah najde like. —

Digitized by Google

Dakle búdeć učenike 78
I rvuć se Isus s tugom,
Eto ugleda čete nike,
S izdajicom kletim drugom.
Svikolici oružani 79
S palicami, s mači, s drvi,
Kao da jesu na boj zvani,
I prid njima Gjuda prvi.
Kud srnete družbo kleta 80
Kako ognjeni vuci ljuti?
Al' na Božja janjca sveta
Spravljate se sad sunuti?
Stan'te, uprav'te ter na zada 81
S bliedim strahom hitru nogu,
Er svi ćete poznat sada,
Što 'e hoditi suproć Bogu.
I ti Gjuda, stan', tamnjače; 82
Ne hod' napried, zmio ljuta,
Er na vječne hrlo plače
Tvâ će duša bit tisnuta.
Ah! nevieran, kî si u svemu, 83
Plaću ovu li meštru davaš?
Greš celovat lice njemu,
A celovom ti ga izdavaš.
Kamo dobro puno uresa, 84
Kê si od njega ti primio?
Dari sveti, i čudesa,
I zlamenja, kâ s' činio?
Kamo općenje, kamo družba, 85
Kamo ovake stvari mnoge?
Tih razgovor, vierna služba,
Prem kad ti je oprao noge?
Ah! i kruh si, kî t' bi s njime 86
Čista hrana, pozabio,
Tere izdat ga u sej vrime
Kako li si sljepče smio?
Ali izdajnik k meštru hrli, 87
I ništa se tiem ne haje,
Hudom njega rukom grli,
A zlom ustnom celov daje.

Digitized by Google

Himben pozdrav nadodaje
K zlu celovu zlobnik hudi,
Ter ovako, kô pas, laje:
Zdrav, moj dragi meštre, budi.
Isukrst mu reče tada:
Tako izdavaš, Gjuda, mene?
Tiem li stavljaš ti na zada
Dar ljubavi moê srčene?
Nu, reci mi, prijatelju:
Na koje si došao dilo;
Koju li si imao želju
U zlo upasti to nemilo?
Kao da bi mu reć' hotio:
Ti l' na meštra dojde tvoga?
Kî te 'e tako uzvisio,
Kî ti 'e podao dobra mnoga?
Meû tisućâ tisuć' ljudi
Za apostola obrah tebe,
A ti se sad tako izludi,
Tako izgubi ti sam sebe?
Takovom li ti ljubavi
Za mû ljubav štuješ mene?
Takov li mi dar pripravi
Za moê dare neizrečene?
Neprijatelj da me 'e sada
Zliem načinom uvriedio,
U momu bih srcu tada
To s razlogom ja trpio.
Nu ti, čovjek kî si bio
Jednodušan meštru meni,
Sa mnom jio, sa mnom pio,
Kako znanac moj srčeni;
Sada, sada već se obrati
S zlata u crni gvozd i grubi,
I dobro mi sa zlim plati;
Mene izda, sebe zgubi. —
Tako Ankiz je dobra mnoga
Perijandru učinio,
Kî s zlom družbom pak istoga
Dobročinca 'e svoga ubio.

Digitized by Google

I Cezaru tako dana 98
Od zlieh ljudi bi smrt ljuta,
Od kîeh na nju družba zvana
Bi njegova sina Bruta.
Koga tote kad on vidi, 99
S krvniem skupom da ga udara,
Već neg' s ranâ vas ublidi,
I s rieči ovom usta otvara:
Ti li jošte, sinko Brute, 100
U žestokoj tvojoj sili
Meni davaš rane ljute,
Brute, ah! Brute, sinko mili?
O prokleta neharnosti! 101
O smrdeći grieše hudi!
Kî si teškom tvôm gorkosti
Oskvrnio srca od ljudi.
Po svoj strani svieta ovoga, 102
Kako mudri to govore,
Od čovjeka neharnoga
Ni 'e se našlo stvari gore.
Ali ovdeka sad procini, 103
Dušo moja, sama sebe,
I promisli što učini
Tvoj spasitelj cjeća tebe.
Er kolike dare svete 104
Od njega si ti prijala,
Nu rad' tvoje zlobe klete
Zlu si njemu plaću dala.
Ah! mâ teška djela huda, 105
S kîeh vàs sam se oskvrnio,
I tiem vele već neg Gjuda,
Moga Isusa uvriedio.
Cjeća zlobe srca svoga 106
On jednokrat htje ga izdati,
Nu s moîh grieha ja istoga
Izdao jesam, jaoh, mnokrati.
Obećanja koja mila, 107
Koliku sam davao viru,
Grešnoga se čuvat dila
I živjeti s njime u miru!

Digitized by Google

Nu veće krat, i već krati 108
Nevjeran sam u svem' bio,
Er ga opeta htjeh izdati,
Opet ga sam uvriedio.
O moj dobri Gospodine, 109
Moê spasenje, moj pokoju,
Evo t' sada do istine
Srce i dušu davam moju.
Nu dopuščaj sada meni 110
Da pristupim k tebi virno,
Da ti celov dam srčeni,
I da s tobom živem mirno.
Užež', užež' ljubav tvoja 111
U mom' srcu oganj veli,
Da te ljubi duša moja,
Da se u tebi svegj veseli;
Da tvê teške muke i trude 112
Razmišljati bude u vike,
Da ti vierna u svem bude,
Dajuć tebi hvale i dike.
Nu meû vuke gdje ojdosmo 113
Sama u tugah janjca sveta?
Što činimo? Gdje pojdosmo?
Vratimo se k njemu opeta.
Eto 'e vidjet izdajicu, 114
I zla mnoštva skup neviran;
Nu prav srcem, tih na licu,
Isus k njima dojde miran.
Ter njim' reče: družbo obrana. 115
U sej doba kamo idete?
Od kojih li grete stranâ,
Al' koga vi sad ištete?
Znaj, da sega mi vremena, 116
Rekoše mu, tu hodimo,
Er Isusa Nazarena
Pomnjom ištuć' nać' žudimo.
Ja sam: veli Isus njimi; 117
Nu kada su to slišali,
Od njih svaki tad onimi,
I na crni tleh su pali.

Digitized by Google

Tako i drugi krat njim reče,
Nadodajuć jošte ovako:
Ako ištete, ako teče
Svak' vas na me tač opako,
Ove moje vierne druge
Vi ništare ne vriegjajte,
Ni njim dajte koje tuge,
Neg' slobodno svieh puštajte.
Dakle ovdeka jest viditi,
Da rieč jedna Isusova
Cielu vojsku na tle hiti,
Ter ni 'e čudna oblast ova?
Pokle umrloj on u puti
Krepost ima tač veliku,
Kû će imati, kad dvignuti
Na slavnu se bude diku?
Sad on sugjen ima biti,
I dol' hita mnoštvo glasom,
A što bude, kad suditi
Vas sviet počne zliem porazom?
Ljubi dakle, ljubi njega,
Dušo moja, po sve vike,
I rad djela zla kojega
Ne nasljeduj sej grešnike.
Er iskaše po zloj ćudi
Oni Isusa uhititi,
A ti išti ga, bdij, i trudi,
Za ljubit ga i slaviti.
Ne išti ga grešniem dilom,
Er ćeš i ti past' dolika,
Kad glas prostre strašnom silom,
Rasrgjenja pun velika.
Nu pristoji l' to se tebi,
Da zlom družbom i ti hodiš?
I da kralja zemlje i nebi
Hitaš, vežeš, na smrt vodiš?
Evo on za te sada grede
Na jad gorki, na smrt tešku,
Žudeć, tako da privede
Tebe u slavu gor' nebesku.

Digitized by Google

Obrati se dakle, obrati, 128
I prolievaj grozne suze,
A sad ćemo razmišljati
Mi njegove ljute uze.
Za to kada janjac sveti 129
Isus hotje, ah! moj Bože,
Da na njega skup prokleti
Ruke svoje prostriet može;
Skočiše se svi oholi 130
S nagliem gnjevom suproć njemu,
Opstiruć ga na okoli,
Zla čemera puni u svemu.
Jedni na vrat konop meću, 131
Jedni vežu ruke svete,
Jedni sržbu svegj to veću
Kažu i svoje zlobe klete.
Njeki dava zamlatnice, 132
Njeki nogom njega udara,
Njeki grdi slavno lice,
Ko' krvavo svud se otvara.
Petar videć ove stvari, 133
U sebi se 'e vas smutio,
I za život jur ne mari,
Na mač ruku 'e jur stavio.
Ali er svoj gnjev na nj otvara 134
Malko, i zlo se prem zatječe,
Za to mačem njega udara,
I desno mu uho odsieče.
Koje Isukrst njemu tače, 135
Ter ga od zale rane ozdravlja,
Pak na Petra rieči zače,
Kê ovim redom s ustâ otpravlja:
U nožnicu mač namisti, 136
Petre; mačem ko udire,
Istinito znaj, da isti
On od mača pak umire.
Cieniš molit da ne mogu 137
Ja mojega oca gori,
Da mi vojsku poda mnogu,
Od angjelskieh svetieh kori?

Digitized by Google

Kî kada bi priletili 138
Za dostojnu mû osvetu,
U čas bi oni sagubili
Nedostojnu četu kletu.
Nu potrebno, znaj, sada je, 139
Pisma sveta ispuniti,
I, prem čaša da gorka je,
Ja sam držan nju popiti.
Na zbor hudieh pak zlobnikâ 140
Rieći otvara božanstvene:
Vi ste, kako razbojnika,
Uhititi došli mene.
Ter ste mače napravili, 141
I oružja vrsti svake,
I gnjevno me naskočili,
Svi propasti puni opake.
Kada u templu ja svetomu 142
Po vas dan sam vas učio,
Nastojeći, po pravomu
Da bih putu svieh vodio;
Vi sa sviem tim nieste mene 143
Tako zlobno tad hitali,
Ni propasti cjeć himbene
Na me ruke prostirali.
Ali 'e vaše vrieme sada, 144
I od crnieh oblas tminâ,
Da to na me breme pada,
I jad teškieh od gorčinâ.
On ovako govoreći, 145
Vidiše se svikolici
Pustiti ga, i uteći
Hitriem tiekom učenici.
Sam se Petar obziraše 146
Pun žalosti, tuge, i cvila,
Ter s daleka on sljegjaše
Uhićena meštra mila.
Meû to vode, mlate, i vežu 147
Vuci ognjeni janjca sveta,
Kîem usilno tu potežu
I ništa ih to ne smeta.

*

Digitized by Google

Gruba ruga glas prostiru, 148
Ridajuć ga na tleh doli,
I od svakieh strana udiru,
I gorke mu daju boli.
Nu kad s njime došli bjehu 149
Kod potoka Cedronskoga,
Zliem načinom svi u smiehu
U nj metnuše tote njega.
Po kom ga su vrieme dugo 150
Potezali na okoli,
Psost rigajuć, tvoreć rugo,
I uzdvižuć glas oholi.
Ah! moj dobri Gospodine, 151
Kako ustrpljen ti si bio?
Kako li si te gorčine
I zla djela ta podnio?
Što ne činiš, da tries gori 152
S tmasta oblaka svieh pobije?
Al' da zemlja sva se otvori,
Da svieh proždre, svieh prikrije?
Znam, da kada Oza ruku 153
Na škrinjicu svetu stavi,
Prem da imaše dobru odluku,
Naglu sebi smrt pripravi.
A tiem bičem Bog istoga 154
Bješe pravo porazio,
Er vrh mjesta on svetoga
Ruku 'e svoju prostriet smio.
Ali smienstva koja ovdika, 155
Kê l' propasti sasma hude,
I zlieh četa zloba prika
Očito se kaže od svude!
Nebo i zemlja da se srdi 156
Teškom sržbom cjeća toga,
Videć, tako zlo da grdi
Zlo stvorenje stvorca Boga.
Sunce i mjesec jur spravio 157
Strahovitu 'e tminu crnu,
Da bi u vječni jad stavio
Zlu skupštinu tu neharnu.

Digitized by Google

Jasne zviezde napravljaju
Luk žestoki, smrtne strile,
Od svieh strana da strielaju
Hude čete i nemile.
Nu gospodin pun ljubavi
Ne dopušta vieku toga,
Er on za me dušu stavi,
I spasenja cjeća moga.
Oh htje, da ga smrt umori,
Neka živem ja u vike,
I da uživam njega gori,
Gdje su vječne slave i dike.
Nu ko bi ovde podao meni
Groznieh suza liepo vrilo,
Er moj Isus poljubljeni
Bi uhićen, jaoh! nemilo.
Da razmišljam ljute uze,
Tešku muku, tužne boli,
I njegove gorke suze,
Kê cjeć mojih grijehâ proli.
Pak da misli po sva ljeta
Mâ žalosna grešna duša,
Kô bi u tuzi djeva sveta,
Kada tužne glase sluša.
Er rečeno kad joj biše,
Da je uhićen nje sin mili,
Sva joj lica probljediše,
A srdašce mač ustrili.
Za tiem vrata zatvorila
Ona od svoje bješe kuće,
A rieke je propustila
Groznieh suzâ tu tekuće
S plačnieh oči kê od zgara
Na čisto joj teku krilo,
Pak rukami jaoh! udara
Svete prsi svoê nemilo.
Žalosne bi glase bila
Iz žalosna srca dala,
Ali 'e tuga priklopila
Srce, i uda njoj ostala.

Digitized by Google

Dakle kada sin rad' mene, 168
A rad' sinka majka suzi,
Ja ni suze dat srčene,
Nit' ću u gorkoj venut tuzi?
Jur je tužni glas prispio, 169
Da su Isusa uhitili,
A ja niesam ispustio
S moga srca uzdah mili!
Kada sliša tužan Heli 170
Protivnici da oholi
Bjehu Božju skrinju uzeli,
Udilj mrtav pade doli.
Tako i Urban papa sveti, 171
Kad žalosno prija glase,
Da jur vazeo sultan kleti
Jerosolim grad bijaše;
Gorka žalos tad njemu je 172
Srce udilje porazila,
I smrt nagla život mu je
Iznenade prikosila.
A Nikola papa peti, 173
Kad je slišao glas nemili,
Da Carigrad turci kleti
Bjehu uzeli jur po sili;
Ta ga gorkos ranit uze, 174
Da jur poče on lievati
S plačnieh oči grozne suze,
I od srca uzdisati.
Tiem željaše ne živiti, 175
Neg' da dojde smrt nemila,
Kâ bi uzmogla razdieliti
Tužnu dušu njemu od tila.
I Benedet papa prvi, 176
Videć, u Rim da usilna
Longobardâ mnoš navrvi,
Kâ svud bješe s raspa obilna;
Cjeća teška zla tolika 177
Zla ga 'e žalost obujala,
Kâ budući prem velika,
Gorku bješe smrt mu dala.

Digitized by Google

Ovi u način, dušo moja, 178
I ti umri sama sebi,
Er je uhićen dika tvoja,
Tvoj Isukrst, kralj od nebi.
Umri sebi, da ti ovdika 179
Mrtva buduć, živeš gori,
I s nemira prem velika
Da u mir pojdeš raskieh dvori.
Er cjeć Boga ko na svitu 180
Nenavidjet sebe bude,
On slavu ima vjekovitu,
Vječni život on dobude.
A sebi se on protivi, 181
Volju svoju kî ne sluša,
Prem kad, na put da ga krivi
Ona vodi, vidi i kuša.
Er nas na jad vjekoviti 182
Nuka naša tamna želja,
Koj' se imamo protiviti,
Za ne uvriedit stvoritelja.
Dakle u njeki diel umira 183
Kî sam sebi protiv žive,
Er u djelo ne prostira
Želju od svoje volje krive.
Žive u puti, nu bez puti 184
Žive ljeta svakolika.
Na nebo se j' htio dvignuti;
Ovdje 'e mrtav, živ gorika.
Evo rimski oci sveti, 185
Grad kršćanski kad žaluju,
Njih skončava nemir kleti,
I jur smrtne tuge čuju.
Ah ja neću ni žaliti 186
Uhićenje moga Isusa,
Kako li će dakle umriti
Sama sebi moja duša?
Ah! moê teško nezaznanje! 187
Ah! moê srce led studeni!
Kad na dužno smilovanje
Ne kreće ga zdrak ljubljeni.

Digitized by Google

Er da bih ja Gospodina 188
Sa sviem srcem sad ljubio,
Rad' njegovieh tieh gorčinâ
Vas bih se u plač obratio.
Moj Isuse dobri i mili, 189
Ti daj, da bi tvoje uze
Uze moje sve razbili,
A suze mi dale suze;
Da mi tvoj plač, plač uzroči, 190
A nepokoj nepokoje,
Da se u srce moê protoči
Bol s bolesti teške tvoje.
S tom bolesti zdrav ću biti, 191
I s tiem plačem radovati;
S nepokoja mir viditi,
Slobodu ću s uzâ imati.
U tieh ranah dom mi bude, 192
Kako u liepom perivoju,
Gdje ma duša jur dobude
Vječni pokoj u pokoju.
Tiem me hoće ljubav vela 183
Sa svieh stranâ ražigati,
Da te od srca tad vesela
Ljubit počnem i štovati.
Za sviet paka marit neću, 194
Ni za stvari svieta ostale;
Tebi srce dat moje ću,
Tebi uzdavat slave i hvale.

Primjedbe na treće pjevanje.

U kitici 1. Faraun, obični naslov misirskijeh (egipatskijeh) kraljeva; a ovdje se odnosi na onoga kralja, koji je progonio izrailjčane kad su stanovali u Misiru, koje pak oslobodi po Božioj naredbi Mojsija.

Digitized by Google

18. Treći stih je glasio: Nu ti 'esi moj dug platio.

31. Sv. Ivan Evangj.

32. Ne ojde: ne ostavi

45. S. Cather. Sen.

46. S. Laurent. Just.

48. Jedoviti: pun jadâ.

53. Vreda, mješte: ureda; t. j. ončas.

54. Četvrti stih glasio je; Da mu se da malo vode.

62. Ko', pokraćenje, mješte; koje.

70. Istašća: poniži.

84. Ko'; kao na opasci 62.

86. Sej; ovo.

94. Si inimicus meus maledixisset mihi, sustinuissem utique, etc. Ps. 54.

95. Tu vero homo unanimis, dux meus et notus meus, qui simul mecum dulces capiebus cibos, etc. Ps. 54.

97. Ankiz, trojanski knez, kralj Dardanski, otac Eneje, od koga bi spašen iz razapa Troje. Perijandro, bi sin Cipsela, koga nasljedova u vladanju Korinta, okolo god. 625 pr. Isuk. Različito se priča o smrti Ankiza, dali po prilici nema nikakva odnosaja s Perijandrom.

98. Bruto M. Junij, rimljanin, koji se rodi g. 86 prije Isuk., u razmirici megju Pompejom i Ćezarem, prista uz prvoga, a pak iza bitke kod Farsalje (g. 48) lasno steće milost kod Ćezara, jer ga svegj ovaj ljubljaše kao svoga sina. S Kasijom posta poglavicom urote, te u punom vijeću smaknu Ćezara, koji kad ga vidje oružana, izusti se: i ti, mój sinko Brute; te sakri plaštom lice, ne opriječivši se ubojici.

113. Gdje ojdosmo; gdje ostavismo.

114. Treći stih je bio ovako; Nu srcem prav, tih na licu.

115. Sej; ovo·

116. Sega; ovoga.

117. Onimi; zanijemi.

129. Oblatus est quoniam ipse voluit. Is. 53.

132. Ko'; koje.

135. Tače; taknu.

148. Ridajući: kukajući.

Digitized by Google

149. Potok Kedronski teče kroz Josafatovu dolinu megju Maslinskim brdom i Jerusalimom. Izvan primaljeća u svako drugo doba presuša.

149. S. Veron.

152. II. Reg. 6.

153. Oza, sin levite Aminadaba. Po naredbi Davida, u njegovoj kući bi ostavljena škrinja, ili kovčeg uvjeta, dokle su ga imali prenijeti u Jerusalim. U toj veseloj prigodi zgodi se kobna žalost; jer bivši se u prenašanju nagnuo kovčeg, te usudivši se Oza pružiti ruke da ga uzdrži, ončas pade mrtav na tle. S česa prepaden David ostavi opet kovčeg za tri mjeseca u kući levite Obededoma.

164. S. Bonav.

170. Heli, sedmi veliki svećenik starog uvjeta, koji, kad mu donesoše vijest da izrailjčani izgubiše bitku proti filistijanima, da mu u boju poginuše sva svoja tri sina, i da kovčcg uvjeta upade u ruke filistijanâ, od žalosti pade na zemlju i osta odma mrtav.

171. Urban III, rodom iz Milana, prvo arkibiskup Milaneski, pak papa god. 1185. Umrije na 19 ili 20 listopada 1197, pošto mu malo dana prije doprije kobna vijest, da Saladin bijaše preuzeo Jerusalim, 82 god. pošto ga bijaše osvojio Gofred od Buljona.

171. Prija; primi.

173. Nikola V, koji se rodi g. 1389 u Sarzani, a posta papom g. 1447. Mnogo je zaslužio na korist puka, vjere, i književnosti. Umrije na 24 ožujka 1455.

176. Benedikt I posta papom god. 574, i vladao je crkvom za 4 god., kada Longobardi su se pružali po Italiji. Umrije g. 578.

177. Obujala, zauzela.

Digitized by Google

PJEVANJE IV.

Oblatus est, quia ipse voluit.
Is. 53. v. 7.

Jur bjehu obnoć odlučili 1
Sini od strašne crne noći,
Jeruzolim u grad bili
S Isukrstom mučniem doći.
Grad kî 'e njega malo prije 2
Primit htio s mnogom časti,
Sad vezana najposlije
Pogrdi ga zlom propasti.
Mjeste svietla dana bila, 3
Mjeste liepe palme izbrane,
Njega u noći mnoš nemila
Zlo poteže na sve strane.
Slavni glasi, kojieh dike 4
Uresi su liepi bili,
U nesviesne sada vìke
Grubo su se promienili.
Njeki dan su svite svoje 5
Kud hogjaše prostirali,
A sad gorke nepokoje
Davaju mu ljudi zali.
Ah! kako si, sviete sliepi, 6
U brzo se izvratio,
I učeranji vjenac liepi
U zlu tminu postavio!
Jučer slavu, jučer diku 7
Mnoge jučer dao si hvale,
Nu sad propas kažeš priku
Cjeć propasne ćudi zale.

Digitized by Google

Od radosti jučer glase 8
Dvignuo bješe do nebesâ,
Da je Isusu slava, i da se
Tja do jasnieh zviezda uznesa.
A sad vike, sada psosti, 9
Sad na njega stereš ruke,
I vezana ljuto dosti,
Na gorke ga vodiš muke.
Nu zrcalo to gledajte, 10
Ljubovnici svieta ovoga,
I te himbe razmišljajte,
Te nepravde, ta zla mnoga.
Bog na ovom' je svietu bio, 11
I sviet stvoren bi od njega,
A sviet za to ni'e hotio
Stvoritelja znat svojega.
Još manje će vas poznati, 12
Bud' nosite ljubav njemu,
Nu hoće vas svieh izdati,
Sviem pripravlja smrt u temu.
Vigj'te, koju platu dava 13
Milom' stvorcu zlobnik hudi,
Gdje ga hita, veže, izdava,
I na nj smrtni čemer budi.
I, sa sviem tim ov' himbeni 14
Sviet ostavit, ne mislite,
Nu taštinom zaslieplјeni
Za njim k jami svi hodite?
Ti, mâ dušo, sviet ostavi, 15
I sve tašte stvari od svita,
U Isusa ljubav stavi,
Kî za ljubav raj ti obita.
Za njim za to hod'mo opeta, 16
I žalujuć i plačući,
Gdje vapije družba kleta,
U grad njega potežući.
Zlieh udarac' tešku muku, 17
I trud putem kî 'e podnio,
Ovu ne imam ja odluku
Da sad budem to pravio.

Digitized by Google

Er izreći zlobna puka
Kâ će pjesan zlobu kletu,
Gdje ga udara svaka ruka,
I razdira pùt prisvetu? 18

Nu mislimo cjeća toga,
Da su uvest' ga u grad htili,
Kako janjca pitomoga,
Vuci kleti, i nemili. 19

Ali, u gradu kad jur biše
Gdje ga svaki psuje i grdi,
Svi se njemu pokloniše
Mramoriti stupi tvrdi. 20

Stupi, bjehu kî prilike
Tu rimskijeh od ćesarâ,
Od poklonstva i od dike
Bogu daše liepa dara. 21

Stani, zlobna družbo, stani,
I pogazi gnjev ognjeni,
Al' ne vidiš, omehšani
Da su stupi svi kameni? 22

Stvorca svoga da poznaju,
Kada poklon čine njemu,
I da tebi nauk daju,
Da liek išteš zlu tvojemu 23

Oni, buduć kamên tvrdi
Bez razbora, bez razloga,
Kažu, da ti sama grdi'
Spasiteljà tvoga Boga. 24

Kažu, da ti ledne od stine
Sasma bivaš ledenija,
I od sliepe crne tmine
I crnija i sliepija. 25

Er videći ta čudesa,
Gdje kamenje Boga časti,
Ti razborna puna uresa
Smrdiš s zlobne tvê propasti. 26

Ali u tebi, zbore hudi,
Od razbora svjetlos nije,
Er ti zlobnu tminu usbudi,
Istu svjetlos kâ prikrije. 27

Digitized by Google

Vas je ona, ona liepi 28
Zdrak razumni pocrnila,
I u vječni prikor sliepi
Svietli razbor obratila.
Ali od moga sad govora 29
Oni svoje uši ustežu,
Ter Anina tja do dvora,
Mučna Isusa tu potežu.
Tiem ga bjehu k Ani istomu, 30
Dajuć strašni glas, priveli,
A pak k popu velikomu
Kajifi su njega odveli.
Kî godišta prem onoga 31
Za biskupa buduć bio,
Za to Isusa vezanoga
Ana 'e k njemu otpravio.
Ter prid sobom kad gledaše 32
On pravedna Božja sina,
Ove dvignu tada glase,
Glase ljutieh od gorčinâ:
Pokle 'e sreća tvâ hotila, 33
Da si vezan došao k meni,
Kamo tvoja družba mila,
Učenici tvoî ljubljeni?
Gdje pojdoše u sej dobâ, 34
Ter ih nigdje ni 'e viditi?
Ali 'e uzrok od kîeh zlobâ
Da te htješe ostaviti?
Pače opeta sve upravno, 35
I čisto mi hoć' kazati,
Buduć srce mê pripravno
Ove od tebe stvari znati.
Kî si zakon, kê nauke, 36
Kî pút novi otvorio,
Hteć po njemu da bi puke
I narode sve vodio?
Isus reče tada njemu: 37
Nauci su moji očiti,
I očito svietu semu
Sve sam hotio naviestiti;

Digitized by Google

Ter, židovi gdje zbiraju 38
U crkvi se i skupštini,
Svieh sam tote, kako znaju,
Učio nauk moj istini.
Nu skroveno ni'esam ništa 39
Ni otajno ja učio,
Kao skupština znade ista
Liepi nauk moj i mio.
Dakle želje tako ognjene 40
Za koû tebe stvar nukaju,
Da ti pitaš sada mene
Svrh onoga što svi znaju?
Za to tebi bud' odluka 41
Od njih čisto tù stvar znati,
I mojega rieč nauka,
I put kî sam htio kazati;
Pokle čisto sve slišali, 42
I očito jesu od mene,
I liep zakon izaznali,
I nauke mê blažene.
Ovde sa mnom, brate, stani, 43
I razmišljaj rieči Isusa,
Kî općeno svoj izbrani
Zakon uči, da svak sluša.
Rieč vezana božja nije, 44
Nju poviedaj čistu svudi,
I uvriegjen višnji gdi je,
Za pokarat lien ne budi.
Nu da tebe ko uvridi, 45
Al' priatelja draga tvoga,
Udilj lice tvê ublidi,
I kažeš se gnjevan s toga.
Kako veće cjeća Boga 46
Držani smo svi skočiti,
I naš život za nj istoga,
I istu dušu postaviti?
David reče: ja sam, Bože, 47
Tvû prid kralji rieč pravio,
Ni me u tomu strah primože,
Niti sam se što smutio.

Digitized by Google

Vigj', Iruda da bludnoga 48
Liepo kara Ivan sveti,
Govoreć mu: kralju, tvoga
Nemoj brata ženu uzeti.
Ne pristoji toj se tebi, 49
Ni gospoctvu ni tvojemu,
I gor' Bogu zemlje i nebi
Ta stvar smrdi, znaj, u svemu.
Teodozja tač ćesara, 50
Što 'e krstjansku krv prolio,
Ambroz sveti čisto kara,
I crkvu mu 'e zatvorio.
Prid Valentom tako sveti 51
Nije Izacij zamuknuo,
Nu htje konja uzdu uzeti,
Kôm ga bješe uztegnuo.
Ter ovako u slobodi 52
On ćesara karat uze:
Stani; kamo tvâ vlas hodi,
Ki na svako zlo popuze?
Nevieran si ti višnjemu, 53
S hudieh zlobâ sasma bio,
A on tebe sada u svemu
Po pravdi je zapustio.
Ter za tvoju propas kletu, 54
I za zloću, koj' ni'e mjere,
Progonio si crkvu svetu,
I od svete se vrgao vjere;
I tiem skupu nevjernome 55
Ludo si se pridružio,
A narodu krstjanskomu
Zli protivnik u svem bio.
Obrati se, ah! obrati, 56
I od tvoih se pokaj zloba,
Ter krstjanom crkve vrati,
Kê si uzeo u sej doba.
Inako se živ vratiti 57
Ti od ove nećeš rati,
Er će vječni Bog činiti
Da zla tebe smrt potrati.

Digitized by Google

Ali on ovi glas mogući 58
Nije u srce postavio,
Za to u jednoj paka kući
Od Gotâ je užgan bio.
Nu sa sviem tim, prem na pravu 59
Da se vjeru on ne vrati,
Pustinjak je dobio slavu,
Er mu Božju rieč ne krati;
Kâ nas uči, da videći 60
Grešna brata mi našega,
Njemu imamo tada reći,
Da se odvrati od zla tega.
Kî dobiven od nas bude 61
Kad nas hotjet' on slišati,
Tiem za naše ove trude
Vječna nam se plata vrati.
Da, ako li se s zlobnieh dila 62
On dvignuti neće tada,
Nam vavječna plata mila
S naših truda viek ne pada.
Nu k Isusu vezanomu 63
Mâ opeta pjesni hodi:
Vig'mo, popu kad velomu
Odgovori, što se zgodi.
Eto ustaše zlobni sluga, 64
Kî uzdvignu zlu desnicu,
Ter čemernieh punu tugâ
Dade Isusu zaušnjicu;
Govoreći: dakle ovo li 65
Ti si smienstvo jur imio,
Da odgovor tako oholi
Biskupu si izustio?
Nu s udarca tač velika, 66
S oružane ruke hude,
Isus pade, jaoh! dolika,
I poli ga krv od svude.
Ah! žestoka ruko kleta 67
Živiem ognjem svegj goriela,
Ter na rajska lica sveta
Prostirat se ti si smiela?

Digitized by Google

Ti li Malko, prem neharni 68
Djelo ovo si učinio?
Kom' malo prie blagodarni
Uho je Isus ozdravio?
On prostira ruku svoju. 69
Da se s lieka zdrav povratiš,
A ti stereš desnu tvoju,
I slavno mu lice mlatiš.
Ti ga udaraš, on te ozdravlja, 70
Ti ga pljuješ, on te brani,
Gor' na noge on te stavlja,
Ti porazi, ti ga rani.
Pristraši se nebo gori, 71
Drhtaj zemljo svakolika;
Bog svemogi, kî sve stvori,
Sad je udaran od čovika.
A vi sbori slavni i sveti, 72
Rajskieh duša mnoš nebrojna,
Vrz'te od zgare čemer kleti
Na zlobnika nedostojna.
Jaoh! kako li vi mučite, 73
Gledajući hudo djelo?
Kako l' sržbe s ognjenite
Ni 'e vam srce uzavrielo?
Po kî način silne ruke 74
Uzdržati vi možete,
Ter hrabrene sad s odluke
Boga branit jur nećete?
Evo, ah! evo vaša slava, 75
Vaš gospodin, vaša dika,
Rad' zla udarca i neprava,
Prostrt leži, jaoh! dolika.
Skočite se, jur skočite, 76
Ter oružje vad'te ognjeno,
Posiecite, porazite,
Zlo stvorenje i himbeno.
O nebeski oče Bože, 77
Nu vigj' lice Sina tvoga,
Ter kako li tvâ vlas može
Ustrpjet se s grieha toga?

Digitized by Google

Nu što bi kralj svieta sega 78
Zlu čovjeku učinio,
Kî žestoko tako njega
Po licu bi porazio?
Al' prid tvojim Sinom što su 79
Bani i kralji svi ostali,
Prah i zemlja što je, to su,
Al' na zemlji crvi mali.
Gjeroboam ruku svoju 80
Na proroka kad prostira,
I ti prostrie sržbu tvoju,
Koja udilje njega udira.
Ista ruka er cjeć toga 81
Njemu usahnu, ter je umrla,
Kâ na slugu bješe tvoga
Načinom se zliem prostrla.
A za Iliji pomoć dati, 82
Plam si hitio gor' s nebesi,
Po petdeset kîem dva krati
Zlieh vojnika požgao jesi.
Nu sina si sada tvoga 83
Bez pomoći ti pustio,
I pod oblas neharnoga
Zla čovjeka postavio.
Ali 'e bila tvâ odluka, 84
Dobrovoljno da on za me
Čašu pije gorkieh muka,
I svoj vazme križ na rame.
Nu sad misli, dušo moja, 85
Kû ti ljubav Isus nosi,
Da pun teška nepokoja
Svaki za te trud podnosi.
Da t' se u rajske slasti obrate 86
Sve gorkosti te njegove,
Ustrpljeno trpi za te,
I tiem blažen on se zove.
Otkle procien', je l' razložno 87
Ti da k njemu jur se upraviš?
I kako bi bilo uzmnožno,
Da ga ljubiš, hváliš, slaviš?

Digitized by Google

Da ga imaš na pameti,
Da već njega ti ne vriediš?
I da njegov zakon sveti
Čisto štuješ, vierno sliediš? 88

Al slišajmo, pokle njega
S toga udarca krv opteče,
Prid pristoljem popa tega
Što neharnom Malku reče. 89

Veli: zlobna rieč ako je
Za kû ruka tvâ me grdi,
Ti branjenje ti za tvoje
To svjedodžbom sad potvrdi. 90

Nu da rieč bi dobroredna,
Kû prid oviem pravih pukom,
Zašto mene ti pravedna
Nepravednom biješ rukom? 91

Tiem popovske poglavice
Skočiše se i svi zbori,
Ter svak oštro kaže lice,
Svak na Isusa zlo govori. 92

Iziskuju, svi želeći,
Jeda bi kî sviedok bio,
Kî bi štogod krivo reći
Na pravedna njega umio. 93

I prem da tu nastojahu,
Zla svjedodžba da se spravi,
Spraviti je ne mogahu
Hudi ljudi i nepravi 94

Ali u njeko za tiem doba
Dva svjedoka pak dojdoše,
Oba kriva, tamna oba,
Ter ovako tot' rekoše: 95

Ov' govori; templa sveta
Liepu sgradu razvaliću,
Nu pak cielu nju opeta
Do tri dana sagradiću. 96

Te himbene rieči opake
Ljudi opaci na nj rigahu,
Al' svjedodžbe tad jednake
Njim njekako ne bijahu. 97

Digitized by Google

Ter videći biskup kleti
Da sa sviem tim Isus muči,
On u svojoj tad pameti
Ovako mu reć' odlući:
Zašto odgovor tvoj ne skoči,
Da te od hude brani zgode,
Pokle na te svak svjedoči
I kriva te svi nahode?
Jeda l' ne znaš da dojdoše
Oni u ove za to dvore?
Er s istinom sve najdoše
Protiv tebi što govore?
A ti hoćeš svegj mučati,
Ter si usta zatvorio,
Svi žudeći mi slišati
Da bi štogod nam pravio.
Ali Isukrst odgovora
Nikakova ne davaše,
Tiem sred toga opet zbora
Veli pop mu govoraše:
Nemoj tako stanovito
Sad varati ti sam sebe,
Živiem Bogom za to očito
Ja zaklinjem pravo tebe,
Da u mjestu sad ovomu,
Gdje su ove sve skupštine,
Nami rečeš čisto u tomu:
Jesi l' Božji sin, ali ne?
Nu kad Isus sliša ovo
Od zlobnoga poglavice,
Odgovora cjeć gotova,
Dvignuo bješe plačno lice:
Ti si rekao, veli njemu,
Sin višnjega da sam gori,
I istinu, znaj, u temu,
Da vlas tvoja sad govori.
Za to i ja sad navišćuju
I prid tobom i prid svimi,
Neka i ti, i svi čuju,
Što govorim riečmi ovimi.

Digitized by Google

Dojće vrieme, kad u dici
Gor' nebeskieh od visinâ
Vi budete svikolici
Čovješkoga vidjet Sina ;
Od kreposti božanstvene
Gdje na desnu sjedi stranu,
I od slave gor' blažene
Gdje uživa čast izbranu.
Ter nebeskom u oblaku
Gdje s oblasti čudnom hodi,
Za suditi zlobu svaku
Svieh zemaljskieh od narodi.
Prem razgovor ov' istini
Isus bješe jur dospio,
Kad se biskup vas promini,
Zlom se 'e sržbom vas smutio.
I tiem ruke on prostira
Na svoê liepe svite izbrane,
Tere u gnjevu njih razdira,
Obziruć se na sve strane:
Opsovao je, veli, sada;
Od svjedodžbe ni'e potriba,
Er njegova rieč na nj pada
Kâ udire njega i šiba.
Slišate li psosti opake,
I nesviesni govor hudi?
Što se dakle vam za ovake
Rieči vidi, braćo ljudi?
Tad glas ovi zla skupština
Tja do zviezda dviže gori:
On ovakieh rad' krivinâ,
Jest dostojan da se umori.
Ter ih tače čemer kleti,
Videći se svi skočiti,
Njegov obraz slavni i sveti
Slinom grdit, rukom biti.
Jedni daju zamlatnice,
Jedni udiru, tuku, i biju,
Jedni rajsko njemu lice
S grubiem rugom tu pokriju.

Digitized by Google

Ter govore: ti sin Boga, 118
Ti kad jesi meštar mudri,
Jur prorokuj, i onoga
Sada očituj, kî te udri.
Nu razmišljaj to ruganje, 119
Te udarce, mâ pameti,
I Isusa gorko stanje,
I popljuvan obraz sveti.
Obraz, koji gledat gori 120
Angjeli su svegj žudjeli;
A sad ga su kleti zbori
Pljuvotinom pogrdjeli.
Obraz, duše kî blažene 121
Gori u raju prosvjetljuje;
Sad propasti rad' himbene,
Nedostojno u nj se pljuje.
Obraz rajskom koji slavom 122
Svud općeno miris daje;
Zlom pogrdom i nepravom
Vas pokriven, jaoh! sada je.
Obraz, kî je vazda prudni 123
Sega svieta ures bio;
Nu sad ga je skup zloćudni
U zlu tminu postavio.
Obraz, prid kiem morski vali 124
Liepo su se ponižili;
A sad krvni ljudi zali
Zlo ga jesu nagrdili.
Stani Petre, ne hod' tamo 125
Cjeća straha cjeć ljuckoga,
Tvoj obrati hod ovamo,
I pogledaj meštra tvoga.
Nu vigj' obraz, kî njekada 126
Tako liepa bješe uresa,
Da prosvietli čisto tada,
Već neg' sunce, sva nebesa,
Kad na gori od Tabora 127
Rad' svjetlosti neizrečene,
Mnio si rajskieh bit' sred dvorâ,
I sred slave gor' blažene;

Digitized by Google

Er si rekao: pribivati 128
Ovde 'e nami milo i drago;
Ovde ćemo uživati,
Ovde 'e dobro, ovde blago.
Što se sada vidje tebi, 129
Od rajskoga slavna obraza?
Je l' promjenjen vas u sebi,
Rad' zla udarca i poraza?
Je l' pogrgjen vas okolo 130
Cjeć pljuvotin' smrada gruba?
Kako da bi jur oholo
Na nj skočila gnusna guba?
Plači dakle, prem plakati 131
Da te vidim gorko sada,
I sa mnom se skupa obrati
Grozne u suze s teška jada.
I vi plač'te, vi nebesa, 132
Sunce, mjesec, jasne zvizde,
Gdje 'e vašega čast uresa?
Kamo idoše vaše gizde?
Nu gledajte svjetlost pravu, 133
Kako 'e sada potamnila!
I svu svoju diku i slavu
U noć crnu obratila!
Ali za me on grešnika, 134
I za ljubav kû mi nosi,
Sad zla ova svakolika,
I sve muke te podnosi.
Sve udarce ove trpi, 135
I žestoku na smrt grede,
Da me iz ruke gjavla izdrpi,
Da me u rajsku slavu uvede.
Poniži se, da me uzvisi; 136
Da mi mir da, on tuguje;
Mre, da mrtva mene uskrisi;
Da ja ozdravim, on boluje.
Da me izlieči, rane prima; 137
Da me osladi, gorkos pije;
Da mi 'e pokoj, križ uzima;
Da me očisti, krv prolije.

Digitized by Google

On se muči, da ja uživam; 138
Da se uzdvignem, pada doli;
Lieva suze, da ja spivam;
Da se spasim, on se moli.
O neizmierno dobro moje 139
Gdje za mene poda sebe,
Ter za ovake dare tvoje
Ljubit vazda neću tebe?
Ah! mâ dušo jur se obrati 140
Sva u visoki plam ljubavi,
Da se uzmožeš prostirati
Po zemaljskoj svoj državi.
Da se uzneseš za tiem gori 141
Tja nebeskieh do visina,
Da se tebi tote otvori
Slavna rajska kraljevina.
Da rad mira, mir dostigneš, 142
Rad ljubavi, ljubav čistu;
Da se uzvisiš i uzdvigneš,
I da k slavnom prideš mistu.
Nu ako, dobro to imati 143
Jest mi u želji i odluci,
Ti mâ dušo sad se obrati
Bolna Isusa k teškoj muci;
Kî čim valom gorkieh tugâ 144
Vas pokriven tote staše,
Petar s družbom kletieh sluga
Na ognju se tad grijaše.
Gdje jur njega bistriem okom 145
Službenica njeka gleda,
I na nj s rieči prem žestokom
Ovako se skoči ureda:
Ti s' istinom, ti ovoga 146
I učenik i drug jesi,
Kî vječnoga gori Boga
Imenom se sina resi.
Petru srce bi ledeno, 147
I na licu blied prihodi;
Reče: ne znam toga, ženo,
Što tvâ na me rieč izvodi.

Digitized by Google

Koji govor prem istini
Tri krat na njeg' tad se obrati,
A on prizežbom prav se čini;
Meštra taji on tri krati.

Tiem pitoma kokot ptica,
Kâ naviešta zoru bilu,
Prem kad svietli dan iztica,
Zače svoju pjesan milu;

Dobri Isukrst u to doba
Mili pogled k Petru obrati,
Kî se od svojieh tada zloba
Liepo poče spominjati.

O blažene oči svete
Kê, grešnika kad gledate,
Njega k sebi pritežete,
I u pravedna obraćate;

Rastapate vi istemu
Srce u vire groznieh suzâ,
S kieh razbiva tad se njemu
Kletieh grieha teška uza.

Nu na me se obratite,
S rajskom vašom liepom slasti,
I srce mi razvedrite
Od tminave zle propasti.

Rastopite, što je tvrdo;
Razmočite, što je suho;
Čin'te liepo, što je grdo;
A rastvor'te, što je gluho;

Da se i ja doba ovoga
Budem grešnik spominjati
Od grešenja gruba moga,
I boljet se i kajati;

Da moû tešku slobu hudu
Perem tužnieh suza u vodi,
Er je pokoj u tom' trudu,
S te gorkosti slas prihodi;

Kako i Petar, kî bez reda
U tajanje grubo pade,
Draga meštra nu s pogleda
On je skrušen liepo sade.

Digitized by Google

Ali sunce kad stvoreno 158
Crne tmine sve razbiva,
I razvruči što 'e studeno,
I snieg ledan rastopiva;
Kako veće zdrak primili 159
Od svjetlosti vječne prave,
Može obratit u dan bili
Crne noći i tminave?
Znam, zataja Petar Boga, 160
I tim bješe sagriešio;
Jedan pogled pak je istoga
Od svieh grieha slobodio.
Kad zdrak svietli na njeg' svrnu 161
Vječnog Oca porod mili,
Ockvrnjenu dušu crnu
Povrh sniega njemu obili.
Pogleda ga, i pogledom 162
Ledno srce njemu sgrija,
I u srcu liepim redom
Slatke rieči tad mu sija:
Gdje si Petre? kamo hodiš? 163
Gdje van puta ti se otpravljaš?
Tlačiš zakon, Boga ohodiš,
Gubiš dušu, meštra ostavljaš?
Što se strašiš, i bljedilo 164
Po tvomu se licu stere?
Al' još umriet tebi 'e milo
Ter si izišao jur iz vjere?
Sada, ah! sada vieran budi, 165
Er će tebi dat pokoja
Ovi mučni moji trudi,
Ova trudna muka moja.
Od smrti se ne boj ništa 166
Kû do malo hoć' dobiti,
I rajska ti 'e gori u mista
Liepim redom po njoj iti.
Tiem nasljeduj stope moje, 167
Ako ć' dobro to doteći,
Er se u vječne gré pokoje,
I mučeći, i trudeći.

Digitized by Google

A stvar je ova bez razloga, 168
I nije iko rieti smio:
Gospodina da od svoga
Službenik je veći bio.
Ako na me, kî vječnoga 169
Gor' sam oca sin jedini,
Zloba udara svieta ovoga
Teškieh mukâ u gorčini;
I tebi će trieba biti 170
Zlobe ovake podnesati,
I ovaku času piti,
I znoj krvav prolievati.
Nu promisli ljubav moju, 171
Da, prem da zli, ćudi tvrde,
Na me uzmeću propas svoju,
Vežu, biju, pljuju, grde;
Tvû grubotu s grieha tvoga 172
Ja podnieti ni'esam htio,
Nu na te sam oka moga
Liepi pogled obratio.
Dakle i ti se k meni obrati, 173
Ter s ufanjem sliedi mene,
I tiem liepu platu imati
Od moê slave hoć' blažene.
Ove slatke rieči drage 174
Skrušen starac srcem sliša,
I jur lieva suze blage,
Vene, bliedi, gorko uzdisa.
Plačne tuge, glase mile, 175
I vir suzâ, koje toči,
Sve to bjehu uzročile
Isusove svete oči.
Rad' grieha mu jur sginula 176
Bješe duša, dio najbolji,
Kâ 'e s pogledom uskrsnula
Po dragoga meštra volji.
Zatajanja grieh ga teški 177
U led bješe obratio;
Sada 'e njemu plam nebeski
Sve studeni razvrućio.

Digitized by Google

Gvozda u način tvrd se najde, 178
Al' kao mramor stanoviti,
Nu, kad rajski zdrak ga obajde,
Poče od suzâ vir roniti.
Tako Frigja njekih stinâ 179
Svoga iz krila mnoš otkriva,
Kîeh žestoka, mnju, tvrdina
Da tvrdine sve dobiva.
Nu kad počne vedro nebo 180
Bielu zoru pozdravljati,
I svoû svjetlos liepi Febo
Po svem svietu prostirati;
Ter na stiene kad se obrati, 181
I svietlim ih zdrakom kriepi,
Vide se udilj rastapati,
I vir vodâ davat liepi;
Koje tihiem tad tečenjem 182
Bližnja polja natapaju,
Kâ zeleniem pak rešenjem,
I reše se i plod daju.
Groznieh suzâ tako vodom 183
Natapat se Petar pojde,
Ter udilje slavniem plodom
Tiem urešen liepo dojde.
Poče biljeg obilati 184
Od pokore davat svete,
Poče tužan uzdisati,
I plakati griehe klete.
Ter iz dvora van' ishodi, 185
Vas pun tuge, i žalosti,
Tiem načinom da pogodi
Jur slobodno svoj' gorkosti.
Nu kad jadan starac dojde, 186
Gdje ga ikore jur ne vidi,
Gorko plačuć tužan pojde,
Ter ovako sam besidi:
Ah! žestoke mê krivine 187
Ah jaoh! raspa velikoga,
Gdje već biedan pod sjedine
Ja zatajah meštra moga!

Digitized by Google

Kamo dari, gdje su dobra 188
Kâ je on meni podielio?
Meû svôm družbom prem kad obra
Ja najprvi da bih bio?
Za to meni najprvomu 189
Ockvrnjene opra noge,
Meni, ah! meni on istomu
Dá nad svimi dare mnoge.
Ter da mi je čast i dika, 190
I liep ures slave izbrane,
Mene učini namjesnika
Jaoh! neharna na sve strane.
Kako od moga srca svega, 191
Meû ostale učenike,
Ja dostojno ljubim njega,
Pun propasti prem velike?
Er kad pita jednoč mene: 192
Petre, od tebe znat bih rada,
Ljubiš li me nad ljubljene,
Kî su u mojoj družbi sada?
Ah! jaoh meni, s blage volje 193
To sam njemu potvrdio,
Rekoh: meštre, ti znaš bolje,
Jesam li te svegj ljubio?
Dakle ovo je ljubav čista, 194
Sada ah! njega zatajati?
I prisežbam davat mista,
I ništare za nj ne znati?
Jaoh! ter ja sam u starosti 195
Tim se griehom ockvrnio?
I moû dušu tóm tamnosti
Po sva ljeta pogrdio?
Nu kao možem crkve svete 196
Ja bit temelj stanoviti?
Kî cjeć moje zlobe klete
Htjeh nevieran tako biti?
Kîem se redom uda zdrava 197
U čovjeku mogu zvati,
Kada 'e njemu bolna glava,
I zled teška nju podvrati?

Digitized by Google

Jaoh! ter neće rastrkat se 198
Tužne ovčice po dubravi,
Prem kad pastier uklanjat se
I bježati sam se stavi?
Nu kad sunce tako sviti, 199
Da sviem zviezdam svietlos daje,
Zviezde neće već svietliti,
Sunce u tmini sve kada je.
Tako i ja sam, ah jaoh! sada 200
Teškom zlobom potamnio,
Po svem svietu viernieh stadâ
Obran pastier buduć bio.
Ter kako će ovce moje 201
Davat svjetlos svetieh dilâ,
Kada u meni tmine stoje,
I moîh grieha noć nemila!
Ah! kojega liepa reda, 202
Al' nauka njim ću dati,
Ali svjeta, al' izgleda,
Ja najbolji dio obrati?
Kad ja obrah dio bezredni, 203
Zatajavši meštra moga,
I svjet sliedih nepravedni,
I put krivi nauka zloga?
Kamo moje tašte hvale? 204
Kamo rieči moje odmetne?
Sad su meni ranu dale,
Sad su duši mojoj štetne.
Ter se tužni Petre obeća 205
Bivat s meštrom svegj tvojime,
I mučenja na najveća,
Na smrt istu poći s njime;
A sad, rieči ćjeć jedine, 206
Nazad sam se obratio,
I jur padoh dol' s visine,
Jur sam vjeru izgubio.
Mâ plav bješe jaka i hitra, 207
I sve morske tlači vale,
Sad malahno puhnu vitra,
I padoše sve nje hvale;

Digitized by Google

Er svakoga puna blaga
Ah jaoh! meni, dol' se izvrnu,
I nje ugodna ljepos draga
U prikor se crni obrnu.

Mâ ružica po sred drača,
I sred trnja svegj cvatiše,
Sad s velika raspa i plača
Nje uresi svi pomriše.

Moj perivoj, u kom svaka
Bihu voća liepe slasti,
Jaoh! vidi se sad s oblaka
Na nj žestoka tmina pasti.

Plav, perivoj, ruža mila,
Bi, jaoh! moja duša ista,
Kâ se 'e sada obratila
S teška grieha moga u ništa.

Plači sa mnom tvrda stina,
Plači gora, plači polje,
Cjeća ljutieh moih gorčina,
Cjeća gorke mê nevolje.

Vi nemile zvieri plahe,
Zmije otrovne, strašni lavi,
Sdruž'te plačne moje uzdahe,
I moih suzâ vir krvavi.

Al', visoke vi planine,
Po vrh mene pad'te doli,
Ter prikrijte mê krivine,
I moj teški grieh oholi.

Al' ti zemljo dol' rastvori
Krilo od strašnieh tvojieh jama,
I moê jade tu zatvori,
Gorkos moju, mene sama.

Ne, da neću, da planina
Vrhom doli na me pada,
Ni da teškieh rad' gorčina
Mê pokriva griehe sada;

Ni zemaljske jame doli
Da poda mnom sad se otvore,
Ni da usilne moje boli
Sa mnom skupa tu zatvore.

Digitized by Google

Za rajske sam rogjen strane, 218
I za mjesta sveta gori:
Od družbe sam ja obrane,
Nebeski su za me dvori.
Vi nebesa, vi primite 219
Od moih suza dar srčeni,
I tiem virom pogasite
Božje od sržbe plam ognjeni.
O moj dobri meštre mili, 220
Kî, Bog kako, jesi svude,
Ti se na me tužna smili,
Ti mi prosti griehe hude.
Tamnos moja neima broja, 221
Ni moê teško pomanjkanje,
Nu dobrota veća 'e tvoja,
I tvoê sveto smilovanje.
Veće možeš otpustiti 222
Gnusnieh grieha, smradnieh zloba,
Neg' ja grešnik sagriešiti
Jošte u svako vrieme i doba.
Zato k krilu tvê milosti, 223
Skrušen, bolan, i pun tuge,
Utječem se: ti mi prosti,
Ti raščini me veruge.
Zle veruge, i nemile, 224
Jaoh! od moga grieha huda,
Kê su tvrdo priklopile
Moju tužnu dušu od svuda.
Tiem se bolim, i ne kratim 225
Groznieh suza lievat vrilo;
Gorko uzdišem, prsi mlatim,
I skončavam sve moê tilo.
Er nesrećan pod sjedine, 226
I u mojoj jur starosti,
Uvriedih te, Gospodine,
Nu molim te, ti mi prosti. —
Ove rieči pun bolesti 227
Tužan Petar govoraše,
A od srca uzdah česti
K nebu gori uzdvizaše.

Digitized by Google

O žalosna dušo moja, 228
Gledaj ove suze svete,
Procien' huda djela tvoja,
I tvoih grieha uze klete.
Jednoč Petar prem uvriedi 229
Zatajanjem meštra mila,
S djelom, s misli, i u besjedi,
Ti ga s' mnokrat uvriedila.
Ter si puna zledi svake, 230
Gdje od grieha na grieh hodiš,
A za zlobe tvê opake
Skrušna u srcu ne prihodiš.
Nu vrzi se na tleh doli 231
I tvoê grešne razbij uze;
Prsi udaraj, vapi, moli,
Daj uzdahe, ljevaj suze.
Prosi Isusa, da i na te 232
Liepi pogled svoj obrati,
Da se smili, kî se za te
Hotje na križ prikazati;
Da te svruči, da te ogrije, 233
Da te uskriši, i ozdravi,
I tvoê srce da probije
Svetom strielom svoê ljubavi.
Ah! kajem se, tužan, kajem, 234
I glas puštam pun žalosti;
Suze ronim, uzdah dajem,
Er te uvriedih, mâ svjetlosti.
Moj pokoju, dobro moje, 235
Vjereniče moj primili,
Cjeća svete muke tvoje,
Ti se na me tužna smili.
Ne dopuštaj veće ikada, 236
Da te uvriegjam ja bezredno,
Nu daruj mi milost sada,
Da sam s tobom vazda ujedno;
Da te ljubim ja upravno, 237
Da ti nosim časti i dike,
I tvê sveto ime i slavno
Da proslavim po sve vike.

Digitized by Google

Primjedbe na četvrto pjevanje.

Kitica 6. Učeranji; jučerašnji. — 7. Učer; jučer.

8. Uznesa; uznosi: da se podiže.

11. Joan. 1.

17 Praviti; povijedati.

20. S. Vinc. Fer. sermo in Paras.

29. Ana, veliki svećenik godinu prije Kajife, nakon koga ovaj posta velikim svećenikom, i bi u toj časti kad su osudili Isukrsta na smrt križa.

30. Veliki pop, t. j. veliki svećenik.

47. Loquebar in testimoniis tuis in conspectu regum, et non confundebar. Ps. 118. — Primože: predobi u snazi.

50. Sveti Ambrosij arkibiskup od Milana (rod. 333, † 397). Kada ćesar Teodosij, revni kršćanin, i jedan megju prvim štovateljima sv. arkibiskupa, god. 390, strasti zasljepljen, naredi da budu smaknuti svi stanovnici Tesalonike, da bi tako pedepsao neku uvriegju što učiniše nekoji od njih, teško ga svetac prikori te ga i nehtje, primiti u crkvu, dokle javnom pokorom, preko osam mjeseca, ne bijaše oprao svoju krivinu.

51. U doba kad Valentinijan bi proglašen Rimskim carem (god. 364), uzme on sebi za druga brata Valenta, komu poda istočno carstvo, s prijestoljem u Carigradu. Dokle mu življaše brat, Valent nije kazao okrutnosti proti kršćanima; po smrti mu (g. 375) paka pristajuć uz sljedbu Arijanacâ, počne teško progoniti kršćane. Kad se na silu puka spravljaše otići proti Gotima, prekaza mu se pobožni kalugjer Izak, prekarajuć ga teško radi okrutnosti proti kršćanima, koja bijaše pobudila sržbu Božiju i podigla proti carstvu bijes varvarâ, proricajuć mu da se živ neće povratiti. Razljućen car dade ga zatvoriti u tamnicu do svoga povratka; dali, kako mu sveti kalugjer prorokova, poginu u boju, prvo ranjen a pak izgorjen pod šatorom od Gotâ god. 378.

65. Pod imenom velikog popa, i biskupa, razumijeva se veliki svećenik, o komu smo rekli pod br. 29.

*

Digitized by Google

68. Malko, to bi oni isti službenik velikog svećenika, komu sv. Petar odsiječe uho, kad s vojnicima hodio je uhititi Isukrsta, komu spasitelj samim dotaknućem opet ga namjesti.

80. Jeroboam izrailjski kralj, koji postavi zlatne telete u Danu i Bethelu, da ih puk časti, da bi ga tako odvratio da ne pohodi jerusalimski hram. Jednoč kad kralj žrtvovaše krivim bogovima, dogje prorok Jadon, te prekori kralja, a u znak svoga poslanstva zapovidje da se prelomi otar, što se zgodi; a kad kralj pruži ruku na proroka, dajuć naredbu da ga straže uhvate, ruka mu usahnu. Usljed svoje prošnje upravljene proroku, opet mu se ruka zdrava povrati. III. Reg. c. 13.

82. Ilija, prorok za doba kralja Ahaba. Da bi mu dokazao mogućstvo svoga Boga, pozva oganj s neba na svoje posvetilište, koji sažeže do kamenja i vode, što mu je služilo za otara. Kada Ohozija, sin Ahabov, naredi po dva puta da ga uhite i utamniče, Ilija svojom molitvom učini i prvi i drugi put da oganj s nebesa sažeže vojsku; a svakijem putem bilo je po pedeset ljudi i pred njima vogja.

87. Otkle procien'; otkle procijeni, t. j. od tuda sudi.

107. Naviščuju; naviješćujem, naviještam.

116. Tače; taknu.

123. Prudni; korisni.

127. Tabor, brdo posred Galilejske ravnice; gdje se Isukrst preobrazio pred apostolima Petrom, Jakobom i Ivanom.

134. Treći stih glasio je: Sad ova zla svakolika.

138. Spivam: spavam, t. j. da počivam.

145. Vreda, mješte: ureda, t. j. ončas.

161. Prvi stih bio je ovako: kad svietli zdrak na nje svrne.

163. Ohodiš; ostavljaš.

167. Ako ć', pokraćenje, mješte: ako hoćeš.

186. Ikore; iko.

194. Prisežba; prisega, zakletva.

220. Drugi stih bi ovako; Ki, kako Bog, jesi svudo.

Digitized by Google

PJEVANJE V.

Asisterunt reges terrae, et principes convenerunt in unum adversus Dominum, et adversus Christum ejus.
Ps. 2.

Meû to vuci ognjeniti, 1
Kletieh ljudi zla skupština,
Vidiše se odieliti
Od pristolja Kajifina.
Mučna Isusa, janjca tiha, 2
Vežu u način sužnja al' roba,
U kom himbe ni'e ni griha,
Nit' se najde koja zloba.
Ter svi gnjevni, svi sržbeni, 3
Zlom ga silom sobom vode,
I čemera napunjeni
Jur Pilata k dvorim hode.
Od ćesara on imaše, 4
U zamiernoj liepoj slavi,
Čas, i mjeste njega staše
Po Solimskoj svoj državi.
Za to u vieću svi bezrednu 5
K njemu hode srcem hudi,
Hteći, na smrt nepravednu
Da pravedna on osudi.
Glas prostiru tu nemili, 6
Buku čineć po svem putu,
Kako da su uhitili
U dubravi zvier priljutu.
Svietli sudac videć tada, 7
Da mnoš k njemu huda hodi,
Hita svaku stvar na zada,
A k njim tote van' ishodi.

Digitized by Google

Reče: koju vi krivinu 8
I nasvadu jur nosite,
Čiovečkomu suproć sinu,
Koga k meni dovodite?
Kada, u nagloj vašoj viki, 9
Na nj svaki vas škripa s zubi,
Uzrok ima bit veliki
Od zla koga, i grieh grubi.
Rec'te pravo, i ne čin'te 10
Da vas vara zloba ljuta;
Sami sebi vi ne hin'te,
Ni govor'te izvan puta.
Da ne znamo, rekoše mu, 11
Njega zlobu, i grieh veli,
Znaj, pristolju da k tvojemu
Ne bismo ga viek priveli.
Zločinac je, za to njega 12
Pridavamo tebi u ruke,
Da ga sudiš vrhu tega,
I da gorke daš mu muke.
Odgovori: vi ga uzmite, 13
Kada griehu on je u temu,
I vrh njega sud činite
Po zakonu po vašemu;
Ter izbav'te za to mene 14
Od sumnjiva tega suda,
Ine mi su stvari općene
Već' potrebne s manje truda.
Rekoše mu zli krvnici: 15
Da se nam dâ suda misto,
Na smrt bismo svikolici
Osudili njega čisto.
Al' prem, bilo da dostojno 16
Zločinca bi umoriti,
Nami sada ni'e pristojno,
Ikogare sagubiti.
A kad sudac ovo začu 17
Govorenje sasma opako,
Sam uljeze u polaču
Ter Isusu reče ovako:

Digitized by Google

Nu reci mi sada čisto, 18
I sumnju mi svu odnesi:
Od vladaoca držiš misto?
Židovski li ti kralj jesi?
Odgovori Isus mili: 19
To l' ti praviš sam po sebi?
Al' su ti ini naviestili
Ove od mene rieči tebi?
Pilat veli: al' se pravi, 20
Da ja žudij jesam bio?
Al' da sam se u državi
Ja žudioskoj porodio?
A tvoj narod i biskupi 21
Tebe daše meni u ruke,
I židovski ovi skupi,
Da te ljute dam na muke.
Što si dakle u sem svitu 22
Nepravedno ti činio,
Da svak na smrt osobitu
Veće 'e tebe osudio?
Sin mu Božji odgovori: 23
Znaj gospoctvo sada tvoje:
Niesu od sega svieta dvori
Ni kraljestvo liepo moje;
Koje sada da bi bilo 24
Od ovoga svieta meni,
Cjeć mene bi usbudilo
Mnoštvo slugâ boj ognjeni.
Tiem bi hitro prikratili 25
Zliem židovom zle odluke,
I ne bi oni viek pustili,
Da sam pridan njim u ruke.
Sada dakle poznaj čisto, 26
I što t' velju, to je istina;
Na sem svietu nema misto
Mâ čestita kraljevina. —
Nu sad ovde ti prileti, 27
I razmišljaj rieči ovake,
Zasliepljena mâ pameti,
Ter odvrzi stvari opake.

Digitized by Google

Hodi k pravoj ti svjetlosti, 28
Prosvietljena neka ostaneš;
Što već živeš u tamnosti?
Što se na prav' put ne ganeš?
Misli tužna, i procini 29
Tvoga Isusa rieč čestitu;
Da njegovoj kraljevini
Mjesta nije na sem svitu.
Oviem tebe naučiti 30
On se liepo jur dostoja,
Da i tebi nema biti
Kraljevina ovde tvoja.
Nemaš ovde ti iskati 31
Uživanje tašto i tamno,
Ni željeti stan bogati,
Ni ljubiti blago smamno.
Znaj da 'e samo Bog jedini 32
Uživanje naše drago,
Pokoj pravi, mir istini,
Dika, dobro, slava, blago.
Svaka ostala niesu drugo 33
Neg' taština, jaoh! nečista,
Nepoštenje, smieh, i rugo,
Osin, vjetar, dim, i ništa.
Dakle uzbúd' se od sna teška, 34
I ovu crnu zemlju ostavi;
Ljubi dobra ti nebeska;
Ne lež' doli, gor' se upravi.
Slišaj Pavla: ako vi ste 35
Jur s Isusom uskrsnuli,
Zašto od tašte zemlje niste
Hrabreno se podvignuli?
Ljub'te, žud'te, ter ištite 36
Prava doba, kâ su gori,
A sviet hudi ostavite,
Da vam liepi raj se otvori.
Za to sveti apostoli, 37
I mnoš slavnieh spoviednika,
Prem da bješe ovde doli,
Jošte općihu i gorika.

Digitized by Google

Ovde stahu slabiem tielom 38
Putujući po sem svietu,
Gor' s pameti bogumilom,
Kušajući slast prisvetu.
Tiem načinom sliede gorí 39
Janjca Božja, kud god ide,
On s njimi opći i govori,
I sva u njemu dobra vide.
Ne čuješ li gdje govore: 40
Mi općimo na nebesi,
Ophodeći rajske dvore,
Gdje su liepi svietli uresi;
Gdje ne mrači noćna tmina, 41
Ni crn oblak sunce krije,
Gdje ajerska zla ljutina
Ni naudi ni dodije.
Onde vječna svjetlos prava 42
Svieh prosvietlja liepo dosti,
Onde 'e pravo dobro, i slava,
Kû svi imaju do sitosti.
Dosti budi sada od toga; 43
Ovo 'e samo trieba reći:
Sa sviem srcem ljubi Boga,
Ako ć' dobro to doteći.
Ljubi, istina er je ista, 44
Što ti pjesan ova pravi;
Nestvorena ljubav čista
Ne uživa se bez ljubavi.
Ne trga se grozd na drači, 45
Ni na trnu smokva ubira;
Gdje 'e veselje, niesu plači;
Ko zdrav žive, on ne umira.
Dobra od stabla vazda ishodi 46
Dobro voće, ko' se uživa,
Er iz sebe ono izvodi,
Što začeto u njem' biva.
Drače, i trno, zla su djela, 47
Himbe, zlobe, i propasti,
S kieh ne ishode grožgja zdrjela,
Gori od rajske vječne slasti.

Digitized by Google

A duša je svegj vesela, 48
Kada 'e Božjoj u ljubavi;
Zdravo žive, jer začela
S ljubavi je pokoj pravi.
Ove stvari svekolike 49
Uče tebe s glasa ovoga:
Uzdaj Bogu slave i dike,
Zemlju odvrzi, ljubi Boga.
Nu se opeta mi vratimo 50
Svietla suca gdje su dvori,
I k polači pristupimo,
Gdje s Isusom on govori.
Koji kada sliša njega, 51
Da kraljestvo ni' e njegovo
Od himbena svieta sega,
Njemu udilje reče ovo:
Nu kad ovde kraljevina 52
Zemaljska te sad ne resi,
Dakle ima bit istina
Da čestiti ti kralj jesi?
Dobri Isus mu reče na to: 53
Ti govoriš sada meni,
Da kralj jesam; a prem za to
Dojdoh na sviet ov' himbeni,
Od istine da se izbrane 54
Jur svjedodžba liepa otvori,
Da se spase, da se shrane
Svieh naroda vierni zbori.
Od istine jer ko biva, 55
On moê glase vierno sluša,
I jur sveti mir uživa,
Jur shranjena njemu 'e duša.
Pilat veli: nu reci mi 56
Što 'e istina? ter izajde
Tudje riečmi za ovimi
K zliem židovom, kê tot' najde;
Reče im: ne znam nijednoga 57
Ja uzroka sada u njemu
Kîem tvorite vi istoga,
Nu pravedan on je u svemu.

Digitized by Google

Slišajte me cjeća toga: 58
Jest običaj vam čestiti,
Da vam budem ja jednoga
Na vazmeni dan pustiti.
Hoćete li dakle sada, 59
A stvar neće bit' zaludu,
Žudijskoga kralja mlada,
Da ja vami pustit budu?
Nu kad oni to slišaše, 60
Svi hrabreno, svi jedini,
Zliem govorom vapaj daše,
Kî na daleč' čut' se čini:
Mi slobodna ne ovoga, 61
Nu hoćemo Barabana,
Er dostojan on je toga,
Da smrt gorka njemu 'e dana.
Ah mahnita družbo sliepa! 62
Ljudi izišli van' pameti!
Kamo vaša krepos liepa?
Kamo dobri razbor sveti?
Dakle crne grube tmine 63
Vi ljubite sliepi dosti,
I propasti, i krivine,
A ne od prave dar svjetlosti.
Dakle zemlju, ne nebesa 64
Hudim tiekom vi sliedite,
Ni rajskoga liepa uresa
Vječne slasti plemenite.
Ah! nesviesan čovjek smamni 65
Smamno Boga na stran' meće,
A pakljeni gdje jaz tamni,
Tu se sa sviem srcem kreće.
Pokle Isusa osugjuje, 66
A slobodu da Barabi,
Tminu ljubi, grli, i štuje,
A vječne se slave zabi.
Neće mira, ni pokoja, 67
Ni blažene dar radosti,
Er zasliepi njega svoja
Tamna zloba, zla tamnosti.

Digitized by Google

Za to od usta jur proroka 68
Sveti Duh se tuži ovako:
Vi nebesa gor' visoka,
Čudite se sada jako;
Pače i vrata gor' nebeska 69
Razrušena dol' padite,
I cjeć gnusna grieha teška
Zlieh narodâ, jur plačite.
Er pustio je puk moj mene, 70
Kî sam liep vir živieh vodâ,
A studence razrušene
Sebi iskopa s vječnieh škoda.
Razrušene po svieh strana, 71
Da jur grgje ni'e, ni gore;
Tu ni'e bistroj vodi stana,
Tu se uzdržat viek ne more.
A studenci razrušeni 72
Taštine su svieta ovoga,
U kîeh živu zasljepljeni
Zli narodi ljeta mnoga.
U njih tote ne stanuje 73
Spasonosna voda čista,
Er, gdje gjavo gospoduje,
Milos Božja nema mista.
Tako i crna noć strašiva 74
Grubiem mrakom gdje se opstire,
Žarko sunce tu ne opsiva,
Ni zdrak liepi tu prostire.
Janje i s vukom stana n'ima, 75
Ni s sokolom golub bieli;
Oganj živi led ne prima;
S vručine se studen dieli.
Er s istinom znamo sada 76
Po svakemu mi razlogu:
Dvi protivne stvari ikada
Da zajedno stat' ne mogu.
Nemoj dakle, dušo moja, 77
Dat' slobodu Barabanu,
A, u kom dobra sva su tvoja,
Isukrsta vrć' na stranu.

Digitized by Google

Er, onada kad se kreće š 78
Poslušati zle napasti,
Tad Isusa na stran' mećeš,
A greš k zlobi, i k propasti.
I s žudiji tad vapiješ: 79
Pusti, pusti, Barabana,
Da Isusu krv proliješ,
Da mu smrtna dâ se rana.
Prosvietli se dakle u sebi 80
I ne vapij tako ikada;
Oči uzdvigni gori k nebi,
Rec': pomoz' me, Bože, sada.
Ti si sunce pravde, ti si, 81
Ti mâ svjetlos sveta, i prava,
Ti prosvietli, ti primisi
Mâ ćućenja sva mlohava.
Da te svetom tvôm pomoći 82
Ljubit budem srcem pravim,
Da te sve dni, i sve noći,
Hvalim, dičim, ljubim, slavim.
Nu sada se mi opeta 83
Na razgovor povratimo,
Ter skazanja ova sveta
Liepim redom upravimo,
Pilat dakle kada sluša 84
Gnjevna puka vapaj kleti,
Da se biča, dâ Isusa,
Za od smrti njega oteti.
Tad veselo oni u tomu 85
S odjeće ga jaoh! svukuju,
A pak k stupu kamenomu
Bez milosti privežuju.
Družbo huda što činite, 86
Ter ste tako na zlo hrli?
Ali Isusa ne vidite,
Da 'e pripravan, da stup grli?
Kao da reče: evo tilo, 87
Evo ruke, evo noge,
Vež'te jako, i nemilo,
I davajte biče mnoge

Digitized by Google

Oni za to ljući od zmije, 88
I kamena tvrgji stupa,
Njeki veže najhitrije,
Njeki bìča, njeki lupa.
Ah, ovdeka, dušo moja, 89
Sad veliku pomnju stavi,
Ter mišljenja svaka tvoja
Na one ljute biče otpravi.
Gledaj najprie Božja sina 90
Da gô stoji vezan tvrdo,
Gdje ga u sržbi zla skupština
Ljuto biča, psuje grdo.
Misli, da ti buduć gola, 91
Bez milošće, bez kreposti,
Za to od mnoštva tako ohola
Trpi Isukrst te žalosti.
Gô je za to, i podnesa, 92
Da je vezan tako ljuto,
Er grieh tebe punu uresa
Grubo grdi, veže kruto.
Griesi tvoji dakle njega 93
Gola vežu, ter bičaju,
I krvava čine svega,
I ljute mu rane daju.
Kaj se za to, tužna, kaj se, 94
I tvê oči k nebu obrati,
Ter u prsi udaraj se,
Počni teški grieh plakati.
Žaluj, žaluj muku Isusa, 95
Kî 'e sad bičan od svieh stranâ;
Reci: grešna ja sam duša,
Ja dostojna ljutieh ranâ.
Stan'te ljudi; obratite 96
Na me, kâ sam uzrok toga,
Vaše biče jedovite;
Vež'te mene, pust'te Boga.
Mene biednu udarajte, 97
A ostav'te janjca tiha;
Mene ran'te, i bičajte;
Ja grešnica, on bez griha.

Digitized by Google

On pravedan, ja neprava, 98
On čistoća, ja gnusoba,
On je krepost, ja nezdrava,
On dobrota, ja sam zloba.
On Bog pravi, on stvoritelj, 99
Mir istini, dobro svako,
Naš gospodin i spasitelj,
I branjenje naše jako.
Ah! je l' pravo rad' grešnika, 100
Da 'e pravednik tako mučen?
I nečista rad zlobnika
Na smrt ljutu Bog odlučen?
Na me dakle, ja vas molju, 101
Svak obrati britke biče,
Da od svih stranâ, vam na volju,
S moga tiela krv protiče.
Da se izlieće mojom krvi 102
Rane moje nebrojene,
Ere ja sam uzrok pravi
Svete od krvi prolivene.
Nu moj tužni glas i biedni 103
Oni ništa ne slišaju,
Neg' sržbeni, gnjevni, i jedni,
Većma s biči udaraju.
Jur sva 'e četa ljudih kleti 104
Izmjenom se istrudila,
Bičajući hip prisveti,
S ljuta udarca i nemila;
Ah! nemila, er put sveta 105
Sva u krvi, sva raspukla
Na tisuću bješe miesta,
I sniežanu kožu svukla.
Trudno mnoštvo, dal' ne sito 106
Bičat, mlatit, derat, biti,
Odlučuju svi srdito
Veće Isusa odriešiti.
Ter kad stupa od mramorna 107
Odvezaše puna boli,
Izranjena i umorna
Past' pustiše na tleh doli.

Digitized by Google

On se u svojoj krvi svetoj 108
Većma smoći i zamete,
I ni'e milo družbi kletoj,
Da tim vriegja rane svete.
Paček prem da mrtav veće 109
S ljuta biča, neg' živ biše,
Da se u svoje on odjeće
Obuče opet, posiliše.
Stat na nogah jur ne more 110
Cjeć bolesti britkieh rana,
Proticuć mu, što 'e još gore,
Kry prisveta sa svieh strana.
Šebeće se, drhće, uzdiše, 111
Hipom vene, srcem plače,
A krvnici još skočiše,
Još ih sržba na nj potače.
Ter na desno i na livo 112
Nogom njega bit' ne mare,
Kô najgore da je živo,
Al' stvar jedna od ništare.
Ah moj Bože! mâ ljubavi, 113
Ah dobroto neskončana!
Na što milost tvâ se stavi,
Na što ljubav tvâ izbrana!
Smućujem se, i sramujem, 114
Nezaznanja cjeća moga;
Plačem, tužim, i žalujem,
Er uvriedih tebe Boga.
Ne dopusti toga viku 115
Da u naprieda vriegjam tebe,
Neg' oprosti grieh grešniku,
Za grešnika kî s' dao sebe.
Ter u slaboj moj' pameti, 116
Kû prikriva tamnos kleta,
Prosvietli me, Bože sveti,
Svjetlos tvoja prava i sveta.
Daj, da budu biči tvoji, 117
I tvâ muka jedovita,
Slavni meni gor' pokoji,
I moj život po sva lita.

Digitized by Google

Ali opeta zli krvnici 118
Misli misle još najgore,
Da Isusu svikolici
Žestokije rane otvore.
Tere ujedno hode k njemu, 119
Hteći trnom da ga okrune,
S bolna i hipa odnose mu
Svete odjeće krvi pune.
I britke mu rane vriede, 120
Bez ogleda, bez milosti,
Paček većma jošte jede,
Većma kažu svoê gorkosti.
Svukoše ga gola svega, 121
Pak crljenu svitu izniše,
Grubiem rugom kû na njega
Sami ružni postaviše.
Tiem se hitro zatekoše 122
Družba kleta, četa crna,
Ter u smiehu prinesoše
Od oštroga krunu trna.
Kom sržbeni i nemili 123
Svu bolesnu i krvavu
Bjehu ončas okrunili
Mučna Isusa svetu glavu.
Ter se njega još siluju 124
S ljutiem dračam bosti ljuto,
I k glavi ih pritiskuju
Silno, jako, teško, kruto.
Kîeh tisuća broj se piše, 125
Ter njih svaka ljuto rani,
I zlom silom, jaoh! doprieše
Tja do svetieh do moždani.
Tiem načinom od svieh strana 126
Sveta 'e glava izbodena,
Puna drača, puna rana,
I sva u krvi oblivena.
Krv po pramu, krv po čelu, 127
Krv niz svete teče oči,
Krv po licu gre dreselu,
Krv sve tielo slavno moči.

Digitized by Google

Nu krv, ni bol, ni bljedilo, 128
Ni žestokieh mnoštvo rana,
Može ustegnut krvno dilo
Huda puka nezaznana.
Er, Isusa izmučena 129
Tu pred svima sjest' činiše,
I trst suhu toj vremena
U ruke mu postaviše.
Ter za veće poruganje 130
Svi govore svi veseli,
Čineći mu poklanjanje:
Zdrav žudioski kralju veli.
Jedni paka zamlatnicom 131
Zliem načinom njega udiru,
Jedni teškom zaušnicom
Silne ruke na nj prostiru.
Jedni vlase gule, jedni 132
Svetu bradu silno skubu;
Jedni većma željni i žedni
Psost rigaju na nje grubu.
Jedni dračnu krunu, s koje 133
Mokra 'e zemlja rusom krvi,
Teškom silom, jaoh! nastoje
Pritiskovat s dvima drvi.
Bolna Isusa bič udara, 134
Drača od ranâ mnoš otvori;
Ali on usta ne otvara,
Ni rieč jednu progovori.
Tako i janjac tihi onimi, 135
I blejanja glas ne dviže,
S nožicami kad oštrimi
Pomnjiv njega ovčar striže;
Al' pitoma kako ovčica, 136
Da se kolje, kâ se vodi,
Obrativši k zemlji lica,
Dobrovoljno na smrt hodi:
Prikaza se, prikazati 137
Er se 'e tako sam hotio,
Za na svietlo s oviem dati
Ljubav, kû je nam nosio.

Digitized by Google

Ah! žalosna dušo moja, 138
Tač neharna ti hoć' biti,
Kad te muke, kîm ni'e broja,
Ti ne mariš promisliti.
Misli biedna, misli tužna, 139
Da za život dati tebi,
Život teška smrt i ružna
Ružno kosi kralju od nebi.
Misli, tvoje rad' ljubavi 140
Da sve ove muke prima,
I kad za te dušu stavi,
Drugo stavit on ne ima.
Misli, ljubav da nikada 141
Veća neće nać' se od ove,
Pokle obilno za te sada
Vas u svetoj krvi plove.
Uze, udarce, biče, drače, 142
Grubo rugo, nago tielo,
Sve što trpi, sve što plače,
Sve se 'e za te to podnielo.
I on drugo neće od tebe 143
Za sve muke, kê podnosi,
Neg' da tvoje srce od sebe
Pravu njemu ljubav nosi.
Ah! ljubi ga tužna, ljubi, 144
Prem da jesi nedostojna,
Er inako sve se gubi,
I neć' nigda bit' pokojna.
Znaj, u Božjoj da ljubavi 145
Nahodi se dobro svako;
S njom se svaki diči i slavi,
Bez nje sve zlo, sve opako.
Bez nje dušu crv skončaje, 146
Gjavo drpi, muka muči;
Bez nje duša sugjena je,
I na vječni jaz se odluči.
Hod', ljubavi sveta k meni, 147
Hodi, dragi moj pokoju;
Ti se stavi, ti ukorieni
U grešnicu dušu moju.

*

Digitized by Google

Hodi, da ja ljubit budu 148
S praviem srcem svegj po tebi,
Kî je u muci za me i trudu,
Gospodina zemlje i nebi.
Ah! moj dobri Gospodine, 149
Ja bez tebe nič' ne mogu;
Ti prosvietli moje tmine,
Ti mi pomoć daj nebogu.
Oko svete i blažene 150
Tvê milosti na me obrati,
I tiem redom sve dni mene
Tvâ će ljubav ražigati.
Tiem ti hoću čast davati, 151
Po sva ljeta ljubeć tebe,
I na liep dar prikazati
Dušu, srce, vas sam sebe.
Nu sad, tužna pjesni moja, 152
Tvoj nasljeduj govor plačni,
Ter žestoke, kîm ni'e broja,
Bolna Isusa muke začni.
Njega Pilat tu videći 153
Mrtva veće, nego živa,
Da će za to ter misleći,
Na nj se smilit četa kriva,
I da će ga slobogjena 154
Za tiem oni pustit veće,
Videći ga izranjena
Gdje se od boli jedva kreće;
Za to k njemu u slobodi 155
Hitriem hodom tu priteče,
Prid sviem pukom ter ga izvodi,
Evo čovjek, paka reče.
Kako da bi riet hotio: 156
Evo čovjek, čovjek oni,
Koga, prem da ni'e sgriešio,
Vaša zlobna ćud progoni.
Evo čovjek, od čovjeka 157
Kî ne ima jur prilike,
Izmučenja rad' velika,
Bez uresa, i bez dike.

Digitized by Google

Evo čovjek, koga ovako
Da bi strašan lav vidio,
Rasrgjenje svoê bi svako
U smiljenje obratio.
Evo čovjek kî bijaše
Pun ljepote, pun uresa,
Nu sad njega milovaše
Zemlja, more, i nebesa.
Evo čovjek, koga u svemu
Pravedna sam ja vidio,
On dostoji pravo u temu,
Da bi se od vas slobodio.
Evo čovjek pun žalosti,
Koga pušćah da bičate,
Da rečete: dosti, dosti,
Da se na njeg' smilovate.
Evo 'e čovjek? Nu gledajte,
Ne, ne, nego hip pun rana;
Na nj smiljenje dakle imajte,
Na pol' mrtva od svieh strana.
Dosti ste ga tužna, dosti,
I prik' reda jur mučili,
Ah! u teškoj nemilosti,
I zliem bičim' izranili.
Miluje ga tvrda stina,
Vas sviet ovi, nebo gori,
I ajerska sva visina,
I nebeski svietli dvori.
Ne bi l' bila vam sramota,
Milujuć ga sve stvorenje,
Da u vas nije ta dobrota,
Ni pravedno to smiljenje?
Odriš'te već', dakle odriš'te
Uzu od srca tač nemilu;
Smilujte se; mene slište,
I ugasite sržbe silu.
Nu, za ove sve govore
Zli krvnici, kê slišaju,
Ne mare se, da još gore,
Kako ljuti psi, režaju.

Digitized by Google

Er biskupi, i njih' sluge, 168
Meû ostale mnoštva tega,
Jur podvižu glase duge:
Uzmi, propni, propni njega.
Ah! ti zemljo, vi nebesa, 169
Sunce žarko, mjesec jasni,
I vi zviezde pune uresa,
Kaž'te ovdeka poklon časni.
Dajte, dajte vi vašemu 170
Milom stvorcu pomoć milu,
Kad hud' čovjek suproć njemu
Stere oholu svoju silu.
Ti se zemljo sva rastvori, 171
Hitaj nebo trieske ognjene,
Krv se u rusu mjesec stvori,
Sunce u žive sve plamene.
Svekolike zviezde jasne 172
Učin'te se britke strile,
Ter da svaka ljuto prasne
Zle krvnike i nemile.
A vi gdje ste crni oblaci? 173
Gdje mnoš hrlieh od vjetara?
Sad hitajte snažni i jaci
Ledna gràda štiene od zgara.
Ter pobijte bez ogleda 174
Zlu skupštinu kletieh duša,
Da sviem tako srce preda,
Da smrt ljutu svaki kuša.
Gdje ste zmije, i drakuni, 175
Tigre, pantre, i mnoš lavâ?
Zvieri kîeh su lusi puni
Afrikanskieh od državâ;
I vi bud'te, vi saznani, 176
Priletite kako vitri,
Ter k Solimskoj ovoj strani
Upravite vaš tiek hitri.
I režajuć svi skočite, 177
Pače u svoj glas svak zatrubi,
Pak zlo mnoštvo satarite
Zliem čemerom, s nokti s zubi;

Digitized by Google

Da se naći viek ne bude 178
U sej doba i vremena,
Od opačne čete hude
Ni imena, ni siemena.
Ah, nikoga ni'e vidjeti 179
Za dat pomoć svomu Bogu,
Er on hoće, on trpjeti
Za čovjeka muku mnogu.
I njegova ljubav ne da 180
Njim' prilećet na osvetu,
Neg' da umukne svak, i gleda,
Što činjaše, družbu kletu.
O svjetlosti slavna moja, 181
Slavni kralju zemlje i nebi,
Kolika je ljubav tvoja!
Koliko sam dužan tebi!
Ljubav tebe dâ na muke, 182
I na gorku smrt i tešku;
Za pridati meni u ruke
Tvu djedinu gor' nebesku.
Dakle neću tebi dati 183
Dušu, srce, vas sam sebe?
I hvalom te uznesati,
I ljubiti vazda tebe?
Hoću, hoću, nu ne htiti, 184
Prem da možem ja po sebi,
Al' te čisto htjet ljubiti,
Ja ne možem neg' po tebi.
Rekoh: hoću; ali u dilo 185
Daj, da htienje to postavim,
Ter da tebe ljubim milo,
Dičim, štujem, hvalim, slavim.
Nu da putnik pade u jamu, 186
Kâ duboka buduć dosti,
Kî zlo poda sebi samu,
Sam se oda zla ne oprosti.
Sam past' može, nu ne može 187
Sam se izbavit bez drugoga,
Kî ga izvadi, kî pomože
S pogibeli zla smrtnoga.

Digitized by Google

Dakle ljubav, kâ siluje 188
Tebe, za me na križ poći,
Daj, da meni sad daruje
Liepe dare tve pomoći.
Padoh s grieha sam po sebi, 189
Er mâ'e volja bila u tomu,
Nu dvignut se ja po tebi,
I po daru možem tvomu.
Kako pastier, ti me brani, 190
Kako liekar, ti me ozdravi,
Kako pića, ti me hrani,
I, kako pút, ti me upravi.
Ter iz jame grieha huda 191
Tvâ me milost jur slobodi,
I brani me oda svuda,
I pomozi, i pohodi.
Znam da moji ne dostoje 192
Dara toga teški griesi,
Nu smiljenje veće 'e tvoje,
Nu moj dobri otac ti 'esi.
Daj mi dakle, da se upravim 193
Putem pravim, ljubeć tebe,
Da te hvalim, da te slavim,
Da ti podam vas sam sebe.
Da ne vikam sa zlom četom: 194
Uzmi, propni, propni njega;
Neg' da plačem s družbom svetom
Muku tvoju vrhu svega;
I da danke ja ne gubim 195
Zlom taštinom sega svieta,
Nu podaj mi da te ljubim
Sa svom dušom po sva ljeta.
Ali, Pilat kad jur biše 196
Slušao vapaj puka huda,
Srce njemu obastriše
Nekorisne misli od svuda.
Poznavaše, da pravedna, 197
Nepravedan skup i krivi,
S huda srca i bezredna,
Krivo zlobi, zlobno krivi.

Digitized by Google

Za to misli na sve strane, 198
Kao bi njega slobodio,
Nu s njih' ćudi nezaznane
Ne dovrši što 'e mislio.
Tako i mornar svojom plavi 199
K pristaništu prem da grede,
Kad se protiv' vjetar javi,
On ga silom na se odvede.
I perivoj liepa uresa 200
Medna pčela tač pozdravlja,
Nu kad vihar s njom zanesa,
Bježi, i žugjen cviet ostavlja.
Za to i sudac zgara zvani, 201
Prem da dobre misli imaše,
Za krivim se pukom zani,
I jur krivi sud činjaše.
Er čim tote s glasa mnoga 202
Od njih ta se rieč otvara:
Ako pustiš ti ovoga,
Neć' prijatelj bit' ćesara;
S ove rieči na smrt obra, 203
Prava Isúsa on suditi,
I svoê ruke vodom opra,
Mneć' se s grieha očistiti.
Ter Sina Oca vavječnoga 204
Njihoj' volji on darije,
Da, što hoće, čine od njega,
Da se propne, da ubije.
Ah! nesrećni zli Pilate, 205
Kako si se promienio!
I odluke liepe i zlate
U sud krivi obratio!
Malo prije kralja od nebi 206
Spoviedaše za pravedna,
Sad ga ubiti, drago 'e tebi,
S gruba suda i bezredna,
Prije iskaše, kao bi njega 207
Slobodio njihe iz ruke,
Sada s britkieh ranâ svega,
Jaoh! na smrtne davaš muke.

Digitized by Google

Ter ni'e tvoja ludost mnoga,
Kî neć' svjetlos, nego tminu?
Cjeć ćesara pustaš Boga,
I cjeć laži neć' istinu.
Tiem te u tmini tmina ubi,
S laži vječni plam razgara,
I napokon sve izgubi,
Gori Boga, dol' ćesara.
Er, pravedno s Božje odluke
Kad te on bješe progonio,
Ti pun jada, tuge, i muke,
Svôm si rukom sebe ubio.
Nu sad procien', brate mili,
Od kojega stvar je uresa,
Na sem svietu po zlieh dili,
Ljubit zemlju, ne nebesa.
Pokle Pilat, za scieniti
Ćesarovu vlas bjeguću,
Jaoh! odabra uvrieditì
Pravdu Božju svemoguću;
Kad nepravo pravednika
On osudi da se umori,
Tim svoû dušu u viek vika
U pakljeni jaz zatvori.
Otkle nauk mož' primiti,
Po nijedne da načine
Nemaš Boga uvriediti,
Rad' svjetovne kê taštine.
Kralji, bani, roditelji,
Zlato, blago, gradi, mista,
Um, raskoša, prijatelji,
I vas saj sviet, jedno 'e ništa.
Sam Bog vječni pravo 'e blago,
Pravi pokoj, prava slava,
I veselje naše drago,
I utjeha naša prava.
Na sem svietu sve izgubi,
I napokon da t' je umriti,
Samo Boga vazda ljubi,
I nemoj mu sagriešiti.

Digitized by Google

Er da izgubiš svaka tvoja, 218
I tvoj dragi život isti,
Bog ti vraća sve bez broja
S većom cienom i s koristi.
Buduć, da sam sebe tako 219
Milostivo tebi dava,
A u njemu 'e dobro svako,
Život pokoj, blago slava.
Za to ikada mi nemojmo 220
Boga ikako uvriediti,
S praviem srcem nu nastojmo
Ljubiti ga i slaviti.
Ah! s riečih ne, kê ne prude, 221
Korisnomu neg' po dilu,
Duša vječni raj dobude,
I nebesku slavu milu.
Rieč bez djela, znaš, što li je? 222
List bez voća, glas bez rieči,
Kî ne žanje, prem da sije,
I lien liekar, kî ne lieči.
Dakle djelo, ne rieč naga 223
Sviem je triebna, to ću reći,
Za rajskoga liepa blaga
Platu, i vječni mir doteći.
Er on samo kî govori: 224
Gospodine, gospodine;
Ne dobiva ništa gori
S ovom rieči do istine;
Nu kî volju ispunjuje 225
Gor' vječnoga Oca Boga,
On u slavu uljezuje
Od blaženstva nebeskoga.
Ah! moj Bože, mâ ljubavi, 226
Daj da stavim ja u dilo,
Što tvoj sveti zakon pravi
Uči mene liepo i milo.
Volju moju, po sve strane 227
Kâ 'e prignuta na zlo meni,
Učin' mrtva da ostane,
Da se skonča, da skorieni.

Digitized by Google

Ter mi srce čisto stvori, 228
I tvojom ga voljom resi,
Da ne bude htjet' neg' gori
Što ti hoćeš na nebesi.
Er nikako ja ne mogu 229
Bez blažene tvê pomoći,
S poniženiem, k tebi Bogu,
I skrušeniem srcem doći.
Pritegni me k sinu tvomu 230
Liepa milost tvâ izbrana,
Da tiem redom ja k istomu
Veseo pridem segaj dana.
Er koû jakos može imati 231
Čovjek slabi, slabost ista?
Al' koû krepost ukazati,
Buduć zemlja prah i ništa?
Dakle obrat' me, Bože mili, 232
I tiem ću se obratiti,
Kad po mojoj moći i sili
Ja ne možem k tebi priti.
Nu mâ duša ni 'e dostojna 233
Slavnu uživat milos tvoju,
Da ista milos tvâ nebrojna
Čin' dostojnu dušu moju.
Ter na ove gledaj muke, 234
Kê tvoj trpi sin rad' mene,
I razruši zle odluke,
I sve misli mê himbene.
Ah! Isuse, dobro moje, 235
Ti sad kaži Ocu Bogu
Te žestoke rane tvoje,
I tvoû gorku muku mnogu.
S nje kreposti pak na mene, 236
Kî sam grešnik svieh najgori,
Svete oči tvê blažene
Milo obrati s rajskieh dvori.
Ter plamenom tvê ljubavi 237
Sve raženi srce moje,
Pak dar liepi u nj postavi,
Dar milosti svete tvoje;

Digitized by Google

Da te hvalim da te štujem, 238
Da dostojno ljubim tebe,
I da tebi ja darujem
Dušu, srce, vas sam sebe.

Primjedbe na peto pjevanje.

U kitici 3. Pilat, vladalac Judejske države, koji sa straha da ne bi se onemilio ćesaru, poda pravednog Jezusa u ruke židova, pošto ga bijaše činio isbičevati. Nakon ne vele doba po smrti Isukrsta, isti židovi upraviše na Vitelija, vladaoca Sirije, tužbe protiv Pilatovu vladanju, a on ga pošlje u Rim da se opravda. Kaligola ga progna u Vijenu u Francuskoj, gdje nesrećno dovrši životom, sam sebi, kako neki pišu, podavajući smrt.

8. Nasvada, t. j. osvada, tužba.

16. Ikogare: ikoga.

21. Biskupi, t. j. veliki svećenici židovski.

33. Osin: sjen, sjena.

35. Si consurrexistis cum Christo, quæ sursum sunt quærite. Coloss. 3.

39. Sequuntur agnum quocumque ierit. Apoc. 14.

40 Conversatio nostra est in cœlis. Phil. 14

57. Tvoriti, mješte: potvarati.

60. Budu, stara forma, mjeste: budem.

66. Zabi: zaboravi.

68. Obstupescite cœli super hoc, etc. Jer. 2.

81. Primisi: premijesi.

86. Ego in flagella paratus sum. Ps. 37.

87. Christus sponte columnam complexsus est. S. Brig.

96. Jedovite: pune jada.

101. Molju; molim.

102. Treći stih se čitao ovako; Er ja sam ja uzrok prvi.

104. Mjeste hip, i ovdje i naprijeda bilo je; kip.

Digitized by Google

111. Šebetati; kolebati se.

113. Prvi je stih glasio; Ah! Bože moj, mâ ljubavi!

120. Vride; vrijegjaju. — Bez ogleda; bez obzira.

125. Vertex meus, et caput meum totum puncturis spinarum lacerabat. Revel. s. Brig.

132. Na nje; na nj.

142. Nago tielo: golo tielo.

148. Budu, mjeste budem. — Nebog: siromah.

149. Nić' ne mogu: ništa ne mogu. — Nebog: siromah.

157. Non erat ei aspectus neque decor. Is. 53.

159. Speciosus forma præ filiis hominum. Ps. 44.

161. Mjeste: na njeg', bilo je: na nje.

176. Saznani: zahvalni, harni.

205. Treći je stih bio ovako: U krivi sud obratio.

207. Njihe iz ruke: iz njihove ruke.

210. Osorius, lib. VII. c. 5. — Vigji opasku pod br. 3 svoga pjevanja.

224. Non omnis qui dicit mihi, Domine, domine, intrabit in regnum cœlorum, sed qui facit voluntatem Patris mei, etc. Math. 7.

226. Prvi stih bio je ovako: Ah! Bože moj, mâ ljubavi.

230. Nemo veniet ad me nisi pater meus traxerit eum. Jo. 6.

337. Treći se stih ovako čitao; Pak liepi dar u nj postavi.

Digitized by Google

PJEVANJE VI.

Sicut ovis ad occisionem ducetur.

Is. 53.

Sa svieh stranâ jur tjeraše 1
Tmaste oblake sjever hrli,
A sunce se približaše
K sriedi od neba u tiek vrli;
Kad veselo mnoštvo tamno, 2
S tamne odluke suca kriva,
Skače ludo, igra smamno,
I njih svaki jur uživa.
Strašno čineć buku svudi 3
Bojniem trubljam vapaj daju,
Tiem se u žestok glas i hudi,
Bližnje gore razliegaju.
Na bezredni romon yrli, 4
I na tresku glasa kleta,
Svak toteka teče i hrli,
Da ne osta ni djeteta.
A krvnici svi srditi 5
Naglo Isusa na stran vode,
Njeki paka za spraviti
Križ priteški hrlo hode.
Tiem crljenu svitu s njega 6
Jaoh! nemilo odnesaju,
Ter prid licem puka svega,
Hip izranjen otkrivaju.
I svi da ga tot' poznadu, 7
Kî za vidjet tu dojdoše,
Na njegovu svitu kladu,
Iz koje ga prije svukoše.

Digitized by Google

Tiem krv sveta vrlo biše 8
Jur protekla sa svieh strana,
Er nemilo razvriediše
Mnoš nebrojnu britkieh rana.
Ter čim tote Božja sina 9
Napravljaju svi sržbeni,
Eto ishodi zla skupština
Križ noseći na rameni.
On, kad ga je tu vidio, 10
Igda od straha ne protrnu,
Nu srcem ga 'e pozdravio,
I blag pogled na nj obrnu.
Er, križ videć, ako Andrija 11
Vas se u srcu radovaše,
Mnogo veću rados prija
Meštar sveti kî bijaše.
Križ njegova bi požuda, 12
Križ u srcu svegj nahodi,
Križ bi njemu brašno svuda,
I po suhu i po vodi.
On ga za to liepo grli, 13
Kako stablo puno uresa,
Po kom duša svaka hrli
Gori uziti na nebesa.
Grli, kako ključ čestiti, 14
Ključ Davida kî se pravi,
Hteć' s njim rajska otvoriti
Vrata u slavnoj gor' državi.
Grli, jer on njemu želju, 15
I liep pokoj sveti biše,
I raskoša i postelja,
Na koj veće ležat htiše.
Grli, jer s njim, kako s plavi 16
Duše vierne brodit ište,
K neskončanoj gori slavi,
Na nebesko pristanište
Križu, reče, moj ljubljeni, 17
Križu slavni, križu sveti,
Il' ja k tebi, il' ti k meni,
Približaj se, hodi, leti.

Digitized by Google

Ah! s kîem srcem tebe grlim! 18
Ah! koû slavu s tobom imam!
K tebi uzdišem, k tebi hrlim,
S tebe izvrsnu diku primam.
Ovi u način Sin višnjega 19
Srcem svojim veseo reče,
Kad zla četa okol' njega
S istiem križem tu priteče.
Ter ga na nje, jaoh! stavljaju 20
Veoma hrli na to dilo,
I udarce sve vriegjaju,
I ranjeno rame milo.
Meû to jedan zateče se, 21
Kako bješe jur mislio,
I tvrd konop kad donese
Vrat mu 'e sveti s njim kružio.
S kîem, prem da krv s njega igjaše, 22
Steže i silom on ga vodi,
I nemilo potezaše
Da jur s križem napried hodi.
Eto ah! eto uputi se 23
Moj gospodin dobri i mili;
Daj, ti zemljo, posmili se,
Plači sunce, nebo cvili.
Čin'te, čin'te plač izbrani 24
Sva stvorenja ovde i svude,
Kad ne plače nezaznani
Čovjek ove teške trude.
Evo Abel, koga u polje 25
Van' izvodi Kain hudi,
Gdje ga ubiti bi mu od volje,
Cjeć propasne grube ćudi.
Evo Izak ide k gori, 26
I na plećih drva nosi,
Da se vrh njih on umori,
I poslušan sve podnosi.
Evo Noe, kî graditi 27
Za korablju, trudan hodi,
Noseć drva, da shraniti
Budu s' u njoj svi narodi.

Digitized by Google

Nu po njemu mali bjehu 28
Zla se toga uklonili,
Ali 'e vas sviet, kî bi u griehu,
Spasio s križem Isus mili.
Evo skala Jakobova, 29
Kû on speći vidio biše,
Po koj' rajskieh put dvorova
Mnoš angjelska gor' grediše.
I po skali sveta križa 30
Dobri Isukrst tako čini,
Da se, ushodeć, svak približa
Gor' k nebeskoj otadžbini.
Evo Mojzes, kî prut nosi, 31
Za pedepsat Farauna,
I Isus tako križ podnosi,
Za paklena strt drakuna.
Evo Gjosue dobri i vierni, 32
Koji s kopljem štit uzdviže
Za razrušit Haj nevierni,
I sve u njemu dvore, i hiže.
Tako Isukrst na ramenu 33
Gori uzdviže križ čestiti,
Za gjavolsku mnoš himbenu
S njim sa svieme razrušiti.
Evo David praću nosi, 34
I u ruci štap drveni,
Da džiganta jur prikosi,
Gjavla i njegov skup pakleni.
Elijačin evo obrani, 35
Ključ Davidov koga resi,
Da otvori raj i shrani
Svieh nas gori na nebesi.
Evo ah! evo družbo obrana, 36
Evo naša slava i i dika,
Ćesar rajskieh gor' od stranâ,
I kralj svetieh mučenika.
Ah! vidite l' kako pada, 37
I križ nosit jur ne može;
Nu je li od nas kî god sada,
Da ga izmieni, da pomože?

Digitized by Google

Da mu otare znoj krvavi, 38
Kî niz sveto teče čelo,
I da na se križ postavi,
I ljubljeno i veselo?
Obziram se na sve strane 39
I ne vidim jaoh! nikoga
Od sve vierne družbe obrane,
Da priteče pomoć' Boga.
Ah! ma dušo nezaznana, 40
Daj, ti veće, ti smili se:
Ljevaj suze sa svieh strana,
Hodi, teci, pòteži se.
Hod' k' Isusu tužna, hodi, 41
I pomoz' mu križ nositi,
Er u slavu križ nas vodi,
I u pokoj vjekoviti.
Tugu, bolest, i nevolje, 42
Cjeć Isusa kad podnosiš,
Tad s Isusom gré ti od volje,
Da se mučiš, da križ nosiš.
Protiveć se ti napasti, 43
Pače i tvojoj hudoj volji,
Na tvoê rame tad ćeš klasti
Sveta križa dio najbolji.
Nu ta mučna stvar ne biva, 44
Er u isto Isus vrime
Toj gorkosti slast dariva,
I, da 'e lasno, čini, brime.
Njega ljubi, to je dosti, 45
Er ta ljubav to će dati,
Da ć' uživat u žalosti,
A u mukah radovati.
Moj je, reče Isus isti, 46
Jaram sladak, breme lasno:
S njim će u pokoj svak ulisti,
I živiti mirno i časno.
Nu, na svete mučenike 47
Vjeran pogled tvoj obrati,
I hoć' vidjet svekolike
Muci u gorkoj radovati.

*

Digitized by Google

U tamnici njekim tmina
Kako svietli dan se čini,
Njekim jošte tvrda stina
U slatki se med promini. 48

Gvozd, žerava, ulje vrilo,
More strašno, lav srditi,
Njekim sve to 'e cvieće bilo,
I liep miris plemeniti. 49

Ako i sega ti vremena
Budeš Boga svegj ljubiti,
Ni u mukah izmučena,
Ni ć' u trudu trudna biti. 50

Ljubav Božja plemenita
Tvoj križ resi svakom slasti,
I u gladu da si sita,
I da t' bude trno cvasti. 51

Svaka žalost svieta ovoga
Veselje ti 'e čisto i cilo,
Mir obrani, rados mnoga,
I uživanje tvoje milo. 52

Kušaj za to tužna, kušaj,
I, Isus sladak, vigj', kako je;
Ove svete rieči slušaj,
Kê se tebi jur pristoje. 53

Ah! Isuse mâ ljubavi,
Sva mi 'e duša u nemoći,
Ti je kriepi, ti ozdravi,
Ti obrati s tvom pomoći. 54

Ti si moj Bog svemogući,
I cjeć mene ti križ nosiš,
I krv putem prolijući,
Gorku muku ti podnosiš. 55

Nu molim se skrušen tebi,
Kad sam ja lien k tebi priti,
Ti potegni ti me k sebi,
Da t' pomožem križ nositi. 56

Da ja, kî sam sam sobome
Tamne ćudi, zle naravi,
Pokriepim se sad s tobome,
I ražežem tvôm ljubavi. 57

Digitized by Google

Da se stavim na put pravi, 58
Kî sam griehâ pun i zloba,
I da tvoj znoj, znoj krvavi,
Svieh me očisti od gnusobâ.
Potegni me ti za sobom; 59
Teći ćemo po tvoj slasti,
I ti sa mnom, i ja s tobom,
U mirisu tvê pomasti.
Nu nasljeduj pjesni moja 60
Tužniem glasom govor plačni;
Pràvi zlobe, kîm ni 'e broja,
S kîeh se bani puk opačni;
Na Isusa krvnik hudi 61
Gdje ognjenu kaže silu,
Ter poteže ter ga trudi
U trudnomu svakem' dilu;
Gdje ne mari da pun rana, 62
Krv prolieva s ljutom boli,
Nu s njim rida sa svieh strana,
I čini ga padat doli.
Dakle misli, dušo moja, 63
Kolike su muke ove;
Nema mira ni pokoja,
Mir i pokoj kî se zove.
Križ po svojoj er težini 64
Ranjena mu pleća rani,
Ter mu u rani ranu čini,
I u bolesti bolest nani.
Kruna od dračâ svetu glavu 65
Izranjenu rani opeta,
I čini je svegj krvavu,
Tekuć od svud krv prisveta.
Kamo ohodim britke rane, 66
Okol svega sveta tila,
Od zle ruke njemu dane,
S ljuta biča i nemila.
Vas je u ranah, i cjeć boli 67
Sva je njemu pùt ledena,
A jur putem svu krv proli,
S teškiem križem vrh ramena.

Digitized by Google

Pače u zlobnoj još odluci 68
Njega udara puk zločesti,
Nadodajuć muke u muci,
I boliesan vrh bolesti.
A znaš, družbu kû nahode 69
Njemu u trudnom temu putu?
Razbojnike, vigj', da vode
S njim u pored na smrt ljutu.
Njemu, koga svi gragjani 70
Gor' nebeski služe i druže,
Lupeži su sada dani,
Da ga psuju, druže, i ruže.
Pače on samo križ nosaše, 71
Kako pismo to govori;
Dakle hudi puk držaše
Od lupeža da 'e još gori.
Nu promisli za to sada 72
Za kojegod malo vrime,
Kao mu od srama obraz pada,
Gdje 'e ta huda družba s njime!
Paka u kojoj on je dici, 73
I kâ nečast njega kosi,
Meû ovimi razbojnici,
Kad on samo sam križ nosi!
On vladalac zemlje i nebi, 74
On kî svaka ima u ruci,
I u kom grieha nigda ne bi,
Da je u teškoj tuzi i muci?
Lice, rajskoj ko' njekada 75
U ljepoti bi rešeno,
Gdje sve modro, sve je sada
Rusom krvi obliveno?
Zemlju, ganjku, pljuvotine, 76
Čiem ga 'e zli puk nagrdio,
Sada ostavljam, er na ine
Stvari sam se ja spravio.
Dakle izružen tako i mučen 77
On ki 'e rajska dika mnoga,
Gré na gorku smrt odlučen,
Priko grada Solimskoga.

Digitized by Google

Nu žalosna majka diva, 78
Kad to bješe razumila,
Gré već mrtva nego živa,
Da susreti sinka mila.
Djevo sveta, k tvoj' pomoći 79
Sad se utječem; ti daj meni
Da pjevati budem moći
S plačem tvoj plač, plač srčeni.
Da ja misleć mač, koji je 80
Ranio srce sveto tvoje,
Rani on sada i probije,
S gorkom boli, srce moje.
Da bih tako môm slabosti, 81
Prem žestokieh pun gorčina,
U žestokoj toj žalosti,
Ja združio majku i sina.
Sad razmišljam, da djevicu 82
Živa želja žeže i sili,
Da bi dala sinka licu,
Jur prie smrti, celov mili;
Buduć s družbom dobrieh žena 83
Kraćiem putem hodit hrli,
Da susreti, da mučena,
Pod križem ga jur zagrli.
Grozne suze po svem putu 84
U žestokoj tuzi liva,
Prem da pada, prem da i ljutu
Žalos ćuti, ne počiva.
Tako i ranjen jelen žedni 85
K vodenomu teče vrilu,
Da ga osladi vrutak medni,
Da mu gasi žegje silu.
Tako i pčela, kâ med žudi, 86
S hitriem krilom hitro lieta,
Nit' se u trudu ona trudi,
Er med ljubi s medna cvieta.
I žalosna majka sveta, 87
Prem da mač joj srce kolje,
Nit' je usteže to, ni smeta;
K sinku grede s drage volje.

Digitized by Google

K općenomu tako putu 88
Plačna i tužna hodeć hrli,
I eto začu, kî joj ljutu
Ranu dade, romon vrli.
Ter budući došla tada 89
Na put veli, kîem hodeći,
Puna tuge, plača, i jada,
Jur glas sliša mnogo veći.
Hodi i sliša, sliša i hodi, 90
S dobrom družbom milieh žena,
I eto vidje, gdje ishodi
Mnoštvo puka nebrojena.
Bojne trublje, gdje žestoki 91
K nebu gori vapaj daju,
Kîem se vas grad i visoki
Dvori u njemu razliegaju.
Gdje vaskolik put općeni 92
Silno ljudstvo svud prikriva,
S koga romon ne izrečeni
Uši umrle zaglušiva.
Tu pješaca, tu konjika 93
Krvnu četu vidjet biše,
Tu hrabrenieh mnoš bojnika,
Kao na strašan boj grediše.
Svietla oklopja na svieh sjaju, 94
I strah čine istoj smrti,
Ter oružja svaka imaju,
Riet bi da će svieť satrti.
A meû njimi Isus mili 95
Križ noseći jedva diše,
I u žestokoj krvnik sili
Poteže ga teško od više.
Tako i gladni čine vuci, 96
Kad pitomo janje uhite;
Svi ga u smrtnoj kolju muci,
Krvi mu se čim nasite.
I u mnoš lovnieh tač sokola 97
Kada upade golub bieli,
Svak ga tote na okola
Noktom dere, kljunom strieli.

Digitized by Google

Ovi u način Sin višnjega 98
Bi sred mnoštva zlieh krvnika,
Kî su hitri svi na njega
Zla navesti svakolika.
Nu meû to se k sinku svomu 99
Slavna majka približaše,
Ter sva u jadu, jaoh! gorkomu
Grozne suze prolievaše.
Vidje majku sinak mili, 100
Vidje sinka majka mila,
Sin pod križem tužno cvili,
Majku je žalos jur ubila.
Polak koje kad se najde, 101
Glavu prignuv' punu znoja,
Ta mu iz usta rieč izajde:
Zdrava budi, majko moja.
Nu sad misli pamet tvoja, 102
Da ove djevi rieči mile
Ranâ daše jaoh! bez broja,
I srce joj su ustrielile.
Al' na pozdrav ov' srčeni 103
Ako od tuge duh ne pusti,
Kî se odgovor vidje meni,
Da ona sinku tad izusti?
Štiem, pravedna Tomu Mora 104
Kad kralj zlobni na smrt sudi,
Tamničarskieh ter iz dvora
Njega izvede krvnik hudi;
Tu vojnika i dvorana 105
Bojno mnoštvo naljegaše,
I čestitieh skup gragjana
Česte u čete prihogjaše.
Ter kad s milom bjehu odlukom, 106
S njim se k mjestu jur djelili,
Gdje zli krvnik svojom rukom
Dvignut će mu život mili;
To mu kćerca Margarita 107
Začu, i oca da zagrli,
Od žalosti kô mahnita,
Putem čini stupaj hrli.

Digitized by Google

Prem da 'oj mučno hodit bješe, 108
Cjeća puka nebrojena,
Kî joj oca združit htješe
Na žestoku smrt sugjena;
Nema ona muke za to, 109
I svud sebi put činjaše,
Er je očeva ljubav na to
Jakom silom poticaše.
I plavčicu tako hitru 110
Jaka snažnieh mnoš vozara
Napried tiska, i proć vitru,
I proć moru, ko' ju udara.
Tako i lovni kad hrt tira 111
Po zelenoj zvier dubravi,
Na ništa se on ne obzira,
Nu na brzi tiek se stavi.
Prem da, tekuć, oštre stine, 112
I visoko dublje sreta,
Stiene mu se bumbak čine,
A dub travje puno cvieta.
Djevojčicu tako časnu 113
Česta čeljad ne usteže;
Ljubav čini nju ne kasnu,
Ljubav napried nju poteže.
Njekih tiska, njekih rida, 114
A njoj se ovi uklanjaju,
Njeki hrli tiek naprida,
Prid nje silom, upravljaju.
Tužna dikla tekuć tako, 115
K ocu svomu prišla biše,
I grli ga rukom jako,
Nu suze joj rieč zaniše.
Za tiem paka to izusti, 116
Ter ovako dospi, i poče,
Ljubeć oca s medniem usti:
Ah! moj oče, ah! moj oče!
I žalosti puna, i tuge, 117
Kâ joj srce 'e obujala,
Ni'e besjede mogla druge
Silovat se, da bi dala.

Digitized by Google

Isti u način slavna djeva,
Mila sinka kad susriti,
Groznom suzom njega oblieva,
A rukami jako ophiti.
Mnju, cjeć tuge, kâ ju mori,
I cjeć plača, kojiem cvili,
Da to samo progovori:
Ah! moj sinko, sinko mili!
Jaoh! svak ima srce od stine,
I od zmije se jest rodio,
Kî sej tuge i gorčine,
Ne bi plačuć promislio.
Gdje rad' svoje majke izbrane
Ne rad' sebe sin se boli,
Mat' rad' sinka na sve strane
Skončava se, pada doli.
Pod bremenom te žalosti
Slavna djeva jedva diše,
A pun teške, jaoh! gorkosti
Isus dobri jur izdiše.
Pada majka tu držana
Dobrieh žena milom rukom;
Pada sinak vas pun rana
Dol' na zemlju teškom mukom.
Mukom teškom, er nosaše
Križ na sebi s ljutom boli,
A opet majku jer vigjaše
Da jur mrtva pada doli.
Dakle obadva, jaoh! dolika,
Sin i majka tu su pali;
Obadva se cjeć velika
Jada i tuge, jur skončali.
Ah! plačite, daj, vi sade,
I kažite izgled mili
Od Solime liepe zgrade,
I vi gradski dvori bili.
I ti zemljo plači, i vi
Plač'te puti na sve strane,
Kad hud čovjek i zlobljivi
Neće, da se plakat gane.

Digitized by Google

Nu mâ dušo, ti se u rieku 128
Gorkieh suza sva obrati,
I pristavat nemoj vieku
Muku Isusa žalovati.
Vidiš za te, nu ne za se, 129
Da 'e pun jada, tuge, i boli,
Da križ uze teški na se,
I da pod njim pada doli.
Dakle liep ov' nauk sliši, 130
Ter svjetovne razbij uze;
Veni, bliedi, gorko uzdiši,
I žalosne lievaj suze.
K tvomu Bogu ti se obrati, 131
I sej gorke miluj muke,
Tiem se odluči sva pridati
Sa sviem srcem njemu u ruke;
U taj način, da u vike 132
Čisto i pravo ljubit budeš,
I da rajske gori dike
Ljubeći ga, ti dobudeš.
Ah! što vidim, tužnu meni, 133
Da si i ti još ostinula,
I da se nies' na ljubljeni
Ov' razgovor jur prignula.
Er jedinom jednom suzom 134
Nies' Isusa milovala,
Kako da bi jakom uzom
Tvrdo srce tvê vezala.
I zvon tako pun tvrdine 135
Svegj se kaže, prem da u sili
On je udaran, ter sve stine
Daju odgovor, i grad bili.
Tako i gore još kamene 136
Ništa u sebi ne omekšaju,
Prem da rieke zgar vodene
Njih obilno zalievaju.
Pače i moru to se zgoda, 137
Da svoû gorkos on neohodi,
Prem da obilnieh slatkieh voda
Zgar s nebesa u nje hodi.

Digitized by Google

Àh! prigni se dakle, prigni
Na duhovnu na rieč ovu:
Ostav zemlju; gor' se dvigni,
Muku miluj Isusovu.

Reci: o draga mâ ljubavi,
Spasitelju dobri i mili,
Ti nemoći moje ozdravi,
Ti se na me tužnu smili.

Ne daj, ne daj, da 'e zamani
Ta žeštoka muka tvoja,
Nu čin' ona da me shrani,
Da mi trudnoj da pokoja.

I tvê svete zdrak svjetlosti
Tmine moje sve proreni,
Da dan bieli tvê milosti
U ovoj noći svane meni.

Tim se od srca da pravoga
Od moîh zloba svieh pokajem,
S kîeh uvriedih tebe Boga,
S kîeh se u srcu sva skončajem.

Ter da u svetoj toj pokori
Nastojim te svegj ljubiti,
I tvê ime sveto gori
Tja do jasnieh zviezda uzniti.

Nu na mučni povratimo
Mi razgovor sad se opeta,
I ako križ mi ne nosimo,
Križonosca druž'mo sveta;

Boga Isusa, kî prem ako
Dol' pod križem prostrt leži,
Njega udara krvnik jako,
I nad njime, kô pas, reži.

Teška udarca pod zlom silom,
Čini ga se gor' dvignuti
S istiem križem, a s nemilom
Četom krvnom da se uputi.

Odieli se sinak mili;
Majka u rukah dobrieh žena
Gorko uzdiše, tužno cvili,
Sva je od jada raščinjena.

Digitized by Google

Odieli se s zlobniem pukom: 148
Jedva grede, jad ga mori,
A oni nehteć, da tom mukom
Putem njega smrt umori;
Ter svi puni zlieh gorčina, 149
Svi ognjeni svi srditi,
Posiliše Cereanina,
Da pomože križ nositi.
I eto oba križ nošahu, 150
Šimun i s njim Isus mili,
Pred Šimunom nu bijahu
Bolna Isusa postavili.
Er čim tote on iz sela 151
Srećom svojom prem hogjaše,
Tad ga bolja sreća srela,
Tu da nosi križ, bijaše.
Pusti selo, pojde k Bogu, 152
Nu poć' k Bogu ne može se
Prie, u trudu nego mnogu
Križ odregjen ne uzme se.
Er za Isusom ko će poći 153
Rajsku uživat slavu gori,
Treba 'e s Božjom on pomoći
Križem svojim da se mori.
Pokle i Šimun križ obrani 154
Sam na sebi ne nosaše,
Er u prvoj Isus strani
Nosit mu ga pomagaše.
U to iduć jur grad bieli 155
Za sobome prem puštaju,
Tiem krvnu su pak vidjeli
Goru k koj' se približaju.
Zlobnikâ se na koj' mnoga 156
Krv prolieva u toj vrime;
Kalvarija njoj cjeć toga
Osobito bješe ime.
A zliem s pukom tote igjahu 157
Družbe od milieh nekieh žena,
Teškom tugom kê plakahu
Bolna Isusa i mučena.

Digitized by Google

Koje tužne kad bijaše
On pun tuga tu vidio,
Njih u srcu milovaše,
Ter je ovako govorio:
Vi Solimske hćeri izbrane,
Ne plačite sada mene;
Sebe plač'te na sve strane,
Sine i vaše ne smiljene.
Er bez sumnje znadem svake,
Da će vrieme hrlo priti,
Kada budu rieči ovake
S gorkiem jadom govoriti:
Neplodnice žene, vi ste
Vi blaženstvo uživale,
I utrobe, koje niste
Na sem svietu poragjale.
I vi prsi, kê davale
Nieste diecam piću bilu,
Blažene ste sve bivale,
Sve ste imale rados milu.
Za tiem paka ljutieh tuga,
I gorkosti puni svake,
S uzdaha će davat duga
Bližniem goram glase ovake:
Pad'te na nas, jur, padite,
Vi visoke gore doli,
I tiem redom odnesite
Naše teške gorke boli.
I vi vrsi kameniti,
Pokrijte nas sa svieh strana,
Da se usbude tiem sladiti
Gorkos naših ljutieh rana.
Er ako ovu zlobu tvore
U zelenom drvu sada,
Nu u suhom ko' zlo gore,
Goriem redom, bit će tada?
Al' s počela razmisliti
Rieč nastojmo Božja sina,
Otkle nauk nam čestiti
Isticati jur počina.

Digitized by Google

Ne plačite, veli, mene; 168
Sebe i svoje plač'te sine,
Kê cjeć ćudi njih himbene
Svake ubiti hoće tmine.
Kao da reče: plačni glasi 169
Ne pristoje slavnom dilu,
Po komu se vas sviet spasi,
S kîm sotonsku slomih silu.
Vlastelina štiem jednoga 170
Od rimskoga da se zgodi,
Kî kad boja s ognjenoga
Vas pun rana u grad hodi.
Tuj gospocku u polaču 171
Prid sviem pukom grede prvi,
Kî cjeć njega svi su u plaču,
Gdje 'e obliven rusom krvi.
Ter, kad hrabren plemić dojde 172
Gospockoga posred zbora,
Tad svaki njih ronit pojde
Grozne suze bez govora.
Er vigjahu, od svieh strana, 173
Prem da ikore u nj ne tiče,
Gdje 'e žestokieh vas pun rana,
S kîeh mu obilna krv protiče.
Kû stvar videć vitez slavni, 174
Njih milovan milovaše,
I na govor ov' pripravni
Medna usta otvaraše.
Reče: o časni slavni sbore, 175
Čast i slava koga resi,
Zašto uzdasi zli te more?
Zašto za me plačan jesi?
Pristan', pristan' jur plakati, 176
Er ne vidih uda moja
Do sada se bolje imati,
Ni ovaka mi dat' pokoja.
Radi svietle otadžbine 177
Vazda jesam ja žudio
Isti život da moj zgine,
I svu da bih krv prolio.

Digitized by Google

Isti u način sin višnjega
Mile žene kad vigjaše
Gorko plakat radi njega,
Liepiem redom govoraše:
Stan'te plakat, družbo mila,
Er mâ uda sad su meni
U krepost se obratila,
I u pokoj moj blaženi;
Pokle s mojieh ljutieh rana,
I s prolića krvi svete,
Pridobiću sa svieh strana
Strašna pakla družbe klete.
Tiem se budu vierni zbori
Po moj' smrti svi spasiti,
I u rajskieh slavnieh dvori
Život imat vjekoviti.
Dakle ostav'te plakat za me,
Sebe i sine plač'te sada,
Od svieh zala kîem na rame
Teško breme teško pada.
Cjeća njihe ćudi opake,
I življenja cjeć nevierna,
Njih će ubiti tmine svake,
I zlom svrhom smrt čemerna.
Tiem će davat glas nemili,
I klet' sebe svi sržbeni:
Da 'e prokleto, kad smo bili
I začeti, i rogjeni.
Neplodnice blažene ste
Na sem svietu za to bile,
I vi ostale, sve koje ste
Ni začele, ni rodile.
Er ta nieste zla vidile
Vi vašega od poroda,
S hude sreće i nemile,
Kako nami to se zgoda.
Vi gore se vi smilite
Na naš gorki vaj žestoki,
I po vrh nas dol' padite,
Za naš vječni mir visoki.

Digitized by Google

Tiem načinom proklinjati 188
Oni sebe počnu tada,
I uzdisat, i plakati,
Cjeć gorkoga teška jada.
Još im reče: ako meni 189
Ovo čine svojom škodom,
Kî sam stabla stup zeleni,
Kî se ugodnim resi plodom;
A njih, kî su stup zločesti, 190
Suho drvo bez koristi,
Ko' zlo čeka? Gdje će uvesti
Njih žestoki grieh nečisti?
Kako da bi riet hotio: 191
Ja sam stablo liepa ploda,
Stup života blag i mio,
I vir živieh rajskieh voda;
Ja dobrota, ja istina, 192
Ja put sveti, mir blaženi,
I sa svim tiem sva krivina
Sad se, ah! sada dava meni.
Nu što bude od njih paka 193
Kî zlo isto jesu u sebi,
Propast huda, zloba svaka,
Koj' prilike ni'e pod nebi?
Kî jad, kî vaj, kâ žestoka 194
Bude muka njimi dana?
Vječna tuga, bol duboka,
I zla žalos neskončana?
Nu to da bi promislili, 195
S praviem srcem i s pameti,
S kriva bi se odvratili
Puta na put pravi i sveti.
Sin višnjega njim' ovako, 196
Gorko izmučen, govoraše,
Ter se k smrtnoj gòri tako
S teškiem križem približaše.
Ah! ovdeka, dušo moja, 197
Liepo misleć ne pristani,
Jeda najdeš sad pokoja
U žalosti, liek u rani.

Digitized by Google

Pavao reče: sve što 'e bilo 198
Na sem svietu upisano,
To je naše pismo milo,
I nam liepi za nauk dano.
Ženam je Isus govorio: 199
Ne plačite vi cjeć mene;
Kako da bi riet hotio:
Griehe plač'te neizrečene.
Griesi vaši, i nebrojna 200
Zlieh sinova huda dila,
Ona su, ona svegj dostojna
Groznieh suza plačna cvila.
Vidiš dakle, dušo mila, 201
Da to imaš svegj plakati,
Što si Bogu ti sgriešila,
I boliet se, i kajati.
On to hoće, on to žudi, 202
I veoma 'e veseo s toga
Kad se plače grešnik hudi,
Cjeća huda grieha svoga.
Drage mu su suze, drage, 203
Kê pokorna lieva duša;
On ih prima s volje blage,
On s njih liepu rados kuša.
Protivan je oganj vodi, 204
A ognju voda, koja njega,
Kada obilno na nje hodi,
Od svieh strana gasi svega.
Ali od suzâ voda izbrana, 205
Kû pokorni duh pripravi,
Većma užiže sa svieh strana
Božanstvene plam ljubavi.
Pače od ove ona ishodi, 206
S kom, kao s majkom, svegj pribiva,
Ljubav Božja jer porodi
Suze, kê duh skrušen liva.
A sve čini, sve to stvori 207
Milos Božja neizrečena,
S kê ponižno srce gòri
Ljubljenoga od plamena.

*

Digitized by Google

S plačem dakle Boga moli, 208
Da ti milos ovu poda,
Da oprat budeš grieh oholi,
Liepiem pranjem skrušnieh voda.
Er, kao rekoh, svegj plakati 209
Naša imamo huda dila,
S kîeh se u grube tmine obrati
Naš liep razbor, svietlos mila.
Nu zašto Isus suze liva, 210
Kad Lazara 'e uskrisio?
Neg' da nauk s tiem ti biva,
Da bi tako ti činio.
Cjeća grieha kad pokosi 211
Smrt duhovna dušu tvoju,
S grozniem suzam' tada prosi
Da ti Bog da milos svoju;
Da te uskrisi, da te ozdravi 212
Od poraza teška toga,
I da užeže svôm ljubavi
Mraz žestoki srca tvoga.
Dakle od suzâ dažd čestiti, 213
Dušo moja, lievaj čisto,
I tiem budeš uskrisiti,
I od života naći misto.
Vazda plači griehe hude, 214
Er svagdanji tvî su griesi;
Tom se umivaj vodom svude,
Nečista bo od svud ti 'esi.
Nu ko će ti vodu dati, 215
Ovu liepu vodu svetu,
Kôm bi uzmogla svu oprati
Gnusna grieha zlobu kletu?
Vodu, koja mila, ugodna, 216
Svegj kraljuje, svegj gospodi,
Ter vesela i slobodna
Prid pristolje suca hodi.
Vodu, dugo kâ mùčanje 217
Osvadljivcem zliem ostavlja,
A nebesko uživanje
Skrušnoj duši gor' pripravlja.

Digitized by Google

Vodu, ikore kû ne more 218
Od nje puta ustaviti,
I vječnoga kralja u dvore
Da ne uljeze prikratiti.
Vodu, kâ svoj prem da obrati 219
Tiek slobodni sama gori,
S urehom se rajskom vrati
Zgare s rajskieh svetieh dvori.
Vodu, u kojoj, kao govore, 220
Čudna krepost liepo biva,
Da i Boga, kî ne more
Bit dobiven, jur dobiva.
Pače i veže njega jako, 221
Stisne, uzdrži, neće dati,
Da rad' griehâ nas ikako
On uzmože pedepsati.
Tiem prem ako svemoguća 222
U njega je moć i sila,
Ova 'e voda tać moguća,
Da ga 'e sasma pridobila.
Ova je, ova kâ siluje, 223
Da se prigne sin djevice,
Da nam celov liep daruje
Sviem grljenjem svoê desnice.
Raj otvara, dušu kruni, 224
Zlo razmeće, grieh opira,
Pakao prazni, nebo puni,
Mir poragja, gjavla tira.
O čestita vodo sveta, 225
O dostojna slavna uresa,
Po koj' grešna duša uzlieta
Čista i liepa put nebesa.
Vodo, podniet kû nečisti 226
Duh ne može, er ga umara
Većma, vjećni neg' plam isti,
Kî ga mukom zlom razgara.
Vodo bistra, vodo čista, 227
Vodo draga, liepa, izbrana,
Kâ nam ovde tužna u mista
Zgare istjećeš s rajskieh strana.

Digitized by Google

Zarosite vi nebesa 228
I daždite pravednika,
Vaša 'e rosa puna uresa,
Vaši daždi naša dika.
O Isuse! moj pokoju, 229
I mâ sveta željo užgana,
Molim ti se za krv tvoju,
Kû prolievaš od svieh strana;
I za teški križ, kî nosiš 230
Cjeća teška grieha moga,
I za muke, kê podnosiš,
Ti se smili na me uboga.
I tu vodu tako izbranu 231
Ti mi pošlji zgar s nebesa,
Za duhovnu moju hranu,
Za dar liepi moga uresa.
Ona biljeg bit će isti, 332
Da me ljubav tvâ ražiže,
S koje pokoj pravi i čisti
Ponižena duša stiže.
Kâ će za tiem plame svoje 233
Po mom' srcu svud prostriti,
I nebrojne zlobe moje
U ništare obratiti.
Tiem ugodno meni ostane, 234
Tebi davat hvale i dike,
I tvê pjevat slave izbrane,
I ljubit te po sve vike.

Primjedbe na šesto pjevanje.

U kitici 6. Mjeste hip, bilo je kip; tako i unaprijeda.
7. Prvi stih glasio je: I da ga svi tot poznadu. — Kladu, iz klasti: postavljati; dakle postavljaju. (Popravi stih ovako: Na nj njegovu itd.)

Digitized by Google

11. Andrija, apostol Isukrstov, rogjen u Bethsaidi, brat sv. Petra, a prvo učenik sv. Ivana krstitelja. Propovijedao je Evangjelje u Šiciji, u Sogdijani, u Kolkidi, u Grčkoj, a navlastito u Epiru. Prokonsul Egej ga osudi na smrt križa, nalik slovu X, u Patrasu u Ahaji. Za dva dni s križa je vježbô okolo stojeći puk, pak umrije.

25. Abel, drugorogjeni sin Adama, koga smaknu brat Kain.

26. Izak, sin Abrama i Sare, koji, kad mu je bilo 25 godina, podloži se sa svom smijernošću na žrtvovanje, što htijaše učiniti njegov otac Abram po naredbi Božjoj. Dali andio ustavi taj čin po Božjoj volji, ustegnuvši mu mač, koji podignu vrh sina. Oženi se za tim s Rebekom, s kojom imao je dva sina Ezava i Jakoba.

27. Noe, sin Lameka. Pošto se bijaše izopačio vas svijet i htjedbude Bog uništiti ljucki naraštaj, sačuva Nou i sinove mu, Sema, Kama i Jafeta, čineći mu sagraditi korablju da se spasi od potopa. Od njegovijeh sinova paka posta novo čovječansko koljeno.

29. Skala: ljestve. Jakob, sin Izaka, kad je bježao od svoga brata Ezava, s toga, što pri smrti otac Izak poda ovomu blagosov mjeste Ezavu, bivši u putu zanočio i zaspao, prekazaju mu se u snu duge ljestve, koje vrhom ticahu u nebo, uz koje su se penjali i slazili angjeli, a na vrhu staše Gospodin, koji ga blagoslovi, obećavši mu svu onu zemlju, veliko potomstvo, i da će svi narodi na zemlji biti blagoslovljeni u njemu i u njegovu sjemenu. Od Jakoba potla postanu dvanaest plemena izrailjčana, od dvanaest sinova njegovih, a pri smrti on prorokova sve što se imalo zgoditi svakome pojedinome sinu, a navlastito dosašće spasiteljevo. (Gen. 28 i naprijeda.)

30. Exod. 15.

31. Mojsija, sin Amrama i Jokabede, rodio se u Misiru u doba kada bijaše progon proti žudijima, te po Faraunovoj naredbi sve muškarce trebalo je smaknuti. Sačuvan za tri mjeseca od matere, potla bi izložen u rijeku Nil, i spašen od Faraunove kćeri. Od Boga bi odabran da izvede svoj puk iz misirskoga sužanstva, a u znak svoga poslanstva Bog mu poda vlast činiti čudesa, megju kojim preobraćati svoj štap u zmiju, pa opet je povratiti u štap, a to

Digitized by Google

da bi uvjerio puk i Farauna, da je Bogu poslan. On izvede za tim vas izrailjski puk u pustinju arapsku, i dovede ga do zemlje od obećanja, gdje ga uvede nasljednik mu Jozua.

32. Jozua, nasljednik Mojsesu, uvede izrailjski puk u Hananejsku, čineći mu preproći rijeku Jordan suhijem stupajem; pak odma opsjedi grad Jerik, koga miri obale se na zvek trubalja, a za tim osvoji grad Haj i čini smaknuti onaj puk.

32. Hiža: kuća.

34. David, sin Jesa, inače Izaja, iz grada Betlema. Od Samuila bi posvećen kraljem izrailjskijem, pošto Saul posta nevijeran Bogu. Za tiem sliedio je pastijerski život. U doba kad je Saula mučio nečisti duh, David bi pozvan da ga ublaži harpom. Kada se zarate izrailjčani s Filistejcima otigje u boj proti gorostasu Golijatu, koga ubije i izbavi svoj puk od teške pogibelji. Po smrti Saula posta kraljem svega svoga puka.

35. Eliakim (Isaj. 22) sin Hilkije, za doba kralja Ezehije, koji bi namješten, kako prorokova Izaija, Sebni, nadstojniku carske palače, i vjerojatno poglavitomu pristaši krivovijernika, koje je svegj prorok teško karao i protivio im se.

43. Klasti: namjestiti, staviti.

50. Ni ć'; niti ćeš.

59. Trahe me post te: curremus in odorem unguentorum tuorum. Cant 1.

76. Ganjka: po prilici od ganjati: poticati, dražiti; pa od tole možda ganjka: ostan, badalj (stimulum.)

104. Toma Moro, rodi se u Londri g. 1479, i bi veliki kancelar Ariga VIII. U doba raskolništva osta vijeran svojoj vjeri, te s toga bi na smrt osugjen, i umrije od pravoga mučenika god. 1535. Hći mu Margarita Roper potajno čini ukrasti tijelo, i pristojno ga ukopa.

119. Treći je stih glasio: Ahl sinko moj, sinko mili.

141. Treći stih bio je ovako: Da bieli dan tvê milosti.

149. Šimeun, zvan Cirenejac, po gradu Cyrene u Libiji Pentapoljskom, otkle bi rodom; učenik Isukrstov, koji bi usilovan, vraćajući se sa svoje radnje, nositi križ spasite-

Digitized by Google

ljev. (Matt. 27. 32.) Potla bi biskup Bostre u Arabiji, i bi izgorjen od poganikâ.

150. Non solus crucem portabat, sed post Jesum, ne videatur Simon crucifigendus. Caiet.

167. Počina: počinje.

171. Posljedna dva stiha bila su ovako: ki cjeć njega svi se plaču, — gdje obliven rusom krvi.

186. Prvi je stih bio ovako: Er nieste taj zla vidile.

187. Drugi je stih bio ovako: Na gorki naš vaj žestoki.

190. Ko', mjeste koje.

198. Quaecumque scripta sunt ad nostram doctrinam scripta sunt. Rom. 15.

210. Lazar brat Marije i Marte, ljubezni prijatelj Isukrstov, koga spasitelj uskrsnu nakon četiri dana pošto bijaše umro.

216. O lacrhyma humilis, tua potentia est, tuum regnum, tu sola tribunal judicis non vereris etc.; vincis invincibilem, ligas omnipotentem, inclinas Filium virginis, aperis cœlum, fugas diabolum. D. Laur, Just.

216. Mučanje: mučenje, muka.

219. Ureha: ures.

224. Satan tolerabilius sustinet flammam suam, quam lachrymam nostram, acriusque contriti cordis lachryma torquetur, quam flamma gehennalis incendii. S. Petr. Cell.

Digitized by Google

PJEVANJE VII.

Tradidit in mortem animam suam, et cum sceleratis reputatus est.
Is. 53.

Jur izmoren dojde gòri 1
Krvnu goru na kamenu,
Kralj od slavnieh rajskieh dvori,
S teškiem križem na ramenu;
Na njoj janjac kô pitomi 2
Da prikazan sada bude,
I da svojom smrti slomi
Sve gjavoljske sile hude.
Meû to Febo zlatoglavi 3
Gor' nebeskieh sred kolesa,
U zdračnoj se svojoj slavi
Svjetlim kolom liepo uznesa;
Kad zlieh ljudi skup prokleti 4
Jur sve stvari pripravljaju,
Mučna Isusa hteć propeti,
U gorkomu teškom vaju.
Ah! žestoka muko sveta, 5
Grozne suze, plačni uzdasi,
Čista krvi, kâ s propeta
Slavna tiela prolita si;
I vi usilne britke rane, 6
Pùt prisvetu kê resite,
Sad moû slabos na sve strane
Snažno i jako pokriepite.
K vam s' utiečem, dajte meni 7
U teškomu pomoć trudu,
Da plač gorki neizrečeni
Ja dostojno plakat budu.

Digitized by Google

Da moê srce grozno suzi 8
S groznieh suza, i žaluje,
Ter da bude tužno u tuzi,
A u boliesni da boluje.
Ovieh vodâ vir medeni, 9
Kî zgar rajske teče od strane,
Užgatiće tako u meni
Plam ljubavi božje izbrane.
Tiem se bude duša moja 10
K slavniem dvorom gori uzniti,
Gdje će uživat od pokoja
I od slasti dar čestiti.
Ah jaoh! gdje sam? Što govoru? 11
Gdje 'e mâ pamet? Razbor gdi je?
Er niesam, ne, na Taboru,
Neg' na gori Kalvarije.
Na onoj smrtnoj ljutoj gori 12
Gdje ni'e slasti, ni pokoja,
Nu gdje svaka žalos mori,
I mnoš tuga, kîm ni'e broja.
Gdje skup zloban krvnieh ljudi 13
Na krvno se djelo spravlja,
Ter Isusa muči, i trudi,
I gorku mu smrt pripravlja.
Gdje se vidi, sve stvorenje 14
Suproć stvorcu da se obrati,
Smrtna gora, zlo kamenje,
Zemlja, drvo, čavli, mlati.
Zemlja krv pi'e, gora umara, 15
Putem kamen tvrd bodiše,
Čavao probi, mlat udara,
Drvo uzdrži, ljudi ubiše.
Od raskoša dakle ovdika 16
Ni'e razgovor, ni od slasti,
Gdje 'e nebrojnieh mnoš krvnika,
Punieh zloba, i propasti.
Na plač, na plač, dušo moja, 17
I na gorki jad se spravi,
Veće izdiše dika tvoja,
I plam gasne tvê ljubavi.

Digitized by Google

Eto vidiš janjca sveta, 18
Kî jur s teška truda umire,
Da pakljena huda četa
Na okol' ga svud opstire.
Nu, da izdahne, nehteć tada 19
U toj gorkoj muci i boli,
Gdje jur vide, da on pada
Na studenu zemlju doli;
Er žugjahu, k drvu tvrdom 20
Da ga čavao ljut pribije,
I na drvu silom grdom
Da smrt grda njega ubije.
Ter, da ne umre prije toga 21
Hotješe ga pokriepiti,
Žučju vina smiešanoga
Dajući mu piće piti.
Ah! proklete zle čeljadi, 22
Koj' ni'e dosti ranit tilo,
Da i zlim pićem ranit radi
Sva unutrnja jaoh! nemilo.
Er prem da mu vino daju, 23
Da pokriepi štogod njega,
S njim žestoku žuč miešaju,
Da ga ogorča ljuto svega.
Nu to vino kad on kuša, 24
Lice odvraća za ne piti,
Nehteć', da mu tiem se duša
Bude ikako pokriepiti.
Ni'e potrebe njemu od tega 25
Da primiti krepost može,
Er s ljubavi svete njega
Sveta krepost svegj pomože.
Ljubav kriepi njega u muci, 26
I snagu mu, i moć nosi,
Ljubav oblas ima u ruci,
Da ga ljuta smrt ne kosi.
Prem da smrtni znoj ga umara, 27
I žestokom tugom tuži,
Ljubav njega svegj razgara,
I život mu još produži.

Digitized by Google

U njoj taka bješe sila, 28
I kreposti tako od čudne,
Da na nj mučna stavi dila,
I žestoke muke trudne.
Ah jaoh! za što, al' za koga, 29
Za potrebu l' kîeh dobara,
Ljubav čini, da sad Boga
Tač nemila smrt umara?
Za me, ah! za me, prem budući 30
Ja stvor zemlje, zemlja ista,
Al' po zemlji crv lazući,
Gnjila smradna, stvar od ništa.
Za me, od njega kî primio 31
Jesam dare liepa uresa,
I cjeć koga on stvorio
Doli 'e zemlju, gor' nebesa.
Za me tužna, komu poda 32
Ravno polje, tvrdu goru,
I svakega vrsti ploda,
I na zemlji, i na moru,
Za me jadna, gdje ni'e dana, 33
Ni jednoga časa, al' hipa,
Da njegova mene izbrana
Ne uzdrži milost lipa.
Ah jaoh! za me, kî sam njemu 34
Prem neharan već krat bio,
I već krati njega u svemu
Teškom zlobom uvriedio.
Sada dakle, dušo moja, 35
Sad žalosna obrati se,
I tvoih suzâ mnoš bez broja
Lievaj, kaj se, i skruši se.
I prem da si nedostojna, 36
Moli, da ti prostit bude
Pomanjkanja tva nebrojna,
I tvê mnoge griehe hude.
Da pričiste od svoê krvi 37
Pogled mili ne odnesiva,
Kâ mu od sveta tiela vrvi,
I kû obilno za te liva.

Digitized by Google

Ni od teške muke i boli, 38
Još ni od svoga tužna znoja,
Kî žestokieh s tugâ proli,
I s gorkoga nepokoja.
Nu za sveto svoê smiljenje 39
Da te grli, da pokriepi,
I da primi tvê skrušenje,
I tvoih suza dar priliepi.
Tiem njegovoj u ljubavi 40
Da bi užgana vazda bila,
I u mnogoj časti i slavi
Častila ga, i slavila.
Ah! kamo ide mâ pameti 41
I mâ misli nedostojna,
Gdje za Isusa jur propeti,
Pripravlja se četa bojna.
Duše sveti, ti mi ovdika 42
Pošlji od zgare tvoj dar liepi,
Da mi tužnu poda lika,
Da mlohavstvo mê pokriepi.
Da u način jedoviti 43
Tešku muku moj glas pràvi,
Kû htje za me Bog podniti,
Čovječanskoj u naravi.
Da skrušena vierna duša, 44
Od žestoke tuge u sili,
Željniem srcem kad ih sluša,
Gorko uzplače i procvili.
Tiem u Božjoj da ljubavi 45
Ona bude većma užgana,
I da njega liepo slavi
Svom dužinom vječnieh danâ.
Jaoh! ter imam sad početi 46
Ja žugjeno dat na znanje,
Kako 'e došao janjac sveti
Jur na smrtno prikazanje?
Jaoh! sad mu će zli krvnici 47
Muku od muka dat najgoru,
I jur sad smo svikolici
Crljenomu prišli k moru.

Digitized by Google

Nu ko drži prut izbrani? 48
Ko li uzbude naš vojvoda?
Kî nas spasi, kî nas shrani
Valovitieh po sred vodâ?
Komu se uteć mi imamo, 49
Mi koji smo mnoštvo obilno?
Da jednokrat udre samo
Čudniem prutom more usilno?
Da se po njem' liepi puti 50
Liepiem redom sada otvore,
Tiem da vieran skup se uputi,
Za poć' rajske gori u dvore?
Mili Isuse, gremo k tebi; 51
Ti s' vojvoda naš izbrani;
Ti pritegni, ti nas k sebi,
Ti nas po ovom moru shrani.
Prutom tvoga sveta križa 52
Ti nam dobri put pripravi,
Da se po njem svak približa
K tebi u slavnoj gor' državi.
Od tvoih muka da gorčina, 53
S kîeh ti svet hip na tle srne,
Kralja utopi vječnieh tmina,
I njegove vojske crne.
A po ovomu moru usilnu 54
Kad projdemo mnoš obrana,
Da ti vječnu hvalu obilnu
Uzdavamo po svieh stranâ.
Nu kako si jur počela, 55
Dušo moja, pjesan začni,
Ter svá tužna, sva dresela
Tvoj nasljeduj govor plačni,
Eto opstire na sve strane 56
Sina Božja skup nemili,
I s njega su svite izbrane
Zliem načinom jur odnili.
Kê prem da su k ranam svetim 57
Sve krvave priliepjene,
Ne bi milo ljudem kletim,
Da su silom zlom svučene.

Digitized by Google

Tiem svu kožu, jaoh! odriše 58
Radi djela tač bezredna,
Ter sve rane ponoviše,
Sve jur bješe rana jedna.
Nu dobromu po razlogu 59
Svak promisli sad ovdika,
Može l' muku davat goru
Najgorega gnjev krvnika?
I sa sviem tim ljubav sveta 60
Duh mu u svetom tielu hrani;
Na ljute ga muke opeta
Spravlja; od spravne smrti brani.
U to idoše ljudi kleti 61
Mlat i čavle tu doniti,
I, jur njega za propeti,
Križ spravljaju jadoviti.
Koji bjehu na svoû miru, 62
Na svoâ mjesta provrtili,
Ter Isusov na nj prostiru
Gori obrazom hip primili.
Mnju, da 'e tad gor' k' Ocu svomu 63
Plačne oči obratio,
Ter u srcu skrušenomu
Po ovi način besjedio:
Evo me, oče milostivi, 64
Da na tvrdom umrem drvu,
Prvi otac što sakrivi,
Kroz istočnu zlobu prvu.
Daj, da spasi mâ smrt ljude, 65
I da ih s tobom gor' namisti,
Kad krv čista moja bude
Njihov oprat grieh nečisti.
Na me hitaj, na me od zgare 66
Gnjeva tvoga plame ognjene,
A njim pošlji svete dare
Od milosti tvê blažene.
Evo za njih jad nemili, 67
I smrtne me tuge kolju,
Dakle, oče moj, ti se smili,
I prosti njim: ja te molju.

Digitized by Google

Reče: a oni svetu ruku 68
K mjestu čavla prisloniše,
I, dajuć mu gorku muku,
S čavlom k križu nju pribiše.
Grče mu se prsti od boli; 69
Vas uzdrhta, vas protrnu,
A krv sveta provri doli,
I pomoči zemlju crnu.
Plači ovdeka, jaoh! sa mnome, 70
Moj štioce bogostrašni,
Tere u srcu skrušenome,
Gori uznesaj uzdah časni.
Mol'mo skupa; poniž'mo se, 71
I hit'mo se na tleh doli,
Tere od grieha pokajmo se,
S bolnieh tuga, s tužne boli.
Rec'mo: Isuse, muka tvoja 72
Daj da bude nam s koristi,
Da žalosnim dâ pokoja,
I da od svieh nas zlobâ očisti.
Daj, da u svetoj tvoj' ljubavi 73
Mi budemo svegj goriti,
Paka u vječnoj tebe slavi
Vječnom hvalom proslaviti
U to odmetna sini gjavla 74
Drugu svetu ruku uzdvižu,
Uprav gori k miestu čavla,
Za pribit je k teškom križu.
Nu jer doseć ne mogoše 75
Vrtotinu slavnom rukom,
Nju potezat silno idoše,
S njegovome smrtnom mukom.
Zglobe od rukâ i od prsi 76
Rastvaraju naglom silom,
Ruku svetu pak na svrsi
K križu zbiše krvnim dilom.
Eto s desne ruke i s live 77
Ruse od krvi rieke izviru,
Kîem su rane boležljive
Vrata usilna na svu miru.

Digitized by Google

Nu zla čeljad nepravedna, 78
Koj' zli čemer s očju vrvi,
Tim ni'e sita; još je žedna
Mučna Isusa slavne krvi.
Noge svete jer prostire 79
Jednu po vrh druge, a paka
Mlatom teškim, jaoh! udire
Čavao gvozden desna jaka.
Koji udaren buduć bio 80
S teškom silom desne klete,
K tvrdom drvu jur pribio
Obje bješe noge svete.
Evo, ah! evo tielo sveto 81
Prigvozdjeno k teškom križu,
Evo gorko jur raspeto
Hudi ljudi gori uzdvižu.
Jaoh ah! tot' ste pribivene 82
Ruke časne, noge dične?
Ruke slavom prosvjetljene,
Noge ureham rajskiem slične?
Ruke, ljepo kê stvoriste 83
Doli zemlju, gor' nebesa,
I neizrečna kê činiste
I zlamenja, i čudesa.
Noge, rajskieh kê šetaste 84
Po ravnicah pune gizde,
Pod sobome tere imaste
Nebo, sunce, miesec, zvizde.
Ah jaoh! sad ste vi, i ruke 85
Pribivene čavlom tvrdim,
I visite s steške muke,
Nemilosniem djelom grdiem.
Vidim jošte da daždite 86
Rusiem daždom svete krvi,
Da perete, da čistite
I mû zlobu, i grieh prvi.
Sad, mâ dušo, sad ovdika 87
Gori uzdvigni tvoje oči;
Gledaj kralja svieh mučnika
Kao za tebe svu krv toči.

Digitized by Google

Evo t' dakle sad zrcalo 88
K komu pogled tvoj uznosi;
Ko ova trpi, nu vigj' malo,
Što li, i zašto, to podnosi?
Ko? U umrloj Bog naravi. 89
Zašto? Za tvâ grešna dila.
Što li? Muku, kû ne ispravi
Rajskieh dušâ sva mnoš mila.
Ko? kralj vječni od nebesa, 90
Koga angjeli Sveta prave,
I rajskoga komu uresa
Daju hvale, poje slave.
Zašto? Za te, da ne umori 91
Vječna tebe smrtna sila,
Nu da tiem ti raj otvori,
I vjekovna dobra mila.
Što li? Gorkos takieh muka, 92
I boliesni tač velike,
Da najgora krvna ruka
Ne bi 'oj mogla dat prilike.
Ko? Bog, prid kîem straha s mnoga 93
Svako pada dol' koljeno,
Gori od dvora nebeskoga,
Dol' zemaljsko i pakljeno.
Zašto? Za te, da te ne bi 94
Kralj zgrabio noći klete,
Nu da uzbudeš gor' na nebi
Slavniem zborom družbe svete.
Što li? bolest vrsti take, 95
Da bolesti sve nathita,
Jade usilne, muke svake,
Bjegućega segaj svita.
Ko? Svemogi Bog od nebi, 96
Kî istom zemlju da pogleda,
Udilje ona drhće u sebi,
I od žestoka straha preda.
Zašto? Za to, da te okruni 97
Svietlom krunom viečne slave,
Da te u slavi svoj' napuni,
Od radosti rajske prave.

*

Digitized by Google

Što li? Biče, psosti, rane, 98
Nagost, rugo, i smrt priku,
Muke, kê viek niesu dane
Najhugjemu razbojniku.
O dobroto neskončana, 99
O priliepa mâ svjetlosti,
Kako s' bila silovana
Trpjet ove sve žalosti?
Ah! ljubavi ti si, ti si 100
Moga Isusa učinila
Da na teškom križu visi,
Za mâ teška grešna dila.
Jaoh! ter neću proplakati 101
I prolievat grozne suze,
Pokle moj dug on plaćati,
S teškom svojom mukom uze.
Plakaj, plakaj, dušo moja, 102
I sva ljeta tužna budi,
Ražeži se ljubav tvoja,
Moli, posti, bdij, i trudi.
Prsi udaraj, kaj se od zlobâ, 103
I nebrojnieh tvoieh grisi,
I od ostalieh svieh gnusoba,
S kîeh nečista u svem ti si.
Žaluj muke, miluj boli, 104
Plači rane slavna tila,
Kroz kê obilno teče doli
Krv Isusa sveta i mila.
Reci: o mili Gospodine, 105
Ne daj, da 'e trud taj zamani,
Nu da od svake zle krivine
Mene očisti i sahrani.
Daj, da budem veće od sada 106
Ljubit tebe nad sva ina,
A da odvržem jur na zada
Gnusnu zlobu svieh taština.
Da nad stvari sve ostale 107
Dostojnu ti pjevam slavu,
I uzdavam vječne hvale,
I prikažem službu pravu.

Digitized by Google

Đa pùt moju s hudiem dili
U liep budem red propeti,
Ter da uzljubim zakon mili,
Od spasenja kî 'e put sveti.

Ruke, i noge, da moê budu
Na kreposna djela dane,
Da ne trate hip zaludu,
Da su u tvojoj službi užgane.

A mê oči sa svieh strana
Da lievaju suze obilne,
Rad' žestokieh tvojieh rana,
Rad' tvoê gorke muke usilne;

I rad' teške zlobe moje,
S koê sam težak grešnik bio,
I s kôm ljute rane tvoje
Jaoh! opet sam razvriedio.

Da, kao rekoh, svegj ljubiti
Budem tebe, mâ ljubavi,
I hvalom te uzvisiti
Ovde, i gori u tvoj' slavi.

Meû to jamu iskopaše
Zlieh krvnika skup oholi,
I križ, na kom propet staše
Isus, u nju sâde doli.

Nu, svom silom iz visoka
Jer dol' meću drvo sveto,
Većma udari bol žestoka
Slavno tielo na propeto.

Er se gòre razglobiše
Silna od maha bolni zglobi,
I rane se rastvoriše,
I krv sveta od svud probi.

Još, već' njega za grditi,
Kî je od svake veći dike,
Hotješe ga postaviti
Meû zločince razbojnike.

Jesi l' se jur nasitio
Čiste krvi, jaoh! je si li?
I tvoû volju ispunio,
Zli krvniče i nemili?

Digitized by Google

Može l' huda misao tvoja 118
Grgjieh muka nać' pod nebi
Suproć njemu, kî bez broja
Svakieh dara poda tebi?
S njega učuvan, s njega branjen, 119
S njega 'es' držan u životu,
Dikom štovan, brašnom hranjen,
Za izbranu tvû ljepotu.
S njega sunce, mjesec, zvizde, 120
I visoka gor' nebesa,
Kažu tebi svoje gizde,
I svietloga zdrak uresa.
S njega tebi zemlja pićna 121
Liepo obilnu dava hranu,
Da ti 'e blaga, da ti 'e srićna,
I van stana, i na stanu.
S njega vas sviet tebe služi, 122
Ravno polje, bistra voda;
S njega dobri duh te druži,
I od zalieh brani zgoda.
On je tebi svietle gori 123
Pripravio rajske urese,
Od nebeskieh slavnieh dvori,
Da te liepo diče i rese.
On napokon tvâ je slava, 124
I uživanje tvê izbrano,
Mir čestiti, ljubav prava,
Vječno dobro neskončano.
Što hoć' veće, svôm ljubavi 125
Da nadari ljepše tebe?
Sve što u rajskoj ima slavi
Eto dâ ti, i sam sebe.
I od slavne kralj države 126
Veće nema što dâ tebi,
Sa sviem blagom svoje slave,
Ni na zemlji, ni na nebi.
Nu neizmierna za ta dobra, 127
Koje uzdarje njemu davaš?
Gdje s' nemilim srcem obra',
Da ga smrtju zlom skončavaš.

Digitized by Google

Neizrečene muke ohodim 128
S mnoštva obilna ljutieh rana,
Gdje tvû propast svu nahodim,
S huda srca nezaznana.
Što već može najgrgjije 129
Tvoj učinit gnjev prokleti?
K tvrdom drvu najposlije
Gdje ga hotje još propeti.
Ah! dostojan sto pakala, 130
I od sto vrsta smrti prike,
Cjeć žestokieh takieh zala,
Cjeć propasti tvê velike.
Živi, živi, nu te čeka 131
Jaz pakljeni jedoviti,
Gdje ćeš po sve vieke viekâ
Živuć mrieti, mruć' živiti.
Ah jaoh! gdje sam? S kiem govoru? 132
Sve se u vjetar ovo otpravlja,
Er zli krvnik muku goru
S gnusnieh usta još pripravlja.
Biesnom glavom straha daje, 133
Vas ognjenit, vas nemio,
Sviet vaskolik kako da je
Svoim hrabrenstvom pridobio.
Tako ravnom kad na polju 134
Razigra se konj oholi,
Ter kroz hudu svoju volju
Gospodara vrže doli;
Glavom vrti, glasom rže, 135
Oči obraća pune plama,
Vjetri ga se dalek' drže,
Leti u poskok gor' k zvjezdama;
Riet bi, da će u hip jedan 136
Ravno polje sve priteći,
I brz vjetar da ni'e vriedan
Njegov hrli tiek doseći.
Isti u način čovjek kleti, 137
Sa svom družbom skupa ohola
Zatječe se pod križ sveti,
Šeta i svrće na okola;

Digitized by Google

Rugo tvori, glavom vije,
Bukom straši, glasom vika,
I hudom se djelu smije,
Hugji od hudieh svieh zlobnika.

Ter ognjena pune gnjiva
Oči uzdviže svoje gori,
I s govora tamna, i kriva,
Svoâ čemerna usta otvori.

Reče: o koji templa sveta
Svietlu zgradu mećeš doli,
Do tri dana pak je opeta
Zidaš u liep red oholi;

Pokle mnoge ti nekada
Činio jesi stvari čudne,
Što ne činiš kê god sada,
Tebi i nami da su prudne?

Ter, ako si ti višnjega
Svemogući Sin jedini,
Veseo sajdi s križa tega,
I spasena sebe učini.

Da tvoim djelom vjerujemo,
I poznamo da Bog jesi,
Da hvalimo, i štujemo,
Da te vas sviet slavom resi.

Al' se j' sada znevjerila
Tašta krepost prednja tebi?
Kâ te bješe jur iznila
Liepom časti tja do nebi?

Ter, kî 'es mogao od nemoći
Lasno izbavit ljude druge,
Nemaš snage sad ni moći
Sebe izbavit s teške tuge,

O zla četo i nesviesna,
Kâ nesviesne rigaš riči,
Hrlo ćete s plama biesna
Dol' pakljeni lupat biči.

Jaoh! koliko s teška griha
Zasljepljena teško jesi!
Kâ ne poznaš janjca tiha,
Slavna kralja od nebesi.

Digitized by Google

Sad bi djelom vjerovala, 148
A prie nehtje vjerovati,
Kâ si od njega jur gledala
Stvari u djelo čudne dàti.
Vidjela si, ah! vidila 149
Da 'e zdrav bolan, gleda sliepi,
Vraća niemiem' rieč se mila,
Gluh se liepim sluhom kriepi.
Vidje uskrsnut, kîem potrati 150
Željni život smrt mrzeća,
Još Lazara gori ustati
Četrdana i smrdeća.
Sad hoć' da se ljute od tuge 151
Teška križa on izbavi,
Izbavio kî je druge,
I na život vratio pravi.
Dat' ne može l' život sebi, 152
Isti život pravi kî je?
I bez koga živ pod nebi
Duh nijedan igda nije?
Koji ljekar dat ne more 153
Lieka svojoj maloj rani,
Koji rane ljuće i gore
Lieči u svakoj svieta strani?
Runo ovčica meni i tebi, 154
Za mû i tvoju dava sreću,
Tiem ne može dakle i sebi
Spravit, kad joj raste, odjeću?
Pčela u cvieću obraća se, 155
Za te i za me med kùpiti,
Tiem ne može dakle i za se
Slatke od piće dio spraviti?
Rieč tvâ usta kû govore 156
Da 'e slišana od nas znâna,
Dakle od tebe bit ne more
Ni poznana, ni slišana?
Da i bogat, koji uboge 157
Hrani, odieva, k sebi prima,
Sebi odjeće činit mnoge,
Sebe hranit moći n'ima?

Digitized by Google

Tako i vjetar plavci daje 158
Tiek, da projde sinje more;
On bez tieka dakle ostaje?
Dakle on more proć' ne more?
Jeda u sebi sùnce n'ima 159
Liepu svjetlos punu uresa,
Koju od njega vas sviet prima,
Zemlja, more, i nebesa?
Er kad svjetlos njima daje, 160
Kî bivaju bez svjetlosti,
Riet' s istinom potreba je,
Da je sebi svietal dosti.
I da tmasti oblak njemu 161
Kad god liepi zdrak sakriva,
Iz oblaka pak istemu
Ljepša svietlos svud obsiva.
Sunce 'e pravde, Svjetlos prava, 162
Vječnoga Oca Sin jedini,
Koga sveta, čista, i pràva,
Tvâ nepravda mrieti čini.
On Bog kako svaka more, 163
Ili uzdržat, il' satrti,
Nu, da otvori rajske dvore,
Podloži se teškoj smrti.
Ter ako tvoj čemer ljuti, 164
Kako oblak, mu zdrak sakriva,
On će opeta uskrsnuti,
Da svoim zdrakom opet siva.
Ako dakle svieta stvòri 165
Djela ovaka činit mogu,
Kako većma, kî ih stvóri,
Bog svegj ima oblas mnogu?
Er u Isusu sva čudesa 166
Božja 'e krepost, znaj, činila;
On kralj slave pun uresa,
On sin Božji, dika mila.
Nu da njemu vjerovati 167
S huda srca niesi htio,
Djelom vjeruj, kâ već krati
Čisto i liepo ti 'es' vidio.

Digitized by Google

Djela njega spoviedaju 168
Za pravoga Božja sina,
A zli ljudi ne poznaju,
Puni griehâ, puni tminâ.
Vidiš, da tvê niesi ruke 169
Prie ni poslie na nj stavio,
Od svoê volje i odluke,
Nego kad ti 'e on pustio.
Ljudska 'e nesvieš već krat htila 170
Prie vremena smrt mu dati,
Nu njegova moć i sila
Nehtje tu stvar njoj puštati.
Još djetešcu njemu oholi 171
Irud živjet zavigjaše,
Krv djetinsku kada proli,
Er ga ubiti s tiem držaše.
A kad htje ga mnoš nemila 172
Niz visoke hitit' stine,
Da ga zgubi smrtna sila,
Da jur tako on pogine;
Nu tad oni zasljepljeni 173
Prid sobom ga ne vidiše,
Kad posred njih nevigjeni
On slobodno tu grediše.
A što ostavljam, sliepi i smamni 174
Kada od klete psosti u griehu,
Svikolici sasma tamni
Stienami ga pobit' htjehu?
On sa sviem tim s bjelodana 175
Od njih se umie tad sakriti,
I iz Božjega templa i stana
U slobodi liepo iziti.
Sad, da tielo mož' mu ubiti, 176
To je on tebi dopustio,
Kî sviem mnoštvom dol' hititi
S jednom rieči 'e moguć bio.
Er, iskaše njega kade, 177
A on: — ja jesam, — odgovori,
S tej besjede udilj tade
Na crnu te zemlju obori.

Digitized by Google

Veliš, s križa slobogjena 178
Da sam sebe dat ne more,
Kom' su svaka podložena,
Nebo, zemlja, vjetar, more.
Kako dakle vrć' ne može 179
Križ na zemlju sa tri čavla,
Kad na zemlju vrći može
Skup pakljeni, sine gjavla?
I tiem djelom da se izbavi 180
Od žestokieh teškieh muka,
Kê mu vaša, jaoh! pripravi
Zliem načinom huda ruka?
Pak tolikrat kada uteći 181
Od poraza htje smrtnoga,
Kako u mukah on viseći
S križa sajti ne bi uzmoga'?
Ter načinom liepiem sada 182
Slobodit se teške od smrti,
Pred kiem vas sviet drhće i pada,
Kî u hip može sve satrti?
Ali 'e prišlo vrieme njemu, 183
Da svôm krvi, kû proliva,
Griehe opere svietu svemu,
S kîeh u ruci gjavla biva.
Ter da svetiem križem gori, 184
Na kom' gorku trpje muku,
Rajska vrata jur otvori
Sviem narodom, svemu puku.
A čudnija stvar, se pravi, 185
Da uskrsne mrtav s groba,
Neg' da sebe s križa izbavi,
Gdje ga tvoja muči zloba.
Kako dakle, s križa sajti, 186
Što je manje, uzmoć' neće,
Kad iz groba može izajti
Uskrsnuvši, što je veće?
Sliep si, sliep si, zli krvniče, 187
Neć' da poznaš tvoga Boga,
S koga svako dobro ističe,
Život, pokoj, i slas mnoga.

Digitized by Google

Kaj se za to, tužan, kaj se, 188
Groznieh suza lievaj rike,
I tvê u prsi udaraj se
Rad' tvoê teške zlobe prike.
Er inako vječnieh muka 189
Vječna tebe zla čekaju,
Gdje se cvili, plače, i huka,
U pakljenom teškom vaju.
Nu prem teške da s tamnosti 190
Tvoj uzdvižeš vrat oholi,
Slišam slatke pun milosti
Gdje se za te Isus moli.
Ter kada se jur dieljaše 191
Duh blaženi sveta od tila,
Ove rieči govoraše,
S dobrostiva srca mila:
Oče, u svako kî 'esi doba 192
Svake obilno pun milosti,
Prem da 'e težak grieh, i zloba,
Molim ti se, ti njim prosti.
Er svjetlosti ne imaju, 193
S huđieh djela puni tmine,
I nikako jur ne znaju,
Što djeluju, ni što čine.
Sad ovdeka, dušo draga, 194
Liepo misli, što se piše,
Kako mila, kako blaga
Isusova ljubav biše!
Krvnik biča, trnom kruni, 195
Prope Isusa puna boli,
I tiem hudu volju ispuni,
A Isus Ocu za nj se moli!
Ko se moli? Sin višnjega. 196
Nu za koga? Za krvnika.
Kad? Kada zlo muči njega.
Kako? Ljubav bi velika.
O ljubavi draga i mila! 197
O milošćo bez prilike!
Kâ za tamna moliš dila,
Praštaš griehe sve kolike.

Digitized by Google

Ovde izgled se čestit hrani, 198
Kîm liep nauk nam se dava,
Da upravimo put izbrani,
Kîem putuje svjetlos prava;
Da ojdemo hrli, i vrući, 199
Crnu tminu zlieh krivina;
Sunca od pravde jer gorući
Zdrak zahodit nam počina.
Da hodimo, čim nam sviti 200
Liepa svjetlost dana bila,
Da zlom srećom nas ne uhiti
Grubiem mrakom noć nemila.
Ter, kao rekoh, nam su ovdika 201
Svietli izgledi liepo dani,
Da našega mi zlobnika
Grieh praštamo, s kîem nas rani.
Er kad Isus, kî ne skrivi, 202
Prašta uvriegjen griehe svake,
Za što prostit, kî smo krivi,
Mi ne ćemo zlobe opake?
Mjerom mjerit kôm budemo, 203
Izmjereno nam će biti,
I ako prostit mi hoćemo,
I nami će Bog prostiti.
Er pravoga stvar je od reda, 204
Kîem se j' pravo naredilo,
Da vlast Božja nigdar ne da
Platu dobru za zlo dilo.
Znam Osipa pravednoga 205
Kad zla braća progoniše,
Da pravedno cjeća toga
Zla razlika na nju udriše.
Nu liepo se domisliše, 206
Kako uzraste ta zla drača,
Kû zlim djelom usadiše,
Njih s veloga raspa i plača;
Ter govore: ne za ine 207
Stvari to zlo nam se zgodi,
Neg' za naše zle krivine,
Er cjeć grieha zlo dohodi;

Digitized by Google

Tiem dostojno mi primismo
Štetnieh zgoda tešku platu,
Kî nepravo sagriešismo,
Pram našemu pravom' bratu.

I mi ovako u sej doba
Dobriem redom svi recimo:
Jur dostojno s naših zloba
Zla tolika podnosimo.

Er neharni teško bili
Veće krat smo mi višnjemu,
Koga s grubiem našiem dili
Uvriedismo, jaoh! u svemu.

Da nas zlobnik uvriegjuje,
Al' kî teški bič udara,
S naših grieha dopuštuje
Sve to vječna pravda od zgara.

Psost, udarci, glad, potribe,
Nemoć, zemlja što ne plodi,
Sve su biči to i šibe,
Sve cjeć griehâ to dohodi.

Dakle, kad smo mi vriegjeni,
Sva vriegjenja mi prostimo;
Kad kîem drugiem zlom udreni,
Skrušniem srcem sve trpimo.

Rec'mo: pravo mi primili
Tu smo platu zgare s nebi,
Da bismo se tiem skrušili,
Kî smo tamni mnogo u sebi.

Nu neć', da tvû udariti
Glavu bude tvrda stina,
Kad tvâ desna s njome hiti
Gor' nebeskieh put visina?

Al' da svojom plam vrućinom
Ljutu tebi ne da muku,
Kad bezredniem ti načinom
Tvû vrh njega stereš ruku?

Al' da tebe drača ljuta
Zlom oštrinom tad ne bode,
Kad tvoê noge po sred puta
Budući gole, po njoj hode?

Digitized by Google

Stiena udara zgar s visine, 218
Drača bode, plam opari,
A grieh onieh, kî ga čine,
Pari, bode, i udari.
Stvar je gora, znaj, vriediti 219
Neumrloga Boga gori,
Neg' da plamen ognjeniti
Ov' vaskolik sviet izgori.
Nu zlo jedno van' iznesi, 220
Ko' najgore nać' bi mogô,
Samo jedan grieh odnesi,
Bit će od grieha manje mnogo.
Pače, mnoštvo od svieh zala 221
Da je ujedno sastaviti,
Sve bi to sve bila mala
Suproć griehu stvar viditi.
Grieh je od pakla gòri istoga, 222
Er se od njega pakao rodi,
On je, on uzrok zla svakoga,
Dakle on svako zlo nathodi.
Možeš rieti do istine, 223
Plam da u sebi još vrući je
Kî uzrok biva od vrućine,
Kâ je u tebi, kad te ogrije.
Znaš, od stvora da od svoga 224
Uzrok veći vazda 'e bio,
Er ishodi on s ovoga,
A ov' je njega porodio.
Dakle i grieh se, s koga ishodi 225
Vječni pakao, i zlo svako,
Gòri od pakla svegj nahodi,
I od zalâ svieh svakako.
Grieh odnesi, i odniti 226
Svu mnoš hoćeš od svieh zala,
I isti pakao vjekoviti,
Još da i bude sto pakala.
Grieh neizmierni rasap stvori 227
Sviem narodom svieta ovoga,
I bi uzrok da umori
Smrt nemila jošte i Boga.

Digitized by Google

Jaoh! nu ko će moć' izrieti
Bolest, žalost, vaj, i muku,
Koju uzroči grieh prokleti
Zliem načinom svemu puku?
Za to od vierna mnoštva svega
Ova molba gori ushodi:
Svieh nas grieha od svakega,
Gospodine, ti slobodi.
I sa sviem tim s dobre volje
Mi grlimo i ljubimo
Grieh, i s griehom sve nevolje,
Kê dostojno podnosimo.
Ah! sljepoto, ah! ludosti,
Ah nesviesna pamet tamna!
Gdje na jade, i žalosti,
Gré povoljno čeljad smamna.
Jaoh! sad ko će naći lieka
Ovoj teškoj zloj nemoći,
Da ozdravi jur čovjeka,
Da mu tužnu da pomoći?
Mili Isuse, ti si samo
Ti nebeski ljekar veli,
A neimajuć kud ni kamo,
Svaki uteć se k tebi želi.
Svaki pod tvoj stieg obrani,
Pod tvê liepo krilo hodi,
Ti nas lieči, ti nas shrani,
Ti svieh zala nas slobodi.
Samo s tvojom er pomoći,
I s kreposti muke tvoje,
Dušu spasit svak će moći,
I u vječne doć' pokoje.
Dakle ti nam, Bože mili,
Sada odnesi tmine svake,
Nas prosvietli, nam se smili,
Nam oprosti griehe opake.
Prem tvoj pogled na me obrati
Na grešnika na veloga,
Kt ne hotieh učuvati
Put zakona sveta tvoga.

Digitized by Google

Nego u svako vrieme i doba 238
Uvriedih te, mâ svjetlosti,
S mojieh teškieh grubieh zloba,
S mê nevjere, s mê ludosti.
I prie bih ja razbrojio 239
Kaplje u moru, lišća u gori,
Neg' mnoš grieha, s kîeh sam bio
Od grešnikâ svieh najgori.
Nu neizmierna zloba moja 240
S ufanja me dvignut neće,
Er prisveta ljubav tvoja,
I smiljenje tvoê je veće.
Prosti dakle meni, prosti, 241
O dobroto sveta i slavna,
Kâ po izbranoj tvoj milosti
Svegj za prostit jes' pripravna
Mrtva s mnozieh mojieh zloba, 242
Uskrisi me segaj danka,
Tere uzvapij: s toga groba,
O Lazare, hodi vanka,
Od sna teška uzbuditi 243
Tiem će mene tvâ rieč sveta,
I moû dušu oprostiti
Od zlieh uza pakla kleta.
Da slobodno tvû neizrečnu 244
Pjevam hvalu tja do vika,
I tvû izbranu slavu vječnu,
I liep ures tvojieh dika.

Primjedbe na sedmo pjevanje.

U 3 kitici; Febo zlatoglavi, t. j. sunce.

7. Treći stih bio je ovako; Da gorki plač neizrečeni.

11. Govoru: govorim.

36. Prvi stih je bio ovako; I, prem da jes' nedostojna.

Digitized by Google

43. Jedoviti: pun jadâ.

80. Mjeste: obje, bilo je: obi.

96. Qui respicit terram et facit eam tremere. Ps. 150.

102. Plakaj, mješte plači.

121. Zemlja pićna; zemlja koja nas hrani.

125. Treći stih glasio je ovako: Eto ti da, i sam sebe.

140. Zidješ, od zidati.

152. Ego sum resurrectio et vita. Jo. 11. — In ipso vita erat. Jo. 1.

163. Prvi stih bio je ovako: On kako Bog svaka more.

167. Si mihi vultis credere, operibus credite. Jo. 10.

169. Oblatus est quia ipse voluit. Is. 53.

171. Matth. 2.

172. Prvi stih je bio ovako; A kad ga htje mnoš nemila.

173. Ille autem transiens per medium illorum ibat. Lucæ. 4.

174. Joh. 8.

208. Merito hæc patimur quia peccavimus in fratrem nostrum. Gen. 42.

220. Una res dumtaxat gravis, ac pertimescenda, peccatum nempe, reliqua vero omnia fabula mera. S. Jo. Crist.

229. Ab omni peccato libera nos Domine. Eccl.

232. Prvi stih bio je ovako; Jaohl ko će sad naći lika.

242. Segaj; ovoga.

Digitized by Google

PJEVANJE VIII.

O vos omnes, qui transitis per viam attendite, et videte, si est dolor similis, sicut dolor meus.
Thren 1.

Čim na križu rvaše se 1
S strašnom smrti sin višnjega,
Jadna majka vigjaše se
Put krvnoga hodit briega;
Otkle obrati pogled hrli, 2
Pravu svjetlos za viditi,
Kâ jur bješe na umrli,
Jur da će se pogasiti.
Tako, u zahod sinja mora 3
Trudno sunce kada pride,
Mjesec bliedi iza gorâ,
Da ga ugleda, van' izide;
Nu do malo on uživa 4
Svietla bratca zdrak izbrani,
Er zahodi, ter sakriva
Lice morskieh voda u strani.
Vidje djeva, gdje visaše 5
Nje na križu sinak mili,
Dušu svoju kî kupjaše,
Da se od sega svieta odili.
S njom Marija, Ivan, Marta, 6
I Kleofe su druzi vierni,
Kî joj gase, kî nasrta
Na nju, teški jad čemerni.
Majko tužna, ko će tvoga 7
Srca tešku tugu rieti?
Koju jošte ne bi uzmoga'
Riet angjelski vas zbor sveti.

Digitized by Google

A ja što ću jadan moći, 8
Kî sam uprav jedno ništa,
Ako uskratiš tvê pomoći
Meni liepa dara čista.
Jedino si ti shranište, 9
Pomoć, pokoj, mir čestiti,
I blaženo utočište
Vjerniem dušam' na sem sviti.
Dakle od tvojieh teškieh tuga, 10
Gdje je usilno gorko more,
Neg' tvâ samo, pomoć druga
Mû vladati plav ne more.
Za to prostrt k zemlji nica 11
Utječem se tužan k tebi,
Kâ si izbrana pomočnica
Vazda u svakoj nam potrebi.
Pamet vladaj, pero upravi, 12
Glas rasladi, kriep' slabosti,
I slatku mi pjesan spravi
Vrh neslatke tvê žalosti.
Da brodeć se po ovom moru 13
Tvoih od suza vierna duša,
S tebe u vječnom rajskom dvoru
Rajsku rados liepo kuša.
Ter, kako ovde u žalosti 14
Tvoj razmišlja plač čemerni,
Bude uživat pak s radosti
Pokoj sveti, mir neizmierni.
Odieli se, dakle odili 15
Tom pučinom gorkieh vala,
I, kao krila, jur raskrili
Biela jedra, plavi mala.
Eto tihi vjetric tebe 16
Tihi na dvor liepo bûdi,
Za to varat nemoj sebe,
Er je vrieme, da se trudi.
Ni 'e dostojno trajat ljeta 17
U neplodnom grubom stanju,
Ni u taštini segaj svieta,
Ni u zaludnjem' počivanju.

Digitized by Google

Muke, tuge, i bolesti,
I duhovni trud se ište,
Ako žudi duša uljesti
Gori u rajsko pristanište
Od svjetovnieh dakle zala
S prazna djela ti ne leži,
Nu s ovoga kraja i žala
Jur se otisni, jur odveži.
Evo u more svieh gorčina
Uljezosmo u sej vrime,
A to budi Oca i Sina
I u svetoga Duha ime.
Štioce dragi pak skrušimo
Od vierna se srca prava,
Za tiem usta otvorimo
I Mariji rec'mo: Zdrava.
Nu kako ona može sada
S gorkieh muka zdrava biti?
Kâ s velika teška jada
Jur se vidje, ah! umriti?
I sa sviem tim napried hòdi
Puna od svude smrtnieh tuga,
S miliem rukam' ter je vodi
Skup žalosan viernieh drugâ.
Hodeć, čestom rusom krvi
Put naštrapan, vidi, da je,
Za to iz oči, kâ joj vrvi,
Rieka od suza još veća je,
Plače, i s plačem tužne glase
Tužna i plačna dviže gori,
I jure od svud razliega se
Dubje u gaju, gaj u gori.
Tako i janje kad odvrne
Mile od majke, vuk nemili
Rilo otvori, na nj nasrne,
I s oštriem ga zubom strili.
Na sebi ga putem nosi,
A on nesrećan bleji s puta,
I rusom se krvju rosi,
Er ga kolje zvier priljuta.

Digitized by Google

Jadna ovčica poznajući 28
Glas janjetin, van' izajde,
Ter biljegom gre ištući,
Jeda mili porod najde.
Nu, kad vidje nesrećnica 29
Pute krvi naštrapane,
Srcem cvili žalosnica,
I boli se na sve strane.
Tako i Božja majka djeva 30
Vas put krvav čim ugleda,
Grozniem suzam', kê prolieva,
Nikakova ne da reda.
Reče: o sveta krvi ti si 31
Janjca Božja, sinka moga,
Kî na teškom križu visi,
Koga gledam s briega ovoga.
Celivam te slavna krvi; 32
Ah! da možem bih činila,
Da krv moja s mene vrvi
Da ti uzbude družba mila.
Vi biseri moji bili, 33
S moga lica kî daždite,
Mjeste krvi ov' sad mili
Rubin sveti pridružite.
Ah! da možem bih veselo 34
Od vas vienac liep stvorila,
S kîem bih sinku plačno čelo
Plačna majka okrunila.
Jaoh! moj sinko, slavo moja, 35
Jaoh! žalosnoj što se učini?
Bez tebe mi ni'e pokoja,
Liep pokoju moj jedini.
Ove i druge djeva plačna 36
Plačne rieči govoraše,
Ter, gdje četa bješe opačna,
Put svetoga križa igjaše.
Viernieh drugâ svak se sili 37
Nju tješiti svôm odlukom,
Sad kroz liepi govor mili,
Sad pomnjivom držeć rukom.

Digitized by Google

Gorko uzdišu, jer dol' srne, 38
Buduć mrazna veće od leda,
Ter im s tuge srce trne,
I plaču se s njom poreda.
Sad počiju, sad putuju, 39
Sad je dvižu, sada vode,
I čim tako nju miluju,
S njom zli čemer svud nahode.
Ovi u način s teškom tužbom 40
Plačna majka tugovaše,
Ter se s dragom svojom družbom
K svetom križu približaše.
I eto vidi njega okoli 41
Bojne stiege uzvišene,
A kod stiegâ skup oholi
Krvne od vojske nesmiljene.
Svi oružjem svietliem sjaju, 42
Na boj poći svi dostojni,
Ter pod njima uzigraju
Hrliem skokom konji bojni.
Tužna djeva nit' se stidi, 43
Ni krvnoga boji od skupa;
S milom družbom gre po sridi,
I slobodno napried stupa.
Nu jad teški nju ne ojde, 44
Neg' se muči, neg' se boli,
A, kod križa kad jur dojde,
Smrtne od tuge pade doli.
O gragjani rajskieh dvora, 45
Svetieh duša zbori slavni,
Što prilećet sad od zgora
Nieste sada vi pripravni?
Evo, ah! evo ćesarica, 46
I kraljica vaša izbrana,
Pada k crnoj zemlji nica,
S teškieh zala udarana.
Nu da nieste kralja sveta 47
Vi vašega branit smili
Od ovezieh krvnieh četa,
Kî su njega k križu zbili;

Digitized by Google

To je odluka vječna gori 48
Vječnoga oca tako bila,
Za sviet spasit da ga umori
Teškiem trudem smrt nemila.
Sad može bit', lica svoja 49
On da tužnoj k majci obrati,
Ka 'e dostojna i gospoja,
I kraljica vam' se zvati.
Ter da joj se blag i mio 50
U liep način sada smili,
I da bi vam dopustio
Doniet' s nebes' liek joj mili.
On po sebi vriedan dosti 51
Podao bi joj pomoć sade,
I odnio sve žalosti,
I izliečio smrtne jade.
Tiem bi ona sinku svomu 52
Kû god pomoć udielila,
I na teškom križu ovomu
Štogod njega utješila.
Nu obadva leže sada, 53
Sin i majka s teškom boli,
Sin na križu s gorka jada,
Majka tužna na tle doli.
Obadva su u čas ovi, 54
Ne imajući drugo biti,
I pripravni i gotovi
S ljutieh muka duh pustiti.
Smjejte, i svietla vaša krila 55
Svietliem redom rastvorite,
Ter s ljubljena srca mila
Dolietajte, pomozite.
Ali ovoga glas govora 56
Dusi sveti ne slišaju,
Ni prihode s rajskieh dvorâ,
Ni sad djevi pomoć daju.
Nu to videć sinak mili, 57
Ne dâ tugam it' naprieda,
Neg' se majci svojoj smili,
I s blagiem je okom gleda.

Digitized by Google

On je gleda s jedne strane, 58
S druge drazi vierni druzi
S ljubljenom je rieči brane
Od zlieh tugâ oni u tuzi.
Tako i na tle kad dol' meće 59
Liepu ružu vjetar škodni,
I muči je svegj to veće,
I miris joj smeta ugodni;
Nju miluje tada i dvori, 60
I ne pušta majka od krila,
Prem ako je teško mori
Zla sjevera moć nemila.
Za tiem vrtlar kad ugleda 61
Nje poharan pozor čisti,
Podviže je s liepa reda,
I u način liep namisti.
Isukrstov pogled tako 62
Tužnoj djevi krepost dava,
A svôm službom nju nikako
Družba obrana ne puštava.
Tiem načinom pokriepljenoj 63
Povrati se rieč na usti,
Kad joj plačnoj, i cviljenoj,
Sin ovako s križa izusti:
Plač ostavi, kî te mori, 64
I otri suze tvoje, ženo,
Pokle od oca moga gori
Bilo 'e tako naregjeno.
Potrebno je za to meni 65
Podniet tešku smrt i hudu,
Po moj' smrti da shranjeni
Svi narodi liepo budu.
Ter Ivana tu videći, 66
Kî plakaše kod nje tada:
Evo tvoj sin, htje joj reći,
I uzmi njega za me sada.
Za tiem ove pràvi njemu 67
Slatke rieči i ljubljene:
Evo t' majka, koju u svemu
Vjerno ljubi mjesto mene.

Digitized by Google

Ovi liepi govor mili 68
Mila družba kad slišaše,
I tu njeki kî su bili,
Svikolici proplakaše.
Nu žalosna majka diva 69
Suze lievat ne pristaje,
Sinka gleda, križ celiva,
Tere ovake glase daje:
Sinko dragi, sinko mili, 70
Sinko izbrani moj pokoju,
Ah! kô majka tvoja cvili
Za ovu smrtnu muku tvoju!
Jaoh! vidim te tač raspeta 71
K tvrdom drvu, i gdje vrvi
Iz tvojega tiela sveta
Vir obilni slavne krvi.
Ter je to tvoj pozor liepi 72
Pun svjetlosti, pun uresa,
Koji vlada, zdrži, i kriepi
Zemlju, more, i nebesa?
To su one svete oči, 73
Mâ neizmierna liepos draga,
S kîeh izvira, s kieh se toči
Po svem svietu milost blaga?
To su usta tvâ medena? 74
(Ah moî teški zli porazi!)
Sad su krvi napunjena
Koja od svude s njih izlazi.
To je lice, to je čelo, 75
To su zlatni prami tvoji?
Sve 'e sad plačno, sve dreselo,
Sve u grubomu biću stoji.
To su svete ruke tvoje 76
Koje vas saj sviet stvoriše?
K tvrdom drvu sad oboje
Pribivene teško biše.
To su noge tvê blažene, 77
S kîem si mnogo ti trudio
Radi ovčice izgubljene,
I istući je mučan bio?

Digitized by Google

Dakle tu sad počivaju 78
Utrugjene s teška puta,
Buduć' zbjene, jaoh! u vaju
Zlom oštrinom čavla ljuta?
To su sveta uda tvoja, 79
To tvoj ures, to 'e tvê tilo?
Jaoh! i ti li to dostoja
Bit porušen tač nemilo?
Ah! kamo ide segaj dana 80
Draga i liepa tvoja dika,
Svjetlos slavna, slava izbrana,
I rešena tvâ prilika?
Jaoh! moj sinko ter tako li 81
Ti si mi se promienio,
I u tminu svjetal toli
Zliem načinom obratio?
Jaoh! tom slavom, tiem poštenjem, 82
Vidim tebe prodičena?
Tom pohvalom, tiem rešenjem,
I rešena i hvaljena?
Kamo pojde dika izbrana 83
Kôm te puci svi dvorahu?
Kad svoê svite ovieh danâ
Pod noge ti prostirahu?
Kamo od liepe palme slava, 84
Kamo od plodne čast masline,
Kôm te uzvisi sva država
Od židovske kraljevine?
Kamo pjesni, s kîeh u dici 85
Do jasnieh te zviezda uzniše,
Ter hosana svikolici
Liepiem glasom zavapiše?
Jaoh! s maslinom palma mila, 86
S kôm ti uresni bjehu puti,
Sad se j' u križ obratila
I u gvozdeni čavao ljuti.
Pače liepi glasi od dike, 87
S kîem te bjehu pohvalili,
Jaoh! u grube psovke prike
Grubo su se promienili.

Digitized by Google

To li 'e svietla zlatna kruna 88
Kôm ti htješe krunit glavu?
Jaoh! sad ljutieh drača e' puna,
S kîeh je vidim svu krvavu.
Na pristolju tom' li sada 89
Tim načinom, sinko, sjediš?
Da od istoka do zapada
Zapoviedaš, vladaš, rediš?
Ah! nemili teški grisi 90
Prem nemila svieta ovoga!
S kîeh ti sveto tielo visi
Jaoh! vrh križa vrh teškoga.
Što se od tebe sada zgodi, 91
Što se učini žalosnici?
Pomiluj me kakogodi,
Daj mi pomoć, nesrećnici!
Jaoh! u komu kada dilu 92
Htjela sam te ja vriediti,
Da me u gorkom plaču i cvilu
Tužnu hotje ostaviti?
Put kîeh stranâ, sinko mili, 93
Bez tvoê majke ideš sada?
Kû žestoko sada strili
Britka striela teška jada.
Da nu učin'mo tu zaminu, 94
Da sad umrem ja za tebe,
Smrt će odnieti mû gorčinu,
A ti shranit hoć' sam sebe.
Ter obadva tom zaminom 95
Budemo od zla slobogjeni,
Dobriem redom i načinom,
Ja po tebi, ti po meni.
Er da sam te ja rodila, 96
Sviem bî korist, sviem naprudi,
Nu mrem gdje te smrt nemila
Trudno muči, mučno trudi?
Livada se tako boli 97
Kad bez mila cvieća ostane,
Ko' zli vihar vrže doli,
Satre i skonča na sve strane.

Digitized by Google

Tač se i loza na okola 98
Od ljepote svoje svuče,
Kad zla naglos gràda ohola
Liepo grožgje njoj potuče.
Jaoh! zli vihar smrtnieh truda, 99
I gràd nagli ljutieh ranâ
Porazi te, sinko, od svuda,
Satra i skonča sa svieh strana.
Tiem bez tebe nije hipa 100
Da me ostavi jad moriti,
Moj pozore cvieća lipa,
Moj drag grozde plemeniti.
Kud' ću, što ću, kako li ću? 101
Da se obratim na koû stranu?
Kad moû gubim milu sriću,
I mû svjetlos izabranu?
Gabriel reče s môm radosti, 102
I môm slavom ah! mnogome,
Da sam puna ja milosti,
Da 'e Gospodin moj sa mnome.
Jaoh! kako to, kad sam jada 103
Puna, i svake zle gorčine?
Kad ti niesi sa mnom sada
Oče, Sinko, Gospodine?
Er se dieliš veće od mene, 104
Mâ svjetlosti, moj pokoju,
I, bez tebe da mre, i vene,
Puštaš dragu majku tvoju.
Sad znam, sada, da 'e probio 105
Mač moê srce zlom bolesti,
Kao mi Šimun dobri i mio
Žalosnici jur naviesti.
Sad žalosna čisto viju 106
Da se 'e sve to dogodilo,
Er na mojieh mre očiju
Mê rogjenje drago i milo.
Nu kad, sinko, zdravljem tvojiem 107
Neć' nezdravu mene ozdravit,
Ni dat lieka ranam mojiem,
Kî se od ranâ mož' izbavit;

Digitized by Google

Vi krvnici, vi smilite
Sad se na me punu jada,
Ter me k sinku pridružite,
S njim u pored da mrem sada.
S njim zajedno s vašieh ruka
Da i ja puštam dušu moju,
U zlom vaju teškieh muka,
I u žestokom nepokoju.
Da, s njegoviem kao životom
Isti život moj produži,
Tač njegovom smrti po tom
Ista smrt se mâ sadruži.
Al' vi gore kamenite,
Uzvišeni vrsi oholi,
Sad je vrieme, sad padite
Po vrh mene tužne doli.
Prikrijte me, i skončajte
Mojieh tuga ljutu draču,
Ter dospjetak žugjen dajte,
Jaoh! gorkomu momu plaču.
Tiem se bude rasladiti
Moîh gorčina val visoki,
I tja od mene jur otiti
Moj neizmierni jad žestoki.
Plačna 'e majka ove, i druge
Plačne glase tako dala,
Da bi od teške jošte tuge
Zvier nemila proplakala.
Pače kad se silovaše
Da štogodi jošte izusti,
Grozne suze to ne daše,
I umri rieč joj posred usti.
Za tiem tuge, plača, i cvila,
I žestoke puna boli,
Dobrieh drugâ posred krila
Jaoh! žalosna pade doli.
Sad sa mnome, dragi brate,
Plači majku, plači sina,
Kîeh skončava za me, i za te,
Jad od teškieh zlieh gorčina.

Digitized by Google

Na koljena dol' padimo, 118
S grozniem suzam' na očiju,
Ter skrušeno uzmolimo
Bolna Isusa, i Mariju.
Nju, za ove nje žalosti, 119
Da se za nas sinku moli;
Njega, griehe da nam prosti,
Za krv svetu koju proli.
Pak, štioce, pamet tvoja 120
Vigj', kako bi naregjeno,
Da ne reče: majko moja,
Isus majci, nego, ženo.
Otkle u srce možeš tvoje 121
Liepi nauk sad primiti,
Roditelje kô svak svoje
Ima štovat i ljubiti.
Er da rèkao on bi sada: 122
Majko moja; brž' bi bio
Njoj s teškoga gorka jada
Tužno tielo duh pustio.
Tiem se na nju liepo smili, 123
Nje jedina dika izbrana,
Ter da 'oj bude sinak mili
Mjesto sebe, dâ Ivana.
Kao da bi joj govorio: 124
Ja ne možem k tebi doći,
Da te uzbudem utješio,
I da ti dam kê pomoći;
Er me čavli jedoviti 125
Na ovom teškom drže drvu,
Na kom imam sada umriti
Prem za istočnu zlobu prvu.
Eto ti Ivan; njega k sebi 126
Rad' tvoih teških uzmi tugâ;
Njega davam sada tebi,
I za sina, i za druga.
O milošćo! gdje pun ranâ 127
Ne miluje on sam sebe,
Nu nastoji sa svieh strana,
Da miluje mene i tebe.

Digitized by Google

Ah! ko' 'e liepo ovo djelo,
Gdje za ljubav dava izbranu
Meni i tebi dušu i tielo,
Majci Ivana, majku Ivanu!
Mili Isuse, tvoja lica
Sad na molbu prigni moju;
Daj i meni, da odvjetnica
Bude moja, majku tvoju;
Da me ona branit bude
Od žestoka gnjeva tvoga,
Er s moê teške zlobe hude
Mnogo uvriedih tebe Boga.
I ti majko plačna, i tužna,
Za sej plačne tuge tvoje,
Na me tvoga slugu, i sužna,
I potrebe gledaj moje.
Sad je vrieme, da za mene
Sinka uzmoliš da mi prosti,
Rad' ljubavi svoê blažene,
Radi svete svoê milosti.
Utočište ti 'es grešnikâ,
Pomoć sveta, i branjenje;
On po tebi najde lika
Duši svojoj i spasenje.
Ja sagrieših jadan dosti,
Za to utječem ja se k tebi
Kâ si puna i milosti,
I mož' svaka gor' nà nebi.
Ti obrati, ti na mene
Milosrdne tvoje oči,
S kojieh suze neizbrojene
Sinka u muci ti protoči.
Ter mi isprosi suze od njega,
Za moû tešku zlobu kletu,
I izbavi me zla svakega
Ovde na ovom' taštom svietu.
Nu k propetom Božjem' Sinu,
Kî žestoke pun boliesni
Jur izdiše u istinu,
Povrati se, plačna pjesni.

Digitized by Google

Čim žalosna jadna mati 138
Tu pod križem plačna cvili,
Na nje sinka tad se obrati
Zlobni jezik, kî ga strili.
Er razbojnik, koji s live 139
Zliem načinom tu visaše,
Ove rieči tamne i krive,
Kriv i taman govoraše:
Što se hvališ, da višnjega 140
Sin poljubljen jesi, kada
Nemaš moći s križa tega
Da slobodiš sebe sada?
U potrebi većma imaju 141
Kreposna se činit dila;
Nu potreba 'e, u zlom vaju
Er te smrtna kosi sila.
Dakle ako si svemogoga 142
Svet Mesija, Krst obrani,
Sad je vrieme, sad samoga
Sebe, i s tobom nas sahrani.
Užeže se sviesti milom 143
Dobri lupež s te besjede,
I neprava s praviem dilom
Od sej rieči karat siede:
O nesviesni zli tamnjače! 144
O pun zloba sa svieh strana!
Što tvâ huda pamet zače?
Što govoriš segaj dana?
Očito se vidje sada, 145
Da strah božji, strah čestiti,
Obrao jesi vrć' na zada,
I zliem redom dol' hititi.
Ter vječnoga Boga gori 146
Nekako se ti ne bojiš,
Kî, da gòra smrt te umori,
Kî vješalâ sto dostojiš.
Odlukom si sugjen istom 147
Na tvrdomu drvu umriti,
A s zlom ćudi i s nečistom
Smiješ tako govoriti?

Digitized by Google

Ovu platu mi dostojno 148
S Božje pravde sad primismo,
Za sgriešenje jaoh! nebrojno,
S kîem višnjega uvriedismo.
Er ko poljem drače ljute, 149
Al' bodežno trno sije,
Ni klas s dračâ gremu u skute,
Ni ti on vino s trna pije.
Al' Gospodin ovi, koga 150
S zlobnom rieči ti 'es' vriedio,
Ni'e li vazda dobra muoga
S rieči, i s djelom svud činio?
On dobrota, on je ista 151
Svjetlos prava, i čistoća,
I u njem himba nema mista,
Ni nijedan grieh, ni zloća.
Dakle od tvojieh kaj se zlobâ, 152
I od gnusne tvê tamnosti,
Ter ga uzmoli u sej doba,
Da se smili, da ti prosti.
Tiem na Božja gleda Sina 153
Vas ponižen, vas u boli,
I pokornieh pun gorčinâ,
Ovako ga skrušen moli:
Od mene se, Gospodine, 154
Milostivo ti spomeni,
Kad od vječne kraljevine
U tvoj prideš dom blaženi.
A Isus tada dobrostivi 155
Sveta svoja usta otvara,
Glas ispušta milostivi,
Ter mu ovako odgovara:
Vidim tvoga srca želju, 156
I skrušenja dar čestiti,
Za to slišaj, što ti velju,
Tiem se i možeš veseliti.
Do istine segaj dana 157
Ti hoć' sa mnom biti u raju,
Gdje se dobra vide izbrana,
Gdje sve slasti viek bivaju.

*

Digitized by Google

Ah! ma dušo, sad proplači, 158
I s veseljem plač sjedini,
Er bi svietlo, kada mrači,
I kad noć bi, dan se učini.
Lupež ovi, i gnusobâ, 159
I pun svakieh zlobâ u sebi,
Svietal dojde u sej doba,
I zadobje raj na nebi.
Moj štioce dragi i mili, 160
U srcu se vesel' tvomu,
Pokle s' Isus tako smili
Sad grešniku lasno ovomu.
I mi rec'mo: od nas góri 161
Ti se, Bože, jur spomeni,
Gdje su rajski liepi dvori,
I tvoj svietli dom blaženi.
Da lupeža kako ovoga 162
Ti tvoj vječni za raj obra,
Tako i nami ona mnoga
I vavječna daruj dobra.
Ali Božji glas sliša se: 163
Zudiš doteć' raj blaženi?
I ti tvoj križ vazmi na se,
I već' hodi veseo k meni,
Vidiš da ga lupež uze, 164
Er se od griehâ liepo skruši,
Skrušniem srcem roneć' suze,
I tiem najde život duši.
Ispovieda tamnost svoju: 165
Nas dostojno smrt nemila
Muči u gorkom nepokoju,
Cjeća našieh hudieh dila;
I cjeć našieh teškieh zloba, 166
S kîem višnjega mi vriedismo,
Praviem redom u sej doba
Ovu platu mi primismo.
Tiem se skruši, i pokaja, 167
Vjerujući liepo u mene,
I bi učinjen dionik raja,
I moê slave gor' blažene.

Digitized by Google

On prie bješe sve te stvari 168
Liep u način učinio,
Tiem sam njega slavniem dari
Svieh dobara nadario.
On udilje, udilj', netom 169
Prosvietlih ga môm svjetlosti,
Svôm dobrome voljom svetom
Uteče se k moj' milosti.
Er, kao rekoh, poniži se 170
I pokaja od svieh zloba,
I vjerova, i shrani se,
I raj dobje u sej doba.
Kolikrat sam, dušo, k tebi 171
Mê svjetlosti zdrak pustio?
I moim glasom, ti da ne bi
Ludo izgibla, uzvapio;
Kad si bila nadahnuta 172
U tvom' srcu ti od mene,
Da se odvratiš s kriva puta,
S puta od ćudi tvê himbene;
Kad redovnik moju svetu 173
Pripoviedô rieč je tebi,
Da odmetneš zlobu kletu,
Da pogledaš gori k nebi;
Kad sam na te upustio 174
Bič od kê god teške boli,
Da bih tako ponižio
Tvoj objesni vrat oholi;
Kad naredih štetnom gràdu 175
Nagliem tiekom da dol' pade,
Al' po sijbi, al' po sadu,
Al' da tuče vinograde;
Jeda bi se spomenula, 176
Da cjeć griehâ mlat te mlati,
Ter se u hrli red krenula
Rieči moje jur slišati.
Kad priatelji, kad rogjaci, 177
Kad spovjednik tvoj te kara,
To cjeć tebe sve su jaci
Bili moji glasi od zgara.

Digitized by Google

Ter kao pustoj u dubravi 178
Biesna ovčica kad zabludi,
Pomnjiv pastier pomnju stavi,
I mnogo se cjeć nje trudi;
Ište, ophodi, zove, viče, 179
Jeda bi se njemu ozvala,
Pute čini, goru siče,
Da se ni'e gdje potajala.
Al' kao težak, kad nasadi 180
Liep vinograd sred ravnice,
Jakiem plotom njega ogradi,
Cjeć lupeške zle desnice;
Na njemu u dne mùči, trudi, 181
S njega u noći on se brine,
I rano se zorom budi,
Da mu vadi trave i stine.
Što ne učinih ja cjeć tebe, 182
Vinograde mili i dragi?
I počekah, jeda iz sebe
Liepi podaš plod i blagi?
Nu na mjesto grožgja ugodna, 183
Ljutom dračom ti 'es plodio;
Oštro trno, trava škodna,
I zli 'e troskot izrastio.
Što ne učinih ja cjeć tebe, 184
Vinograde, dušo moja?
Čekah, da daš plod iz sebe,
Čineć dobra djela koja.
Nu pak vidih, da na misto 185
Svetieh djela krivo hodiš,
Kroz življenje tvê nečisto,
I da u tašte dni provodiš.
Što ne učinih ja cjeć tebe 186
Dušo, ovčice moja? Gdje si?
Kao zagubi sama sebe?
Jesi l' živa, ali niesi?
Al' te 'e pakljen vuk srditi 187
Našô svieta u dubravi?
Ter te s ljutiem nokti uhiti,
I u čemerni rasap stavi?

Digitized by Google

Ah! da bih te naći mogô! 188
Liepa bi mi rados bila,
I veselje veoma mnogo,
I raskoša draga i mila.
Veseo bih te postavio 189
Na moê isto rame trudno,
Na komu sam križ nosio,
Za spasenje tvoje prudno.
Pak za slavu mû dostojnu, 190
Za moj ures vjekoviti,
Ja bih dozvao mnoš nebrojnu,
Švetieh duša zbor čestiti.
Mâ bi usta liepe glase 191
U liep način njim pravila,
Da ovčicu najdoh, kâ se
Meni bješe izgubila.
Pak bih rekao: dakle meni 192
Radujte se od svieh strana,
Prijatelji moi srčeni,
Slavnieh zbora družbo obrana.
Ova bješe duša mila 193
Veće izgibla, veće umrla,
Sad se 'e našla meni bila,
Sada 'e k meni došla hrla.
Da nu kako tad radosan 194
U momu bih srcu bio,
Tako za te sad žalosan
Veoma sam se ustrudio.
Bdim, i bditi ne pristavam, 195
Ištuć' tebe u dne i noći,
I visoki vapaj davam
Da bi htjela k meni doći.
Što ne učinih radi tebe? 196
Sajdoh s neba blag i mio;
Dah na muke ja sam sebe,
Da bih tebe sahranio.
Radi tebe udarano 197
Bi mi tielo od svieh strana,
I mučeno, i bičano,
I jur mrtvo s ljutieh rana.

Digitized by Google

Rad' tebe mi svetu glavu 198
Oštre dračе, jaoh! probiše,
Koju vidiš svu krvavu,
I da s teške boli izdiše.
Radi tebe s mučna znoja 199
Ja sam mučni križ nosio,
I pun gorka nepokoja,
Jur kao mrtav, pod njim bio.
Rad' tebe me su učinili 200
Svega naga ljudi kleti,
I k križu mi, jaoh! pribili
S oštriem čavli hip prisveti.
Radi tebe jur propetu 201
Žuči i osta piti daše;
Krv proliše moju svetu,
Mene ružno svi psovaše.
Rad' tebe mi, kako odluka 202
Bi mojega ćaćka mila,
Duh žestokieh cjeća mukâ
Iz svetoga pojde tila.
Rad' tebe mi ne prostiše 203
Još ni mrtvu pak na svrsi,
Gdje mi gnjevno rastvoriše
S oštriem kopljem slavne prsi.
Što već' mogoh učiniti, 204
Za otkupu srećnu tvoju,
Kad ljuveno htieh staviti
Tielo, i dušu za te moju?
Za te 'e moja duša, i tilo, 205
Za te vječna slava gori,
I božanstvo moje milo,
I nebeski liepi dvori.
Već' u niednoj strani od svita, 206
Ni na zemlji, ni na nebi,
Nemam dara plemenita,
Što darujem, dušo, tebi.
Za zaodieti dakle tebe 207
Svietlom slavom rajskieh mista,
Vas ogoljeh ja sam sebe,
I ne osta mi veće ništa.

Digitized by Google

Obrati se dakle, obrati, 208
Na sej rieči mê medene;
Vrieme u tašte jur ne trati,
Sviet odvrzi, ljubi mene.
Vazda drži na pameti, 209
Da kod mene bivaš sada,
I nebeski zakon sveti
Ti pristupit neć' ikada;
I da s mojiem ja očima 210
Svegj te gledam liepo, i čisto,
I da očito sve je njima,
I otvoreno svako misto;
I da će te smrtna sila 211
Smrtnom mukom pokositi,
Ter da od svakieh tvojieh dilâ
Razlog mi imaš jur vratiti.
Dobriem dobra bit će dana, 212
U vječnomu liepom raju;
Zaliem muka neskončana
Doli u gorkom smrtnom vaju.
Dakle misli, što ć' činiti; 213
Od dvie jedna stvar te čeka:
Ili pakao vjekoviti,
Il' mâ slava tja do vieka.
Sad što ćemo, brate dragi, 214
Riet na svete rieči ove,
S kîem nas liepo Isus blagi
Blago i milo k sebi zove?
Jaoh! ter smijem da otvorim 215
Usta moja prem nečista,
I da s Bogom ja govorim,
Kî sam zemlja, prah, i ništa?
Nemam, nemam smienstva toga, 216
Nu, jer svake 'e pun milosti,
Molit ću ga da mâ mnoga
Pomanjkanja teška oprosti.
I da mi dâ tužnu priti 217
Prid pristolje sveto svoje,
Kô ljekaru, da mu otkriti
Gnusne uzbudem rane moje.

Digitized by Google

On od mene lica svoga 218
Svietli pozor odniet neće,
Kl vrh srca skrušenoga
Milostive oči uzmeće.
Na zemlju ću moim obrazom 219
Vas ponižen doli pasti,
Er me udara zliem porazom
Mač moê zlobe i propasti.
Groznieh suzâ rieka obilna 220
S mojih očiju tad proteče,
A pokorna bol usilna,
Mê skrušeno srce opteče.
Kao s dubine uzvapijem: 221
Gospodine dobri i mili,
Dopuštaj mi, da jur smijem
Tebe uzmolit, ter se smili.
Nije duša mâ dostojna, 222
Da 'e k pristolju tvomu prišla,
Er je zloba mâ nebrojna,
Kâ je zlobe sve nadišla.
Nu veća je milos tvoja, 223
Po koj' možeš ti prostiti,
Neg' neizmierna tamnos moja,
Kôm te hotieh uvriediti.
Sgriešio sam, jaoh! sgriešio 224
Prema nebu, i pram tebi,
I mnogo te uvriedio,
I učinio zlo sam sebi.
Niesam za to vriedan sada 225
Plačne oči gor' dvignuti,
Er grieh teški na me pada,
Er mâ tamnos mene smuti.
Nit' dostojim sin se zvati 226
Tvoj, al tvojieh ruka dilo,
Er mâ duša ludo strati
Liepo tvoje blago milo.
Što ću učinit, ah jaoh! što ću? 227
Za to ubijem da sam sebe,
U veću bih upao zloću,
I vriedio većma tebe.

Digitized by Google

Er tvâ 'e milos tač velika,
I plam svete tvê ljubavi,
Da neć' igda smrt grešnika,
Neg' da skrušen s grieha ozdravi;
Da pokaje, da se obrati,
Da u čistoći živjet bude,
I da ljubi često prati
S grozniem suzam zlobe hude.
Hod'te, hod'te suze obrane,
Hod'te k meni plačni uzdasi,
U kieh lieci moi se hrane,
Sržba Božja s kieh se gasi.
Vi ste Petra, vi Mariju,
Vi nebrojnieh mnoš grešnika,
U najljepšu i svjetliju
Svitu obukli rajskieh dika.
Obucite sada i mene,
Čin'te u pirnoj da sam sviti,
Da i ja slave gor' blažene
Pir uživam plemeniti.
O moj dobri Gospodine,
O vavječni moj pokoju,
Ti opravdaj mê krivine,
Ti prosvietli pamet moju.
Ti mož' svaka; svaka tebi
Od tvoga su ćaćka dana;
Ti s' Gospodin vječni od nebi,
Ti kralj rajskieh slavnieh stranâ.
Dakle, ako hoć', možeš lasno
Mû očistit nečistoću,
I življenje mê nečasno,
I svu moju tešku zloću.
Da nu reci, molim ti se,
Kako rekao ti 'es njekada:
Hoću, i veće očisti se,
Grešna dušo, liepo sada.
Ah, mâ liepa rieči: hoću;
Hoću! rieči mila, i draga,
Er po tebi dostojno ću
Bit rajskoga dionik blaga.

Digitized by Google

Rieči slavna, jer ću k tebi — 238
Hoću — od volje mê združiti,
Dobri Isuse, tako i tebi
Vazda vieran sluga biti.
Draga rieči, dakle s tebe 239
Ljubit hoću ja višnjega,
I čuvati svegj sam sebe
Huda grieha od svakega.
Rieči mila, dakle jesi 240
Ti spasenja uzrok moga;
Po tebi se moj duh resi
Slavom kralja nebeskoga.
Daj, moj vječni Bože mili, 241
Da rieč ovu kada sluša,
S teških grieha gorko cvili
Mâ žalosna grešna duša;
Da te ljubi, da te slavi, 242
Da tvê liepe pjeva dike,
Kako u rajskoj gor' državi
Rajska družba pjeva u vike.

Primjedbe na osmo pjevanje.

U 2. Kitici; N a u m r l i; na umrću, pri smrti.

8. Prvi stih je bio ovako; A što ću ja jadan moći.

52. Prvi stih je ovako glasio; T i e m o n a b i s i n k u s v o m u.

82. P r o d i č e n a; pohvaljena megju pukom.

106. V i j u, mjeste: v i g j u t. j. vidim.

122. Prvi stih je bio ovako; E r d a b i o n r e k a o s a d a.

124. Treći stih se čitao ovako; I d a t i dâm ke pomoći.

Digitized by Google

134. Četvrti stih bio je ovako; I svaka mož' gor' na nebi.

158. Četvrti stih bio je ovako; I kad bi noć dan se učini.

176. Sijba; sjetba, sijanje.

210. Oculi mei semper ad Dominum. Ps. 24.

234. Prvi stih je bio ovako; Ti svaka mož': svaka tebi.

Digitized by Google

PJEVANJE IX.

Propter scelus populi mei percussi eum

Is. 53.

Nebeskoga sred prostora 1
Svietlo sunce jur šetaše,
A smrtnoga blizu umora
Sin se Božji nahogjaše.
Koga tako kada vidi, 2
Vas se smuti, vas protrnu,
I s žestoke tuge ublidi,
Koja teško na nj nasrnu.
Ter za grubu tu nesreću, 3
U kojoj se prem nahodi,
Smetnu od sebe zlatnu odjeću,
A s crniem se ruhom odi.
Nu, u ovakoj buduć tmini, 4
Uzrok biva cjeća toga,
Crn i tminav da se učini
Krug vaskolik svieta ovoga.
Ter zemaljske sve prostore 5
Gruba tmina prikrie tada,
Otkle j' svietle istok zore,
Tja pak tamo do zapada.
Tmastim tiekom kâ svojime 6
U to doba napried pojde,
Da tu strahom s općenime
Jur deveto vrieme dojde.
Dragi štioce sad što ćemo, 7
Sred ovake strašne noći,
Da se komu utečemo
Da nam poda kê pomoći?

Digitized by Google

Er kako će naše pjesni 8
It' naprieda segaj dana?
Kad priklopjen zlom boliesni
Naš je razum sa svieh stranâ?
Evo prava svjetlos gasne, 9
Naš spasitelj, i mre veće,
A svoê zlatne prame časne
Sunce u crnu tminu meće.
Tiem načinom na sem sviti 10
Da su u gorkoj smutnji svaka,
Er jur svaka prem ophiti
Strahovita noć opaka.
Mi sa sviem tim križa sveta 11
Blizu stojmo na ovoj gori,
Gdje Isusa jur propeta
Smrt žestoka teško mori.
Er, kao čovjek prem da izdiše, 12
I vidi se jure umrieti,
On Bog kako svegj živ biše,
Žive i hoće svegj živieti.
Tiem ni gasne, ni gasnuti 13
Ova prava svjetlos neće,
Kâ na umrle u ovoj puti
Svoje liepe zdrake meće.
Dakle uz njega mi budimo, 14
Prem da 'e tmina sviet opstrla,
I mol'mo ga, i prosimo,
Da uskrisi srca umrla.
Od svjetlosti svoje zdrake 15
Da nam tužniem on ne krati,
I da crne tmine opake
Jur u bieli dan obrati.
Tiem se plačna pjesan ova 16
Neće od svoga tieka ustavit,
Nu najde se prem gotova
Naprieda se smieno stavit.
Hod' žalosna pjesni, hodi, 17
I na Božju trudi slavu,
Er, tom stazom kâ te vodi,
Imaš družbu Svjetlos pravu.

Digitized by Google

Ti nju po svem putu tomu
Gledaj, sliedi, dvori, opsluži,
Ter u svakem' djelu tvomu
S njom se ikada ne razdruži.

Ali slišam križa blizu,
Gdje propasti s ognjenite
Krvnu četu smutnje grizu,
Vrh Isusa liepe svite.

Kâ nešvena buduć bila,
Bi cjeć toga njim viditi,
Meû sobom je veće u dilâ
Ni razvrći, ni dieliti.

Tiem pristaju prem smeteni,
Svak za svoju želju veću,
Da se ždribi odregjeni
Tu po vrh nje ciele meću.

Koga iskoči na tu sreću,
Da njegova bude ciela,
A ostalu htješe odjeću
U četiri stavit diela.

S oviem redom razdrpljene
Te ostaše svite izbrane
Od čeljadi nesmiljene,
Zlobne, hude, nezaznane.

Meû to videć Isus mili,
Jur da mu se smrt približa,
S teških muka, jaoh! procvili,
I glas jaki dade s križa.

Tere uzdvignuv oči gori
S grozniem suzam' naštrapane,
Ove rieči progovori,
Rieči mile, svete, obrane:

Ah! moj Bože, Bože mili,
Vigj' kô sam se izmučio,
Ter od gorkieh muka u sili
Zašto si me ti pustio?

Jaoh! s ovoga plača i cvila,
I s te rieči, vela, i mala,
Ili mila, il' nemila,
Zvier bi svaka proplakala.

Digitized by Google

Gdje, moj Bože, suze točiš, 28
Gdje uzdišeš gori k nebi,
Ter suzami zemlju močiš,
A svom krvi dosta ne bi.
A hud čovjek ni uzdaha 29
Ni velika dâ, ni mala,
Gdje živina ljuta i plaha
Jošte bi se smilovala.
Plač'te uresna stabla u gaju, 30
Plač'te plahe zvieri od gorâ,
Kad mê oči plač ne daju,
Kad mi 'e srce od mramora.
Jaoh! ko će mi razbit uzu, 31
Kâ me 'e tako zavezala,
Da jedinu jednu suzu
Mâ zenica još ni 'e dala?
O Mojzese moj blaženi, 32
Komu ov' dar vjšnji poda,
Da, kad udri ti po stieni
Vir s nje provri slatkieh voda;
Moê je srce tvrda stina 33
Koja od suzâ vodu krati,
Nu ti rajskieh sad s visina
Prut tvê molbe na mê obrati;
S kîem hoćeš me tada udriti, 34
Kad se uzmoliš za me Bogu,
I srce će mê točiti
Groznieh suzâ vodu mnogu.
Tiem će bivat omekšane 35
Svekolike mê tvrdosti,
I plakat ću na sve strane,
Kad ti plačeš, mâ svjetlosti;
Kad ti cviliš s nepokoja, 36
Moj Isuse, raju mili,
Cvilit hoće duša moja
Od žestokieh tugâ u sili.
Nu, bez tebe jer ni'e ništa 37
Ni na zemlji ni na nebi,
Ja s pravoga srca i čista
Utječem se tužan k tebi.

Digitized by Google

Ti me nemoj ni puštati, 38
Ni se dielit igda od mene,
Nu tvoj pogled na me obrati,
Rad' milosti tvê blažene.
Daj, da, s tvojih svetieh oči 39
Grozna suza, kâ izlieta,
Pokorne mi suze uzroči
U mom' srcu po sva ljeta;
Da po plaču svetom tvomu 40
Duša moja plakat bude,
Čim na svietu budu ovomu,
Mê nebrojne griehe hude.
Nu molim te, tvomu sluzi, 41
Dobri Isuse, sad dopusti,
Prem da u plačnoj on je tuzi,
Da ti jednu rieč izusti:
O jedino dobro moje, 42
Sada si se ti tužio,
Vječni otac tvoj kako je
Tebe u mukah jur pustio.
David reče: ja vidio 43
Niesam tu stvar ikadare,
Pravednika da 'e pustio
Svemogući Bog od zgare.
Svaki a prorok, kako 'e čista 44
To istina, znam vapije,
Da pravednos ti si ista,
Zlobe, al' grieha u kom' nije.
Pače isti tvoî krvnici 45
Pravedna te spoviedaju,
Jošte i za to njekolici
Od svojieh se zločâ kaju.
Er poznaše, da si bio 46
Ti pravedan, i bez griha;
Da 'e nepravo porazio
Gnjev i zloba tebe njiha.
Dakle kako ti se sada 47
Plačno tužiš sam od sebe,
Da Bog, koji svietom vlada,
Zapustio bješe tebe?

Digitized by Google

Ah! ljubi njih, istina je, 48
Pravi i čisti kî su u sebi,
I njih igda ne puštaje
Svemogući kralj od nebi.
Tako i Sina ne puštava, 49
Otac s Sinom kî je jedno,
Kî 'e njegova dika i slava,
Slavno, dično i pravedno.
Nu tiem se je on tužio, 50
Da ga otac pusti tada,
Er ga nije slobodio
Od teškoga gorka jada.
Buduć tako u vječnomu 51
Odregjeno vjeću gori,
Da po smrtnom' trudu tomu
Sebi, i nami, raj otvori.
Još tuži se, jer kaže se, 52
U mlohavoj da naravi,
Kako čovjek, on podnese
Ovi smrtni trud krvavi.
Ter kao da bi riet hotio: 53
Pùt se moja, oče, boli,
Da si mene ti pustio
U žestokoj smrtnoj boli;
Nu ti možeš sloboditi 54
Mene od sega gorka jada,
I čiem godir utješiti
Mû žalosnu dušu sada.
Nećeš, nego da me kosi 55
Od moîh muka teška sila,
Pak napokon da mi odnosi
Život mučni smrt nemila.
Nu ne moja, neg' tvâ budi, 56
Oče mili, sveta volja;
Pusti da tvoj sin se trudi
Ovieh trudnieh sred nevoljâ.
Pusti, slatku za jabuku, 57
Prvi ćaćko kû je io,
Da ja trpim tešku muku,
I da bih ju još trpio.

*

Digitized by Google

Er ja hoću pravdi tvojoj 58
Ov' veliki dug platiti,
I po gorkoj smrti mojoj
Sviet od smrti sloboditi.
Još se tužim na neizmiernu 59
Zlu neharnos tamna puka,
Kî t' ne nosi ljubav viernu
Rad' moih ovih ljutieh muka.
Kî ne misle s zlobe hude, 60
Kâ sam dobra njim činio,
I kê za njih teške trude
Podnio sam i trpio.
Ter za dobro, ko' primili 61
Oni većkrat jesu od mene,
Većkrat mi su zlom vratili
S njih zle ćudi i himbene.
Za to ja se tužim sada 62
U ovomu teškom trudu,
Da krv moja teče i pada
Za njih doli, nu zaludu.
Tiem sam, oče, njekiem dielom 63
Ja zapušten segaj dana,
Er neharnim oni djelom
Neharni su sa svieh stranâ.
Sad ovdeka, dušo moja, 64
Drž' na pamet ove rieči,
S kîeh mlohavstva svaka tvoja,
I svu tvoju nemoć lieči.
Vidiš, da se Isus mili 65
Na neharnos našu tuži,
Er on čisto s naših dili,
Ni se ljubi, nit' se služi.
Pokajmo se, jaoh! pokajmo 66
Od našega zla življenja,
Ter u njega svi pitajmo
Za naš teški grieh proštenja.
Promislimo, da u muci 67
Htje bi pušten, i u trudu,
Da pušteni svieta puci
U vječnomn zlu ne budu.

Digitized by Google

Da njegovo zapuštenje, 68
I plač gorki, i bol teška,
Jur uzroči sviem spasenje,
Sviem dâ dobra gor' nebeska.
O ljubavi draga i mila, 69
O milošćo mila i draga,
Koliko si mnoga bila!
Koliko si bila draga!
Ne bud', ne bud' toj ljubavi, 70
Dušo, od sada ti neharna,
Ni daj, da te tlači i davi
Sviet himbeni, zemlja crna.
Pogj'te zlobe, pogj'te griesi, 71
Pogj'te hude misli od mene;
Mâ je pamet na nebesi,
Mê su misli božanstvene.
Sad za Isusa gorke muke, 72
Kê mi jesu na očiju,
Srce moje njemu u ruke
S praviem srcem ja dariju.
Šada dobriem redom njemu 73
Ja se obitam vieran biti,
I s pomoći njega u svemu
Njegov zakon opslužiti.
Sada njega i ljubiti, 74
I štovat' sam odlučio,
Er razmišljam što podniti
Rad' grešnika mene 'e htio.
Sad se njegov pod stieg stavljam, 75
Pod zapovjed, pod branjenje
Sad poslušat ja se spravljam
Njega liepo naregjenje.
On gospodin moj jedini, 76
On je izbrani moj vojvoda,
I kralj pravi i istini,
I spasitelj svieh naroda.
Nu zahvala ova ista 77
Što je? Govor ov' što li je?
Nego stablo puno listâ,
Na kom' liepa ploda nije.

Digitized by Google

Urehom se duša resi 78
Od krstjanskieh svetieh dila,
Tiem kraljuje na nebesi,
To nje liepa slava 'e mila.
Moj jedini mili Bože, 79
Moje dobro, moj pokoju,
Ti pomozi, kâ ne može
Nić' bez tebe, slabos moju.
Ti prosvietli, ti upravi, 80
Ti pritegni k sebi mene,
Da se duša jur mâ stavi
Pute sliedit tvê blažene.
Da te ljubim ja u vike, 81
O ljubavi moja mila,
I na tvoje slave i dike
Mâ upravim svaka dila.
Nu, žalosna moja pjesni, 82
Tvoj razgovor sada sliedi,
Vigj' kao smrtne sad s boliesni
Propet Isus jur pobliedi.
Ali od žegje, u koj gòri, 83
Cjeć gorkega teška jada,
Slišam, čisto da govori
Ove rieči: žegjam sada.
A krvnici ne stvar drugu 84
Neg' žuč s octom tu doniše,
I pripravnu jednu spugu
Toga obilno napuniše.
Kû na jednu trst, kû doni 85
Od njih jedan svôm odlukom,
Veže, pak ju gor' prisloni
K ustmi Isusa hitrom rukom.
Iz kê buduć okusio 86
Gorka pića neugodna,
Za ne pit' je odvratio
Blieda lica nelagodna.
Ah! neharna zla skupštino! 87
Ah! zli puče nezaznani!
To li 'e, to li ono vino
Ko' vinograd tvoj uhrani?

Digitized by Google

Liep vinograd, kî bijaše 88
Isusova ruka mila,
Kad vas Božje pute učaše,
Liepiem redom nasadila.
On vam poda piću obilnu 89
U pustinji manu svetu,
A vi s octom žuć usilnu
Davate mu sad propetu.
On vas mora crljenoga 90
Čuva vali da ne utope;
A vrh drva, jaoh! tvrdoga
Vaša propas njega prope.
On vas bješe s pogibili 91
Slobodio teškieh tuga,
Vi ste njega pogrdili
Zlom pogrdom gruba ruga.
On pustošnoj vas u strani 92
Četrdeset vodi lita;
A vaša ga ruka rani,
I za umorit njega hita.
On u liepu vas državu, 93
I u obilnu zemlju uvede;
A za ubit ga na krvavu
Goru gnjev ga vaš dovede.
On Egjipta iz istega 94
Vas je izveo liepo i zdravo;
Vi popovskiem pridaste ga
Poglavicam, jaoh! nepravo.
On cjeća vas Farauna 95
U crljeno topi more;
A vi od srca zlobe puna
Na nj staviste jade gore.
Er cjeć vaše opačnosti, 96
Pokle imaste njega u ruke,
Puni svake nemilosti
Smrtne njemu daste muke.
On otvori vam crljeno 97
More, kako svi vidiste;
Njemu mrtvu vi sržbeno
Prsi kopljem otvoriste.

Digitized by Google

Od oblaka on u stupu 98
Vas vogjaše pustom gorom;
Vi ga vodit u zlu skupu
K Pilatovim htjeste dvorom.
On da s nebes' piću vami, 99
U pustinji kû prijaste;
A vi njega zaušnicami
Trstju i s bići udaraste.
On vam piće dâ spaseno 100
Tvrde od stiene, da pijete;
Njemu vino vi mirveno,
Žuko, i gorko podajete.
Kananejske kralje podi 101
On cjeća vas, kako znate;
Vi u vašoj teškoj zlobi
S trsti glavu udarate.
Da se ime vaše slavi, 102
Kraljevsku vam poda krunu;
Vi njegovoj svetoj glavi
Daste krunu drača punu.
On vam poda ov' dar mili, 103
Vas na liepe dvignuv časti;
Vi ste njega uzvisili
Na križ teški zlom propasti.
On vam odni sve nemoći, 104
Er mu oblas bješe u ruci;
Vi proć njemu htjeste doći,
Kô proć janjcu gladni vuci.
Sliepi vide, hromi hode, 105
Mrtvi uskrišen bi po njemu;
A s vas zlobe grube ishode,
Nenavideć vi ga u svemu.
On prosvietli svôm svjetlosti 106
Vas, kô vječni otac mili;
Vi ste njega svakom psosti
Prid zliem sucem pogrdili.
Sva sloboda bješe dana 107
Vam po njemu, kô vidiste,
A konopom zlo vezana
Po gradu ga vi vodiste.

Digitized by Google

On vas liepo vazda učaše 108
Put spasenja, put nebeski;
A vi s tamne ćudi vaše
Križ spraviste njemu teški.
On vam duše crne i tmaste 109
Svietle čini s rieči svetom;
A vi njega popljuvaste,
Skubuć' bradu rukom kletom.
Milosrgju po svojemu, 110
Dâ vam novi zakon mili;
Vi ste svake suproć njemu
Zlobe i himbe napravili.
On vam sveza dušu s tilom, 111
Kô stvoritelj vaš jedini;
Vi s propasti, jaoh! nemilom
Svezaste ga k tvrdoj stini.
On vas od zle pogibili, 112
I od grubieh zgoda brani;
A vi mu ste prem nemili,
I u svemu nezaznani.
On plemena od vašega 113
Obra majku vam' za slavu;
U tamnicu vi ste njega
Stavit htjeli svu tminavu.
On svoû milos od vas nije 114
Igda odnio; a vi njega,
Što mogoste sramotnije
Nagrdiste ružno svega.
On htje, da vi gragjani ste 115
Gor' nebeskieh od država;
A vi njega, jaoh! činiste
Svega modra, i krvava.
Svu istinu vi poznaste, 116
Da, što on vami bi miliji,
Vi se njemu prem kazaste
Većma hugji i zlobniji.
A ko' dobro nieste od njega 117
Liepiem redom vi primili?
Nu zlom platom zla svakega
Vi ste njemu odvratili.

Digitized by Google

Ah! zli puče i neharni, 118
To li od tebe on dostoja?
Tim li djelom sad pocrni
Ures, dika, i čast tvoja?
Ah! što odmećeš ti ga od sebe, 119
Što ga se jes' pozabio?
Kî 'e za svoju slavu tebe,
I za vječni raj stvorio?
Što ga nemaš na pameti, 120
Ter se k njemu ne obrati?
Poznaj, da je on Bog sveti,
Jaki, moguć, čudnovati.
On je vječni sudac pravi, 121
Kî sviem pravu platu dava,
Dobri u rajskoj da su slavi,
Zle da vječni jaz skončava.
Jaoh! na licu sad vas blidim, 122
Gdje 'e vam srce od kamena,
I gdje očito veće vidim,
Da su u vjetar sva rečena.
Da ste se u zlu utvrdili, 123
Da se obratit vi nećete,
I da s tamnieh vašieh dili
Kriviem putem svi tečete.
Ti se obrati, dušo moja, 124
Ti zliem putem nemoj teći,
Vavječnoga gor' pokoja
Ako dobro hoć' doteći.
Er bi gora tvâ krivina, 125
Kâ si u krilu crkve, bila,
Neg' što 'e ona zla skupština
Proć Isusu zlo činila,
Kad se ne bi obratila 126
Ti k dobromu tvomu Bogu,
Ni kajala, ni skrušila,
Za tvû tešku zlobu mnogu.
Er je ovo, znam, istina, 127
Da bi oni znali bili,
Ne bi od slave Gospodina,
Ni propeli, ni ubili.

Digitized by Google

Tiem bi veći grieh tvoj bio,
Kad s neharna tvoga djela
K njemu, ki je blag i mio,
Obratit se ne bi htjela;
Kada čisto znadeš njega
S nauka čista svete vire,
Milosrgja kad svojega
On vrh tebe zdrak prostire;
Kada te je svukoliku
Krsna voda čisto oprala,
I, kako hćer, za svû diku
Božja 'e tebe vlast obrala;
Kad duhovne tebi 'e lieke
Tvoj Gospodin ostavio,
I da uživaš s njim u vieke
S dobriem redom odredio;
Kada u mnogoj slavi i dici
Poda tebi vele milo
Biela kruha u prilici
Slavno svoje sveto tilo;
Kad za ures tvoj gizdavi,
I za vječnu tvoju diku,
Sve ti svoje dare ostavi,
Naresi te svukoliku;
Kada, s rajskiem blagom tebe
Za obogatit gor' na nebi,
Obuboža on sam sebe,
I već nema, što dâ tebi.
Er, on tebi kad se daje,
Blaga u kom' su obilata,
Već mu ištare ne ostaje,
Već je on ubog, ti bogata.
O dobroto ćaćka mila,
O milošćo mâ neizmierna!
Ne daj, ne daj s huda dila,
Da ti 'e duša mâ nevierna.
Ne daj, ona da prem sada
Liepe dare tvê zabude,
Ni da s gruba grieha ikada
Već neharna tebi bude.

Digitized by Google

Tvoj njoj ovde prut ne prosti, 138
Ovde na tleh s njome hiti,
Da joj paka s tvom milosti,
U vjek budeš ti prostiti.
Ah! mâ dušo, prosvietli se, 139
Gor' se uzdvigni, zemlju ostavi;
K Gospodinu obrati se,
K tvomu dobru, k tvoj ljubavi.
Slišaj, žegjam, gdje govori, 140
Er željaše spasit tebe,
To je žegja, kôm se mori,
Za to na smrt dâ sam sebe.
Misli, žegja je l' svjetovna 141
I zemaljska, kâ te tiče,
Al' nebeska i duhovna,
Kôm se vječni mir dotiče.
Er znaj, da su zla zlamenja 142
Kad zemaljska slade tebi,
Ni 'e to biljeg od spasenja,
Ni da 'e pamet tvâ na nebi.
To 'e zla žegja, kû potiče 143
U tvom' srcu zmaj pakljeni,
Kôm se slava ne dotiče,
Ni gor' vječni raj blaženi.
Er kâ 'e duša ockvrnjena 144
Smradnom zemljom svieta ovoga,
Ni 'e tad ona odregjena,
Za uživati slavu Boga.
Dakle s plačem i s uzdasi, 145
I skrušena sva u sebi,
Zalu žegju tu pogasi,
I od zemlje se dvigni k nebi.
Jaoh! čovjeku s kê 'e koristi 146
Zemlju uživat na sem svietu,
Kad s tiem u raj neće ulisti,
Neg' vavječnu trpjet štetu?
Er neuzmožna stvar je ovdika 147
Sviet ov tašti uživati,
A po smrti pak gorika
Onu vječnu slavu imati.

Digitized by Google

Ovde trbuh napuniti 148
Zemaljskome grubom slasti,
A paka se gor' kruniti
Liepom dikom rajske časti?
Ovd' s raskoša sega svita, 149
Samo od hipa kê bivaju,
Poći u dobra stanovita,
Gor' u vječnom kâ su raju?
S dobra u dobro, s slave u slavu, 150
Nit' se u rados gre s radosti,
Er se u slavu ide pravu
S mukom, s trudom, i s žalosti.
Vidiš, kako nju dobiva 151
Gô na križu Sin višnjega,
Gdje mre veće, gdje ubiva
Smrt žestoka gorko njega.
Gdje, videć ga izdisati, 152
Zvier bi svaka proplakala,
I, suzâ bi vir davati,
Stiena se ista jur gledala.
Za njim paka, kî godi su 153
Pošli u slavu gor' blaženu,
Svikolici nosili su
Svaki svoj križ na ramenu.
A u raskošu segaj svita 154
Ti si tvoj križ prominila,
To je slava tvâ čestita,
Ures, dika, i čast mila.
Tiem se ufaš ti spasiti? 155
Nu to biti neće tako,
Potrebno je jer ljubiti
Gospodina, znaj, svakako.
A ne možeš ti pravedno 156
Ljubav nosit svietu i Bogu,
Tmina i svjetlos er zajedno
Hip jedini bit ne mogu.
Odvrzi se dakle, odvrzi 157
Od himbena svieta kleta,
A hitro se hiti i vrzi
Pod stieg slavni križa sveta.

Digitized by Google

Grli, i ljubi, i drži ga, 158
Gospodina jer s pomoći,
Dobriem redom noseći ga,
Čisto hoćeš u raj poći.
Reci: o Bože milostivi 159
Ti prosvietli pamet moju;
Ti uskrisi, ti me oživi,
Ti mi daruj milos tvoju.
Ti daj, tebe da sad ljubim, 160
Kâ sam do sad sviet ljubila,
Da se tužna ja n' izgubim,
Er sam tvoja hćerca mila.
Tvê sam djelo; ti si mene 161
Jur od vieka obljubio,
Muke podnio neizrečene
Za me, i svetu krv prolio.
Daj, da u dici i u slavi 162
Tvom' su imenu hvale dane,
Ter me spasi, ter me stavi
Meu tvê liepe družbe obrane.
Da te budem i ljubiti, 163
I slaviti s njimi u vike,
I pjevanjem uzvisiti
Tvê neumrle svietle dike.
Nu sada se, pjesni moja, 164
K tvom' Isusu opet vrati,
Kî jur s teška nepokoja
Vidi mi se izdisati.
Ali od kad mu oni daše 165
Ljuta octa, i zučena,
Reče prvo, neg' izdaše:
Svaka jesu jur svršena.
Ovde sveti nauk mili 166
Očito se nam otkriva,
Kako svrha dobrieh dili
Pohvaljena vazda biva.
Er da počneš ljubit Boga, 167
Pak ljubit ga ne nastojiš,
Gubiš platu s grieha toga,
I raj vječni ne dostojiš.

Digitized by Google

Početak se sam ne gleda; 168
Znaj, da svrha djelo kruni,
Ko' dobroga nema reda
Kad se svrhom ne napuni.
Kada dobro počet budeš, 169
Do dospjetka ter nastojiš,
Liepu platu tad dobudeš,
Slavnu krunu tad dostojiš.
Tad ćeš moći s Pavlom reći: 170
U dobrom' sam boju bio;
Dobro jesam počeo teći,
Dobro tiek sam taj dospio.
Za to u rajskoj ja svjetlosti 171
Gori, slavnieh dika punu,
Sada Božjoj po milosti
Svete od pravde čekam krunu.
Kû će meni prem vratiti 172
Svietlu od svietla liepa uresa,
I s njom mene okruniti
Vječni ćesar od nebesa.
Ali s glasa jur velika, 173
Da će umrieti, prem videći,
Isus naša slava i dika
Ovako se sliša reći:
Oče mili, moj pokoju, 174
Ja srčene s mê odluke
Priporučam dušu moju
Sada u tvoje svete ruke.
Ovde o plaču, jaoh! gorkomu 175
To razmišljat svak odluči,
Gdje kralj slave ocu svomu
Samo dušu priporuči.
Samo dušu, a ne blago, 176
Ko' prem ubog on ne imaše,
Ni isto tielo, ko' sve nago
Prem na križu tu visaše.
Ne svoû slavu, ni rešenje, 177
Ni dičenja plemenita,
Ni čast, ni glas, ni poštenje,
Ni koê druge stvari od svita.

Digitized by Google

Ništa, on ništa to ne gleda, 178
Nu na zada svaka hiti;
Za nam dati dobra izgleda,
I liep nauk i čestiti.
Da s nesciene i mi tako 179
Držani smo vrć' za pleća
Glas, poštenje, blago svako,
Er je duša vele veća.
Pače nema to prilike, 180
Gdje je liepa duša ista,
Sve 'e bez slave, sve bez dike,
Sve 'e to pri njoj jedno ništa.
Dušu spasi, dušu shrani, 181
A ne mari već za ino;
Gori, gori nju nastani,
Naše dobro gdje 'e jedino;
Gdje su slave, gdje su dike, 182
Blago svako, glas čestiti,
Gdje će tebe po sve vike
Vienac krunit plemeniti.
Ali čim je ovo bilo 183
Sad rečeno s naših usti,
Isus naše dobro milo
Glavu prignu, duh ispusti.

Primjedbe na deveto pjevanje.

U kitici 6. Deveto doba, po našemu dobnjaku odgovaralo bi trečoj uri po podne.

12. Treći stih bio je ovako: On kako Bog svej živ biše.

43. Junior fui, etenim senui, et non vidi justum derelictum etc. Ps. 39.

44. Hoc est nomen, quod vocabunt eum, Dominus justus noster Jer. 23.

Digitized by Google

45. Innocens sum a sanguine justi hujus. Matth. 27. — Peccavi tradens sanguinem justum. Lucae 23. — Revertebantur percutientes pectora sua. Lucae 22.

46. Njiha: njihova.

49. Ego et Pater unum sumus. Jo. 10.

51. Nonne hoc oportuit Christum pati, et ita intrare in gloriam suam. Luc. 24.

59. S. Bonav.

75. Njega naregjenje; njegovo naregjenje.

79. Nić': ničesa, ništa.

86. Nelagodna: slaba, iznemorena.

100. Vino mirveno i žuko: vino pomiješano s mirom, i s žučju.

119. Pozabio; zaboravio.

127. Si cognovissent, numquam gloriae Dominum crucifixissent. Cor. 1. 2.

134. Obubože; osiromaši.

135. Ištare: išta, ikakve stvari.

137. Zabude; zaboravi.

138. Hic ure, hic seca, hic nihil mihi parcas, ut in æternum mihi parcas. D. August.

142. Qui terrena sapiunt. Phil. 3.

144. Nihil coinquinatum intrabit in regnum coelorum. Apoc. 21.

146. Quid prodest homini si mundum universum lucretur, animae vero suae detrimentum patiatur. Matth. 16.

147. Mjeste: neuzmožna, bilo neuzmnožna; što nam se čini po prilici da bi mogla biti tiskarna pogreška, jer smisao ove riječi ne odgovara onomu dvaju prva stiha; dočim neuzmožna stvar, t. j. nemogućna stvar, tumačilo bi liepo smisao kitice.

147. Difficile, imo impossibile est, ut praesentibus quis et futuris perfruatur bonis etc. D. Hier.

150 Per multas tribulationes oportet nos intrare in regnum coelorum. Actum 14.

168. Ko': koje.

170. Bonum certamen certavi, cursum consumavi. 2. Tim.

176. Ko': koje.

Digitized by Google

PJEVANJE X.

Dakle umro je, dakle pade, 1
Dakle uvenu žilj pribili,
Ki se iz raja nami dade
Za naš vječni miris mili!
Dakle izdahnu naš spasitelj, 2
Naše dobro, naša slava,
I naš dragi otkupitelj,
Sunce pravde, svjetlos prava!
Jaoh! plačite, sad plačite 3
Vi nebesa liepa gori,
Jasne zviezde procvilite,
Plač'te rajski sveti dvori.
Vi Siona nebeskoga 4
Duše svete, slavne, obrane,
Sad od srca svi plačnoga
Plač'te i cvil'te na sve strane.
Od svetoga gori grada 5
Pocrnite zide bile,
Da jur s teška cvila i jada
Svietli u njemu dvori 'cvile.
Ter ni u slavi, ni u dici, 6
Vi gragjani, ne kaž'te se,
Nu žalosni svikolici
S crniem ruhom odijte se.
Jaoh! umro je, umro sada 7
Vaš Gospodin, vaša slava,
Žarko sunce svega grada,
Čast izbrana, dika prava.

Digitized by Google

A vi na sviet vierni zbori, 8
Jaoh! što sada vi činite?
Evo Isusa smrt umori,
Plač'te, uzdiš'te, i cvilite.
Gdje ste sveti redovnici? 9
Gdje pastieri viernieh stada?
Kamo izbrani spovjednici?
Gdje mnoš liepa sveta grada?
Hod'te, i hodeć svak vas cvili; 10
Prid križ sveti hod'te ovdika,
Evo dobri pastier mili,
Evo vaša slava i dika.
Hod'te ljudi, hod'te žene, 11
Hod'te dobri, hod'te oholi,
Ter svi od sviesti ponižene
Pod križ sveti pad'te doli.
Plač'te, cvil'te, dviž'te gori 12
Vaše plačne oči milo,
Znajte, Isusa smrt umori;
Vigj'te mrtvo sveto tilo.
Pokajte se, jer s vašega 13
Grieha, i s vašieh zlobnieh dila,
Zliem načinom ubi njega
Strahovita smrt nemila.
Milujte ga, jaoh! milujte, 14
I udarajte prsi rukom;
Ljub'te, hval'te, slav'te, štujte,
Svi srčenom njega odlukom.
Miluje ga sve stvorenje, 15
Sunce, stiene, vas sviet ovi,
Svi plač kažu i cviljenje,
Svieh boliesan tužna lovi.
Sunce, gorko jer procvili, 16
Zdrake 'e tminom sve prikrio,
I veseli dan i bili
U noć crnu obratio.
Sviet se trese s teška jada, 17
Er pravedna krv se proli,
I rekao bi, da će sada
On se obratit vrhom doli.

*

Digitized by Google

Grubiem redom sve pukoše 18
Jošte tvrde stiene u gori,
Očit biljeg ter dadoše
Da ih ljuta žalos mori.
Slavni tempal kaže milo, 19
Da se gorko plače i boli,
Er u njemu sveto odilo
Raspada se sve na poli.
I grobi se otvaraju, 20
Za slobodu mrtviem dati,
Da van' hode, da se ustaju,
Mrtva Isusa žalovati.
Kî se vide sada ustati, 21
Buduć život njim vratila,
U liep način čudnovati,
Isusova smrt nemila.
Dakle sunce, vas sviet ovi, 22
Sveta templa liepa zgrada,
Tvrde stiene, i grobovi,
Biljeg daju plača i jada.
Nu kako neć' ti cviliti 23
Viernieh duša tužni zbore?
I vaskolik obratiti
Od groznieh se suza u more?
Videć, niema da stvorenja 24
Svoje plačne glase daju,
I da kažu sva zlamenja,
Tugu i žalos da imaju.
Reci jošte: što dan bili, 25
Koji liepo svietal biše,
I sunčeni zdraci mili,
Svikolici potamniše?
Duše naše jer njekada 26
S čiste sviesti svietle bjehu,
A one jesu crne sada,
Jaoh! u smrtnom stoječ' griehu.
Zašto zemlja svakolika 27
Čudnom trešnjom trest' se vidi?
I da na sviet ni'e čovjeka,
S toga u licu da ne blidi?

Digitized by Google

Er od teških naših zloba 28
Pod bremenom stat' ne more,
Tiem se tresu u sej doba
Gore, vrsi, polja, i more.
Tvrde stiene segaj dana 29
Strašni u način što pucaju?
Ter okolo sa svieh strana
Sve se obilno rastvaraju?
Er nam srce u pokori 30
Nit' se skruši, niti puca,
Prem da njega, da se otvori,
Bog na vratih zove, i kuca.
Zašto u templu sveto odilo, 31
Svete stvari ko' prikriva,
Sad se 'e na pol' razdielilo;
Raspade se; sve raskriva?
Šin višnjega jer ovdike 32
Očito je s nami općio,
I duhovne davao like,
I svete nas pute učio.
Ruke i prsi on otvara 33
Za grlit nas, i ljubiti,
Buduć za to došao od zgara,
Da nas bude svieh spasiti.
Mi sa sviem tim ne prijasmo, 34
Prem da u svoje pride, njega,
Nit' mu ljubav prikazasmo
Od našega srca svega.
Zašto vidim u sej dobe, 35
S mnogiem strahom čudna djela,
Otvorit se smradne grobe,
Gdje ležahu mrtva tiela?
Er naš pogled upraviti 36
Držani smo tote unutra,
Misleć, gorka da ubiti
Smrt nas može danas, sjutra,
Tiem da bismo spravni bili 37
Strašnom sucu razlog dati,
Kako sveti zakon mili
Nastojasmo mi čuvati.

Digitized by Google

Zašto mrtvi liepo ustaju, 38
Iz tminava gruba stana?
Tere umrliem naviešćaju
Slavu Boga od svieh stranâ?
Er tako i mi držani smo 39
S našom dušom gori ustati,
S naših grieha koju htismo
Da duhovna smrt potrati.
A uskrsnut tada ćemo 40
S pakljenoga gruba groba,
Kad se pravo pokajemo
Mi od naših teških zloba.
Kad skrušeni svi u sebi 41
Damo plačni glas i mili:
Mi mnogo smo, mnogo tebi,
Mili Isuse, sagriešili.
Znamo, ah! znamo mi, da broja 42
Našiem zlobam neće biti,
Nu veća je milos tvoja,
Veće možeš ti prostiti.
Prosti dakle nami, prosti, 43
O jedini naš pokoju,
Za cjeć svete tvê milosti,
Za neizmiernu ljubav tvoju.
Ti si rajski ures liepi, 44
Tvom urehom ti nas resi,
I brani nas, i pokriepi,
Kî sam prava krepost jesi.
Evo tužni svi plačemo 45
Pod tvoim križem ovde doli,
I svi od srca uzdišemo
U žestokoj tuzi i boli.
Mi smo krivi, ah jaoh! mi smo 46
Od smrtnoga tvoga truda,
Er te mnogo uvriedismo
Cjeć našega grieha huda.
Mi smo tebe, mi vezali, 47
Mi neharni uhitili,
I psovali, i bičali,
I na križu umorili.

Digitized by Google

I, sam pakô, govorimo, 48
Da 'e nam krivcem plata mala,
Kî rad' naših dostojimo
Teškieh zlobâ sto pakala.
Nu za muku tvû krvavu, 49
Za tvoê smrtne teške trude,
Daj imenu tvomu slavu,
Daj, da dika tiem ti bude;
Kad sahraniš nas, koji smo 50
Jadni sužni gjavla kleta,
Er bez reda mi vriedismo
S griesi tebe Boga sveta;
Kad nam prostiš po milosti, 51
Kî smo zlobno prem zgriešili,
Tere u rajske gor' svjetlosti
Nas privedeš, oče mili.
Tiem će tebi slava mnoga, 52
I neumrla biti dika,
Milosrgja cjeća tvoga,
Kad sahraniš ti grešnika.
Nu, pod križem steć' krvavim, 53
Kad budemo tač cvilili,
I sej rieči s srcem pravim
I skrušenim govorili;
Vidjećemo čudno dilo 54
Da svoâ Isus usta otvara,
I s križa nas gleda milo,
I ovim redom nagovara:
Dušo moja, dušo mila, 55
Koja obrana za raj jesi,
Za kû, buduć s' izgubila,
Sajdoh doli zgar s nebesi;
Od srčene prave odluke, 56
Slišaj nauk moj izbrani,
Da te izbavim gjavla iz ruke,
Da te milos mâ sahrani;
Da uživaš sa mnom gori 57
U državi rajskieh strana,
Da i ti budeš gdje su zbori
I blažena mnoštva obrana.

Digitized by Google

Er, od stada kâ je od moga,
Ljubi i sliedi mene duša,
I to 'e biljeg, da je od Boga,
Kada Božje rieči sluša.

Slušaj, hćerce moja mila,
I k meni se sva obrati,
Er zemaljska crna gnjila
Ko' ti može dobro dati?

U tom dobru dobra nije,
Ni u tom blagu blago biva;
Sve se skonča, sve dospije,
Sve napokon smrt razbiva.

Sve 'e taština, samo čisto
Da ti mene hoć' ljubiti,
To je pravo blago isto,
Pravo dobro to će biti.

Nu ne vidiš, na skončanje
Da na zemlji sve dohodi,
Blago, zlato, svako imanje,
Ljudi, žene, svi narodi?

Dakle, kada smrt skončati
Tebe bude na sem svieti,
Kû ć' od mene platu imati?
Što posiješ, to ćeš žeti.

Ako usiješ dobra dila
U skrušenju, u pokori,
Žet' ćeš rajska dobra mila
Gori u rajskieh slavnieh dvori.

Er, ko u suzah i žalosti
Na žalosnom svietu sije,
On požanje u radosti
Vječni život, i dobije.

Nu da budeš u taštini
Tašta i huda sijat dila,
Tiem ti neće bit' plod ini,
Neg' vavječna smrt nemila.

Jeda paka blago, al' zlato,
Ali grubi blud te izbavi,
Kada u strašno padeš blato
Dol' pakljenoj u državi?

Digitized by Google

Znaj, da duši otkupljenja 68
Nijednoga nije tade,
Dol' vječnoga osugjenja
Kad u vječnu jamu pade.
Dakle hip ov' na sem sviti 69
Djela upravi dobro tvoja;
Sva se u ruke meni hiti,
Mene uzljubi, dušo moja.
Za to raspet sada bivam, 70
Na tvrdomu križu ovdika,
Da te ljubim, da celivam,
Kî te ljubih tja od vika.
Za to pustih, da uhiti 71
Mene u vrtlu četa bojna,
Da perivoj gor' čestiti,
I mjesta ti dam pokojna.
Za to kruna drača puna 72
Meni glavu svu krvavi,
Neka tiem se vječna kruna
Rajska tebi gor' pripravi.
Za to pustih, sveto tilo 73
Da mi biča bič priljuti,
Na rešenje rajsko milo
Da te budem ja dvignuti.
Za to križ ov' jedoviti 74
Ja sam nosio na ramenu,
Da ti budeš pronositi
Rajsku odjeću gor' blaženu.
Za to pušćah ja propeti 75
Moju svetu pùt pričistu,
Da pripravim pokoj sveti
Tebi u slavnom gori mistu.
Za to mene svakom psosti 76
Opsovaše tu propeta,
Da me slaviš u radosti
Gor' gdje angjeoska družba 'e sveta.
Za to bi mi dano piti 77
S ostom gorke žuči usilne,
Da ti budeš pak primiti
Slavna pića čaše obilne.

Digitized by Google

Za to pušćah, da mi bude 78
Život gorka smrt odniti,
Da se tako jur dobude
Tebi život vjekoviti.
Za to paka mrtvu sebi 79
Pustih kopjem srce otvorit,
Da dam mjesto tu se tebi
I sahranit, i zatvorit.
Hodi dakle, dušo, hodi, 80
Da te grlim, shranim, ljubim,
Da te milos mâ slobodi,
Da te kako ja n' izgubim.
Ti 'es raskoša moja mila, 81
Ti mâ slava, i dičenje,
Za te 'e duša mâ trudila,
Za te 'e dana na mučenje.
Tebi zemlja, tebi nebo, 82
Tebi more, tebi rike,
Tebi služi svietli Febo,
Mjesec, zviezde svekolike.
Za te rajski liepi dvori 83
Rastvoreni svegj bivaju,
Tebe angjeoski slavni zbori
S mnogom željom svi čekaju.
Ja istašćah vas sam sebe 84
Da te slavom môm napunim,
Da blaženu činim tebe,
Da te resim, da te krunim.
Da uživaš ti sa mnome 85
Sve raskoše, sve moê dike,
Ti sa mnome, ja s tobome,
Po sve vrieme, po sve vike.
Hodi, dušo mila, hodi, 86
Hodi draga, ter me utiši,
I ljubavi mojoj zgodi,
I mê liepe glase sliši.
Svegj te zovem, i ne stajem 87
Ljubeznivo svegj te zvati,
Pače i često vapaj dajem,
Da bi mi se htjela ozvati.

Digitized by Google

Da odgovoriš: evo, evo ja. 88
Prosti, o dobro moje milo!
Pritegni me desna tvoja,
Tvojih sam svetieh ruka dilo.
Spas' me, o rajski moj pokoju, 89
Spas' me, o drago moê spasenje,
Za prisvetu ljubav tvoju,
Za neizmierno tvê smiljenje.
Tvâ sam duša, tvê stvorenje; 90
Smiluj mi se tužnoj, smili,
I prosti mi sve sgriešenje,
I milos mi tvoju udili.
Nu da tako hoć' moliti 91
Od pravoga srca tvoga,
Hotio bih te zagrliti
Svom ljubavi duha moga.
Hodi dakle, dušo, k meni, 92
Mâ raskošo, moj pokoju,
Vinograde moj zeleni,
Moj mirisni perivoju.
Sliš' nauke moje izbrane, 93
Sliš' svišćenja ma ljubljena,
Er sam krotak na sve strane,
I srca sam ponižena.
I ti tako krotka i tiha 94
Dobriem redom poniži se,
Ter cjeć tvojieh teškieh griha
Jur pokaj se, jur skruši se.
Jur udaraj prsi tvoje, 95
Jur uzdiši, jur se moli,
Da ti ukažem lice moje,
Da ti ljubav mâ se umoli;
Da s milosti mê velike 96
Zagrlim te, i celivam,
I da družbu tvoju u vike
Milo i liepo ja uživam.
Prosi dakle, dušo, prosi; 97
Išti, i ištuć' svud se obrati,
Izgubila ludo što si,
Ter na mojieh kucaj vrati.

Digitized by Google

Er, ko u mene prosi, prima; 98
Najde, iskati ko me bude;
A, ko kuca, on mâ ima
Rastvorena vrata od svude.
Bogastvu se mom' dostoji 99
Obilno se sviem davati,
Al' se uboštvu tvom' pristoji
Iskat', prosit', i kucati.
Svi gragjani moi gorika 100
Obilniem se brašnom hrane,
Od nebeskieh slavnieh dika,
I od rajske slave izbrane.
A ti u pustoj ovde strani 101
Obrala si želud grubi,
Tim tvoê srce da se hrani,
Što hustaju praščji zubi.
U sej vrieme tere sada 102
Jad te skonča, tuga kolje,
Rad' žestoke žegje i glada,
Rad' velike tvê nevolje.
A zlo tvoje ti ne vidiš, 103
Ni potrebu tvû poznavaš,
Gdje jur padaš, veneš, blidiš,
I jadna se sva skončavaš.
Ah! sliepa si, tužna, sliepa, 104
I izišla van' pameti;
Sviet ti kaže lica liepa,
A život ti misli uzeti.
Znaj, himbeno da te izdaje, 105
I vara te sa svieh strana,
Za bielo ti crno daje,
Noć za svjetlos vedra dana.
Zlato, srebro, blago, imanje, 106
Sve raskoše segaj svieta,
Sve 'e to mreža, na skončanje
Kâ te skrovno lovi i hita.
Ako dakle ova tebe 107
Tašta obilnos sada sladi,
Ne davaj njoj srce od sebe,
Nu za me ga hranit radi.

Digitized by Google

Meni prikaž', dušo, njega, 108
Dušu i tielo, kî dah tebi,
I sve dobro blaga mêga,
I na nebu, i pod nebi.
Ah! što će ti tašta slava, 109
Blago štetno, gnusni bludi?
To poguba tvâ je prava,
To 'e tvoj smrtni čemer hudi.
Er, od ove ti taštine 110
Ljubovnica kad hoć' biti,
Mene pravo do istine
Tad ne možeš ti ljubiti.
A kad mene ti ne ljubiš, 111
Već' znaš što je, i kako je,
Da s toga se pravo gubiš,
Da tvoj smrtni čemer to je.
Dakle hteć' se nasladiti, 112
Za jednoga samo hipa,
Hoć' se u vieke osuditi
Doli u pakao sasma slipa?
Dakle za hip bit' jedini 113
S onom taštom tvojom slasti,
Hoć' sve vieke biti u tmini,
I u vječnoj dol' propasti?
Dakle sebi zle s odluke 114
Za hip jedan dat na volju,
Hoć' past' vječne doli u muke,
Hoć' da te u viek gjavli kolju?
Dakle za zlo tvê ćućenje 115
Hip jedini nasladiti,
Hoćeš vječno na mučenje
U jaz srnut vjekoviti?
Dakle jedne s oholasti, 116
Kâ je hipa od jednoga,
Hoć' izgubit rajske slasti,
Sebe, i mene tvoga Boga?
Ah! smiluj se sebi, smiluj; 117
Nemoj tako ginut luda;
Prosvietli se; dobro dieluj,
I čuvaj se grieha huda.

Digitized by Google

Vjerovati nemoj svietu, 118
Nemoj gjavlu, nemoj puti;
K meni obrat' se, Bogu svetu,
K meni hodi, k men' se uputi.
Ja istina, ja put pravi, 119
Ja sam život vjekoviti;
Mene ljubi, mene slavi,
Mojega se stiega uhiti.
Meni srce tvê pokloni, 120
Mene časti, mene služi;
Na mene se ti nasloni,
I sa mnom se vazda druži.
Er se k meni nasloniti, 121
I ufat u me po sva ljeta,
Dar je rajski plemeniti,
Djelo dobro, i stvar sveta.
A taštine svieta ovoga 122
Sve su slabe sve mlohave,
U njih dobra ni'e pravoga,
U njih časti ni'e, ni slave.
Ko njih dvori, ko njih služi, 123
Ko svoju u njih ljubav stavlja,
On boluje, mùči, i tuži,
I jad vječni sebi spravlja.
Er kada sam ja uvrigjen 124
Od kojegod grešne duše,
Grize j' udilj crv nevigjen,
Udilj na nju moj gnjev puše.
Udilj, udilj sržba moja 125
Njoj suprotiv sva se obrati,
I tad je ona bez pokoja,
I ne može mira imati.
Tad bolesti nju pakljene 126
Grubo opstiru sa svieh stranâ,
Tad mre s tuge neizrečene,
Unutrnjeh s ljutieh ranâ.
I zamčice gorke smrti 127
Prie vremena nju hitaju,
Kê ju hoće jur satrti,
I svake joj muke daju.

Digitized by Google

Tiem rad' grieha dužna i kriva,
I rad' zlobe, u koj' stoji,
Osugjena tada biva,
Vječni pakao tad dobiva.

Ter ovako ockvrnjena
Da bi s sega svieta pošla,
Udilj, udilj toj vremena,
U vječne bi muke došla.

Nu da ona, stéć' u zlobi,
Muke, i griznje nema u sebi,
Tad ju gjavao jur zarobi,
Tad joj gore nigdar ne bi.

Er, tom mukom kad boluje,
Tad ju zovem na pokoru,
Nu, kad ona to ne čuje,
Ima u mùku pasti goru.

Kako i onih to zlo najde,
Kî blagovat čim sjedoše,
Mâ po vrh njih sržba sajde,
I svi u pakao propadoše.

Nu reci mi, dušo draga:
Što ti žudiš na sem svitu?
Hoćeš zlata, hoćeš blaga,
Ali slavu hoć' čestitu?

Ali zdravlja, al' radosti,
Ali mira, al' pokoja,
Al' srčene kê slatkosti,
Na kê hrli volja tvoja?

U meni je svega toga,
Pače i veće, i još veće,
Da stvorenja od ljudskoga
Mlohav razum doseć' neće.

Ljubi mene; ja ću t' dati
Ove stvari svekolike,
I tiem hoćeš uživati
Sve to, i ljepše bez prilike.

Er me od srca ljubeć prava,
Imat hoćeš milos moju,
I tiem svako blago, i slava,
Tad napuni volju tvoju.

Digitized by Google

Buduć u njoj sve radosti,
Kê nathode dobra ina,
I sva blaga, sve slatkosti,
Kîem ne može nać' se cina;
Da ti 'e jedan biser, koji
Sve nathodi blago, i tako
U njemu ti biva i stoji
Srebro, zlato, blago, svako;
Dakle, u sreći kad toj bivaš
Da je u tvojoj on oblasti,
Jur ti svako blago uživaš,
Srca tvoga s mnogom slasti.
Tako imajuć milos moju,
Biser svaki kâ nathita,
Hoć' uživat u pokoju
Svako blago segaj svita.
Pače i veća; buduć veći
Dari ovaki, i bez broja,
Da ne može viek doseći
Njih mlohava pamet tvoja.
Ovo 'e blago, koje imaše
Skrovno u sebi plodna njiva,
Ko' za kupit, prodavaše
Pomnjiv čovjek sve što uživa.
Ovo 'e biser, kom' ni'e cina,
Koga našav čovjek isti,
Sva cjeć njega blaga ina
Proda s mnogom svôm koristi.
I ti ovako, mê milosti
Za liep biser, i za blago,
Prodaj svaka u radosti,
Dušo, dobro moje drago.
Prodaj svaka, svaka zada
Za tvâ pleća vrzi, i hiti;
Meni ljubav nosi sada,
Sad se za moj križ uhiti.
Mene služi, mene dvori,
Mene sliedi, hćerce draga,
To je biser s rajskieh dvori,
To je blago vrhu blaga.

Digitized by Google

Što ćeš da ti dâ pùt gruba, 148
Što sviet hudi, što sotona?
Svi su smrtna tvâ poguba,
I ov', i on, i s njimi ona.
Svi nastoje, vječne boli, 149
I jad vječni da ti uzroče,
Kako u paklu sve to doli
Duše klete sad svjedoče.
Bieži, bieži, nemoj njima 150
Niednim putom vjerovati,
Er, ko ih sluša, štetu prima,
I na krivi put se obrati.
Dakle ako bi štogod rada 151
Jošte uživat na sem sviti,
Nu poslušaj liepo sade
Ov' liep nauk plemeniti.
Mene ljubi, i hoć' tako 152
Tiem uživat sve slatkosti,
I, kao rekoh, dobro svako,
U neizmiernoj tvoj' radosti.
Kušaj, i vigj'; htij početi 153
Sada pravo ljubit mene,
I kušat ćeš ov' dar sveti
Od milosti mê blažene.
Ja sam sladak, i sve slasti, 154
Znaj, da od mene čisto hode,
I, ko mene ljubi i časti,
One njega svegj pohode.
Jeda l' sunce zdrak ne kreće 155
Na nje, kî zdrak njegov sliedi?
Al' vrućinu plam ne meće
Na nje, kî ga blizu sjedi?
Da me hoćeš blizu stati, 156
I dvorit me i ljubiti,
Hotio bih te razgriati,
I moim zdrakom prosvietliti.
I tiem redom ti bi u sebi 157
Uživala jošte ovdika,
Za mû ljubav prema tebi,
Jedan dielak rajskieh dika.

Digitized by Google

Paka, tielo kad bi tvoje 158
Po tvoj' smrti prem puštala,
Gor' bi vječne ti pokoje,
I vavječnu slavu imala.
Ovdeka bi radovala 159
U zrcalu, u prilici,
A pak bi me uživala
Lice s licem u svoj dici.
Dakle ovako ovde, i gori, 160
Mož' uživat rados milu,
Kâ zahodi s rajskieh dvori,
Onde po sve, ovde u dilu.
Ah! ni 'e, ni'e rados prava, 161
Kû sviet daje, i pût ljubi;
Od hipa je sva nje slava;
Kad se najde, tad se izgubi.
Nema bića stanovita, 162
Puna raspa, puna tmine;
Kad dolieta, tad izlita,
Kad se rodi, tad izgine.
Kušaj za to ljubit mene, 163
I razlikos, znat ćeš, kâ je
Od milosti mê blažene,
Do taštine, kû sviet daje.
A najprvo jes' držana, 164
I ljubit me i slaviti,
Er sam ja kralj rajskieh stranâ,
Ja stvoritelj vjekoviti.
Ja jedini Bog i pravi, 165
Kî sam stvari sve stvorio,
I rad' vele mê ljubavi,
Svaka tebi podložio.
Svi angjelski dusi gori 166
Neumrle mi hvale daju,
U nebeskieh slavnieh dvori,
I moê slave spoviedaju.
I sva zemlja i nebesa, 167
Moê su puna slave i dike,
I vječnoga liepa uresa,
I kreposti mê velike.

Digitized by Google

Gospodina, kî ih stvori, 168
Sva stvorenja mene prave,
I svi dusi dol' me i gori
U liep način časte i slave.
Držana si tako i ti, 169
Pače i veće slavit mene,
I ljubit me, i služiti,
Nego stvari sve stvorene,
Milosrgja cjeća moga, 170
Buduć za te ja činio,
Što ne učinih za nikoga,
I mojom te krvi umio.
Druga dobra neizrečena, 171
Kâ si od mene ti primila,
Da ti budu sad rečena,
Neizrečena ne bi bila.
Od njih za to mučat mi je, 172
Samo tebi sada 'e dosti
Njih razmišljat pomnjivije,
Da se utečeš k moj' milosti.
Da me uzljubiš cjeća toga, 173
I neumrlu daš mi diku,
Oda svega srca tvoga,
Misleć ljubav mû veliku.
Er inako prem bih na te 174
Pravedno se ja tužio,
Da učinih dosti za te,
A da niesam poznan bio.
Da se jesi prema meni 175
Nezaznana ti kazala,
Da od ljubavi dar srčeni
Za mû ljubav nies' mi dala;
Gdje zemaljska još živina, 176
Kâ razbora prem neimaju,
Za svoga me Gospodina
U liep način poznavaju.
A ti da me poznavati, 177
Ah! nikako nies' hotila,
Za kû hotjeh dušu dati,
Er ti 'es' moja hćerca mila.

*

Digitized by Google

Nemoj, nemoj na to dilo 178
Neharna se ti staviti,
Neg' odluči liepo i milo
I ljubit me, i slaviti.
Pak promisli, ljubeć mene, 179
Vječno dobro da ć' doteći,
Gori od slave mê blažene,
Kâ ne može viek se izreći.
Er ni oko ni 'e vidilo, 180
Niti uho sliša ikada,
Što se 'e od mene pripravilo
Da ti uživaš, dušo, sada.
Sada dakle s tvom ljubavi 181
Hodi k meni sad ovdika,
A pak u onoj ti ćeš slavi
Bit sa mnome u viek vika.
Nu učin' prvo cjeća mene, 182
I ljubavi cjeća moje,
A pak slave cjeć blažene,
Ljubi, i hvale daj mi tvoje.
U zelenoj er u gori 183
Prie bi lišća sva zbrojila,
Ali u moru kaplje, al' gori
Jasnieh zviezdâ mnoštva mila;
Neg' jednoga rekla dila 184
Slave, u rajskom kâ je dvoru,
Kû mâ ljubav pripravila
Pravednom je svietlom zboru.
Mož', ako hoć', do istine 185
Nju zadobit, i doteći,
Po nijedne nu načine
Neć' procienit nju, ni izreći.
O nebeski grade liepi! 186
O vavječni mili raju!
Ah! kako su ludi i sliepi,
Koji za te nić' ne haju!
Koji mene ljubit hteći, 187
Noseći mi čast i diku,
Mogli bi te svi doteći,
I it' u slavu tvû veliku.

Digitized by Google

Ti 'es', u komu svak pribiva,
Kî me vierno služi i ljubi;
Blago duši kâ te uživa,
Teško temu, ko te izgubi.

Tebe obilno prosvjetljuju
Liepi zdraci mê svjetlosti,
A u tebi svegj kraljuju
Sva blaženstva, sve radosti.

Tminom tebe ne pokriva
Strahovita noć opaka,
Er te vječni dan opsiva,
I vedrina bez oblaka.

A liepi se tvoi gragjani
U svakomu diče uresu,
Svi veseli, liepi, obrani,
Svi, kao sunce, svietli jesu.

Uživaju svikolici
Viek neizrečnu slavu tvoju,
Svi u časti, svi u dici,
U vječnomu svi pokoju.

Sve skupštine te blažene
Neizmierne mi hvale daju,
I mê slave neizbrojne
Bez pristanka svi pjevaju.

Igda tote ne boje se
Od mrzeće zle žalosti,
Er sva ljeta vesele se,
U vječnoj su svegj radosti.

Tu nijedno zlo ne biva,
Niti igdare može biti,
Neg' se svako dobro uživa,
Mir i pokoj stanoviti.

Od onieh su dalek' strana
Glad, nevolja, i potriba,
I žestoka smrtna rana,
I zlieh zgoda ljuta šiba.

Tu ni'e straha zle napasti
Himbenoga svieta, al' puti,
Al' sotona svôm propasti
Da privari, da te smuti.

Digitized by Google

Tu tišina, tu dobrota, 198
Tu sve mirno, sve je čisto,
Sva narehos, sva ljepota,
I svakega dobra misto.
Što hoć' da ti rečem veće 199
Od vječnoga dobra toga?
Ko' mlohavstvo doseć neće
Od razuma slaba tvoga.
Kad bi izišla iz tamnice 200
Od smradnoga tvoga tila,
Ter da bi me s licem lice
Uživati vriedna bila;
Tad poznala ti bi čisto 201
Sad ovdeka, što je reći:
Poći u slavno ono misto,
I on' vječni raj doteći;
Što je, uživat rajskieh dika 202
Liepu obilnos neizrečenu,
Ona dobra svakolika,
Onu slavu viek blaženu.
Što 'e s angjelskom družbom biti 203
U vječnomu gor' pokoju,
I hvalit me, i slaviti,
I kušati rados moju.
Znam, da onoga posred grada 204
Uživajuć liepo tako,
S veseliem bi srcem tada
Do istine rekla ovako:
Vas zbor rajski, gospodine, 205
Hvali i slavi tebe ovdike,
Kî si od tvoje kraljevine
Svieh činio nas dionike.
Niesmo, niesmo s našieh dila 206
Mi dostojni bili toga,
Nu htje tako ljubav mila,
I dobrota tvoja mnoga.
Slavna grada čast čestitu 207
Vidjeli smo, i kušali,
Na onomu kako svitu
Od tebe smo to slušali.

Digitized by Google

Tebi dakle tja do vika
Slava, hvala, čast, poštenje,
Ures, kruna, rados, dika,
I dostojno uzvišenje.
Ove liepe glase gori
Na mû slavu ti bi dala,
I s angjelskiem mene kori
S tiem pjevanjem uznesala.
Pak kada bi zvon podala
Slatkiem citram družba obrana,
Tada bi se razlievala
S drage slasti sa svieh strana.
Puna slave, i radosti,
Opet' bi, opet' govorila:
Ah moj Bože, kê slatkosti!
Koja je ovo rados mila!
Ko' 'e to dobro neizrečeno!
Kâ mnoš blaga! kî pokoji!
Što bi od tebe sakriveno
Onom' kî se tebe boji!
Duše svete, i blažene,
Ah! molim se, molim vami;
Obastrite cviećem mene,
I s rajskiemi jabukami.
U ovoj će mene slavi
Miris njihov pokriepiti,
Er već padam od ljubavi,
I vidim se sva razliti.
Ovaki bi u slatkosti
Slavnom zboru glas davala,
A mâ bi te svom radosti
Ljubav sveta ražigala.
Ja bih paka s moim te zdrakom
Sa svieh strana prosvietlio,
I s medenom rieči ovakom
K svetiem dušam' s' obratio:
Slište, slište mû rieč blagu,
Jersolimske hćeri mile;
Vjerenicu moju dragu
Da ne biste probudile.

Digitized by Google

Zakljinjem vas svieh, koji ste 218
U ovoj šlavi, moji mili,
Slatki sanak da 'oj ne biste
Po kî način privriedili.
Znajte, srce da pribiva 219
Nje u meni, u njoj moje;
Puštajte ju, neka uživa
Sve radosti, sve pokoje.
U slatkomu, čin'te, spanju 220
Da svu dragu želju ispuni,
I u milom' počivanju
Da se časti, resi, i kruni.
Ona 'e mene, još kad bila 221
Na onom' je taštom svitu,
I slavila, i ljubila,
I dala mi čast čestitu.
Nu ako bi po slabosti 222
U kojigod grieh upala,
Udilj, udilj u žalosti
Skrušeno se pokajala.
Biserom bi bielim prala 223
Od svoih oči lice svoje,
I prsi bi udarala,
Milosrgje ištuć moje.
Sva pokorna, sva skrušena, 224
Ljeta svoja provagjaše,
I svoim srcem ponižena
U milost se moju ufaše.
Na pameti vazda imaše, 225
Oko moje da ju vidi,
Što mišljaše, al' činjaše,
Al' kê pute ona slidi.
Da mi otajno nić' ne biva, 226
Neg' da svaka gledam čisto,
Da se meni ne sakriva
Najskrovnije nigdje misto.
Sve 'e to liepo promislila, 227
Čisto cieneć, da će priti
Iznenade smrt nemila,
Tužnoj život prikositi;

Digitized by Google

I da se ima prikazati 228
Prid pristolje strašno moje,
Ter mi od svojieh djela dati,
I od vjere razlog svoje.
Tiem je ona upravila 229
Mê naredbe put izbrani,
Kako moja hćerca mila,
I moj liepi sud obrani.
Dajte dakle, dajte, iznes'te 230
Sve moê rajsko liepo blago,
Ter ju štujte, ter ju res'te,
I proslav'te milo i drago.
Čin'te, da glas slatkoredni 231
Organ poda s rajska uresa,
I svi ostali sudi miedni
Da prozvone sred nebesa.
Pak sva slavna družba obrana 232
Slatke uzdajte glase gori,
Da se čuju po svieh strana
Od blaženieh svetieh dvori.
Ter rumeno cviećе i bilo 233
Svud okolo posipajte,
I pjevanje drago i milo
U liep način začinjajte.
Citre zvoneć slatkoglasne, 234
U slavno se kolo ujmite,
I ugodne tance, i časne,
Liepim redom izvedite.
Svi poigrajte pjevajući 235
Svake slasti pjesan punu,
Svak bisernu imajući
Na svoj' glavi zlatnu krunu.
Ter moj' dragoj vjerenici 236
Sanak mili rasladite,
I u uresnoj slavi i dici
Meni, i njoj se veselite.
Za neizmiernu ljubav moju, 237
I za liep dar mê milosti,
Neka uživa u pokoju
Sva blaženstva, sve radosti.

Digitized by Google

Ova bi te na nebesi, 238
Hćerce moja, čast resila,
I prisvietli ovi uresi,
I mê slave kruna mila;
Da mi hoćeš vierna biti, 239
Kô se bješe obećala,
Prem kad prsten plemeniti
Od mê vjere ti 'es' prijala;
Prem kad ti je voda čista 240
Tvoj istočni grieh odnila,
I gor' slavna rajska mista
U liep način otvorila.
Mene, mene srcem pravim 241
Ljubi i daruj meni sebe,
Da te ovako pak proslavim
Da pak tako dičim tebe.
Pače i vele, vele veće, 242
Neg' sam tebi povidio,
Er tvoj razum primit neće,
Što sam tebi gor' spravio.
Ljubi, i to će dosta biti, 243
Dosta tebi, dosta meni,
Meni za te proslaviti,
Tebi za steć' raj blaženi.
Ljubi, i drugo neću od tebe, 244
Ni tvojega zlata, al' blaga,
Ni da s gorkieh muka sebe
Za me skončaš, dušo draga.
Slatko 'e, slatko ljubit mene, 245
Er ja slatkos tu darivam,
Da s ljubavi mê blažene
S oniem, kî me ljubi, bivam.
Kušaj, i vigj', vigj' i kušaj, 246
Što ti pravljam, vjeruj meni;
Ja sam Isus, mene slušaj,
Ja vjerenik tvoj ljubljeni.
Ah! može bit', da se sada 247
S rieči moje ti ne krećeš?
Da zla volja tvâ te vlada?
Da ljubiti mene nećeš?

Digitized by Google

Da ne misliš, dá u vike
Bog veliki ja sam bio,
Kî sam tebe rad' velike
Rad' ljubavi mê stvorio;
Da ne misliš, što činio
I kako sam cjeća tebe?
I smrti se podložio,
I podao ti vas sam sebe;
Da ne misliš, ovu slavu
Od kê štogod ti 'es' primila,
Kû, za ljubav, moju pravu,
Mâ ti 'e milos pripravila?
Sve to, ah! sve to tvâ za pleća
Sliepa i luda na stran mećeš,
I na djela greš mrzeća,
I već ljubit mene nećeš.
Nu kad ni'e t' se drago klasti,
Da se obratiš k meni sada,
Misli, da ćeš u zlo pasti
Dol' viečnoga teška jada.
Misli, misli, luda i slipa
Dokle god si na sem svitu,
Jedinoga da cjeć hipa
U muku ć' past' vjekovitu.
Er je od hipa, znaj, jednoga
Sve to vrieme čim si ovdike,
A pak s huda grieha tvoga
Dol' ti 'e mučit po sve vike.
Dakle sada ti procini
One muke kîm ni'e broja,
Na kê ah! srne u gorčini
Zlobna i huda volja tvoja.
Sada misli, tužna, sada
Oganj oni vjekoviti,
Kî će s vječne boli i jada
Duše klete svegj mučiti.
Misli vječnu smrt usilnu,
Misli vječne tuge i trude,
Misli tešku bol obilnu,
Misli družbu gjavle hude.

Digitized by Google

Misli vječni vaj žestoki,
Misli žalos neskončanu,
Čemer ljuti, jad duboki,
Zlo na svaku svaku stranu.
Misli gork plač jedoviti,
Misli suze bez pristanka,
Vapaj strašni stanoviti,
Tmine vječne, noć bez danka.
Misli boles smrtnieh ranâ,
Misli jauk teški od svude,
Joh i oboj sa svieh strana,
Trudne muke, mučne trude.
Sve to misli, sve procini;
Sada u pakao sajdi živa,
Da, po smrtnoj pak gorčini,
Ti ne sajdeš dužna i kriva.
Ter kad vidiš strašno misto,
Gdje proklete hude čete
Vječnu trpe smrt u isto,
Vječni rasap, vječne štete;
Gdje boluju, gdje se tuku,
Gdje ih žeže plam žestoki,
Gdje kušaju smrtnu muku,
Čemer ljuti, jad duboki;
Reci: ah! zašto zli padoše
Teškieh muka u zla mnoga?
Er van' puta prem idoše,
Ne hteć' pravo ljubit Boga.
Nu ljubili da su njega,
Sada u paklu ne bi bili;
Čuvala bi ih od zla tega
Ljubav Božja, i mir mili.
Vidiš dakle, kô se muče,
Kako plaču, kako cvile?
Gdje ih svaka žalos tuče,
Plam žestoki, smrtne strile?
U mjestu su, gdje je misto
Od svakega zla i jada,
Pače isti jad, i zlo isto
Prije, poslie, vazda, sada.

Digitized by Google

Gdje nijedan red ne biva,
Neg' vavječnî crni strasi,
Smrtna sjena gdje pribiva,
Grozne suze, plačni uzdasi.
Gdje sve muke svieta ovoga,
Onieh mukâ u priliku,
Njim bi bila to slas mnoga,
To bi bilo njim za diku.
Er će na njih od svieh zala
Pravda Božja mnoš navesti,
Svieh ognjenieh strašnieh vala,
Svieh gorčina, sve bolesti.
Pače ih muči veće s toga
Muka, i čemer jedoviti,
Da nigdare, nigdar Boga
Njim uzmožno ni 'e viditi.
Tiem gorko se svi mučeći
U onomu teškom vaju,
Ne čuju se rieči teći,
Nego strašan vapaj daju:
Jaoh! neka se muke k muci
Nadodaju, i bol k boli,
Neka uzrastu zli jauci
I čemerni plam oholi;
Gdje ste tuge, gdje žalosti,
Najgorkije kamo rane,
Gdje čemeri, gdje gorkosti,
Svi se uzmnož'te na sve strane;
Većma, i većma s crnieh tmina
Strahovita noć da izlazi,
I nebrojnieh mnoš gorčina
Da nas tuče, da porazi.
A vi ognjeni gjavli kleti
Većma uzmnož'te jadne gnjeve,
Neka uzraste vaj prokleti,
Udarajte s desne i lieve.
Budi, ah! budi nemiliji
Suproć nama, crni puče,
Većma jêdan i gorkiji,
Svaki jadi da nas muče.

Digitized by Google

Iziskujte, iznajdite 278
Težjeh muka vrsti nove,
Da sej tuge jedovite
Već' se uzmnože, već ponove.
Tere iznaći kad se bude 279
Sve to mnoštvo zlieh gorčina,
Da uzraste, čin'te od svude,
Tja nebeskieh do visina.
Pače i većma mnoga i mnoga 280
Da nesrećni podnosimo,
Samo u tom' zlu, samo Boga
Da jednokrat mi vidimo.
Nu po vas viek vječnieh vika, 281
Nam nigdare, jaoh! nigdare,
Ikakova ni'e prilika
Ovake imat liepe dare.
Ovo 'e muka, do istine, 282
Od svieh mukâ ljuća i gora,
I gorčina vrh gorčine,
I umor teški vrh umora.
Er da jednoč nam bi otkrio 283
Svoj liep obraz božanstveni,
Pakao, pakao ne bi bio,
Neg' vavječni raj blaženi.
Dakle s gorkiem mi suzami 284
Plač'mo s plama ognjenoga,
Nu većma, i već oboj nami,
Ne mogući vidjet Boga.
Ov' se vapaj kleta puka 285
U pakljenoj sliša strani,
Nu vavječna er je muka,
Sve to bude njim za mani.
Tiem se dakle već' mučiti, 286
Buduć rana ta bez lieka,
I bolovat, i vapiti,
Oni hoće u viek vieka.
U tom' vaju plač čemerni, 287
Škripnja od zubâ, ljute uze,
I gorki je jad neizmierni,
Vječna žalos, vječne suze.

Digitized by Google

Sve to dakle s prave volje
Jes' mâ dušo razumjela?
Ko' neizmierne zlo nevolje
Zalieh čeka rad' zlieh djela?
Nu dio ne znaš od sto dila,
Buduć muka ta neizrečna,
Da ni 'e drugo, jest nemila
Mnogo, i gorka, er je vječna.
Sve to jadna sad procini,
I tiem misleć lievaj suze,
Da te u onoj pak gorčini
Ne zavežu vječne uze.
Sad žalosna, sad se plači,
Da ne budeš pak plakati,
Sad himbeni sviet potlači,
Sad se k meni jadna obrati.
Reci: „dakle rad' mê volje,
S môm taštinom, s mojiem blagom,
U ove ću past' nevolje,
Poći u pakao, iti s vragom?
Neću, neću jadna toga,
Er bih luda sasma bila,
Da ostavim moga Boga,
Vjerenika moga mila.
Pojte od mene sve taštine,
Zle raskoše, bludni biesi,
Pojte himbe i krivine,
Pojte zlobe, pojte griesi.
Pojte, ja ću vas hititi
U zle tmine vjekovite,
Da pak u vaj jedoviti
Vi me tužnu ne utopite.
Za rajske sam strane gori
Odregjena ja od vika;
Nebeski su za me dvori,
Ja sam božja sva prilika.
Vjerenicu kako pravu
Bog je mene zaručio:
Za me muku on krvavu,
I smrtni je trud podnio.

Digitized by Google

Vjerenicu dakle svoju
Neće on, neće zapustiti,
S kê bi u teškom nepokoju,
S kê na križu hotje umriti.

Ufam za to da moj mili
Vjerenik će spasit mene,
Prem da moi su griesi bili,
I moê zlobe nebrojene;

S kieme njega ja sam dosti
Jaoh! žalosna uvriedila,
S mê velike neharnosti,
I s moih teških grubieh dila.

Tiem puna sam nepokoja,
I moê srce gorko cvili,
Er te uvriedih, slasti moja,
I moj liepi raju mili.

Nu rad' mnoge tvê milosti,
Rad' neizmierne tvê ljubavi,
Ti se smili, ti mi prosti,
Ti nemoći mê ozdravi.

Ti me u slavnoj onoj strani
Od nebeske gor' države,
I postavi, i sahrani,
Da u viek tvoje pjevam slave.

Da tu budem ja davati
Ja neumrle tebi dike,
I hvalom te uznesati
Po sve vrieme, i sve vike.

„ Ove, o drago mê stvorenje,
Da daš glase, razlog prosi;
U tom' biva tvê spasenje,
To tvoim ranam lieke nosi.

Er kad duša sva skrušena
Milosrgje prosi od mene,
Tad je oda zla slobogjena,
I zlobe su nje proštene.

Tad ju grlim, tad ćelivam,
Tad dotieče raj blaženi,
I srce joj mê darivam,
I ja u njoj sam, ona u meni.

Digitized by Google

Dakle od mene, dušo, sada 308
Liep si nauk jur slišala,
Al' bih veoma znati rada
Put, koji si ti obrala.
Za to ljubav moja blaga 309
Što ti veli, što govori,
Ni'e kasniti, slišaj, draga,
Ter mi u kratko odgovori:
Za me, za raj, al' cjeć mukâ 310
Strašne od jame dol' pakljene,
Vigj', kâ 'e sada tvâ odluka,
Hoć' li, al' neć' li ljubit mene?

Duša skrušena.

Za te, za te, dobro moje, 311
Za te, o rajski moj pokoju,
I ljubavi cjeća tvoje,
Srce i dušu davam moju.
Sva se u tvoje svete ruke, 312
Sva skrušena ja skaživam,
I prem liepe tvê nauke
Grlim, ljubim, i celivam.
Jaoh! kako ću ne ljubiti 313
Tebe, o draga mâ ljubavi,
Kî si za me htio umriti,
Kî tvoû dušu za me stavi?
Ah! kamo ste, kamo sada 314
Groznieh suzâ vode izbrane?
Sad žalosna, sad bih rada,
Da daždite na sve strane;
Pače, od istieh suza u vire 315
Da sva duša mâ se obrati,
Neka od prave bude vire
Liepi biljeg tim kazati.
Hod'te dakle plačni cvili, 316
Hod' pokornieh mnoštvo vodâ;
Vi mi bud'te strašci mili,
Vi mâ družba, vi vojvoda.

Digitized by Google

Evo, ah! evo k zemlji doli 317
Padam plačna pokajana;
Oče mili, ti se umoli;
Ti mi prosti segaj dana.
Niesam vriedna ja gledati 318
Gori u nebo rad' moih dila,
Kâ bih smiona pristupati
Put zakona tvoga mila.
Niesam, niesam ja dostojna, 319
Da me diče tvoji uresi,
Er je zloba mâ nebrojna,
Er su teški moji griesi.
Nit' dostojim ja se zvati, 320
Ćaćko dragi, tvâ ħći draga,
Er mâ ludos zlo potrati
Dio tvojega liepa blaga.
Kroz življenje mê nečisto 321
Rasuh tvoja dobra miła,
I mê svietlo biće isto
Grubi u smrad sam obratila.
Ah jaoh! gorko plačem sada, 322
I ljuti me jad optiče,
Er tvoû ljubav vrgoh zada,
Moj ljubljeni vjerèniče.
Er uvriedih, ah jaoh! dosti 323
Ja dobrotu svetu tvoju,
O pridraga mâ svjetlosti,
O vavječni moj pokoju.
Jaoh! neimam kud, ni kamo 324
Ja se obratit, nego k tebi;
Ti mâ ljubav ti si samo,
Ti 'es milošća ista u sebi.
Ti mi dakle, ćaćko, prosti 325
Sva zgriešenja moja mnoga,
I sve moje neharnosti,
Milosrgja cjeća tvoga.
Ter prosvietli pamet moju, 326
Da te uzbudem svegj ljubiti,
I naredbu svetu tvoju
U liep način opslužiti.

Digitized by Google

Tim da uzdavam hvalu i slavu, 327
I neumrle tebi dike,
I prikažem vjeru pravu
Tvoj' ljubavi po sve vike.

Isukrst s križa.

Ah! sad mi se, sad radujte, 328
Duše od rajskieh gor' država,
I sej liepe glase čujte,
Kê pokorna duša dava.
Vesel'te se svikolici, 329
Rajskiem citram zvon podajte,
Ter u liepoj slavi i dici
Medne pjesni zapjevajte.
Er mâ hćerca veće umrla, 330
Već' se bješe izgubila,
Sada 'e k meni došla hrla,
Sad se 'e našla, i oživila.
Cjeć grieha ju, kako ovčicu, 331
Bješe priklô vuk pakljeni,
Pùt ju osmradi žalosnicu,
Sklopi u mreže sviet himbeni.
Al' s mojega glasa mila, 332
Kîem je od mene često zvana,
K meni se je obratila,
K meni 'e prišla pokajana.
Tiem se najde, tiem oživi, 333
Tiem mâ hćerca bit' dostoja,
Er put ojde zlobni i krivi,
A pod krila dojde moja.
Dakle pojuć radujte se, 334
Vi gragjani rajski, meni,
Er ovčica mâ najde se,
I moj biser izgubljeni.
Iz rajskoga moga blaga 335
Prines'te mi prvu odjeću,
Da se uresi hći mâ draga,
Za svû liepu čast i sreću;

*

Digitized by Google

Za moj vječni zaklad vierni 336
Od ljubavi mê čestite,
Liepi prsten moj biserni
Na ruke joj postavite.
Svietlu obuću nogam' dajte 337
A ponižnoj glavi krunu,
Ištite joj, izvigjajte
Vriedna uresa diku punu.
Najprie rukom svi veselom 338
Sude iznes'te zlatom tkane,
Ter mi skup'te s pomnjom velom
Njeje liepe suze izbrane.
Plačne uzdahe ponižene 339
U sud hran'te plemeniti,
To su dike nje blažene,
I liep ures vjekoviti.
A nje skrušno srce ja ću 340
U moê srce sahraniti,
Za svoê trude da ovu plaću,
I ov' bude dar primiti.
Nje su uresi svikolici 341
Od milosti mê izbrane,
S kê će u svietloj slavi i dici,
Svietla biti na sve strane.
Pak kada se bude ovako 342
U liep način uresila,
Janjca ubijte vi svakako,
Janjca tusta i pretila.
Da svi skupa blagujemo 343
Tu jesbinu slatku dosti,
Da veselo radujemo,
U veselju, i radosti.
A to 'e sveta pića slavna 344
Gori od rajske kraljevine,
Koja biva svegj pripravna
Za obrane sve skupštine.
Nju će uživat s mnoge dike 345
Isti sa mnom zbori obrani,
Po sve vrieme i sve vike
U nebeskoj slavnoj strani.

Digitized by Google

Sad se k tebi obraćivam, 346
Mâ pridraga vjerenice,
I grleći ja celivam
Svietlo tvoje liepo lice.
Moj celov je milos moja, 347
A grljenje rajske slasti,
Tim vječnoga da pokoja
Dobro u tebi bude uzrasti.
Ah! kao si sad liepa dosti, 348
Priateljice moja mila,
Er te 'e svakom narehosti
Mâ dobrota nadarila.
Za to uživam s tobom sada 349
Svieh raskoša dobro svako,
S tobom, s tobom, ja bih rada
Po sve vieke bit svakako.
I od moje strane igdare 350
Ja puštati tebe neću,
Nu hoć' imat ljepše dare,
I moû milos svegj to veću;
Da i ti meni vierna budi, 351
Drž' me jako, ljubi čisto,
Mû dobrotu ne zabudi,
Svegj mi u srcu davaj misto.
Ter uživat u prilici 352
I u zrcalu sad ćeš mene,
Lice s licem paka u dici,
Od mê slave gor' blažene.
Tiem ti rajskieh zgar s visina 353
Blagoslova dojdi zlamen,
A to: u ime Oca, i Sina,
I svetoga Duha. Amen.

Svrha.

Po svieh svieta strana, i sve vieke vika,
Bogu budi dana, hvala, čast, i dika.

Digitized by Google

Primjedbe na deseto pjevanje.

U 1 kitici: Ego flos campi, et lilium convalium. Cant. 2.

5. Zide bile; mjeste: zidi bieli.

16. Četvrti stih bio je ovako: U crnu noć obratio.

30. Ecce sto ad ostium, et pulso. Apoc. 4.

31. Ko': koje.

32. Et cum hominibus conversatus est. Bar. 3.

34. In propria venit, et sui eum non receperunt. Jo. 1.

54. Lignum illud ubi erant fixa membra morientis, etiam cathedra fuit magistri docentis. S. Aug.

65. Qui seminant in lacrymis, in exultatione metent. Ps. 125.

65. Požanje, od požnjeti, iliti požeti.

67. In inferno nulla est redemptio. Eccl.

69. Hip ov': ovi čas, ončas.

80. Deliciae meae esse cum filiis hominum. Prov. 8.

82. Svietli Febo: sunce.

84. Istašćah: ponižih.

86. Zgodi: ugodi.

87. Numquid non sapientia clamitat. Prov. 8.

88. Vocabis me, et ego respondebo tibi: operi manuum tuarum porriges dexteram. Job. 14.

93. Discite a me, quia mitis sum et humilis corde. Matth. 11.

93. Sliš' svišćenja; slušaj svjete.

97. Petite et dabitur vobis, quærite et invenietis, pulsate et aperietur vobis. Matt. 7.

101. Hustati, iliti hrustati, znaći: zobati.

107. Divitiae si affluant, nolite cor apponere. Ps. 61.

108. Mêga: mojega.

121. Mihi autem adherere Deo bonum est. Ps. 72.

126. Dolores inferni circumdederunt me, preocupavérunt me, laquei mortis. Ps. 17.

132. Adhuc escae eorum erant in ore ipsorum, et ira Dei ascendit super eos Ps. 76.

Digitized by Google

136. Quaerite primum regnum Dei. et justitiam ejus, et haec omnia adjicientur vobis. Matt. 6. — Sufficit tibi gratia mea. 2. Cor. 11.

143. Matt. 13.

153. Gustate et videte quoniam suavis est Dominus. Ps. 33.

159. Nunc per speculum, et in aenigmate, tunc autem faciem ad faciem. 2. Cor. 13.

160. Zahodi: izahodi.

168. Omnes spiritus laudet Dominum. Ps. 150.

180. Quod oculus non vidit, nec auris audivit etc. Cor. 1. 2.

182. Dignus est agnus, qui occisus est, accipere virtutem et gloriam, etc. Apoc. 5. — Inclinavi cor meum ad faciendas justificationes tuas propter retributionem. Ps. 118.

185. Regnum caelorum acquiri potest, aestimari non potest. D. Aug. — Pro nihilo habuerunt terram desiderabilem. Ps. 105.

205. Prvi je stih bio ovako: Vas rajski zbor, gospodine.

206. Non ex operibus justitiae quae fecimus nos etc. Tit. 31. — Sicut audivimus sic vidimus etc. Ps. 47.

210. Treći stih se čitao ovako: Tad bi se tad razlievala.

211. Treći stih bio je ovako: Ah! Bože moj kâ slatkosti!

212. Quam magna multitudo dulcedinis tuae, Domine, quam abscondisti timentibus te. Ps. 30. — Fulcite me floribus, stipate me malis, qnia amore langueo. Cant. 2.

217. Adjuro vos filiae Hierusalem, ne suscitetis, neque evigilare faciatis dilectam etc. Cant. 7.

234. Ujmite; uzmite se, sakupite.

252. Klasti; postaviti.

260. Jo, i oboj, usklik žalosti.

261. Descendant in infernum viventes. Ps. 54. Ne descendant morientes. D. Aug.

268. Ubi umbra mortis et nullus ordo, sed sempiternus horror inhabitat. Job. 10.

270. Congregabo super eos mala. Cant. Mois.

Digitized by Google

271. Mjeste uzmožno, i ovdje je bilo: uzmnožno, kako u kitici 147, IX pjevanja.

273. Addantur tormenta tormentis, et poenae poenis, seviant sevius saevissimi ministri, crescant crudelissima tormentorum genera, et Deo non privemur. S. Bruno.

285. Oboj, usklik žalosti.

287. Ibi erit fletus, et stridor dentium, intelexistis haec omnia. Matt. 13.

276. Jadne, po svoj prilici mjeste; jȅdne, t. j. jedovite.

295. Ego vos mergam ne ipse mergar a vobis. Orat. Phil.

316. Stražci: stražari.

334. Inveni ovem, quae perierat. Lucae. 15.

335. Cito proferte stolam primam. Lucae 15.

336. Date annulum in manu ejus. Ibidem.

338. Posuisti lacrymas meas in conspectu tuo. Ps. 55.

342. Adducite vitulum saginatum, et occidite. Ibidem.

346. Et osculatus est eum. Lucae 15.

348. Quam pulchra es amica mea. Cant. 18.

351. Tenui illum, nec dimitam. Cant. 3.

Digitized by Google

NADODANJE

u komu se uzdrže razlike pisni duhovne, u raz lik način skupljene.

Petnadeste otajstvih Rusarija svetoga.

Otajstva vesela pet.

1. Zdrava Marija, koj' bi naviščeno
   Od Gabrijela, da hoćeš začeti
   I poroditi Isusa, plod sveti,
   Ime blaženo. *Oče naš* itd.
2. Zdrava kâ željno, pojde pozdraviti
   Elizabetu, tri mjeseca s njom bi,
   Ivan s' Isusu, buduć u utrobi,
   Hti pokloniti. *Oče naš* itd.
3. Zdrava, koj' priti hti vrime rogjenja,
   I rodi Isusa ubogom u stanu,
   Angjeli pojuć tu na svaku stranu
   Slatka pojenja. *Oče naš* itd.
4. Zdrava veselja puna, kâ skazati
   Šimunu hotje sinka malahnoga,
   On reče: u miru htij me slugu tvoga
   Bože puščati. *Oče naš* itd.
5. Zdrava, kâ iskati hti sina izgubljena
   I s naučitelji najde ga dan treći
   U svetom templu, njima tumačeći
   Pisma blažena. *Oče naš* itd.

Otajstva žalosna pet.

1. Zdrava žalosna, jer se tvoj sin moli
   U vrtlu, i tot' se poče žalostiti,
   I krvju svojom prisvetom poţiti
   Od muke i boli. *Oče naš* itd.

Digitized by Google

2. Zdrava, koj' proli sinak krv veliku,
Bičâ s udarci šest tisuća, šest sto,
Šestdeset i šest, tako gorko i često
U zlu toliku. *Oče naš* itd.
3. Zdrava, koj' sinku glavu ti pogani
Žestokom krunom kruniše trnovom,
Drače mu bihu došle s boli mnogom
Tja do možjani. *Oče naš* itd.
4. Zdrava, obrani koj' sin križ noseći,
Većekrat pod njim k zemlji pade doli
U krvi plovuć', i pun smrtne boli
Svaka trpeći. *Oče naš* itd.
5. Zdrava, videći sinka gdi propeše
Gdi žednu daše žući i osta piti,
Gdi Longjin prsi mrtvu hti probiti
Vas svit se strese. *Oče naš* itd.

Otajstva slavna pet.

1. Zdrava, kû reše sada rajske slave,
Sinak ti slavni treći dan uskriši,
I oce u limbu, kî bihu, utiši,
Sluge svoê prave. *Oče naš* itd.
2. Zdrava, kû prave punu svê radosti
Kad tvoj uzajde sin na nebo gori,
I svim pravednim dušam' tot' otvori
Rajske slatkosti. *Oče naš* itd.
3. Zdrava, kâ dosti u veselju biše,
Kad posla sin tvoj Duha sveta s nebi
Kî apostolom dâ radost, i tebi
Nad svimi više. *Oče naš* itd.
4. Zdrava, kû htiše angjeli poniti
Gor' na nebesa velikoj u slavi,
Gdi tvoj pridragi sinak ti pripravi
Raj vikoviti. *Oče naš* itd.
5. Zdrava, kâ biti dostojna si bila
Krunjena krunom rešenja rajskoga
Od Oca, i Sina, i Duha svetoga,
Kraljice mila. *Oče naš* itd.

Digitized by Google

V. Dostojaj se, da te budem hvaliti, Divice sveta.
R. Daj mi kripost suproć neprijateljem tvojim.

Pomolimo se.

Uslišaj, milostivi Bože, moljenje tvojih sluga, neka mi, koji se skupljamo družbom prisvetoga Ruzarija, Bogorodice Divice Marije, po nje molbah budemo po tebi od svake pogibili izbavljeni: Isukrstom Gospodinom našim. Amen.

Pod tvoja krila, čuvaj nas i brani,
I za nas moli Sinka svemogoga,
Da prosti naša pomanjkanja mnoga
I da nas shrani.
Ti nas obrani od svake napasti,
I užež' u nas plam tvoje ljubavi
Da te svaki nas ruzariem slavi,
Hvali i časti.
Svake oblasti od Sinka ti prija,
Dakle blagosov' svih, kî te molimo,
I skupa u crkvi tebi govorimo:
Zdrava Marija.

Pisan
za užgati srca na nauk krstjanski, i na zazivanje Imena Isusova.

Svak od nas zovi Isusa
I na srcu i na usti,
I ime slavno to ne pusti
Niedna krstjanska duša.
Svak od nas zovi *itd.*
Svi zovite ovo ime
U srcu, i u pameti,
I znat ćete vi da sveti
Isus vaše glase sluša.
Svak od nas zovi *itd.*

Digitized by Google

O kako je slatko reći:
O Isuse slatko ime,
Daj, da bude po sve vrime
Tebe ljubit naša duša.
Svak od nas zovi *itd.*
Svi ga virno zazovimo
U svakemu poniženju,
I u rajskom naslagjenju
Radovat će naša duša.
Svak od nas zovi *itd.*
Ime ovo slavno i sveto
Svemu svitu dâ spasenje,
A ko 'e tužan, utješenje
S njega u svojoj duši kuša.
Svak od nas zovi *itd.*
Ko želi imat srce čisto
I svakih se čuvat zlobâ,
On ga brani svako doba,
Jer mu 'e draga virna duša.
Svak od nas zovi *itd.*
Da ko ima koju muku,
Al' u srcu kê žalosti,
Isus će mu dat radosti,
Da niedno zlo ne kuša.
Svak od nas zovi *itd.*
Jer on dojde po milosti,
I odnese boli svake,
Smutnje hude, misli opake,
Kê žalosna duša sluša.
Svak od nas zovi *itd.*
Slatki Isuse, mâ ljubavi,
Slatki Isuse, moj pokoju,
Ti obrati dušu moju,
Da naredbe tvoje sluša.
Svak od nas zovi *itd.*
Ti nam prosti pomanjkanja
S kojimi te uvridismo,
Nu pripravni evo svi smo
Da se zakon tvoj posluša.
Svak od nas zovi *itd.*

Digitized by Google

Mili Isuse, spomeni se,
Da se tvâ krv sva prolila,
Da bi s njome očistila
Od grihov se naša duša.
Svak od nas zovi *itd.*
Za to ne daj, da 'e zamani
Što si za nas htio trpiti,
I što u vrtlu hti moliti,
Kad žalosna bî tvâ duša.
Svak od nas zovi *itd.*
Ne bud' zaman tvê bičanje
Jaoh! pri stupu pri kamenu,
I tot' bolest neizrečenu
I prigorku muku sluša.
Svak od nas zovi *itd.*
Ne bud' zaman dračna kruna
Kâ tvoû svetu glavu probi,
Hteć žudiji u svoj' zlobi,
Da t' je u gorkoj muci duša.
Svak od nas zovi *itd.*
Ne bud' zaman tvoj križ teški
Na ramenu kî ti biva,
Pod njim mnògu krv proliva,
I neizmernu muku sluša.
Svak od nas zovi *itd.*
Ne bud' zaman tvê propeće,
Tvâ gorka smrt i nemila,
Da od svetoga tvoga tila
Tvâ se odili sveta duša.
Svak od nas zovi *itd.*
Rad' tvoê muke, kû s' podnio
Cjeć velike tvê ljubavi,
Ti nas grihov svih izbavi,
Koje naša plače duša.
Svak od nas zovi *itd.*
Daj nam svetu milost tvoju,
Da te hvalom uznosimo,
Da častimo, i slavimo,
I da svak tvoj zakon sluša.
Svak od nas zovi *itd.*

Digitized by Google

Slava tebi naš Isuse,
Kî si u Trojstvu Bog jedini,
Ti dopusti, i učini,
Da te uživa naša duša.
Svak od nas zovi Isusa,
Svak od nas zovi Isusa. Amen.

Pisan
u nedjelju prisv. Sakramenta.

Hval'mo, braćo, ljubav svetu,
Kû nam skaza Isus mili;
Ne bi dosta bit' propetu,
Nu još tilo nam podili,
I s njim skupa krv prisvetu,
Da bismo se tim kripili.
Isto 'e tilo, ko' propeti
Dâ za naše otkupljenje,
Kî vidimo, on' kruh sveti
Da nam bude pokripljenje,
I da s njim se svak posveti,
Kî god žudi steć' spasenje.
U krv svetu vino obrati,
Žedne duše da pojimo;
Krv i tilo hti nam dati,
Da se tako nasitimo,
I, za ov' dar čudnovati
Da ga ljubit nastojimo.
Jer, kad čista primi duša
Isusovo slavno tilo,
Udilj mnoge slasti kuša,
I veselje tako milo,
Da već, toti rajsko sluša,
Kako misto da bi bilo.
I u tomu pokripljenju
Tako Boga svoga uživa,
Da u ovomu jur življenju
Na sem svitu ne pribiva,
Neg' u angjelskom pridruženju
U svitlosti rajskoj siva.

Digitized by Google

Za to najprie očistiti
Od grihov se svi imamo,
I sva pravo spoviditi
Pomanjkanja, koja znamo,
I od njih se pokoriti,
Neka Isusa uživamo.
Jer kad pravo pokorenje
S naših zloba ne činimo,
Na vikovnje odsugjenje
Isusovo tilo jimo,
I niedno naslagjenje
Nego smutnju zlu ćutimo.
Isus daje svoê milosti
Dušam, kê se pravo kaju,
I kê s plačem svoê tamnosti,
I skrušenjem opiraju,
Moleć Boga, da njim prosti
Grihe, koje spovidaju.
Za to svaki radi Boga
Jur sam sebe sad procini,
I ne pušćaj, cjeća toga
Djaval tebe da prihini,
Hteć Isusa prijat tvoga,
A pokoru ne učini.
Kako Gjudi tej se zgodi,
Kî himbeno pričesti se,
I na to ga ov' grieh vodi,
Da napokon obisi se,
Pak u duše svoje škodi
Dol' u pakal odsudi se.
Mi se dakle tiem svistimo,
I nastojmo čisti biti;
Mili Isuse, svi recimo,
Ti nam grihe htij prostiti,
I, kako te svi molimo,
Duše naše prosvitliti;
Da budemo svej slaviti
Slavno i sveto tvoje tilo,
Ko' nam htio s' ostaviti
Za kripljenje naše milo,

Digitized by Google

I za zaklad stanoviti
Nam od raja da bi bilo.
Ocu, i Sinu, i svetomu
Duhu vazda slava i hvala;
U Trojici jedinomu
Bogu dika svej se dala,
I po svemu svitu ovomu
Slava Bogu resla i cvala Amen.

Pisan
za uzbuditi dušu na razmišljanje nebesko.

Braćo svikolici dvižte oči vaše,
I srce i pamet k nebeskoj visini,
I tim razmišljajte rajskoj u didini
Da je svako dobro naše.
Onde svoje glase angjelski svi zbori,
I sve duše svete dvižu u slatkosti,
Hvaleći vičnjega, kî vičnje radosti
Njim je pripravio gori.
Onde, koji stvori nebeske koliše,
I sunce, i misec, i zvizde, i sviet saj,
Gospodin svemoguć pripravi vični raj
Svim kî ga virno ljubiše;
I njemu služiše u srca čistoći
Zakon opslužujuć, i naredbu svetu,
A grih nenavideć, i zlobu prokletu,
Vazda u dne i u noći.
Onde ni'e nemoći, ni žegje, ni glada,
Ni truda, ni smutnje, ni zla niednoga;
Vazda mir i pokoj, i dobra svakoga
Blaženi su siti vazda.
Onde ni'e zapada vidit sunčenoga,
Jer Bog, kî je prava svitlos, vazda sviti,
Dakle nigdar noćna tmina tot' se očiti
Rad' svitlosti svemogoga.
Vesele rad' toga duše svekolike,
Veselo začinju pisni u slatkosti,
I Boga vičnjega pune sve radosti
Hvale i slave po sve vike.

Digitized by Google

Dakle rad' tolike slave neizrečene
Zemaljska sva dila, i zemlju ojdimo,
K nebu srca naša gori uzdvignimo,
Gdi 'esu sve duše blažene.
Jer kako cvit vene i sahne ovdika,
Tako oholost naša pada i tašćina,
I blago i zlato projde kako tmina,
I sva naša slava i dika.
Na zemlji dolika, ni'e prave radosti,
Budi blago mnogo, zdravje, moć, al' sila,
Sva svita raskoša, sve je crna gnjila;
Radost je u božjoj milosti.
Bogat je on dosti, da ni'ma ničesa,
Koji Boga ljubi, i štuje ovdika,
Jer je svoje blago shranio gorika
Vele mudro na nebesa.
Koje ne odnesa nigda lupež hudi,
Nit' ga grize rja, ni crvotočina,
Jer je stanovita gor' Božja didina,
Koju dobrim Bog odsudi.
Plač, nepokoj, trudi, i mnoge žalosti,
Dostojno rad' grihov tuku nas i kolju,
I našu ćud stranu nećemo na bolju
Obratit, da nam Bog prosti.
Svi ufamo dosti u zemlju, i svit saj,
I svita raskoše uživat hoćemo,
A za vičnja dobra ništa ne hajemo,
Ni za poći gori u raj.
Nu svaki od nas znaj, da 'e ludost velika
Srce svitu dati, a Boga pustiti,
Jer će svit pomanjkat, a Bog će suditi
Cić toga u pakal dolika.
Sve će stvari ovdika do malahna stati,
Svake nečistoće, sve svita tašćine,
Mladost, zdravje, jakost, sve brzo izgine,
Jer će sve to smrt skončati.
Pak će pedepsati sve naše ludosti
Pravda neumrloga i vičnjega Boga,
I tad ćemo poznat, što je reć' istoga
Ne ljubiti u virnosti.

Digitized by Google

Ni' l' bolje tamnosti svake sad bižati?
Ni' l' se bolje čuvat sad od zla svakega?
A živit pravedno i ljubit vičnjega,
Kî će nam za to raj dati?
Dakle svak se obrati sada virno k njemu,
I srce mu podaj, a zemlju ostavi,
I sva svoja dila u dobro upravi,
Živuć u strahu božjemu.
U srcu našemu skrušni svikolici
Rec'mo: ti nam prosti, Gospodine mili,
I pamet prosvitli, i milost udili,
Da smo tvoji naslidnici.
I da bašćinici po tvojoj milosti
Gor' se učinimo od raja vičnjega,
Gdi je mir i pokoj, i dobra svakega
Neizrečene obilnosti.
Poniženo dosti rec'mo svikolici:
Slava Ocu, i Sinu, i Duhu svetomu,
I čast i poštenje Bogu jedinomu
Gori u svetoj Trojici. Amen.

Ave maris stella etc.

prineseno u pisan.

Zdrava zvizdo mora,
Majko Božja obrana,
Od rajskoga dvora
Divo poštovana.
Zdrava odabrana,
Da svej diva jesi,
I blažena zvana
Vrata od nebesi.
Milost tebe reši,
Koju ti doteče,
I, zdrava da jesi
Gabrijel ti reče.
Evo puk tvoj klječe
Doli na kolina,
Daj da mir doteče,
Majko Božja Sina.

Digitized by Google

Eve ti si izmina,
Prominivši ime:
Po njoj nam gorčina,
S tebe slast sve vrime.
Jer ti sveto sime
Divom si rodila,
I svim u toj vrime
Spasen' lik donila.
Od zlobnoga dila
Uze nam rastvori,
Da se smrtna sila
Na nas ne obori.
Tamnice otvori,
I slobodi roba,
Koga tu zatvori
Krivina i zloba.
Slipe u sej doba
Tvâ milost usliši,
Slipe cić gnusobâ
Svake vrsti grisi.
Svitlos rajska ti si,
Svitlost nam tvû nosi,
Odvrzi, odriši,
Sve zlo, ko' nas kosi.
Sva dobra isprosi
Nam od Sinka tvoga,
Da nam slatkost rosi
Dara nebeskoga.
Ukaži nam s toga
Da si naša mati,
Po kojoj svakoga
Sin će tvoj slišati;
I molbe prijati,
Jer se od tebe rodi,
Da nas k seb' obrati,
I od zla slobodi.
Svi pràve narodi,
Da s' diva jedina,
U koj' se nahodi,
Mirnost, i tišina.

*

Digitized by Google

Meû svimi krotčina
U tebi svej siva:
Ne daj da nas tmina
Paklena dobiva.
Da nam zlo ne biva,
Da svak čisto hodi,
Tvâ nas ljubav živa
Svih grihov slobodi.
Svih nas putem vodi
Od čista življenja,
Da svak tako hodi
K mistu od spasenja.
Dostojni rešenja
Bit ćemo vičnjega,
I vidit rogjenja
Blaženstvo tvojega,
Isusa miloga,
Kî će nam podati
Gori dobra mnoga
U vik uživati.
Htijmo ga štovati
Rad' dobra tolika,
I njega svej zvati
Slavna u vik vika.
Ocu i Sinu dika,
I Duhu svetomu,
I slava velika
Trojstvu blaženomu. Amen.

Na blagdan
uznesenja Bl. Divice Marije na nebesa.

Pisan.

Slavna divice, milostiva majko,
Kâ danas gor' si uznesena k nebi,
Daj nam da na čast pêt' možemo tebi
Pivanje slatko.

Digitized by Google

Ti dobro svako, ti radost velika,
Ti pravo ufanje, i pomoć obrana,
Tebi sve vike svuda budi dana
Slava i dika.
Ti u vik vika blažena ć' se zvati,
Meû ženami, jer si ti rodila
Spasenje svita, sinka tvoga mila,
O Božja mati.
Teb' se klanjati angjelski svi zbori,
Tebi svi sveti davat će poštenje,
Ti nebeskoga raja si rešenje,
Jedino gori.
Ti rajskih dvori kraljica jedina,
Ti kruna, ti čast, ti dika, i slava,
Jer ti divica, i majka si prava
Božjega Sina.
Ti prava izmina, mir, i pokoj mili,
Ti obranjenje naše si jedino,
Ti dušam' našiem veselje obilno
Sama podili.
Jer se nam' smili, vazda Sin tvoj mili,
Po tvojih molbah, i tako nam prosti
Sve grihe naše, zlobe, i tamnosti,
Kê smo činili.
Sad bismo htili slave tvoje pêti,
Nu ti podaj nam dar tvoje pomoći,
I na tvoû slavu slatku ćemo moći
Pisan zaćeti.
Pri neg' si u sveti tempal prinesena
Od svita ovoga na nebesa gori,
K tebi dojdoše apostolski zbori,
Družba blažena.
U toj vrimena prem da se najdoše
Dalek' od tebe pripovidajući
Vanjelje sveto, da skupa svi vrući
K tebi pridoše.
Zdrava, rekoše, Marija blažena,
Zdrava kraljice dvora nebeskoga,
Dakle sad sinka gor' viditi tvoga
Ti jesi željna?

Digitized by Google

Divice verna, dakle hoć' pustiti
Nas tvoje sine, kako sirotice,
Pokle tvâ sveta duša Božje lice
Gre gor' viditi.
Htij se smiliti, milostiva majko,
I u raj gori nas povedi sobom,
Da i mi tvoje uživamo s tobom
Rogjenje slatko.
Sveti ovako apostoli tebi
Na odiljenju tvomu govorahu,
I gorko plačuć, žalosni bijahu
Dosti u sebi.
Tvoj odgovor bi ov' slišati tada:
Ah dragi sinci, jur se ne plakajte,
I momu plaču plač ne nadodajte
Vi meni sada.
Jer mislim kada od vas se diliti
Pun tuge svake udilj duh moj bude,
I tako mene žalost pridobude,
I obuhiti.
Ako nositi ljubav mi želite,
Drago vam budi, da ću svit pustiti,
Gdi se mir pravi ne može imiti,
Kako vidite.
Ah! svite, svite, čistoga u tebi
Nije kuntenstva, ni prave radosti,
Pun si obilno zlobe i tamnosti
Svake u sebi.
Za to vidit bi iz vanka da lipe
Ti gojiš cvite pune unutrih smrada,
I s njimi hiniš u sej vrime sada
Narode slipe.
Svoj duh ne kripe kî ti ljubav nose,
Dreseli svegj su kî s tobom vesele,
Raskošu rajsku ni'maju, kî žele
Tvoje raskoše.
Toj dakle prose moji sad uzdasi,
O apostoli, pridraga mâ družba,
Da jur pristane gorka vaša tužba,
I plačni glasi.

Digitized by Google

Meni sada si slavna otvaraju
Nebesa gori velikoj u slavi,
Gdi vičnu meni moj sinak pripravi
Radost u raju.
Viru vam daju, da kako sam bila
Vaša na svitu ovde pomoćnica,
Tako ću i gori bit' vam odvitnica
Kod sinka mila.
Samo bih htila da se meû sobom
Ljubite lipo, pravi kako brati,
Ako žudite i vi uživati
Raj vični sa mnom.
Ljubavju pravom i u viri čistoj
Vi živuć ovde tako svikolici,
Bit ćete moga sinka naslidnici
U slavi mnogoj.
U miru za toj ostan'te Božjemu,
Božja se milost od vas ne dilila,
Vazda nebeska s vami pomoć bila
Na svitu semu.
Apostolskemu zboru ti davaše
Blagoslov ovi, blažena divice,
Da eto čudnom slavno tvoje lice
Svjetlošću sjaše.
Jer ti bijaše došao s nebes' gori
Tvoj sinak mili za teb' utišiti,
I ovako ga bi tote slišiti
Da ti govori:
Od rajskih dvori hodi uživati
Radosti vične, majko moja mila,
Jer ti dostojna nad svimi si bila
Bit' Božja mati.
Tvoje će sjati nizmerne liposti,
I slave, i dike, nad svimi ženami,
Kako i svitlo sunce nad zvizdami,
I veće dosti.
Prošle žalosti svita su ovega,
I snizi, i daždi, i ledi studeni,
A primaliće cvate, i zeleni,
Raja vičnega.

Digitized by Google

Hodi mojega Oca, hćerće mila,
Hodi mâ draga majko i divice,
Hodi svetoga Duha zaručnice
Pod moja krila.
Vazda si bila ti divica čista,
Vazda ti sveta, vazda blažena bi,
Jer oskvrnjenje nijedno u tebi
Neima mista.
Dakle pričista hodi golubice
Nebeske sa mnom uživat slatkosti,
Hodi pokoju, hodi mâ radosti,
Rajska kraljice.
Sveta divice pokle tebi tako
Tvoj sinak mili ljubeno govori,
Veselim licem i ti odgovori
Njemu ovako:
Ti dobro svako, ti ufanje moje,
Moj dragi sinko moj mili pokoju,
Priporučujem ja dušicu moju
U ruke tvoje.
To rekši svoje duh tvoj krelo spravi,
Ter iz svetoga van' izleti tila,
Kakono jedna golubica bila,
U mnogoj slavi.
Tim s' udilj stavi veselo tvojega
U družbu sinka, i s njim pojde gori
Slast uživati s angjelskim kori
Raja vičnjega.
Tot' blaženoga zbora slatki glasi
Mnogoj u slasti na okol' slišahu,
A apostoli pisan začinjahu
S plačnimi uzdasi.
Od njih tada si nosila spraviše,
I prostrirući jedno platno bilo,
S velikom pomnjom tvoje sveto tilo
Na nje staviše.
Greb pripraviše svakim poniženjem,
I sve što na čast i slavu tvû biše,
I tako sveto tvê tilo poniše
S plačnim pojenjem.

Digitized by Google

Zlim se mišljenjem žudij neki ganu
Nosila sveta na tleh vrći doli,
Nu pri neg' taknu, u gorkoj mu boli
Ruka usahnu.
Za to se maknu on na pokajanje,
Da teškim htiše grihom sagrišiti,
I poče u srcu gorko se boliti,
I prija zdravje.
Veće užganje svi tote imiše,
Za većom slavom tvê tilo shraniti,
Kad se to čudo toteka očiti,
Ko' svi vidiše.
Njega shraniše s velikim poštenjem
Slatko na tvoju slavu pivajući,
I mnoge tebi hvale uzdajući
Svim poniženjem.
I tot' pivanjem nebeskim pivati
Angjelsku družbu do tri dni slušaše,
Projde dan treći, i već' ne bijaše
Drugo slušati.
Pak bi viditi apostola Tomu
Za trećim dnevom, kî našal ne biše
Na tvoj se smrti, za to čast želiše
Dat tilu tvomu.
Hteći u tomu njemu pogoditi
Greb sveti s velom pomnjom otvoriše,
Nu u njem' tilo ne, neg' samo biše
Platno viditi.
S toga očiti zlamen svi prijaše,
Da tvoj sin mili uskriši tvê tilo,
Ko' se u raju veće sjedinilo
S dušom bijaše.
Dakle sada se, blažena divice,
S dušom i s tilom veseliš gorika,
Da molimo te obrati dolika
K nam tvoje lice.
Rajska kraljice, milostiva majko,
Radosti naša, život i ufanje,
Nam sinom Eve tvoje smilovanje
Ukaži slatko.

Digitized by Google

Po tebi svako dobro nam dohodi.
Po tebi mir nam, i pokoj blaženi,
Po tvoj' pomoći pravedno po sve dni
Tko hoće, hodi.
Ti nas slobodi od svake tamnosti,
I, da nam prosti, moli sinka tvoga,
Grihe, i naša pomanjkanja mnoga
Po svoj milosti.
Da pravednosti u naprid hoditi
Budemo putem, zakon slušajući,
I pravo od naših grihov se kajući,
Svej na sem sviti.
Ti nas prosvitli, divice obrana,
Ti nas učuvaj oda zla svakega,
Jer svaka tebi od sinka tvojega
Oblast je dana.
Daj, da užgana sva naša ćućenja
Budu, za sveti ruzar govoriti,
I svaka tebi vazda na sem sviti
Činit poštenja.
Rajska veselja i mi da gorika
Po molbah tvojih budemo uživati,
I vičnjom tebe hvalom uznesati
Tot' u vik vika.
Slava i dika budi sinku tvomu,
Kî je blaženi plod utrobe tvoje,
Ocu poštenje, i čast toliko je
Duhu svetomu. Amen.

Na blagdan

porogjenja svetoga Ivana Krstitelja.

Pisan.

Da dike mnoge i slave obrane
Možemo tvoje pisneć' povidati,
Ti tvôm milosti k nam se sad obrati
Sveti Ivane.

Digitized by Google

Od svake strane tvê kriposti sjaju,
Tvâ je visoka svetinja velika,
Vazda će tebi bit' slava i dika
Ovde i u raju.
Svi puci daju tebi uzvišenje,
Svi rajski tebe uznesaju kori.
Svej će se davat tebi dol' i gori
Čast i poštenje.
Danas rogjenje tvê sveto častimo,
Danaska tvoje slave razmišljamo,
I tja do nebes' tebe uznesamo
I svi slavimo.
Pisni pivamo tvoje na poštenje,
I slatke gori uzdvižemo glase,
Jer slave tvoje sada sve užgaše
Naše ćućenje.
Bi navišćenje rogjenja tvojega
Po Gabrijelu ocu tvomu dano,
I tvoje ime njem očitovano
Bi od istega.
Sina Božjega da ćes ti pripriti,
I pripovidat, da hoće on doći,
Svita nepravde, himbe, i zloči,
Sve otkupiti.
I obratiti, da ć' ti naput pravi
Narode mnoge po svetinji tvojoj,
(Kom' bi čudnovat) i po riči Božjoj
U mnogoj slavi.
Sumnjit se stavi tvoj otac s ovoga,
Govoreć', kako taj stvar može biti?
Jer mene i ženu jur starost uhiti,
I slabost mnoga.
Anjel rad' toga njemu odgovori:
Za to jer ni s' mi htio virovati,
Onimit hoćeš, i bez riči stati
U toj pokori.
Da ti otvori u rogjenju tvomu
Tvom' ocu usta, i jezik odriši,
Ter obeseli i svršno utiši
Srce svakomu.

Digitized by Google

Ocu t' istomu duh se uzradova,
I pivat poče od glasa slatkoga,
Blagosivljajuć Boga jedinoga
I prorokova:
Da će gotova biti otkupljenja
Narodu svemu po milosti Boga,
Da tim doteče raja nebeskoga
Vičnja veselja.
Mnoga poštenja tebi još s ovoga,
I slavu mnogu on poče davati,
Govoreć da ti hoć' se prorok zvati
Privisokoga.
Dara takoga dilnica se pràvi
Majka tvâ sveta po svetinji tvojoj,
Dajući slavu Mariji blaženoj
Kad ju pozdravi.
I kad u slavi i radosti mnogoj
Ti se u utrobi tote radovaše,
Jer Isus s majkom blizu te bijaše
Utrobi u svetoj.
Tvâ majka za toj u slavi velici
Plamenom Duha svetoga goreći,
Velim zavapi glasom, govoreći
Slavnoj divici:
Tebi kraljici svih svetih davati
Čast se pristoji i diku s hvalami,
Jer ti blažena meû svimi ženami
Hoćeš se zvati.
I plod ćeš dati tvoje od utrobe
Blagosovljeni, koji hoti priti
S nebes' dolika ov svit otkupiti
Od svake zlobe.
A ove dobe kako se toj zgodi,
Da Gospodina moga dojde mati,
I pozdravljenje ljubeno hteć dati
Mene pohodi?
Jer kad glas hodi pozdravljenja tvoga
U moje uši, udilj se ditić moj
Meni u utrobi uzradova za toj
Hvaleći Boga.

Digitized by Google

Ti si rad' toga blažena sva lita
Koja virova da hoćeš začeti
Po svetomu Duhu ovi tvoj plod sveti,
Spasenje svita.
I vikovita tebi će se viti
Kruna na glavi, pokle kralj od nebi
Što ti naviesti, to će se u tebi
Sve ispuniti.
Ovo hti riti divi tvoja majka,
A ti zatvoren u utrobi staše,
Sa svim tim mnogu radost uživaše
Onoga danka.
Kada se paka hti poroditi,
Ocu ti i majci puk se radovaše,
Da na svit ovi u starosti daše
Plod plemeniti.
A ti očiti jur bilig davaše
Od tvê svetinje lipo na sve strane,
I, resteć' tako pun kriposti izbrane,
Svak se čugjaše.
Došao bijaše k miri sedam lita
I Bogu služit u pustinju pojde,
I tako tvoga oca i majku ojde,
I stvari svita.
Svih čudo hita, s ovaka ditića,
Maljahan tako griha neznadući
A greš pustinjom gorko se tukući
Pokore čića.
Tvâ je odića koža kamilije,
Ah! oštra vrića na milu ditetu,
Pùt pokoriti pravednu i svetu
Možeš gorkije?
Hrana tebi je i pruzi i mana,
Kâ po planini doli pada s nebi,
Jisbina dakle ovo li je tebi,
Svetinjo slavna?
A zemlja crna postelja tvoja je,
Misto blazinje tvrda biše stina,
Tuče te i mlati ajerska ljutina
I jur skončaje.

Digitized by Google

Zimi kada je, snig pada, dažd teče,
Slana gre na te, vitar te pobije,
Liti žestoka vrućina te bije,
I gorko peče.
Jur broj isteče dvaeset i tri lita,
Da si podnio pokoru ovaku,
S milosti Božjom tira napast svaku
I bi dobita.
Pak tebi bi ta volja, i jur pojde
Narodom Božju rič pripovidati,
Da na pokoru svak se već obrati,
I da grih ojde.
Jer vrime dojde da on ima priti
Kî će otkupit sve svita tamnosti,
I svemu puku nebeske radosti
Gor' otvoriti.
Kad se očiti puku tako tvoj glas,
Svak te općeno viditi željaše,
Jer čudnovata njima se činjaše
Taj stvar oni čas.
Budući crn vas, bosonog, gologlav,
A kost i koža samo se vigjaše
Vas priobrazen u svemu bijaše
Da u duši zdrav.
Ah! dakle ti prav bez griha živući
Hoti se na tu pokoru staviti
A mi što ćemo tužni učiniti
Grišni budući?
Svetac mogući, pun slave, pun dike,
Pun svê dobrote, i svake kriposti,
I prem živio, tiskno jesi dosti
Da ni'e prilike.
Prem od tolike svetinje vik ne bi
Človik od žene rogjen na sem svitu,
Kako s tom riči, dâ slavu očitu
Isukrst tebi.
Tim još u sebi pokojan ne staše,
Jer rad Isusa još se na smrt stavi,
Kad mač Irudov glavom te rastavi,
A prav bijaše.

Digitized by Google

Veselo sad se svitla tvoja duša
Svitlim nareši vencem od mučenja
Kîm sva sjajući rajskoga veselja
Slasti okuša.
Jer rad' Isusa u pustinju pojde
Od sedam lita na tešku pokoru,
I rad' Isusa Iruda na dvoru
Tvoj život ojde.
Evo sad dojde ovi puk ovdika
U tempal sveti tebe pomoliti,
Da svim od Boga budeš isprositi
Milosti gorika.
Da svakolika naša pomanjkanja,
Od kîh se sada mi kajemo dosti,
On ljubeznivo rad' svoga nam' prosti
Rad' smilovanja.
I da užganja tako nam udili
Čistoga pravi na put od življenja,
Da i nam paka gorika rešenja
Rajska podili.
Ti bud' naš mili odvitnik pri njemu,
Ti obranitelj, ti pomoćnik pravi,
Kad si tolikoj u časti, u slavi,
U dobru svemu.
U skrušenomu srcu te molimo,
Pogledaj na nas, o sveti Ivane,
I ti bud' naša straža na sve strane,
Kako želimo.
Slava, recimo, Ocu i Sinu budi
I svetom' Duhu, u svetoj Trojici,
Boga jedinoga hval'mo svikolici
Na svitu ljudi. Amen.

Digitized by Google

U blagdan
sv. Gjerolima ispovidnika i naučitelja svete crikve.

Pisan.

Na čast svetinje i tvoje kriposti
Da slatke pisni moć' budemo pêti
Ti k nam se obrati, Gjerolime sveti
S tvojom milosti.
Mnoga se dosti tebi i velika
Slava po svitu daje i poštenje,
Jer crikve svete ti jesi rešenje,
Kruna i dika.
Obilna rika od tvoje mudrosti
Obilno piće željnim dušam daje,
A kako sunce svetinja tvoja je,
Kâ sviti dosti.
Tko tvê kriposti bude razmišljati,
Kriposno vazda živit će na sviti,
I jur nebeski na put istiniti
On se obrati.
Tko razgledati tvê knjige nastoji,
I nauk prima kîm su svitle dosti,
Jur, kako u raju, u svakoj radosti
Duh mu pokoji.
Zdraci su tvoji, o slovinska slavo,
Po svoj se zemlji obiluo prostrli,
Od tvê svetinje glas neumrli
Dostojno i pravo.
Svitla opravo naša, i rešenje,
Svitla će svej biti svuda tvoja slava,
Kî si države naše kruna prava,
Čast i poštenje.
Ti si uzvišenje svetih pokornikov,
Knjižnikov svitlos, meû divci žilj bili,
A biser lipi, obrani, i mili,
Ispovidnikov.

Digitized by Google

Od nas grišnikov ti si pri vičnjemu
Odvitnik sveti, obranitelj virni,
I po tvoj molbi živit' ćemo mirni
Na svitu semu.
Za to tvojemu veličanstvu naše
Ugodne pisni sad prikažujemo,
I na tvû slavu slatke uzdvižemo
Gorika glase.
I danaske se ovi blagdan sveti,
Kî je tvojemu odlučen poštenju,
U pravomu će od nas poniženju
Štovat početi.
Udilj posveti od ditinstva tvoga
Tvoja se duša gorika vičnjemu,
Udilj se stavi po daru božjemu
Ljubiti Boga.
Rima svetoga u gradu tad biše
Cviće nauka procvalo svakega,
I rad nauka grada put istega
Ti odili se.
Tot' htio si se tvojoj u mladosti
Staviti knjige razlike učiti,
I, kako dobri krstjanin, ljubiti
Svake kriposti.
Tlači tamnosti svita himbenoga,
Od zlih bižeći, s dobrimi općeći,
I čist u duši vazda se držeći
S milosti Boga.
Nauka mnoga tuj primio biše,
Sa svim tim tebi ne biše toj dosti,
Nu svej ti veća na više mudrosti
Želja restiše.
Najposli hti se od tude diliti
Svudaj išćući nauka dobroga,
Primil si dobro hteći se svakoga
Od zla braniti.
Cvit plemeniti tako ljubi pčela,
I travu pušća u koj meda nije,
Na cviće leti i slatki med pije
U tom vesela.

Digitized by Google

Pak svoja krela od kad se nasiti
Veselo svoga put stana napraví,
I med uživa, i trudna se stavi
Jur pokojiti.
Pokle na svitu mnoge pogibili
Svudaj općeno prostrte poznal si
Da ć' svit ostavit bolji dil obral si,
Dil Bogu mili.
U crnoj spili u pustinji jednoj
Istočnih stranâ pojde pribivati,
I u pokori tisknoj pedipsati
Poče život tvoj.
Plakati za toj tvoje nastojaše
Grihe, bez grihov, prem da tada
Sa svim tim da si veliki, tebi se
Grišnik, činjaše.
Ne blagovaše drugo neg' zelenu
Travu, i žile od stabla guljaše,
Tim se kripeći a za tim pijaše,
Vodu studenu.
Na zemlju crnu kad htiše pospati,
S tvojim pokornim hitil bi se tilom,
Hteći žestoko tvoju takim dilom
Pùt pedepsati.
Sad uzdisati, sad Boga moliti,
Sad bi se vidil u suze plakati,
A nigda knjigu počel bi pisati,
Al' pismo štiti.
A trudan biti kad bi se jur vidil,
Tad bi začinjal iz glasa slatkega,
I pisne pojuć mnogom bi vičnjega
Hvalom uzvišil.
Ne bi hipa htil igda dangubiti,
I vazda štogod dobro dilovaše,
Tim nepristajnu napast nastojaše,
Svršno dobiti.
Nas naučiti htil si govoreći:
Svej čini dobro dilo kojegodi,
Da te praznujuć djaval ne nahodi,
Ni dangubeći.

Digitized by Google

I pokoreći tako se u spili,
Jur se četiri lita nabrojiše,
I ojt' pustinju nadahnul te biše
Gospodin mili.
Za to se odili, jer se postaviti
Nikada svića pod uborak n' ima
Nego na svitnjak, kî su u kući svima,
Tako da sviti.
I po svem sviti za to Bog učini,
Da već neg' sunce svite tvê kriposti,
I čudnovate tvoje od mudrosti
Nauk istini.
Napokon prini u Betlem se sveti,
I tote hteći skupšćinu učiniti
Na slavu Boga odluči graditi
Mojstir početi.
Za to prodati sva imanja htil si,
Koja u tvojoj otačbini imaše,
I s inim paka što ti za nje daše
Mojstir zgradil si.
S mnozimi htil si, kî pridoše k tebi,
U pravom tote bratinstvu živiti,
I već do smrti vičnjemu služiti
Kralju od nebi.
Za tim pokle bi u tomu svetomu
Mistu odredil tako pribivati,
Udilj od toga glas ide litati
Po svitu ovomu.
K tebi istomu od svud se kupljaše
Ljudstva nebrojno mnoštvo svake vrsti
Za uživati tvoga nauka slasti
Kî svim davaše.
Tako kada se k vrilu vodenomu
Ovčice žedne pûte u hitrosti,
Svaka želi dat vodene slatkosti
Jeziku svomu.
Nu paka komu sloboda ne biše
Tot' k tebi doći rad' mudrosti tvoje
Knjigu bi t' pisal, i tim želje svoje
On ispunjaše.

*

Digitized by Google

Da red željaše za sveto živiti,
Al da mu koje istumačiš misto
Svetoga pisma, ti mu u svem čisto
Htiše zgoditi.
Agustin sveti, visoke kriposti
Crikve naučitelj, mudrostju svud sjaše
Al' se on tvomu nauku klanjaše,
I tvoj mudrosti
Još sveti dosti Božji namisnici
Biskupi nauk liepi tvoj željahu,
I od tvê sviće svitlost uživahu
Prem svikolici.
Svi redovnici, svi veselo k tebi
Kakono k cvitu pčele dolitahu,
I tvê kriposti med slatki primahu
Korisno sebi.
Svaki vesel bi, svak Boga hvaljaše,
Da ti dâ lipi dar svoje milosti,
Da svit vas tvojom nizmernom kriposti
Prosvitljevaše.
Tebi pisaše nauk tvoj želeći
Sveti otac papa Damazo na ime,
Jer poluvirstva ljulj se u to vrime
Vidi resteći.
Ti ga guleći svej od svake strane,
Da crikve svete pšenicu ne davi,
S kriposti tvojom vičnjega proslavi,
Smuti pogane.
Ljute se rane njima povridjaju,
I mnogim strahom drhću po sve vrime,
Imenovati kad tvoj glas, i ime,
Sveto slišaju.
Dakle uživaju tvoga nauka slasti
Krstjani pravi, zli ga se odmeću,
Jer uzrokuje njim gorčinu veću
Rad njih propasti.
Tako neslasti puna 'e slatka pića
Onomu, koji nemoćan tuguje,
Zdrav piću prima, bolan slast ne čuje
Nemoći cića.

Digitized by Google

Od svude svića tvê kriposti sjaše,
Za to latinski u jezik staroga
Zakona knjige ti iz žudijskoga
Primil bijaše.
Prem da rvaše tvê pokorno tilo
Ah! veće lita nemoći žestoke,
Svej te u trudu pameti duboke
Vidit bi bilo.
Ti lipo i milo složenje skladaše
Ko' s pomnjom tvoji pisahu učenici,
I mnoge svitu u slavi velici
Knjige prosiaše.
Stratil bijaše triš po deset lita,
Pišući knjige izvrsne kriposti,
Jer tvoja pamet nebeskom mudrosti
Biše nalita.
Ljutoj očita zviri tvoja biše
Svetinja slavna, kripost, i dobrota,
U kojoj sjaše jošće za života,
Kako se piše.
Za to zgodi se da dneva jednoga,
Kad učenikom pismo tumačaše,
Tote ulisti oni ugledaše
Lava hromoga.
Puni rad' toga straha svikolici
Bižat počeše bojeći se sebi,
Nu nijednoga straha ne bi tebi
Po toj prilici.
Jer da ga izliči od rane tvâ ruka
Proseći pomoć, blizu tebe dojde,
I dragu u nozi, prem kazati pojde,
S kê mu bi muka.
Tvâ bi odluka da zdravje po tebi
Zvir strahovita obilno dostiže,
Kâ već od tebe nigda ne pobiže,
I jur zvir ne bi.
Jer već u sebi naglu i srditu
Narav u krotku i tihu promini,
Mojstiru služeć, pitom se učini,
Skazanje svitu.

Digitized by Google

Zvir plemenitu kripost od sharnosti
Pozna ljubeći dobročinca svoga,
Človik nesharni ne poznaje Boga,
Da vrigja dosti.
Bog po milosti hti ga odabrati
Nebeski gori za stan vikoviti,
Svit mu podloži, i za nj hti umriti
Za raj mu dati.
Nu on obrati jošće se na svake
Zlobe i grihe, ne razmišljajući
Dobra, kâ poda njemu svemogući,
Ah! ćudi opake!
Meû to svete kriposti rešahu
Blaženu dušu, Gjerolime, tvoju,
Kad zviri ljute u miru i pokoju
Pri tebi stahu.
Tebe štovahu Božji namisnici,
Biskupi sveti, i svi virni zbori,
Sva crikva sveta tvê slave govori,
Tobom se diči.
Da kî jezici kriposna tvâ dila
Izreć' bi mogli, al' pravit čudesa,
S kojimi tvoju svetinju nebesa
Jesu pravila.
Za to kad bila došla je na vrime
Duša tvâ sveta da ov svit ostavi,
Ter u raj pojde, udilj proslavi
Tad tvoje ime.
Jer se za time lipo čudo zgodi,
Da slipac jedan od rogjenja tvoje
Dotaknu tilo, i oči tad svoje
Otvori i hodi.
Opet nahodi gluh, i nim u svemu
Ah! zdravje željno, ljubeć tvoje tilo,
I rič i sluh se svršeno i cilo
Vrati istemu.
Pri mistu temu gdi tebi grob biše
Mnozi kîh dusi mučahu nečisti,
Slobodiše se po tebi, a isti
djavli vapiše:

Digitized by Google

Mi sada svi se, Gjerolime sveti,
Tužimo na te, jer hoć' progoniti
I živ i mrtav, tere razrušiti
Naš zbor prokleti.
A niki kleti poluvirac svoga
Propast jezika na te hti sterati,
I psost nemilu sliša se rigati
Srca s zlobnoga.
Reče: ovoga Gjerolima tilo
Na ognju pravo bilo bi izgoriti;
Reče, i u čas vidi se obratiti
U drvo cilo.
Srce nemilo, otrovani glase,
Nu govor' sada, kamo propast kleta?
Gdi ti 'e oholost, gdi sržba prokleta
U koj goraše?
Nu čeljad sva se čudi, jer svi vide
S neba na nimo drvo oganj sajti,
I na okolo svega ga obajti,
I u lug ide.
Na pravu pride viru toj videći
Puk poluvirski, i svi se uzbojaše,
Gdi tu svetinju nebesa kazaše,
Bog tako hteći.
Još tuj se j' veći zlamen očitio,
Da tri mrtvaca živi gor' ustaše,
Na kîh Eužebio tvû svetu bijaše
Svitu stavio.
Da tko bi htio zlamenja praviti,
Kâ su svetinju tvoju svidočila?
Stvar u istinu mučna bi mu bila
Sve tumačiti.
Dosta da si ti od crikve sve štovan
Kako izbrani svetac pri vičnjemu,
I priveliki naučitelj k temu
Od nje si nazvan.
Za to na ov dan u kî tvoje dike
S slatkimi pisni slatko svi pravimo,
Usliš', usliši, kako te molimo,
Ti nas grišnike.

Digitized by Google

Tebe sve vike s općenimi glasi
Hoćemo obrati nam za odvitnika,
I za našega mila pomoćnika
S vrućimi uzdasi.
Moli, da spasi nas Bog svemogući,
Moli da naše grihe mi plačemo,
Moli da pravi krstjani budemo,
Čisto živući.
Moli, da vrući budemo za pravi,
Čisti, i sveti zakon opslužiti,
I da u božjoj budemo goriti
Vazda ljubavi.
Da se upravi jur naša gorika
Pamet nebeske misleći slatkosti,
A himbenoga svita sve tamnosti
Tlačeć ovdika.
Moli da lika svoje od milosti
Bog našim dušam milostiv udili,
Dušam kih svaka ranjena svej cvili
Rad grihov dosti.
Da od svitlosti svoje na nas zdrake
Spusti, za naše prosvitlit pameti,
Da odvržemo zlobu i grih kleti,
I ćudi opake.
I da od svake bižimo tamnosti,
Potežeći se pravedno živiti,
I gor' vičnjega skrušeno moliti,
Da nam grih prosti.
Ponižen dosti ovi puk ovdika
Još moli tebe, odvitniče obrani;
Ti zla svakega čuvaj nas i brani
Sve vike vika.
Ti naša dika jesi i poštenje,
Slovinska slava, kruna vikovita,
Odvitnik sveti, pomoć stanovita,
Jako branjenje.
Pravo skrušenje, opet se molimo,
Ti nam isprosi gori od vičnjega,
Da se od griha kajemo svakega,
I svej bolimo.

Digitized by Google

Da isprosimo tako mi po tebi
Od Boga naše za grihe proščenje,
I da mi paka dojdemo u veselje
Rajsko na nebi.
Gdi nigda ne bi, ni je, nit' će biti,
Zla nijednoga, neg' dobra svakoga,
Gdi duše svete stvoritelja svoga
Žele slaviti.
Tot' i nam priti isprosi, molimo,
Prosenja tvoja Bog će uslišati,
I s tobom ćemo u raju uživati,
Kako želimo.
Slava, recimo, Ocu, i Sinu budi,
I svetom Duhu, u svetoj Trojici,
Boga jednoga hval'mo svikolici
Na svitu ljudi. Amen.

Na dan svetoga Antonija od Padve

Pisan.

Srcem užganim, i glasi slatkimi,
Svetoga Antona danas uzvišimo,
I svi s molbami mi se utecimo
K njemu našimi.
Dari mnogimi i mnogom milosti
Po božjem daru, kako sunce sjaše,
Jošće ditićem za to kad bijaše
Pun bi kriposti.
Ljubeno dosti poče nastojati
Na dobro svako, k molitvi, k žežinu,
Ljubeć' čistoću, a bižeć' tašćinu,
K Bogu se obrati.
Napokon dati hti se u red sveti,
U red ubogi Frančiska svetoga,
Ljubeć' čistije gori svemogoga
Ljubit početi.

Digitized by Google

Tim se posveti, tim veće goraše,
U božjoj duša njegova ljubavi,
Tim srce svoje gor' na nebo stavi,
A svit tlačaše.
Pripovidaše s tolikom kriposti
Užežen Duha plamenom svetoga,
Da puci mnozi ojdoše rad toga
Svoje tamnosti.
Ov skrušen dosti povraća tugjinu,
Onomu srce, plače radi bluda
Ov od svojega dilovanja huda,
Pušća taščinu.
On uzdah dvignu, ov se u prsi mlati,
Onomu grozne doli teku suze,
Ov kajući se, poštenje ko' uze,
Čisto povrati.
On se pobrati, poljubi, pomiri
S nepriateljem, i od srca prosti,
Ov se pokripi stanovito dosti
U svetoj viri.
Na nj zube čiri za to pas pakleni,
Jer mnoge duše, kê je ugrabio,
S pripovidanjem svetac je vratio
Na put blaženi.
Puk nebrojeni hogjaše slišiti
Sveca ovoga kad pripovidaše,
Jer svim po božjoj riči nastojaše
Srca užgati,
Grci, hrvati, frančezi, spanjoli,
Nimci, poljaci, svak razumijaše,
Prem da talianskim jezikom karaše
Ov svit oholi.
Tja sa dna doli mnoš riba grediše
Na skorup gori za slušati njega,
I ptičic jata s nebesa rad tega,
Dol' priletiše.
U Božjoj više ljubavi gorahu
Mnozi ovaka videći zlamenja
I pravo dilo čineć od skrušenja,
Grihe pušćahu.

Digitized by Google

Hromi hogjahu, slipci progledaše,
Nemoćnim zdravje, a nimim rič dojde,
Ranjen se liči, hljasta nemoć ojde,
A gluh slišaše.
Jednomu biše u more prem upal
Prsten, kî dragim kamenom svitiše;
Najde se u ribi koju fratrom biše,
Isti daroval.
Biše odsikal niki nogu sebi,
Karan od sveca kad se spovidaše
Da mater svoju s njom udril bijaše,
I ozdravljen bi.
Nijedne ne bi duše na sem sviti
Kâ s' u potribi priporuči njemu,
Da utišena ne osta u svemu,
Ča hti prositi.
Mrtve uskrisiti još oblast imaše,
I mnogih za to na život povrati,
Jer mu vičnji Bog sve htijaše dati,
Čagod prosaše.
Pripovidaše u Padvi toj doba,
Kad duhom pozna da na smrt sudiše
Oca njegova, u komu ne biše,
Sumnjena zloba.
Nasvada osoba kû na nje staviše
Bi od ubojstva človika jednoga,
I odlučenu da već radi toga
Na smrt grediše.
A ovo biše tja se dogodilo
U Portugalu, u lipoj Lizboni,
Gdi duhom svojim tad se svetac poni,
Ah! čudno dilo!
Osta mu tilo na pulpitu s toga
U Padvi tote, gdi pripovidaše,
A tja u Lizboni duša mu bijaše,
Cić oca svoga.
Človika toga, kî ubiven biše,
Užgan s nepravde biše uskrišio,
Reče mu: reci, je l' te ov ubio,
Koga sudiše?

Digitized by Google

A on skoči se, i reče: ne daj Bog,
Ni me ubil ov, koga vi sudite,
Slobodna za to sada ga pustite,
Prav bo je nebog.
Tim ovi razlog i čudo ukroti
Sve suce one, a oca izmini,
Pak opet s tilom duh mu se sjedini,
U Padvi toti.
Neputa hoti svoga uskrišiti,
Koji u moru utopil se biše,
Pariž imenom pravim se zoviše
Mladić čestiti.
Još oživiti vidi se po njemu
Héi, lit jednaste, kraljice od Spanje,
Tri dneva bivši podložna ne manje
Žvalu smrtnemu.
I po istemu povrati se jednoj
Život u gradu od Padve divici,
Kâ utopila biše se u rici
Brenta nazvanoj.
Drugi krat istoj u Padvi uskriši
Ditića, komu tri lita teciha,
I roditelje, kî žalosni bihu,
Tako utiši.
Svakoga usliši kî se uteče njemu,
I mornar zdravo priko mora projde,
I glad lačnoga, i bol bolna ojde,
Po svecu temu.
U zlu svakemu, al' koj pogibili,
Kad srcem pravim na pomoć zvan biše,
Udilj veselje žalosan imiše
I pokoj mili.
Kad bi pravili sve s' one milosti,
I dari mili, i čudesa mnoga,
Kâ je činio, prošlo bi cić toga
Vrimena dosti.
Znajmo svitlosti da vazda njegove
U način sunca svud obilno sjaju,
I da njegov glas ovde i u raju
Općeno slove.

Digitized by Google

Stvari dakle ove ko neće misliti,
I sveca vazda štovati tolika,
I mogućega gori odvitnika
Njega slaviti ?
Priporučiti za to se mi njemu
Braćo svi htijmo, i reći ovako:
Ti naš pomoćnik i branjenje jako
Bud' pri vičnjemu;
Da u našemu pravo se kajati
Budemo srcu, od svake tamnosti,
I zlobe naše, i nepravednosti,
Gorko plakati.
Da tim imati od Boga svi gori
Budemo naše za grihe prošćenje,
I tako svoje da sveto smiljenje
Na nas otvori.
Ti ne zatvori milostive one
Uši tvê svete ovoj molbi našoj,
Ti nas pomozi u potribi svakoj,
Sveti Antone.
Evo progone turci nevirnici
Nas radi grihov ah! u svako doba,
Nu kajemo se mi od svakih zloba,
Sad svikolici.
Sad pokornici k tebi svi hodimo,
Ti nas učuvaj od zla svakega,
Tebe odvitnika za nas kod vičnjega
Tužni molimo.
Slava, recimo, Ocu i Sinu budi,
I svetom Duhu, u svetoj Trojici,
Boga jednoga hval'mo svikolici
Na svitu ljudi. Amen.

Te Deum laudamus
prineseno u pisan.

Tebe, Bože, mi hvalimo
Gospodina spovidamo,
I do nebes' uznesamo
Tebe, Bože, mi hvalimo.

Digitized by Google

Tebi pisan svi pojimo
Jer vičnjega tebe Oca
Vas svit štuje svoga stvorca,
Tako i mi ti čast nosimo. *Tebe Bože* itd.
Od angjelih, mi slišimo,
Da si uznesen, i od nebi
I kriposti da sve tebi
Hvale uzdaju, toj vidimo. *Tebe Bože* itd.
I ovo reć' dobro umimo,
Da ne pristav' kerubini,
Glase uzdvižu serafini
Na tvoû slavu razumimo. *Tebe Bože* itd.
Svet, svet, svet (svi toj slišimo)
Naš Gospodin Bog od vojstva;
Sva na svitu tebe mnoštva
Štuju, i mi te sad slavimo. *Tebe Bože* itd.
Nebo, i zemlja, svi vidimo,
Da je tvoje puna slave,
Veličanstva tvoja pràve
Svi narodi, toj slišimo. *Tebe Bože* itd.
Pravo 'e da ti čast činimo,
Jer te časte vazda gori,
Apostolov slavni zbori,
Tako i mi te uznosimo. *Tebe Bože* itd.
Dostojno te mi slavimo
Jer prorokov slavna od broja
Uznesena 'e slava tvoja,
Za to i mi te uznosimo. *Tebe Bože* itd.
Mučenikov mnoš vidimo
Da ti mnoge hvale daju,
I svi u bilih svitah sjaju,
Kako u pismih razumimo. *Tebe Bože* itd.
Crikva sveta, toj vidimo,
Po svem svitu da te slavi,
Neizmirno velik pràvi
Da si Otac, toj slišimo. *Tebe Bože* itd.
Jedinoga još vidimo
Da spovida Sina tvoga,
Štovanoga, istinoga;
Koga sada svi slavimo. *Tebe Bože* itd.

Digitized by Google

I svetomu govorimo
Da Duhu čast s hvalom dava,
Kî je Božja ljubav prava,
Treće sobstvo razumimo. *Tebe Bože* itd.
Tebe, Isuse, mi slavimo
Kralja od slave, svita stvorca,
Ti Sin vičnji vičnjega Oca,
Štujemo te i častimo. *Tebe Bože* itd.
Slavu tvoju svi pravimo,
Jer, za narod sloboditi,
Hti s' u utrobi uputiti
Od divice, kû slavimo. *Tebe Bože* itd.
I za to te uznosimo
Jer si smrtni mač dobio,
I raj virnim otvorio,
Slava tebi, govorimo. *Tebe Bože* itd.
I tvê dike svi pravimo,
Kî na desnu sidiš Boga,
Gori u slavi Oca tvoga,
Nam blagoslov daj, molimo. *Tebe Bože* itd.
Štujemo te, i slavimo,
Virujući da ćeš priti
Dol narode sve suditi,
Za to milost tvû prosimo. *Tebe Bože* itd.
Dakle mi te sad molimo,
Pomozi nas ovde doli
Za kîh svetu krv si proli,
Da se po njoj svi shranimo. *Tebe Bože* itd.
Daj, da se i mi sabrojimo
Gdi su sveti tvoji zbori,
U vavičnjoj slavi gori,
Da te skupa svi slavimo. *Tebe Bože* itd.
Učin' da se svi spasimo,
Mi smo tvoj puk u istinu,
Blagoslovi tvû didinu,
Skrušeno te svi molimo, *Tebe Bože* itd.
Ti nas vladaj, ispunimo
Da tvoj zakon sveti ovdika,
Da se gori u vik vika
U tvoj slavi uzvišimo. *Tebe Bože* itd.

Digitized by Google

Blagosivljat nastojimo
Sve dni tebe Gospodina,
I tvê ime nad sva ina
U vik hvalom uznosimo. *Tebe Bože* itd.
Svi te skupa sad molimo,
Dostojaj se čuvati nas,
Brez svakega griha danas,
Da ti čisto svej služimo. *Tebe Bože* itd.
Tebe opeta svi molimo,
Pomiluj nas Gospodine,
Pomiluj nas tvoje sine,
Kî te hvalom uznosimo. *Tebe Bože* itd.
Budi svrh nas tvê, prosimo,
Kako ufasmo mi u tebe,
Milosrgje, i od sebe,
Ne pusti nas, toj molimo. *Tebe Bože* itd.
I svi u družbi govorimo,
Da ćemo u te svej ufati,
I nigdar se ne smetati,
Jer se križem tvoim branimo. *Tebe Bože* itd.
Svikolici sad recimo:
Ocu i Sinu slava i dika,
Svetom Duhu čast velika;
Boga u Trojstvu proslavimo,
I opeta svi recimo:
Tebe, Bože, mi hvalimo,
Tebe, Bože, mi hvalimo. Amen.

Govor'te svi ljudi, svih svita država:
Bogu hvala budi, dika, čast, i slava.

Svrha.

Digitized by Google

Digitized by Google

16. IV. 1930

Digitized by Google

Digitized by Google

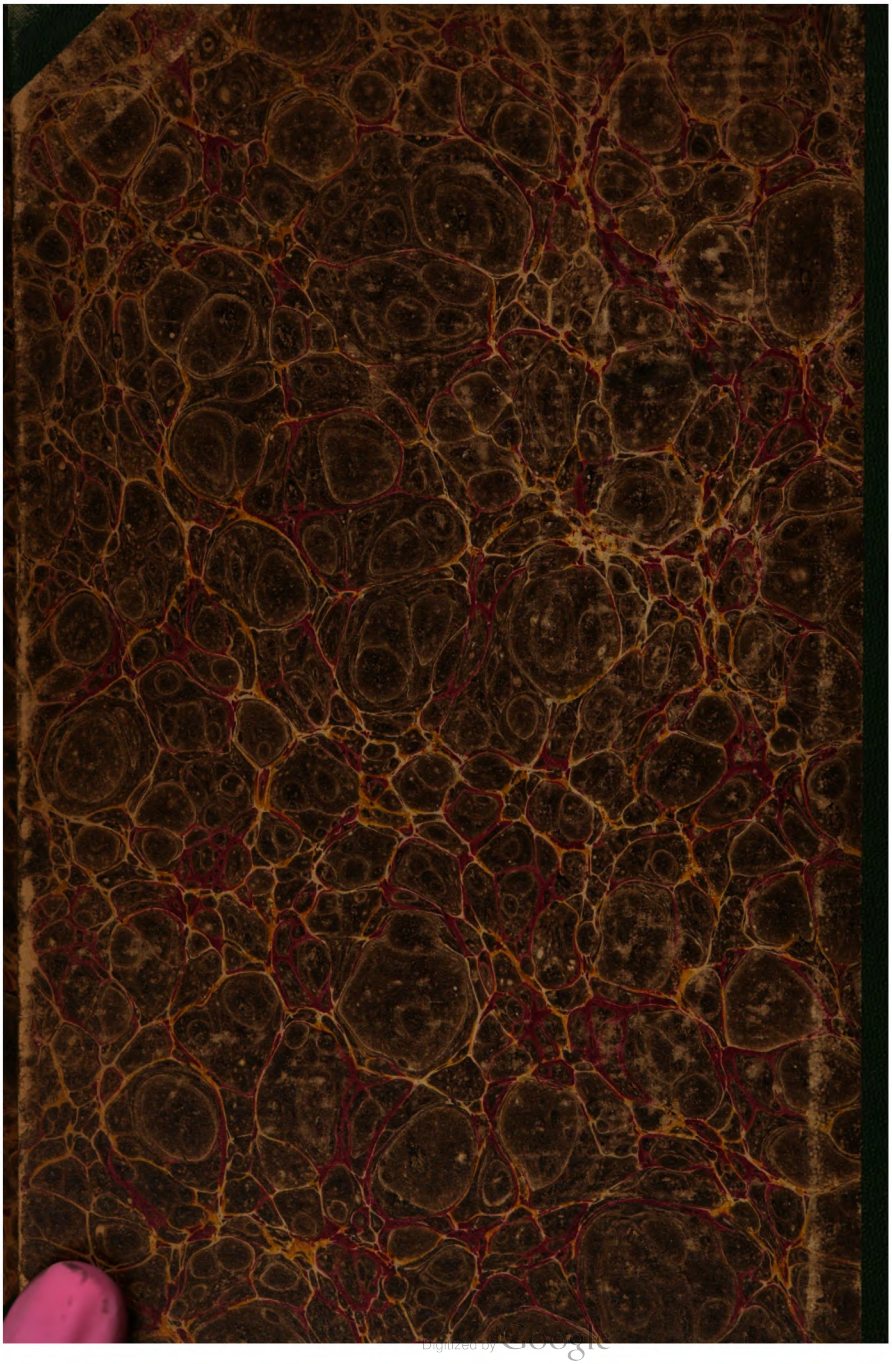
Digitized by Google